INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI SIECI DYSTRYBUCYJNEJ ***OSDn Terawat Dystrybucja sp. z o.o.***

IRiESD OSDn Terawat Dystrybucja sp. z o.o. — wersja 2.0 z dnia 1 sierpnia 2026 r.

SPIS TREŚCI

Spis treści

1. KORZYSTANIE Z SYSTEMU ELEKTROENERGETYCZNEGO 6

1.1. POSTANOWIENIA OGÓLNE 6

1.2. CHARAKTERYSTYKA KORZYSTANIA Z SIECI DYSTRYBUCYJNEJ 11

1.3. CHARAKTERYSTYKA, ZAKRES ORAZ WARUNKI FORMALNO-PRAWNE USŁUG DYSTRYBUCJI ŚWIADCZONYCH PRZEZ OSDn 11

1.4. OGÓLNE STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO 12

1.5. REJESTR MAGAZYNÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ 13

2. PRZYŁĄCZANIE ORAZ PLANOWANIE ROZWOJU SIECI DYSTRYBUCYJNEJ OSDn 14

2.1. ZASADY PRZYŁĄCZANIA 14

2.2. ZASADY WZAJEMNEGO POŁĄCZENIA SIECI DYSTRYBUCYJNYCH RÓŻNYCH OPERATORÓW SYSTEMÓW DYSTRYBUCYJNYCH 26

2.3. ZASADY ODŁĄCZANIA, WSTRZYMYWANIA ORAZ WZNOWIENIA DOSTARCZANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ 27

2.4. WYMAGANIA TECHNICZNE DLA JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH, SIECI, URZĄDZEŃ ODBIORCÓW, POŁĄCZEŃ MIĘDZYSTEMOWYCH, LINII BEZPOŚREDNICH ORAZ UKŁADÓW I SYSTEMÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH 29

2.5. DANE PRZEKAZYWANE DO OSDn PRZEZ PODMIOTY PRZYŁĄCZONE I PRZYŁĄCZANE DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ 48

2.6. ZASADY PLANOWANIA ROZWOJU 49

3. EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI 50

3.1. POSTANOWIENIA OGÓLNE 50

3.2. PRZYJMOWANIE URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI DO EKSPLOATACJI 51

3.3. PRZEKAZANIE URZĄDZEŃ DO REMONTU, PRZEBUDOWY LUB WYCOFYWANIE Z EKSPLOATACJI 51

3.4. UZGADNIANIE PRAC EKSPLOATACYJNYCH Z OPERATORAMI SYSTEMÓW DYSTRYBUCYJNYCH 51

3.5. DOKUMENTACJA TECHNICZNA I PRAWNA 52

3.6. REZERWA URZĄDZEŃ I CZĘŚCI ZAPASOWYCH 53

3.7. WYMIANA INFORMACJI EKSPLOATACYJNYCH 53

3.8. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO 54

3.9. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA 54
3.10. PLANOWANIE PRAC EKSPLOATACYJNYCH 54
3.11. WARUNKI BEZPIECZNEGO WYKONYWANIA PRAC 55
4. BEZPIECZEŃSTWO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ELEKTROENERGETYCZNEGO 55
4.1. BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ 55
4.2. BEZPIECZEŃSTWO PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ 56
4.3. WPROWADZANIE PRZERW ORAZ OGRANICZEŃ W DOSTARCZANIU I POBORZE ENERGII ELEKTRYCZNEJ 56
4.4. WYMAGANIA DLA UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA PRACY SIECI 64
4.5. REDYSPONOWANIE NIERYNKOWE 65
4.6. INTERWENCYJNA DOSTAWA MOCY CZYNNEJ 67
4.7. ODPOWIEDŹ ODBIORU, AGREGACJA I USŁUGI ELASTYCZNOŚCI 68
5. WSPÓŁPRACA OSDn Z INNYMI OPERATORAMI I PRZEKAZYWANIE INFORMACJI POMIĘDZY OPERATORAMI ORAZ OPERATORAMI A UŻYTKOWNIKAMI SYSTEMU 69
5.1. OSDn współpracuje z następującymi operatorami: 69
6. PROWADZENIE RUCHU SIECI DYSTRYBUCYJNEJ OSDn 69
6.1. OBOWIĄZKI OSDn 69
6.2. STRUKTURA I PODZIAŁ KOMPETENCJI SŁUŻB DYSPOZYTORSKICH OPERATORA SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO 70
6.3. PLANOWANIE PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ 72
6.4. PROGNOZOWANIE ZAPOTRZEBOWANIA NA MOC I ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ 72
6.5. PROGRAMY PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ 72
6.6. PLANY WYŁĄCZEŃ ELEMENTÓW SIECI DYSTRYBUCYJNEJ 73
6.7. PROGRAMY ŁĄCZENIOWE 74
6.8. ZASADY DYSPONOWANIA MOCĄ JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH PRZYŁĄCZONYCH DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ 74
6.9. DANE PRZEKAZYWANE PRZEZ PODMIOTY DO OSDn 75
7. STANDARDY TECHNICZNE I BEZPIECZEŃSTWA PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ OSDn 75
7.1. W normalnych warunkach pracy sieci dystrybucyjnej OSDn, w szczególności powinny być spełnione następujące warunki techniczne: 75
7.2. Warunki pracy punktu neutralnego transformatorów SN/nN określa OSDn. 76

7.3. Dopuszcza się okresowo w sieci dystrybucyjnej OSDn pracę wyłączników z przekroczoną mocą wyłączalną, po wyrażeniu zgody na taką pracę przez OSDn. 76

7.4. Rozwiązania techniczne stosowane przy projektowaniu i budowie nowych oraz remoncie istniejących sieci dystrybucyjnych OSDn powinny spełniać wymagania określone w standardach/wytycznych budowy systemów elektroenergetycznych obowiązujących w OSDn. 76

8. PARAMETRY JAKOŚCIOWE ENERGII ELEKTRYCZNEJ, WSKAŹNIKI JAKOŚCI I NIEZAWODNOŚCI DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ ORAZ STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU 76

8.1. PARAMETRY JAKOŚCIOWE ENERGII ELEKTRYCZNEJ 76

8.2. WSKAŹNIKI JAKOŚCI I NIEZAWODNOŚCI DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ 77

8.3. DOPUSZCZALNE POZIOMY ZABURZEŃ PARAMETRÓW JAKOŚCIOWYCH ENERGII ELEKTRYCZNEJ 78

8.4. STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU 81

9. CZĘŚĆ BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO I ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI 82

9.1. POSTANOWIENIA WSTĘPNE 82

9.1.1. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE 82

9.1.2. ZAKRES PRZEDMIOTOWY I PODMIOTOWY 83

9.1.3. OGÓLNE ZASADY FUNKCJONOWANIA RYNKU BILANSUJĄCEGO I DETALICZNEGO 84

9.1.4. WARUNKI REALIZACJI UMÓW SPRZEDAŻY I UCZESTNICTWA W PROCESIE BILANSOWANIA 85

9.1.5. ZASADY KONFIGURACJI PODMIOTOWEJ I OBIEKTOWEJ RYNKU DETALICZNEGO ORAZ NADAWANIA KODÓW IDENTYFIKACYJNYCH 88

9.1.6. ZASADY WSPÓŁPRACY **OSDn** Z **OSDp** W ZAKRESIE PRZEKAZYWANIA DANYCH POMIAROWYCH 89

9.1.7. ZASADY WSPÓŁPRACY DOTYCZĄCE USŁUG IRP i IZP 89

9.1.8. ZASADY WSPÓŁPRACY Z **DUB** W ZAKRESIE ŚWIADCZENIA USŁUG BILANSUJĄCYCH Z WYKORZYSTANIEM ZASOBÓW **URD** 95

9.1.9. ZASADY SPRZEDAŻY REZERWOWEJ ENERGII ELEKTRYCZNEJ DLA **URD**, KTÓRZY MAJĄ ZAWARTE UMOWY DYSTRYBUCJI 96

9.2. ZASADY ZAWIERANIA UMÓW DYSTRYBUCJI Z URD 98

9.3. ZASADY WYZNACZANIA, PRZEKAZYWANIA I UDOSTĘPNIANIA DANYCH POMIAROWYCH 99

9.4. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY ORAZ ZASADY UDZIELANIA INFORMACJI I OBSŁUGI ODBIORCÓW 102

9.4.1. WYMAGANIA OGÓLNE 102

9.4.2. **PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY** PRZEZ ODBIORCĘ 104
9.4.3. ZASADY UDZIELANIA INFORMACJI I OBSŁUGI ODBIORCÓW 105
9.5. ZASADY BILANSOWANIA HANDLOWEGO W OBSZARZE RYNKU DETALICZNEGO 106
9.6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU UTRATY LUB ZMIANY POBz 108
9.7. PROCEDURA POWIADAMIANIA O ZAWARTYCH UMOWACH SPRZEDAŻY 108
9.7.1. OGÓLNE ZASADY POWIADAMIANIA 108
9.7.2. WERYFIKACJA POWIADOMIEŃ O UMOWACH SPRZEDAŻY ENERGII ELEKTRYCZNEJ 109
9.7.3. ZMIANA ODBIORCY W ISTNIEJĄCYM **PPE** 109
9.8. ZASADY OPRACOWANIA, AKTUALIZACJI I UDOSTĘPNIANIA STANDARDOWYCH PROFILI ZUŻYCIA 111
9.9. POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE I OBOWIĄZKI INFORMACYJNE 111
9.10. ZESTAWIENIE KONSEKWENCJI PROCESOWYCH 113
10. INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI SIECI DYSTRYBUCYJNEJ SŁOWNIK SKRÓTÓW I DEFINICJI 113
10.1. OZNACZENIA SKRÓTÓW 113
10.2. POJĘCIA I DEFINICJE 117
Załącznik nr 1 SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA TECHNICZNE DLA JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH ORAZ MAGAZYNÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRZYŁĄCZANYCH I PRZYŁĄCZONYCH DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ 134
Załącznik nr 2 do IRiESD / pomocniczy Załącznik nr 5 do GUD – formularz zgłoszenia umowy sprzedaży energii elektrycznej. 141
Załącznik nr 3 do IRiESD. Lista kodów, którymi OSDn informuje sprzedawcę o wyniku przeprowadzonej weryfikacji zgłoszonych umów sprzedaży oraz, jeżeli mają zastosowanie, umów kompleksowych. 144
Załącznik nr 4 do IRiESD. Istotne postanowienia umów o świadczenie usług dystrybucji zawieranych ze sprzedawcami (GUD). 146
Załącznik nr 5 STANDARDOWY PROFIL ZUŻYCIA C 171

1. KORZYSTANIE Z SYSTEMU ELEKTROENERGETYCZNEGO

1.1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1.1.1. **Terawat Dystrybucja sp. z o.o.** (zwana dalej „**OSDn**") jako **Operator Systemu Dystrybucyjnego Elektroenergetycznego** wprowadza niniejszą **Instrukcję Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej** (zwaną dalej „**IRiESD**") na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity ogłoszony w Dzienniku Ustaw, z późn. zm.), zwanej dalej „Ustawą".

1.1.2. **OSDn** jako **Operator Systemu Dystrybucyjnego** nieposiadającego bezpośredniego połączenia z **siecią** przesyłową prowadzi ruch, eksploatację i planowanie rozwoju **sieci**, a także zarządza ograniczeniami systemowymi w **sieci**, na której został wyznaczony operatorem systemu dystrybucyjnego, zwanej dalej „**siecią** dystrybucyjną **OSDn**", zgodnie z przepisami prawa, niniejszą **IRiESD**, Taryfą **OSDn** oraz właściwymi umowami. Operatorem systemu dystrybucyjnego nadrzędnym wobec **OSDn** jest właściwy terytorialnie **Operator Systemu Dystrybucyjnego przyłączony do Sieci Przesyłowej**, do którego **sieci** przyłączona jest **sieć OSDn**, zwany dalej „**OSDp**".

1.1.3. Dane adresowe i kontaktowe **OSDn**:

1.1.3.1.1. **Terawat Dystrybucja sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu, ul. Wrocławska 94, 41-902 Bytom, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000393933, NIP 626-30-02-689, REGON 242709410, kapitał zakładowy 50 000,00 zł.**

1.1.3.1.2. Strona internetowa: https://terawat.pl/

1.1.3.1.3. Adres poczty elektronicznej: biuro@terawat.pl

1.1.4. **IRiESD** określa w szczególności warunki korzystania z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** przez użytkowników systemu, warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju tej **sieci**, zasady współpracy **OSDn** z innymi operatorami systemów elektroenergetycznych, zasady przekazywania informacji oraz wymagania techniczne i organizacyjne dotyczące urządzeń, instalacji i **sieci** przyłączonych albo przyłączanych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

1.1.5. Z uwagi na spełnianie przez **OSDn** przesłanek określonych w art. 9d ust. 7 **Ustawy**, na podstawie art. 9g ust. 8a pkt 1 **Ustawy** niniejsza **IRiESD** nie podlega zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. **IRiESD** oraz jej zmiany są zatwierdzane przez Zarząd **OSDn** i obowiązują od dnia wskazanego w uchwale Zarządu, na stronie tytułowej **IRiESD** albo na stronie tytułowej Karty aktualizacji, z uwzględnieniem wymogów konsultacji i publikacji wynikających z **Ustawy**.

1.1.6. **IRiESD** spełnia w szczególności wymagania następujących przepisów i dokumentów, o ile mają zastosowanie do **OSDn**, użytkowników systemu albo urządzeń, instalacji lub **sieci** przyłączonych do **sieci OSDn**:

1.1.6.1. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity ogłoszony w Dzienniku Ustaw, z późn. zm.), wraz z aktami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie;

1.1.6.2. ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, wraz z aktami wykonawczymi wydanymi na jej podstawie;

1.1.6.3. ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;

1.1.6.4. ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, w zakresie dotyczącym organizacji bezpiecznej pracy;

1.1.6.5. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, o ile ma zastosowanie;

1.1.6.6. ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, o ile ma zastosowanie;

1.1.6.7. koncesji udzielonej **OSDn** na dystrybucję energii elektrycznej oraz decyzji Prezesa **URE** o wyznaczeniu **OSDn** operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;

1.1.6.8. Taryfy dla energii elektrycznej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej **OSDn**, zwanej dalej „Taryfą **OSDn**";

1.1.6.9. aktualnej instrukcji ruchu i eksploatacji **sieci** dystrybucyjnej właściwego **OSDp**, zwanej dalej „**IRiESD OSDp**", w zakresie dotyczącym współpracy **sieci OSDn** z **siecią OSDp** oraz w zakresie, w jakim wymagania **IRiESD OSDp** mają zastosowanie do **OSDn**;

1.1.6.10. Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej, zwanej dalej „**IRiESP**";

1.1.6.11. Warunków Dotyczących Bilansowania, zwanych dalej „**WDB**";

1.1.6.12. Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej – części dotyczącej sposobu funkcjonowania Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii oraz współpracy Operatora Informacji Rynku Energii z użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi albo uprawnionymi do korzystania z **CSIRE**, zwanej dalej „**IRiESP-OIRE**", wraz z dokumentacją **SWI**, **TSKB**, **TSSI** i **TSPS**, o ile mają zastosowanie;

1.1.6.13. rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie systemu pomiarowego, zwanego dalej „Rozporządzeniem pomiarowym";

1.1.6.14. rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego;

1.1.6.15. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła;

1.1.6.16. rozporządzeń Komisji Europejskiej ustanawiających kodeksy **sieci** i wytyczne, w szczególności **NC RfG**, **NC DCC** (Demand Connection Code – kodeks **sieci** dotyczący przyłączania odbiorców), NC HVDC, SO GL, EB GL oraz NC ER, o ile mają zastosowanie;

1.1.6.17. instrukcji eksploatacji, instrukcji współpracy ruchowej, instrukcji organizacji bezpiecznej pracy oraz innych dokumentów technicznych przyjętych do stosowania przez **OSDn**.

1.1.7. W niniejszej **IRiESD** używa się skrótu „**WDB**" dla oznaczenia Warunków Dotyczących Bilansowania. Jeżeli w dotychczasowych dokumentach, załącznikach, Kartach aktualizacji albo umowach powiązanych z **IRiESD** użyto skrótu „**WBD**", należy go rozumieć jako „**WDB**", chyba że z kontekstu jednoznacznie wynika inaczej. W całej **IRiESD** wiążące są zapisy „**IRiESD**" dla Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej oraz „**IRiESP**" dla Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej; te formy stosuje się również w dokumentach powiązanych.

1.1.8. Przez dzień uruchomienia produkcyjnego **CSIRE** dla **OSDn** rozumie się 19 października 2026 r., stanowiący najpóźniejszy termin przystąpienia **OSDn** do **CSIRE**. Od tego dnia **OSDn** wdraża pełne uczestnictwo w **CSIRE** i realizuje za jego pośrednictwem procesy rynku energii, zgodnie z **Ustawą**, **IRiESP-OIRE**, dokumentacją **OIRE** oraz komunikatami właściwych operatorów.

1.1.9. Jeżeli data, o której mowa w zdaniu poprzednim, zostanie zmieniona na podstawie przepisów prawa, **OSDn** wdroży pełne uczestnictwo w **CSIRE** w nowym terminie. W takim przypadku przez dzień uruchomienia produkcyjnego **CSIRE** dla **OSDn** rozumie się ten nowy

termin, a wszystkie terminy określone w niniejszej **IRiESD**, liczone od dnia uruchomienia produkcyjnego **CSIRE** dla **OSDn** albo z nim powiązane, ulegają odpowiedniemu przesunięciu i biegną od nowej daty, z zachowaniem długości przewidzianych okresów, z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

1.1.10. Do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** nie są przyłączeni odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, a Taryfa **OSDn** nie przewiduje grup taryfowych G. Z tego względu **IRiESD** nie reguluje szczegółowo zasad świadczenia usług dystrybucji dla odbiorców w gospodarstwach domowych.

1.1.11. W przypadku gdyby wskutek zmiany stanu faktycznego lub prawnego pojawiła się konieczność zastosowania zasad dotyczących odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, zastosowanie znajdą bezpośrednio obowiązujące przepisy **Ustawy** oraz aktów wykonawczych, w szczególności przepisy dotyczące zawierania i wykonywania umów, standardów jakościowych obsługi odbiorców, rozliczeń, sprzedaży rezerwowej, sprzedawcy z urzędu, ochrony odbiorców w gospodarstwach domowych oraz taryf i cen stosowanych wobec tej grupy odbiorców. W zakresie wymaganym bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa **OSDn** dokona odpowiedniej aktualizacji **IRiESD** albo przyjmie odrębne procedury wykonawcze.

1.1.11.1. W przypadku pojawienia się odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, do czasu formalnej aktualizacji **IRiESD OSDn**:

1.1.11.1.1. publikuje, w terminie 14 dni, tymczasowe procedury świadczenia usług i obsługi (zakres: zawieranie i wykonywanie umów, standardy jakości, rozliczenia, sprzedaż rezerwowa, SU),

1.1.11.1.2. wskazuje kanały komunikacji i formularze,

1.1.11.1.3. aktualizuje **IRiESD** niezwłocznie po wejściu w życie właściwych przepisów.

1.1.12. **OSDn** nie zawiera i nie planuje zawierać generalnych umów dystrybucji dla usługi kompleksowej (**GUD-K**). Postanowienia **IRiESD** dotyczące umów kompleksowych, rezerwowych umów kompleksowych albo **GUD-K** stosuje się wyłącznie w zakresie, w jakim wynika to z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, z konieczności obsługi stanów przejściowych albo z ewentualnej przyszłej zmiany modelu działania **OSDn** wymagającej uprzedniej aktualizacji **IRiESD** lub przyjęcia odrębnych procedur wykonawczych.

1.1.12.1. Model bieżący: **OSDn** nie stosuje **GUD-K**.

1.1.12.2. Stany przejściowe: istniejące **GUD-K** (jeśli powstały na podstawie prawa) wykonuje się do czasu ich wygaśnięcia lub zastąpienia, wyłącznie w zakresie niezbędnym do ciągłości świadczenia.

1.1.12.3. Model docelowy: ewentualne wdrożenie **GUD-K** wymaga uprzedniej zmiany **IRiESD** i publikacji wzorów.

1.1.13. Postanowienia **IRiESD** obowiązują następujące podmioty w zakresie, w jakim korzystają one z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** albo ich prawa i obowiązki pozostają związane z funkcjonowaniem tej **sieci**:

1.1.13.1. **OSDn**;

1.1.13.2. odbiorców przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**;

1.1.13.3. wytwórców przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**;

1.1.13.4. posiadaczy magazynów energii elektrycznej przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**;

1.1.13.5. sprzedawców energii elektrycznej;

1.1.13.6. przedsiębiorstwa obrotu;

1.1.13.7. podmioty odpowiedzialne za **bilansowanie handlowe**;

1.1.13.8. operatorów handlowych i handlowo-technicznych;

1.1.13.9. podmioty ubiegające się o przyłączenie do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**;

1.1.13.10. inne podmioty, jeżeli ich obowiązek stosowania **IRiESD** wynika z przepisów prawa, umów albo dokumentów rynku energii.

1.1.14. **OSDn** jest odpowiedzialny za wykonywanie obowiązków operatora systemu dystrybucyjnego w zakresie wynikającym z **Ustawy**, aktów wykonawczych, koncesji, decyzji o wyznaczeniu **OSDn** operatorem systemu dystrybucyjnego, **IRiESD**, Taryfy **OSDn** oraz zawartych umów. **OSDn** wykonuje te obowiązki z uwzględnieniem charakteru, skali i konfiguracji technicznej **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

1.1.15. **OSDn** nie ponosi odpowiedzialności za skutki zaniechania działań albo skutki działań innych operatorów systemów elektroenergetycznych, w szczególności **OSDp**, **OSP**, **OIRE**, sprzedawców, podmiotów odpowiedzialnych za **bilansowanie handlowe**, użytkowników systemu albo innych uczestników rynku energii, chyba że odpowiedzialność **OSDn** wynika bezpośrednio z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa albo z zawartej umowy.

1.1.16. **IRiESD** stosuje się z uwzględnieniem wymogów wynikających z ustawy o rynku mocy, o ile przepisy tej ustawy mają zastosowanie do **OSDn**, użytkowników systemu albo urządzeń, instalacji lub **sieci** przyłączonych do **sieci OSDn**. W zakresie nieuregulowanym w **IRiESD** zastosowanie znajdują właściwe przepisy prawa, **IRiESD OSDp**, **IRiESP**, **WDB** oraz dokumenty rynku energii, o ile mają zastosowanie.

1.1.17. **IRiESD** przestaje obowiązywać dany podmiot na zasadach określonych poniżej:

1.1.17.1. trwałego odłączenia urządzeń, instalacji albo **sieci** tego podmiotu od **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**;

1.1.17.2. rozwiązania albo wygaśnięcia umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, umowy kompleksowej albo innej umowy, z której wynikał obowiązek stosowania **IRiESD**.

1.1.17.3. trwałe odłączenie potwierdza protokół sporządzony przez służby techniczne **OSDn** albo równoważny dokument **OSDn**, wskazujący co najmniej urządzenia, instalacje lub sieć objęte odłączeniem oraz datę i godzinę wykonania czynności; **OSDn** przekazuje podmiotowi kopię potwierdzenia w formie pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej;

1.1.17.4. rozwiązanie albo wygaśnięcie umowy potwierdza oświadczenie Strony, dokument rozwiązujący umowę, upływ terminu wynikającego z umowy lub przepisów prawa albo prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja właściwego organu; **OSDn** przekazuje podmiotowi potwierdzenie daty ustania umowy w formie pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej;

1.1.17.5. jeżeli daty trwałego odłączenia oraz ustania umowy są różne, **IRiESD** przestaje obowiązywać z datą późniejszą.

1.1.18. **OSDn** udostępnia **IRiESD** do publicznego wglądu w swojej siedzibie oraz zamieszcza ją na swojej stronie internetowej, z uwzględnieniem przepisów **Ustawy**. Data wejścia w życie **IRiESD** albo jej zmian jest wskazywana na stronie tytułowej **IRiESD**, w uchwale Zarządu **OSDn** albo na stronie tytułowej Karty aktualizacji.

1.1.19. **OSDn** przeprowadza aktualizację **IRiESD** w zależności od potrzeb, w szczególności w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany dokumentów rynku energii, zmiany **IRiESD OSDp** albo **IRiESP** mającej wpływ na **OSDn**, zmiany konfiguracji technicznej **sieci OSDn**, zmiany zakresu działalności **OSDn** albo potrzeby doprecyzowania zasad współpracy z użytkownikami systemu.

1.1.20. Zmiana **IRiESD** następuje poprzez przyjęcie nowej **IRiESD** albo poprzez przyjęcie Karty aktualizacji. Karta aktualizacji zawiera w szczególności:

1.1.20.1. przyczynę aktualizacji **IRiESD**;

1.1.20.2. zakres aktualizacji **IRiESD**;

1.1.20.3. nowe brzmienie zmienianych postanowień **IRiESD** albo tekst uzupełniający dotychczasowe postanowienia;

1.1.20.4. datę wejścia w życie zmian.

1.1.20.5. metrykę sporządzoną według poniższego wzoru, wypełnianą w każdym przypadku w zakresie adekwatnym do aktualizacji:

1.1.20.5.1. oznaczenie dokumentu: „KARTA AKTUALIZACJI NR [●]/[ROK] DO **IRiESD OSDn** Terawat Dystrybucja sp. z o.o.”;

1.1.20.5.2. data przygotowania: [●];

1.1.20.5.3. podstawa prawna i przyczyna aktualizacji: [●];

1.1.20.5.4. zakres zmian — wykaz zmienianych punktów **IRiESD**: [●];

1.1.20.5.5. dotychczasowe brzmienie / nowe brzmienie każdego zmienianego punktu: [●];

1.1.20.5.6. przepisy przejściowe oraz wpływ na umowy i procedury wykonawcze: [●];

1.1.20.5.7. planowana data wejścia w życie: [●];

1.1.20.5.8. konsultacje — termin, sposób i adres zgłaszania uwag: [●];

1.1.20.5.9. zatwierdzenie — data i numer uchwały Zarządu **OSDn**: [●];

1.1.20.5.10. załączniki i materiały towarzyszące: [●].

1.1.21. Każda zmiana **IRiESD** jest poprzedzona procesem konsultacji z użytkownikami systemu, chyba że bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa dopuszczają inny tryb. **OSDn** publikuje projekt nowej **IRiESD** albo projekt Karty aktualizacji na swojej stronie internetowej wraz z informacją o miejscu, sposobie i terminie zgłaszania uwag oraz, o ile jest to uzasadnione zakresem zmian, z dokumentem wyjaśniającym. Dokument wyjaśniający zawiera w szczególności opis przedmiotu konsultacji, przyczynę przygotowania projektu, podstawowe założenia zmian, wskazanie najważniejszych zmienianych obszarów **IRiESD** oraz planowany termin wejścia w życie **IRiESD** albo Karty aktualizacji. Termin zgłaszania uwag nie może być krótszy niż miesiąc od dnia udostępnienia projektu **IRiESD** albo projektu Karty aktualizacji. Aktualne projekty **IRiESD**, formularze zgłaszania uwag i komunikaty konsultacyjne **OSDn** publikuje w zakładce „Dokumenty”: https://terawat.pl/pliki.html.

1.1.22. Po zakończeniu konsultacji **OSDn** analizuje otrzymane uwagi, uwzględnia je w uzasadnionym zakresie, przygotowuje raport z konsultacji oraz przedkłada projekt **IRiESD** albo Karty aktualizacji do zatwierdzenia Zarządowi **OSDn**. Raport z konsultacji zawiera w szczególności zestawienie otrzymanych uwag, stanowisko **OSDn** co do uwzględnienia albo nieuwzględnienia poszczególnych uwag, krótkie uzasadnienie sposobu ich rozpatrzenia, a także informację o zmianach wprowadzonych przez **OSDn** z własnej inicjatywy, w tym o korektach redakcyjnych, porządkujących i oczywistych omyłkach. Po zatwierdzeniu przez Zarząd **OSDn IRiESD** albo Karta aktualizacji jest publikowana na stronie internetowej **OSDn**

wraz z raportem z konsultacji oraz, jeżeli był sporządzony, dokumentem wyjaśniającym, a także udostępniana do publicznego wglądu w siedzibie **OSDn**.

1.1.23. W przypadku rozbieżności pomiędzy dotychczasową treścią **IRiESD** a Kartą aktualizacji rozstrzygające znaczenie mają postanowienia Karty aktualizacji od dnia jej wejścia w życie. Materiały towarzyszące (Tekst odniesienia, Skrócony opis zmian) mają charakter informacyjny; w razie rozbieżności z tekstem jednolitym **IRiESD** lub Kartą aktualizacji, wiążący jest odpowiednio tekst **IRiESD** lub Karta aktualizacji.

1.1.24. Użytkownicy systemu, których **urządzenia**, **instalacje** albo **sieci** są przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** albo którzy korzystają z usług świadczonych przez **OSDn**, są obowiązani stosować się do warunków, wymagań, procedur postępowania i zasad wymiany informacji określonych w **IRiESD**. **IRiESD** stanowi część umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej albo umowy kompleksowej.

1.1.25. W przypadku rozbieżności pomiędzy **IRiESD** a dokumentami technicznymi, warunkami, metodami lub zasadami przyjętymi na podstawie kodeksów sieci, w zakresie objętym bezpośrednim stosowaniem tych dokumentów pierwszeństwo mają dokumenty nadrzędne wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej albo decyzji właściwych organów. W terminie 14 dni od stwierdzenia rozbieżności **OSDn** dokonuje oceny prawnej i technicznej, identyfikuje dotknięte nią postanowienia **IRiESD** oraz ustala zasady przejściowego postępowania. W terminie 30 dni **OSDn** publikuje w zakładce „Dokumenty" komunikat wskazujący dokument nadrzędny, zakres rozbieżności, zasady przejściowe oraz planowany sposób korekty. **OSDn** rozpoczyna procedurę aktualizacji **IRiESD** bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 60 dni od stwierdzenia rozbieżności. Jeżeli zachowanie tego terminu nie jest możliwe z przyczyn prawnych lub technicznych, **OSDn** publikuje uzasadnienie oraz harmonogram aktualizacji. Do dnia wejścia w życie korekty stosuje się dokument nadrzędny oraz opublikowane zasady przejściowe w zakresie, w jakim nie naruszają bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

1.2. CHARAKTERYSTYKA KORZYSTANIA Z SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

1.2.1. Korzystanie z **sieci** dystrybucyjnej umożliwia realizację dostaw energii elektrycznej w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu określonych w umowie o świadczenie usług dystrybucji albo w umowie kompleksowej.

1.2.2. **OSDn** świadczy usługi dystrybucji na zasadzie równoprawnego traktowania oraz na zasadach i w zakresie wynikających z obowiązujących przepisów i **IRiESD**, zapewniając wszystkim użytkownikom systemu zaspokojenie uzasadnionych potrzeb w zakresie dostarczania energii elektrycznej.

1.2.3. Świadczenie usługi dystrybucji odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej albo na podstawie umowy kompleksowej na zasadach i warunkach określonych w Ustawie, aktach wykonawczych do tej ustawy, **IRiESD** oraz taryfie **OSDn**.

1.3. CHARAKTERYSTYKA, ZAKRES ORAZ WARUNKI FORMALNO-PRAWNE USŁUG DYSTRYBUCJI ŚWIADCZONYCH PRZEZ OSDn

1.3.1. Usługa dystrybucji energii elektrycznej obejmująca korzystanie z krajowego systemu elektroenergetycznego polega na utrzymywaniu:

1.3.1.1. ciągłości dostarczania i odbioru energii elektrycznej w krajowym systemie elektroenergetycznym oraz niezawodności jej dostarczania,

1.3.1.2. parametrów jakościowych energii elektrycznej.

1.3.2. **OSDn**, świadcząc usługę dystrybucji energii elektrycznej:

1.3.2.1. dostarcza energię elektryczną zgodnie z obowiązującymi parametrami jakościowymi i na warunkach określonych w umowie o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej albo na podstawie umowy kompleksowej,

1.3.2.2. instaluje **układ pomiarowo-rozliczeniowy** w miejscu przygotowanym przez odbiorcę oraz system pomiarowo-rozliczeniowy,

1.3.2.3. powiadamia odbiorców o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej w wymaganej przepisami prawa formie,

1.3.2.4. niezwłocznie przystępuje do likwidacji awarii i usuwania zakłóceń w dostarczaniu energii elektrycznej,

1.3.2.5. udostępnia lub przekazuje **dane pomiarowe** odbiorcy, sprzedawcy, wytwórcy, posiadaczowi magazynu energii elektrycznej, podmiotowi odpowiedzialnemu za bilansowanie, dostawcy usług bilansujących oraz dostawcy mocy na zasadach określonych w **IRiESD** lub w **WDB**,

1.3.2.6. umożliwia wgląd do wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego oraz dokumentów stanowiących podstawę do rozliczeń za dostarczoną energię elektryczną, a także do wyników kontroli prawidłowości wskazań tych układów,

1.3.2.7. opracowuje, aktualizuje i udostępnia odbiorcom ich standardowe profile zużycia energii elektrycznej – z wyłączeniem odbiorców, u których zainstalowano licznik zdalnego odczytu,

1.3.2.8. wdraża procedury zmiany sprzedawcy oraz uwzględnia je w **IRiESD**.

1.3.3. Zapisy pkt 1.3.1 oraz 1.3.2 powyżej dotyczące odbiorców stosuje się również do posiadaczy magazynów energii elektrycznej.

1.4. OGÓLNE STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

1.4.1. **OSDn** świadczy usługi dystrybucji na zasadzie równoprawnego traktowania wszystkich użytkowników systemu, z uwzględnieniem wynikającego z norm prawnych obowiązku zapewnienia pierwszeństwa w świadczeniu usług dystrybucji energii elektrycznej wytworzonej w instalacji **OZE** oraz w wysokosprawnej kogeneracji, z zachowaniem niezawodności i bezpieczeństwa **KSE**.

1.4.2. W celu realizacji swoich obowiązków **OSDn** opracowuje i udostępnia wzory wniosków oraz standardy umów o świadczenie usług dystrybucji zgodnie z Ustawą i niniejszą **IRiESD**. Aktualne wzory udostępniane są w zakładce „Dokumenty" na stronie internetowej **OSDn**: https://terawat.pl/pliki.html Każdy publikowany wzór zawiera nazwę dokumentu, symbol lub numer wersji oraz datę publikacji i datę rozpoczęcia stosowania. W głównej części zakładki „Dokumenty" **OSDn** udostępnia wyłącznie wersje aktualne, a wersje archiwalne oznacza jednoznacznie jako nieobowiązujące. Dla oceny prawidłowości wniosku miarodajny jest wzór aktualny w dniu jego doręczenia **OSDn**, chyba że przepisy przejściowe stanowią inaczej.

1.4.3. **OSDn** stosuje standardy jakościowe obsługi użytkowników systemu określone w obowiązujących przepisach zgodnie z pkt 8.2 **IRiESD**; wskaźniki jakości i niezawodności dostaw, w tym SAIDI i SAIFI, określono w pkt 8.2.1 **IRiESD**.

1.4.4. Jeżeli w przyszłości **OSDn** rozpocznie świadczenie usług dystrybucji na rzecz odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, **OSDn** będzie stosował bezpośrednio obowiązujące przepisy Prawa energetycznego i aktów wykonawczych dotyczące tej grupy odbiorców, w tym obowiązki informacyjne i standardy jakościowe obsługi, oraz dokona odpowiedniej aktualizacji **IRiESD** albo przyjmie odrębne procedury wykonawcze. Do czasu zaistnienia takiej sytuacji **IRiESD** nie zawiera szczegółowych procedur dla grup taryfowych G.

1.5. REJESTR MAGAZYNÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ

1.5.1. **OSDn** prowadzi w postaci elektronicznej rejestr magazynów energii elektrycznej:

1.5.1.1. przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

1.5.1.2. stanowiących część **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

1.5.1.3. wchodzących w skład jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego przyłączonej do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

1.5.2. Rejestr magazynów energii elektrycznej jest prowadzony zgodnie ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 października 2021 r. w sprawie rejestru magazynów energii elektrycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2010).

1.5.3. Wpisowi do rejestru, o którym mowa w pkt 1.5.1, podlegają magazyny energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 50 kW.

1.5.4. **OSDn** wpisuje **magazyn energii elektrycznej** do rejestru, o którym mowa w pkt 1.5.1, w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia oddania tego magazynu do eksploatacji lub otrzymania informacji, o której mowa w pkt 1.5.5. W przypadku gdy właściwym do dokonania wpisu do rejestru, o którym mowa w pkt 1.5.1, poza **OSDn** jest także inny **operator** systemu elektroenergetycznego, wpisu do rejestru dokonuje **operator systemu dystrybucyjnego** wskazany przez posiadacza magazynu energii elektrycznej.

1.5.5. W przypadku gdy **magazyn energii elektrycznej** wchodzi w skład jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego przyłączonej do **sieci OSDn**, posiadacz tego magazynu przekazuje **OSDn** informację, zgodnie ze wzorem i zakresem określonym w przepisach wydanych na podstawie **Ustawy**, w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia oddania tego magazynu do eksploatacji.

1.5.6. Rejestr, o którym mowa w pkt 1.5.1 jest jawny i udostępniany przez **OSDn** na stronie internetowej, z wyłączeniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, które zastrzegł posiadacz magazynu energii elektrycznej, lub podlegających ochronie danych osobowych.

1.5.7. Posiadacz magazynu energii elektrycznej powiadamia **OSDn** o wszelkiej zmianie danych magazynu w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia zmiany tych danych. **OSDn** aktualizuje dane w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania powiadomienia.

2. PRZYŁĄCZANIE ORAZ PLANOWANIE ROZWOJU SIECI DYSTRYBUCYJNEJ OSDn

2.1. ZASADY PRZYŁĄCZANIA

2.1.1. Przyłączanie do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** następuje na podstawie umowy o przyłączenie i po spełnieniu warunków przyłączenia, określonych przez **OSDn**.

2.1.2. Procedura przyłączenia do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** z wyłączeniem mikroinstalacji przyłączanych na podstawie zgłoszenia, obejmuje:

2.1.2.1. pozyskanie przez podmiot od **OSDn**, wzoru wniosku o określenie warunków przyłączenia lub wzoru wniosku o określenie warunków przyłączania mikroinstalacji (dalej „wniosek dla mikroinstalacji"),

2.1.2.2. złożenie przez podmiot w **OSDn** wniosku o określenie warunków przyłączenia wraz z wymaganymi załącznikami, zgodnego z aktualnym wzorem **OSDn**. Wniosek składa się z wykorzystaniem jednego z następujących trybów:

2.1.2.2.1. w postaci papierowej, dokumentowej lub elektronicznej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej — zgodnie z art. 3a Ustawy;

2.1.2.2.2. dla sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV — w postaci określonej w art. 3a Ustawy albo, jeżeli **OSDn** jest objęty takim obowiązkiem, za pośrednictwem systemu informatycznego, o którym mowa w art. 7 ust. 3a2 Ustawy;

2.1.2.2.3. wniosek elektroniczny może być opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym;

2.1.2.2.4. datą złożenia wniosku jest data otrzymania przez **OSDn** kompletnego wniosku spełniającego wymagania **IRiESD** i przepisów prawa.

2.1.2.3. w przypadku wniosku dla mikroinstalacji, sporządza się go na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, albo w postaci papierowej opatrzonej podpisem własnoręcznym i składa się:

2.1.2.3.1. z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), w tym elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070) lub publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego na adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 4 ***ust. 1*** ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2320 z późn. zm.), lub publicznej usługi hybrydowej w rozumieniu art. 2 pkt 7 tej ustawy – w przypadku wniosku dla mikroinstalacji sporządzonego na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej albo,

2.1.2.3.2. za pośrednictwem operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 z późn. zm.) lub placówki pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub osobiście w siedzibie **OSDn** – w przypadku wniosku dla mikroinstalacji sporządzonego na piśmie utrwalonym w postaci papierowej. Wniosek dla mikroinstalacji rozpatruje się w postaci elektronicznej, w przypadku gdy wniosek ten został złożony w sposób elektroniczny i składający wniosek wyraził zgodę na prowadzenie sprawy w postaci elektronicznej, Zgodę na prowadzenie sprawy w

postaci elektronicznej składający wniosek wyraża przez zaznaczenie odpowiedniego pola we wniosku i wskazanie adresu do korespondencji elektronicznej albo w odrębnym, podpisanym oświadczeniu doręczonym **OSDn**. Zgoda może zostać cofnięta w tej samej formie ze skutkiem na przyszłość.

2.1.2.4. w przypadku podmiotów ubiegających się o przyłączenie do **sieci** elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV warunkiem rozpatrzenia wniosku o przyłączenie jest wniesienie, w ciągu 14 dni od dnia złożenia wniosku, na rachunek bankowy wskazany przez **OSDn** zaliczki na poczet opłaty za przyłączenie do **sieci** w wysokości 60 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej wskazanej we wniosku, z uwzględnieniem ustawowych ograniczeń i wyłączeń; wysokość zaliczki nie może przekroczyć 6 000 000 zł. Jeżeli podmiot dysponuje już mocą przyłączeniową, zaliczkę wnosi się jedynie od przyrostu mocy przyłączeniowej. Zaliczki nie wnosi się w przypadku dodania kolejnej instalacji lub magazynu energii elektrycznej zgodnie z art. 7 ust. 1f **Ustawy**, jeżeli nie zwiększa się dotychczasowa **moc przyłączeniowa**. Podmiot wnosi również opłatę za wniosek o określenie warunków przyłączenia w wysokości 1 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej określonej we wniosku, nie więcej jednak niż 100 000 zł. Opłatę wnosi się odrębnie dla każdego miejsca przyłączenia, dowód jej wniesienia dołącza się do wniosku, a opłata nie podlega zwrotowi. Podmiot składa także **zabezpieczenie** wykonania zobowiązań wynikających z umowy o przyłączenie: co do zasady 30 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej w zakresie do 100 MW oraz 60 zł za każdy kilowat w zakresie przekraczającym 100 MW, nie więcej jednak niż 12 000 000 zł. Zabezpieczenie składa się nie później niż 14 dni po dniu zawarcia umowy o przyłączenie, pod rygorem jej wygaśnięcia z mocy prawa, z uwzględnieniem ustawowych wyłączeń i dopuszczalnych form **zabezpieczenia**,

2.1.2.5. jeżeli złożony wniosek jest niezgodny ze wzorem udostępnionym przez **OSDn**, nie spełnia wymagań określonych odpowiednio dla danego rodzaju wniosku, **OSDn** wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania z pouczeniem, że nieusunięcie braków w wyznaczonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania,

2.1.2.6. w przypadku nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie, wniosek pozostawia się bez rozpoznania, o czym **OSDn** informuje wnioskodawcę,

2.1.2.7. w przypadku gdy złożony wniosek dla mikroinstalacji jest niekompletny, nieprawidłowo wypełniony lub nie został złożony zgodnie ze wzorem określonym przez **OSDn**, w terminie 7 dni kalendarzowych od daty wpływu wniosku **OSDn** wzywa składającego wniosek do jego uzupełnienia lub poprawienia w wyznaczonym terminie, nie krótszym jednak niż 30 dni kalendarzowych od dnia doręczenia wezwania. Nadanie w terminie uzupełnionego lub poprawionego wniosku dla mikroinstalacji w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub w placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej, państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo wniesienie go za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną w postaci elektronicznej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym jest równoznaczne z wniesieniem go w terminie. Wniosek dla mikroinstalacji nieuzupełniony lub niepoprawiony w terminie wyznaczonym przez **OSDn** pozostawia się bez rozpatrzenia.

2.1.2.8. w przypadku wniesienia zaliczki na poczet opłaty za przyłączenie przed dniem złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia, **OSDn** niezwłocznie zwraca zaliczkę, chyba że przepisy przejściowe lub szczególne **Ustawy** przewidują inny sposób zaliczenia wpłaconej kwoty,

2.1.2.9. **OSDn**, na żądanie podmiotu, potwierdza złożenie przez podmiot wniosku o określenie warunków przyłączenia zgodnie z art. 7 ust. 8h **Ustawy**, określając w szczególności datę złożenia wniosku. Datą złożenia wniosku jest data otrzymania przez **OSDn** dokumentów spełniających wymagania zgodnie z art. 7 ust. 3b **Ustawy**. Potwierdzenie przez **OSDn** następuje w formie pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej,

2.1.2.10. w przypadku urządzeń, instalacji lub **sieci** przyłączanych bezpośrednio do **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, zapewnienie przez **OSDn** wykonania ekspertyzy wpływu tych urządzeń, instalacji lub **sieci** na **system elektroenergetyczny**, z wyjątkiem:

2.1.2.10.1. przyłączanych jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW,

2.1.2.10.2. urządzeń odbiorcy końcowego o łącznej mocy przyłączeniowej nie większej niż 5 MW,

2.1.2.10.3. magazynu energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 2 MW,

2.1.2.10.4. przyłączanej jednostki wytwórczej, której część będzie stanowił **magazyn energii elektrycznej**, pod warunkiem że łączna moc zainstalowana tego magazynu i jednostki wytwórczej jest nie większa niż 2 MW,

2.1.2.10.5. przyłączanej instalacji odbiorcy końcowego, której część będzie stanowił **magazyn energii elektrycznej**, pod warunkiem że łączna moc zainstalowana tego magazynu i **moc przyłączeniowa** instalacji odbiorcy końcowego jest nie większa niż 5 MW,

2.1.2.10.6. przyłączanych instalacji służących do wytwarzania energii elektrycznej z biogazu lub biogazu rolniczego, w stosunku do których złożono oświadczenie zgodnie z art. 7 ust. 3ba Ustawy.

2.1.2.11. wydanie przez **OSDn** warunków przyłączenia oraz przekazanie ich podmiotowi wraz z projektem umowy o przyłączenie,

2.1.2.12. zawarcie umowy o przyłączenie,

2.1.2.13. realizację przyłączenia, tj. realizację przyłącza oraz niezbędnych zmian/dostosowania w **sieci** i prac dla realizacji przyłączenia,

2.1.2.14. przeprowadzenie prób i odbiorów częściowych oraz prób końcowych i ostatecznego odbioru rozbudowywanej **sieci** i przyłącza. **OSDn** zastrzega sobie prawo dokonania sprawdzenia przyłączanych instalacji, urządzeń i **sieci**,

2.1.2.15. w przypadku źródeł wytwórczych pozyskania ostatecznego pozwolenia na użytkowanie obiektu zgodnie z wymaganiami **NC RfG**,

2.1.2.16. zawarcie przez podmiot umowy o świadczenie usług dystrybucji albo umowy kompleksowej.

2.1.3. **Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci** dystrybucyjnej **OSDn** urządzeń wytwórczych, magazynów energii elektrycznej, **sieci**, urządzeń lub instalacji odbiorców końcowych, połączeń międzysystemowych lub linii bezpośrednich składa wniosek o określenie warunków przyłączenia.

2.1.4. **Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci** dystrybucyjnej **OSDn** przyszłej **sieci** (dla której podmiot taki nie uzyskał jeszcze koncesji na dystrybucję energii elektrycznej i dla której nie wyznaczono **OSD**) składa wniosek o określenie warunków przyłączenia uwzględniający moc przyłączeniową odpowiadającą zapotrzebowaniu przyszłej **sieci** w zakresie poboru energii elektrycznej. Wydanie warunków przyłączenia przez **OSDn** dla takiej przyszłej **sieci**, nie gwarantuje możliwości przyłączenia do niej magazynów energii elektrycznej i źródeł energii. Przyłączanie do takiej **sieci** magazynów energii elektrycznej i źródeł energii elektrycznej, odbywa się z zachowaniem zasad i koniecznych uzgodnień z **OSDn**, określonych w **IRiESD**. Przekazanie projektu warunków przyłączenia stanowi potwierdzenie złożenia przez podmiot ubiegający się o przyłączenie magazynów energii elektrycznej lub źródła energii elektrycznej poprawnego i kompletnego wniosku o określenie warunków przyłączenia.

2.1.5. W warunkach dla przyszłej **sieci OSDn** wskaże co najmniej:

2.1.5.1. orientacyjny zakres dostępnych mocy w horyzoncie planistycznym,

2.1.5.2. główne ograniczenia techniczne,

2.1.5.3. wymogi i etapy uzgodnień dla przyłączeń źródeł i magazynów; informacje mają charakter orientacyjny i nie stanowią gwarancji przyłączenia.

2.1.6. Wzory wniosków o określenie warunków przyłączenia określa oraz udostępnia **OSDn**. Wnioski są dostępne w zakładce „Dokumenty" na stronie internetowej **OSDn**: https://terawat.pl/pliki.html oraz w siedzibie **OSDn**.

2.1.7. Wzory wniosków o określenie warunków przyłączenia mogą być zróżnicowane dla poszczególnych grup przyłączeniowych oraz w zależności od rodzaju przyłączanego obiektu, instalacji lub **sieci**.

2.1.8. Do wniosku, o którym mowa w pkt 2.1.3 należy załączyć:

2.1.8.1. oświadczenie o posiadaniu, na dzień złożenia wniosku, tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, na której jest planowana inwestycja określona we wniosku, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w Ustawie; **OSDn** może żądać dokumentu potwierdzającego ten tytuł w terminie nie krótszym niż 21 dni,

2.1.8.2. plan zabudowy lub szkic sytuacyjny określający usytuowanie obiektu, w którym będą używane przyłączane **urządzenia**, **instalacje** lub **sieci** względem istniejącej **sieci** oraz sąsiednich obiektów,

2.1.8.3. oświadczenie o dopuszczalności lokalizacji danego **urządzenia**, instalacji lub **sieci** na terenie objętym planowaną inwestycją zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu - z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeżeli jest ona wymagana; **OSDn** może żądać wypisu i wyrysu z miejscowego planu albo decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w terminie nie krótszym niż 21 dni,

2.1.8.4. w przypadku podmiotów przyłączonych, schemat układu zasilania lub instalacji wnioskodawcy oraz krótki opis zainstalowanych w obiekcie/przewidzianych do zainstalowania urządzeń,

2.1.8.5. w przypadku podmiotów ubiegających się o przyłączenie źródła energii elektrycznej, parametry techniczne jednostki wytwórczej. Parametry należy przedstawić zgodnie z załączonym do wniosku szablonem,

2.1.8.6. w przypadku składania wniosku przez podmioty prawne: wypis z Krajowego Rejestru Sądowego, innego rejestru lub zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej,

2.1.8.7. wykaz nieruchomości, na których jest planowana budowa przyłączanych do **sieci** urządzeń, instalacji lub **sieci**, oraz obiektów lub lokali, w których jest planowana ich budowa, wraz z planem zabudowy albo szkicem sytuacyjnym określającym ich usytuowanie względem istniejącej **sieci** oraz sąsiednich nieruchomości, Ponadto do wniosku należy załączyć także inne dokumenty, jeżeli obowiązek ich przedstawienia **OSDn** wynika z przepisów obowiązującego prawa.

2.1.9. Zakres i warunki wykonania ekspertyzy wpływu przyłączanych urządzeń, instalacji i **sieci** określa **OSDn**.

2.1.10. Koszty wykonania ekspertyzy uwzględnia się w opłacie za przyłączenie.

2.1.11. Warunki przyłączenia, w zależności od danych zawartych we wniosku, zawierają w szczególności:

2.1.11.1. oznaczenie nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których energia elektryczna ma być dostarczana lub z których ma być odbierana,

2.1.11.2. miejsce rozgraniczenia własności **sieci OSDn** i urządzeń, instalacji lub **sieci** podmiotu przyłączanego,

2.1.11.3. **miejsce przyłączenia**,

2.1.11.4. **miejsce dostarczania** energii elektrycznej,

2.1.11.5. moc przyłączeniową,

2.1.11.6. rodzaj przyłącza,

2.1.11.7. zakres niezbędnych zmian w **sieci** związanych z przyłączeniem,

2.1.11.8. dane znamionowe urządzeń, instalacji i **sieci** oraz dopuszczalne, graniczne parametry ich pracy,

2.1.11.9. dopuszczalny poziom zmienności parametrów technicznych i jakościowych energii elektrycznej,

2.1.11.10. miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego,

2.1.11.11. wymagania dotyczące układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego współpracy z systemem pomiarowo-rozliczeniowym,

2.1.11.12. rodzaj i usytuowanie **zabezpieczenia** głównego dane znamionowe oraz inne niezbędne wymagania w zakresie elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej i systemowej,

2.1.11.13. dane umożliwiające określenie w miejscu przyłączenia wartości prądów:

2.1.11.13.1. zwarć wielofazowych i czasów ich wyłączenia,

2.1.11.13.2. zwarcia doziemnego i czasów ich wyłączenia lub trwania;

2.1.11.14. wymagany stopień skompensowania mocy biernej,

2.1.11.15. wymagania w zakresie:

2.1.11.15.1. dostosowania przyłączanych urządzeń, instalacji lub **sieci** do systemów sterowania dyspozytorskiego,

2.1.11.15.2. przystosowania układu pomiarowo-rozliczeniowego do systemów zdalnego odczytu danych pomiarowych,

2.1.11.15.3. **zabezpieczenia sieci** przed zakłóceniami elektrycznymi, powodowanymi przez **urządzenia**, **instalacje** lub **sieci** wnioskodawcy,

2.1.11.15.4. wyposażenia urządzeń, instalacji lub **sieci**, niezbędnego do współpracy z **siecią**, do której ma nastąpić przyłączenie,

2.1.11.15.5. ochrony przeciwporażeniowej i przepięciowej przyłączanych **sieci** lub instalacji.

2.1.11.16. możliwości dostarczania energii elektrycznej w warunkach odmiennych od standardowych,

2.1.11.17. dane i informacje dotyczące **sieci**, niezbędne w celu doboru systemu ochrony od porażeń w instalacji lub **sieci** przyłączanego podmiotu,

2.1.11.18. przewidywany harmonogram przyłączenia odnawialnego źródła energii uwzględniający poszczególne etapy rozbudowy **sieci**, a także zestawienie planowanych prac,

2.1.11.19. schemat elektryczny z zaznaczeniem miejsca przyłączenia oraz miejsca rozgraniczenia własności **sieci OSDn** i urządzeń, instalacji lub **sieci** podmiotu, którego **urządzenia**, **instalacje** lub **sieci** będą przyłączane – w przypadku podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej II lub III,

2.1.11.20. wymagany stopień skompensowania mocy biernej podczas postoju wymagającego zasilania potrzeb własnych oraz wprowadzania przez wytwórcę lub posiadacza magazynu energii elektrycznej do **sieci** wyprodukowanej lub zmagazynowanej energii elektrycznej czynnej oraz podczas ładowania magazynu energii elektrycznej - w przypadku przyłączenia wytwórcy lub posiadacza magazynu energii elektrycznej jako odbiorcy mocy i energii czynnej na potrzeby własne.

2.1.11.21. w przypadku elastycznej umowy o przyłączenie do **sieci** albo konfigurowalnej umowy o przyłączenie do **sieci** - postanowienia określające ograniczenia odpowiednio w kierunku poboru energii elektrycznej z **sieci** lub wprowadzania energii elektrycznej do **sieci**, a w przypadku elastycznej umowy także wymagany zakres rozbudowy **sieci** oraz okres obowiązywania ograniczeń.

2.1.12. **Miejsce dostarczania** energii elektrycznej dla podmiotów przyłączanych określa **OSDn** w warunkach przyłączenia do **sieci**.

2.1.13. **OSDn** wydaje warunki przyłączenia w następujących terminach:

2.1.13.1. 21 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do V lub VI grupy przyłączeniowej przyłączanego do **sieci** o napięciu nie wyższym niż 1 kV;

2.1.13.2. 30 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do IV grupy przyłączeniowej przyłączanego do **sieci** o napięciu nie wyższym niż 1 kV;

2.1.13.3. 60 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do III lub VI grupy przyłączeniowej przyłączanego do **sieci** o napięciu powyżej 1 kV, niewyposażonego w źródło;

2.1.13.4. 120 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do III lub VI grupy przyłączeniowej – dla obiektu przyłączanego do **sieci** o napięciu wyższym niż 1 kV wyposażonego w źródło;

2.1.13.5. 150 dni od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do II grupy przyłączeniowej.

2.1.14. W przypadku wniosku o określenie warunków przyłączenia do **sieci** elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV terminy określone w Ustawie liczone są od dnia wniesienia zaliczki na rachunek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej wskazany na jego stronie

internetowej. Do terminów na wydanie warunków przyłączenia nie wlicza się terminów określonych w Ustawie.

2.1.15. Warunki przyłączenia do **sieci** elektroenergetycznej są ważne jeden rok od dnia ich doręczenia, z wyłączeniem przypadków, dla których **Ustawa** przewiduje dłuższy okres ważności, w szczególności warunków przyłączenia określanych dla instalacji lub obiektów niezbędnych dla zasilania kolejowej **sieci** trakcyjnej lub służących do kierowania i sterowania ruchem kolejowym, które są ważne dwa lata od dnia ich doręczenia, oraz innych przypadków szczególnych określonych w Ustawie. W okresie ważności warunki przyłączenia wraz z projektem umowy o przyłączenie stanowią warunkowe zobowiązanie **OSDn** do zawarcia umowy o przyłączenie do **sieci** elektroenergetycznej. Wnioskodawca może zwolnić **OSDn** od obowiązku zawarcia umowy przyłączeniowej wynikającego z wydanych temu wnioskodawcy warunków przyłączenia przed upływem terminu ich ważności, składając oświadczenie tej treści do **OSDn** w formie pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej. **OSDn** niezwłocznie informuje wnioskodawcę o przyjęciu oświadczenia w formie pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej.

2.1.16. Wraz z określonymi przez **OSDn** warunkami przyłączenia wnioskodawca otrzymuje projekt umowy o przyłączenie do **sieci**.

2.1.17. W przypadkach, gdy przyłączenie do **sieci OSDn**, na podstawie opracowanej ekspertyzy, wpłynie na warunki pracy **sieci** sąsiedniego operatora systemu dystrybucyjnego w szczególności **OSDp** lub **OSP**, **OSDn** występuje do tego **OSD** z wnioskiem o ustalenie czy zakres przebudowy **sieci** elektroenergetycznych sąsiedniego **OSD**, wynikający z ekspertyzy został ujęty w planie rozwoju tego **OSD** lub czy **OSD** planuje realizację tych inwestycji. **OSDn** oczekuje na odpowiedź sąsiedniego **OSD** min. 14 dni kalendarzowych od daty wysłania wniosku.

2.1.18. **Przedsiębiorstwo energetyczne** posiadające koncesję na **przesyłanie** lub dystrybucję energii elektrycznej niebędące operatorem oraz operatorzy systemów dystrybucyjnych, których **sieci** nie posiadają połączenia z **sieci**ami przesyłowymi przed określeniem warunków przyłączenia dla:

2.1.18.1. podmiotów zaliczanych do I i II grupy przyłączeniowej,

2.1.18.2. wytwórców, z wyłączeniem zaliczanych do VI grupy przyłączeniowej — uzgadniają warunki przyłączenia z operatorem systemu dystrybucyjnego, do którego sieci są przyłączeni. **OSDn** przekazuje projekt warunków **OSDp**. Jeżeli zgodnie z przepisami lub instrukcjami ruchu warunki wymagają także uzgodnienia z **OSP**, bezpośredniego uzgodnienia z **OSP** dokonuje **OSDp**, a wynik przekazuje **OSDn**; **OSDn** nie prowadzi takiego uzgodnienia bezpośrednio z **OSP**, chyba że przepis prawa, właściwa instrukcja lub umowa operatorska stanowi inaczej.

2.1.19. **OSDn**, wydając warunki przyłączenia, odpowiada za terminowe wszczęcie uzgodnień z **OSDp**, przekazanie kompletu dokumentów oraz uwzględnienie wyniku uzgodnień w warunkach przyłączenia. **OSDp** odpowiada za dokonanie bezpośrednich uzgodnień z **OSP**, jeżeli są wymagane, oraz za przekazanie ich wyniku **OSDn**.

2.1.20. W przypadku gdy dokonanie przyłączenia wymaga przebudowy lub rozbudowy **sieci** elektroenergetycznych innego **OSD**, a nie doszło do uzgodnienia z tym **OSD** zasad przebudowy lub rozbudowy **sieci** w terminie pozwalającym **OSDn** na wydanie warunków przyłączenia w terminach określonych w punkcie 2.1.13 – **OSDn** może odmówić wydana warunków przyłączenia z powodu braku technicznych możliwości przyłączenia. Pomimo powyższego

OSDn może kontynuować uzgodnienia z tym **OSD**. Jeżeli w wyniku zakończenia uzgodnień powstaną techniczne możliwości przyłączenia – **OSDn** niezwłocznie poinformuje podmiot ubiegający się o przyłączenie o możliwości złożenia nowego wniosku o przyłączenie.

2.1.20.1. **OSDn** informuje wnioskodawcę o etapie i przewidywanym horyzoncie uzgodnień.

2.1.20.2. Wnioskodawcy przysługuje tryb reklamacyjny przewidziany w **IRiESD**/**GUD** przed skierowaniem sprawy do **URE**/sądu.

2.1.21. W przypadku gdy **OSDn** odmówi przyłączenia do **sieci** instalacji odnawialnego źródła energii, w tym instalacji służącej do wytwarzania energii elektrycznej z biogazu lub biogazu rolniczego, albo magazynu energii elektrycznej z powodu braku technicznych warunków przyłączenia wynikających z braku niezbędnych zdolności przesyłowych **sieci** w terminie proponowanym przez podmiot ubiegający się o przyłączenie, **OSDn** określa planowany termin oraz warunki wykonania niezbędnej rozbudowy lub modernizacji **sieci**, a także określa termin przyłączenia, o ile obowiązek taki wynika z **Ustawy** i znajduje zastosowanie do **OSDn**,

2.1.22. W przypadku braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia w zakresie mocy przyłączeniowej określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia instalacji odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej, **OSDn** powiadamia podmiot ubiegający się o przyłączenie o wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej, dla jakiej mogą być spełnione te warunki. **OSDn** zamieszcza i aktualizuje na swojej stronie internetowej lub w systemie informatycznym informacje dotyczące dostępnej mocy przyłączeniowej, złożonych wniosków, odmów oraz kryteriów stosowanych do oceny możliwości przyłączenia, w zakresie, terminach i z wyłączeniami wynikającymi z Ustawy, w tym z przepisów o ochronie informacji prawnie chronionych. Powiadomienie wskazuje sposób i termin złożenia oświadczenia oraz skutki braku odpowiedzi. Jeżeli podmiot ten, w terminie 30 dni od dnia otrzymania powiadomienia:

2.1.22.1. wyraził zgodę w formie pisemnej, dokumentowej albo elektronicznej na taką wielkość mocy przyłączeniowej, **OSDn** wydaje warunki przyłączenia dla mocy zaakceptowanej, a bieg terminu na wydanie warunków zostaje podjęty;

2.1.22.2. odmówił zgody albo nie złożył oświadczenia w terminie 30 dni, **OSDn** odmawia wydania warunków przyłączenia dla mocy wskazanej we wniosku i kończy postępowanie. Bieg terminu, o którym mowa w pkt 2.1.13, ulega zawieszeniu od dnia doręczenia powiadomienia do dnia otrzymania zgody albo bezskutecznego upływu terminu na jej wyrażenie. Odmowa nie wyłącza możliwości złożenia nowego wniosku.

2.1.23. W przypadku gdy podmiot ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej jest przyłączony do sieci jako Odbiorca końcowy, a moc zainstalowana elektryczna mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19b Ustawy **OZE**, o przyłączenie której ubiega się ten podmiot, nie jest większa niż moc określona w wydanych warunkach przyłączenia, przyłączenie do sieci odbywa się na podstawie zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji złożonego **OSDn**, po zainstalowaniu odpowiednich układów zabezpieczających i układu pomiarowo-rozliczeniowego. W przypadku przyłączenia poprzez falownik w zgłoszeniu wskazuje się również moc znamionową falownika po stronie AC. W innym przypadku przyłączenie mikroinstalacji do sieci dystrybucyjnej odbywa się na podstawie umowy o przyłączenie do sieci. Koszt instalacji układu zabezpieczającego i układu pomiarowo-rozliczeniowego ponosi **OSDn**.

2.1.24. Przyłączane mikro**instalacje** muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne określone w art. 7a ust. 1 **Ustawy** oraz **IRiESD**.

2.1.25. Zgłoszenie, o którym mowa powyżej, zawiera w szczególności:

2.1.25.1. oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie mikroinstalacji do **sieci** dystrybucyjnej oraz określenie rodzaju i mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji, a także mocy znamionowej falownika po stronie AC – w przypadku przyłączenia poprzez falownik,

2.1.25.2. informacje niezbędne do zapewnienia spełnienia przez mikroinstalację wymagań technicznych i eksploatacyjnych,

2.1.25.3. dane o lokalizacji mikroinstalacji,

2.1.25.4. planowany termin przyłączenia,

2.1.25.5. potwierdzenie spełnienia wymagań dotyczących wymaganych certyfikatów,

2.1.25.6. oświadczenie, że **mikroinstalacja** jest wybudowana zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej oraz spełnia wymogi techniczne i eksploatacyjne zawarte w art. 7a **Ustawy**.

2.1.26. Do zgłoszenia, podmiot ubiegający się o przyłączenie mikroinstalacji do **sieci** dystrybucyjnej jest obowiązany dołączyć oświadczenie następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 ***§ 6*** ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny oświadczam, że posiadam tytuł prawny do nieruchomości na której jest planowana inwestycja oraz do mikroinstalacji określonej w zgłoszeniu." Klauzula ta zastępuje pouczenie o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

2.1.27. **OSDn** potwierdza złożenie zgłoszenia, odnotowując datę jego złożenia.

2.1.28. **OSDn** publikuje na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w swojej siedzibie wzór zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

2.1.29. Umowa o przyłączenie stanowi podstawę do rozpoczęcia przez **OSDn** realizacji prac projektowych i budowlano-montażowych na zasadach określonych w tej umowie. Umowa o przyłączenie do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** powinna zawierać co najmniej:

2.1.29.1. strony zawierające umowę,

2.1.29.2. przedmiot umowy wynikający z warunków przyłączenia,

2.1.29.3. termin realizacji przyłączenia

2.1.29.4. wysokość opłaty za przyłączenie oraz sposób jej regulowania,

2.1.29.5. miejsce rozgraniczenia własności **sieci OSDn** i instalacji podmiotu przyłączanego,

2.1.29.6. zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia,

2.1.29.7. wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów,

2.1.29.8. harmonogram przyłączenia,

2.1.29.9. warunki udostępnienia **OSDn** nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy **sieci** niezbędnej do realizacji przyłączenia,

2.1.29.10. przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczanie lub pobieranie energii,

2.1.29.11. planowane ilości energii elektrycznej wprowadzanej do lub pobieranej z **sieci**,

2.1.29.12. moc przyłączeniową,

2.1.29.13. w uzasadnionych przypadkach ustalenia dotyczące opracowania dokumentu regulującego zasady współpracy ruchowej z **OSDn**,

2.1.29.14. odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie,

2.1.29.15. okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

2.1.29.16. w przypadkach wymaganych Ustawą - obowiązek złożenia **zabezpieczenia** wykonania zobowiązań wynikających z umowy o przyłączenie, jego wysokość, forma, termin złożenia oraz zasady zwrotu, zatrzymania albo realizacji,

2.1.29.17. w przypadku elastycznej umowy o przyłączenie do **sieci** - ograniczenia poboru energii elektrycznej z **sieci** lub wprowadzania energii elektrycznej do **sieci**, wymagany zakres rozbudowy **sieci** i okres obowiązywania ograniczeń,

2.1.29.18. w przypadku konfigurowalnej umowy o przyłączenie do **sieci** - ograniczenia poboru energii elektrycznej z **sieci** lub wprowadzania energii elektrycznej do **sieci**, które mogą być zmienne w czasie i mogą odnosić się do zdefiniowanych zdarzeń lub parametrów związanych z pracą **sieci**.

2.1.30. Umowa o przyłączenie do sieci instalacji wykorzystującej do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru na morzu, oprócz postanowień, o których mowa w pkt 2.1.29, określa:

2.1.30.1. termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w tej instalacji, nie dłuższy niż 120 miesięcy od dnia zawarcia umowy;

2.1.30.2. postanowienie, że niedostarczenie po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w tej instalacji w terminie określonym w umowie stanowi podstawę wypowiedzenia umowy o przyłączenie. Wypowiedzenie nie następuje automatycznie i wymaga odrębnego oświadczenia **OSDn** złożonego w formie przewidzianej w umowie. Przed złożeniem oświadczenia **OSDn** weryfikuje upływ terminu i fakt niedostarczenia energii na podstawie danych pomiarowych oraz dokumentacji uruchomienia, z uwzględnieniem bezwzględnie obowiązujących przepisów szczególnych.

2.1.31. **Wytwórca** energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji, będący:

2.1.31.1. prosumentem,

2.1.31.2. przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców - zwanej dalej „ustawą Prawo przedsiębiorców", niebędącym prosumentem, informuje **OSDn** o terminie przyłączenia mikroinstalacji, lokalizacji przyłączenia mikroinstalacji, rodzaju odnawialnego źródła energii użytego w tej mikroinstalacji oraz mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji w zgłoszeniu przyłączenia mikroinstalacji o którym mowa w 2.1.25, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego przyłączenia mikroinstalacji do **sieci OSDn**. **Wytwórca** o którym mowa powyżej lub **Reprezentant prosumentów** informuje także **OSDn** każdorazowo o:

2.1.31.2.1. zmianie rodzaju odnawialnego źródła energii użytego w mikroinstalacji, małej instalacji, magazynu energii elektrycznej lub ich łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej – w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych;

2.1.31.2.2. zawieszeniu trwającym od 30 dni lub zakończeniu wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji – w terminie 14 dni od dnia zawieszenia lub zakończenia wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji lub małej instalacji.

2.1.32. **OSDn** w zakresie przyłączanych oraz przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej urządzeń, instalacji, **sieci** ma prawo do kontroli legalności pobierania energii elektrycznej, kontroli

układów pomiarowo - rozliczeniowych, dotrzymania zawartych umów oraz prawidłowości rozliczeń.

2.1.33. Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli, o których mowa w pkt 2.1.32, reguluje **Ustawa** oraz akty wykonawcze do **Ustawy**.

2.1.34. Szczegółowe warunki techniczne, jakie powinny spełniać przyłączane do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn urządzenia**, **instalacje** i **sieci**, w tym jednostki wytwórcze, określają ***punkty*** 2.2 i 2.4 oraz załączniki do **IRiESD**.

2.1.35. Podmioty zaliczone do II, III i VI grupy przyłączeniowej, przyłączane do **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV oraz wytwórcy niezależnie od poziomu napięcia **sieci**, z wyłączeniem mikroinstalacji, opracowują instrukcję o której mowa w punkcie 6.2.11 podlegającą uzgodnieniu z **OSDn** przed przyłączeniem podmiotu do **sieci**.

2.1.36. Podmioty ubiegające się o przyłączenie do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** urządzeń, instalacji i **sieci** są zobowiązane do projektowania obiektów, urządzeń, instalacji i **sieci** zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz w oparciu o otrzymane warunki przyłączenia.

2.1.37. W celu umożliwienia wykonania analiz stanu i rozwoju **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, wskazane przez **OSDn** podmioty ubiegające się o przyłączenie oraz przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej przekazują **OSDn** dane określone w rozdziale 2.5.

2.1.38. Wytwórcy o mocy osiągalnej 5 MW i wyższej, przyłączani do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, a zgodnie z **IRiESP** podlegający obowiązkowi zgłoszenia do Centralnego rejestru jednostek wytwórczych, dokonują zgłoszeń nowych jednostek wytwórczych oraz zmian w zakresie zarejestrowanych danych w Centralnym rejestrze jednostek wytwórczych do **OSP**, za pośrednictwem **OSDn**, działającego poprzez **OSDp**.

2.1.39. Prosument zbiorowy lub Prosument wirtualny może przypisać do jednego **PPE**, w którym pobiera energię elektryczną, moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnych źródeł energii, która nie przekracza mocy umownej ustalonej dla tego punktu poboru energii, nie większą niż 50 kW.

2.1.40. Moc zainstalowaną elektryczną, o której mowa w pkt 2.1.39, ustala się na podstawie:

2.1.40.1. mocy zainstalowanej elektrycznej instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystywanej przez Prosumenta zbiorowego lub Prosumenta wirtualnego

2.1.40.2. udziału w mocy zainstalowanej elektrycznej przysługującej:

2.1.40.2.1. Prosumentowi zbiorowemu lub

2.1.40.2.2. Prosumentowi wirtualnemu.

2.1.41. **Reprezentant prosumentów**, działając w imieniu i na rzecz Prosumentów zbiorowych lub Prosumentów wirtualnych, informuje **OSDn**, do **sieci** którego ma zostać przyłączona **mikroinstalacja**, o terminie jej przyłączenia, lokalizacji przyłączenia, rodzaju odnawialnego źródła energii lub magazynu energii elektrycznej użytego w tej mikroinstalacji oraz jej mocy zainstalowanej elektrycznej, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego przyłączenia mikroinstalacji do **sieci OSDn**, zgodnie z zasadami określonymi w pkt 2.1.31 dotyczącymi zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji. W przypadku mikroinstalacji wykorzystywanej przez Prosumenta wirtualnego, jej przyłączenie w trybie opisanym w zdaniu pierwszym może zostać zrealizowane jedynie, jeżeli w miejscu przyłączenia tej mikroinstalacji

istnieje już **przyłącze** do **sieci** dystrybucyjnej i moc zainstalowana mikroinstalacji nie jest większa niż moc określona w wydanych warunkach przyłączenia dla tego przyłącza.

2.1.42. **Reprezentant prosumentów**, działając w imieniu i na rzecz Prosumentów zbiorowych lub Prosumentów wirtualnych, składa wniosek o określenie warunków przyłączenia i zawiera z **OSDn** umowę o przyłączenie do **sieci** instalacji odnawialnego źródła energii, w tym umowę o przyłączenie do **sieci** mikroinstalacji - jeżeli nie jest możliwe zastosowanie do mikroinstalacji procedury określonej w pkt 2.1.41.

2.1.43. Zapisy pkt 2.1.41 i 2.1.42 stosuje się również w przypadku, gdy właścicielem lub zarządcą mikroinstalacji lub małej instalacji wykorzystywanych przez Prosumenta zbiorowego lub instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystywanej przez Prosumenta wirtualnego jest podmiot niebędący tym Prosumentem zbiorowym lub Prosumentem wirtualnym.

2.1.44. **Reprezentant prosumentów** przekazuje **OSDn**, do **sieci** którego przyłączana jest instalacja odnawialnego źródła energii, nie później niż w terminie 30 dni przed dniem planowanego rozpoczęcia wytwarzania energii elektrycznej z tej instalacji, zgłoszenie instalacji odnawialnego źródła energii zawierające informację o:

2.1.44.1. przysługującym Prosumentom zbiorowym lub Prosumentom wirtualnym udziale, wyrażonym w procentach, w wytwarzaniu energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii oraz o maksymalnej mocy zainstalowanej elektrycznej, wyrażonej w jednostkach mocy, której ten udział odpowiada;

2.1.44.2. adresach oraz kodach **PPE** poszczególnych Prosumentów wirtualnych lub Prosumentów zbiorowych;

2.1.44.3. zasadach zarządzania instalacją odnawialnego źródła energii oraz zasadach odpowiedzialności za bezpieczeństwo funkcjonowania, eksploatację, konserwację oraz remonty instalacji odnawialnego źródła energii;

2.1.44.4. danych kontaktowych Reprezentanta prosumentów;

2.1.44.5. w przypadku Prosumenta wirtualnego o podmiocie odpowiedzialnym za **bilansowanie handlowe** instalacji odnawialnego źródła energii. **Reprezentant prosumentów** przekazuje **OSDn** zgłoszenie o każdej zmianie informacji, o których mowa niniejszym punkcie, w terminie 14 dni od dnia zmiany informacji. **OSDn** uwzględnia zgłoszoną zmianę w terminie 14 dni od doręczenia kompletnego zgłoszenia, o którym mowa w zdaniu pierwszym."

2.1.45. **Odbiorca końcowy** może mieć jednocześnie więcej niż jedną umowę sprzedaży energii elektrycznej lub umowę kompleksową oraz więcej niż jeden **punkt poboru energii** elektrycznej w obrębie istniejącego przyłącza, na zasadach określonych w Ustawie. Dodatkowy **punkt poboru energii** może zostać utworzony w ramach istniejącego przyłącza na wniosek odbiorcy energii elektrycznej, jeżeli łączna moc pobierana w dotychczasowym punkcie poboru energii i dodatkowym punkcie poboru energii nie przekroczy mocy przyłączeniowej określonej w umowie o przyłączenie. Utworzenie dodatkowego punktu poboru energii w takim przypadku nie wymaga uzyskania nowych warunków przyłączenia; **OSDn** określa wymagania techniczne dla utworzenia dodatkowego punktu poboru energii oraz instalacji dodatkowego układu pomiarowo-rozliczeniowego, a następnie, po spełnieniu wymagań technicznych, tworzy dodatkowy **punkt poboru energii** na koszt wnioskodawcy w terminie wynikającym z **Ustawy**.

2.1.46. W przypadku gdy przyłączenie bez ograniczeń we wprowadzaniu i poborze energii elektrycznej wymaga rozbudowy **sieci** elektroenergetycznej w zakresie wynikającym z

uzgodnionych z Prezesem **URE** planów rozwoju i nie jest możliwe z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, **OSDn** może zawrzeć z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie elastyczną umowę o przyłączenie do **sieci**. Zawarcie takiej umowy nie zwalnia z obowiązku realizacji inwestycji wynikających z uzgodnionych planów rozwoju, nie może utrudniać lub uniemożliwiać realizacji tych inwestycji i musi zapewniać ochronę interesów odbiorców przed nieuzasadnionym poziomem cen i stawek opłat. Ograniczenia określone w warunkach przyłączenia, elastycznej umowie o przyłączenie i umowie dystrybucji obowiązują do czasu rozbudowy **sieci**, nie dłużej jednak niż przez okres przewidziany w Ustawie.

2.1.47. W przypadku gdy przyłączenie bez ograniczeń we wprowadzaniu i poborze energii elektrycznej nie jest możliwe mimo planowanej rozbudowy **sieci** albo wymagałoby rozbudowy niewynikającej z uzgodnionych planów rozwoju, **OSDn** może zawrzeć z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie konfigurowalną umowę o przyłączenie do **sieci**. Ograniczenia określone w takiej umowie mogą być zmienne w czasie i odnosić się w szczególności do przedziałów czasowych, parametrów pracy **sieci** w punkcie przyłączenia lub na danym obszarze, parametrów pracy instalacji podmiotów trzecich lub poziomu rezerw dostępnych w systemie, a także mogą obowiązywać bezterminowo, zgodnie z Ustawą.

2.1.48. Umowa o przyłączenie, elastyczna umowa o przyłączenie do **sieci** albo konfigurowalna umowa o przyłączenie do **sieci** dotycząca instalacji lub **sieci** przyłączanej do **sieci** elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wygasa z mocy prawa w przypadkach określonych w Ustawie, w szczególności w przypadku niezawiadomienia **OSDn** w ustawowych terminach o uzyskaniu ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę wymaganych elementów instalacji, **sieci** lub urządzeń odbiorczych, chyba że zachodzą ustawowe okoliczności niezależne od podmiotu przyłączanego.

2.1.49. W sprawach dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do **sieci** elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wniosek o rozstrzygnięcie sporu przez Prezesa **URE** składa się w terminie sześciu miesięcy od dnia doręczenia informacji o odmowie zawarcia umowy o przyłączenie.

2.2. ZASADY WZAJEMNEGO POŁĄCZENIA SIECI DYSTRYBUCYJNYCH RÓŻNYCH OPERATORÓW SYSTEMÓW DYSTRYBUCYJNYCH

2.2.1. Zasady wzajemnego połączenia **sieci** dystrybucyjnych różnych **OSD** są regulowane umowami.

2.2.2. Umowa, o której mowa w pkt 2.2.1, w zakresie połączenia **sieci** różnych **OSD** powinna określać w szczególności:

2.2.2.1. strony zawierające umowę,
2.2.2.2. przedmiot umowy wynikający z warunków połączenia,
2.2.2.3. termin realizacji połączenia,
2.2.2.4. wysokość opłaty za połączenie i zasady rozliczeń,
2.2.2.5. zakres oraz sposób wymiany danych i informacji w trakcie realizacji połączenia,
2.2.2.6. zakres robót niezbędnych przy realizacji połączenia,
2.2.2.7. wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów,
2.2.2.8. sposób koordynacji prac wykonywanych przez strony,

2.2.2.9. terminy przeprowadzania prób, odbiorów częściowych, prób końcowych i ostatecznego odbioru połączenia,

2.2.2.10. miejsce rozgraniczenia praw własności łączonych **sieci**,

2.2.2.11. wykaz osób lub komórek organizacyjnych upoważnionych przez strony do koordynacji prac wynikających z umowy,

2.2.2.12. odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie,

2.2.2.13. okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

2.2.3. Warunki połączenia określają w szczególności:

2.2.3.1. moc przyłączeniową,

2.2.3.2. miejsca połączenia **sieci** różnych operatorów systemów dystrybucyjnych,

2.2.3.3. zakres niezbędnych zmian w **sieci** związanych z połączeniem,

2.2.3.4. miejsce zainstalowania i rodzaj układów pomiarowo-rozliczeniowych,

2.2.3.5. wartości prądów zwarć wielofazowych i jednofazowych doziemnych oraz czasów ich wyłączania w punktach połączenia **sieci** u obydwu operatorów,

2.2.3.6. miejsce zainstalowania i warunki współpracy **EAZ**,

2.2.3.7. wymagania w zakresie telemechaniki i łączności, w tym transmisji danych pomiarowych,

2.2.3.8. miejsce zainstalowania, parametry aparatury oraz warunki współpracy systemów sterowania dyspozytorskiego,

2.2.3.9. podział kompetencji w zakresie nadzoru dyspozytorskiego.

2.2.4. Informacje, o których mowa w pkt 2.2.2, dotyczą w szczególności wpływu łączonych **sieci** lub zmiany warunków połączenia na pracę **sieci** innych **OSD**. Związane to jest ze zmianą:

2.2.4.1. przepływów energii elektrycznej na transformatorach i liniach łączących **sieci** różnych operatorów,

2.2.4.2. poziomu mocy i prądów zwarciowych,

2.2.4.3. pewności dostaw energii elektrycznej,

2.2.4.4. sposobu likwidacji przerw i zakłóceń w dostawie energii elektrycznej.

2.2.5. Określone w umowie, o której mowa w pkt 2.2.1, próby i odbiory częściowe oraz odbiór końcowy zrealizowanego połączenia przeprowadzane są przy udziale upoważnionych przedstawicieli stron, które zawarły umowę.

2.2.6. Wyniki prób i odbiorów, o których mowa w pkt 2.2.5, są potwierdzane przez strony w protokołach z przeprowadzenia prób i odbiorów.

2.3. ZASADY ODŁĄCZANIA, WSTRZYMYWANIA ORAZ WZNOWIENIA DOSTARCZANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

2.3.1. Zasady odłączania.

2.3.1.1. Zasady odłączania podmiotów od **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, określone w niniejszym rozdziale obowiązują **OSDn**, sprzedawców oraz podmioty odłączane.

2.3.1.2. **OSDn** może odłączyć podmioty od **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** w przypadku:

2.3.1.2.1. złożenia przez podmiot wniosku o **odłączenie od sieci** dystrybucyjnej,

2.3.1.2.2. rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej.

2.3.1.3. Wniosek o **odłączenie od sieci** dystrybucyjnej **OSDn** składany przez podmiot zawiera w szczególności:

2.3.1.3.1. **miejsce przyłączenia** urządzeń, instalacji lub **sieci**, których dotyczy odłączenie,

2.3.1.3.2. przyczynę odłączenia,

2.3.1.3.3. proponowany termin odłączenia.

2.3.1.4. **OSDn** ustala termin odłączenia podmiotu od **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** uwzględniający techniczne możliwości realizacji procesu odłączenia podmiotu. Odłączany podmiot jest zawiadamiany przez **OSDn** o dacie odłączenia, w terminie nie krótszym niż 14 dni kalendarzowych od daty planowanego odłączenia. W zawiadomieniu **OSDn** informuje podmiot o zasadach ponownego przyłączenia do **sieci**.

2.3.1.5. **OSDn** dokonuje zmian w układzie **sieci** dystrybucyjnej umożliwiających odłączenie podmiotu od **sieci**. Podmiot odłączany od **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, uzgadnia z **OSDn** tryb, terminy oraz warunki niezbędnej przebudowy lub likwidacji majątku **sieci**owego będącego własnością podmiotu, wynikające z odłączenia od **sieci** dystrybucyjnej.

2.3.1.6. **OSDn** uzgadnia z sąsiednimi **OSD** tryb odłączenia podmiotu, w zakresie w jakim odłączenie podmiotu od **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** ma wpływ na warunki pracy **sieci** innych operatorów systemów.

2.3.1.7. W uzasadnionych przypadkach **OSDn** zapewnia sporządzenie i zatwierdza zgłoszenie obiektu elektroenergetycznego do odłączenia od **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, określające w szczególności:

2.3.1.7.1. **miejsce przyłączenia** urządzeń, instalacji lub **sieci** podmiotu, których dotyczy odłączenie,

2.3.1.7.2. termin odłączenia,

2.3.1.7.3. dane osoby odpowiedzialnej ze strony **OSDn** za prawidłowe odłączenie podmiotu,

2.3.1.7.4. sposób odłączenia urządzeń, instalacji lub **sieci** podmiotu, obejmujący: zakres prac niezbędnych do wykonania przed odłączeniem podmiotu, położenie łączników niezbędnych do wykonania planowanego odłączenia podmiotu oraz harmonogram czynności łączeniowych w poszczególnych stacjach elektroenergetycznych,

2.3.1.7.5. aktualny schemat **sieci** dystrybucyjnej obejmujący stacje elektroenergetyczne oraz linie, w otoczeniu urządzeń, instalacji i **sieci** odłączanego podmiotu.

2.3.1.8. Ponowne przyłączenie podmiotu do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** odbywa się na zasadach określonych w pkt 2.1.

2.3.2. Zasady wstrzymania oraz wznowienia dostarczania energii elektrycznej.

2.3.2.1. **OSDn** może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej podmiotom przyłączonym do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, jeżeli:

2.3.2.1.1. w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło **nielegalne pobieranie energii elektrycznej**,

2.3.2.1.2. **Odbiorca** zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni kalendarzowych po upływie terminu płatności,

2.3.2.1.3. **Odbiorca** nie wyraził zgody na zainstalowanie przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego w przypadkach określonych w Ustawie.

2.3.2.2. **OSDn** na żądanie sprzedawcy energii elektrycznej wstrzymuje dostarczanie energii elektrycznej, jeżeli **Odbiorca** zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobraną energię, co najmniej przez okres 30 dni kalendarzowych po upływie terminu płatności.

2.3.2.3. **OSDn** wstrzymuje dostarczanie energii elektrycznej, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.

2.3.2.4. **OSDn** jest obowiązany niezwłocznie wznowić dostarczanie energii elektrycznej wstrzymanej z powodów, o których mowa w punktach 2.3.2.1- 2.3.2.3, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie jej dostarczania. **OSDn** wznawia dostarczanie energii elektrycznej niezwłocznie, po otrzymaniu od sprzedawcy wniosku o wznowienie, jeżeli wstrzymanie nastąpiło na żądanie sprzedawcy.

2.3.2.5. Przepisów punktów 2.3.2.1.2 oraz 2.3.2.2 nie stosuje się do obiektów służących obronności państwa. Ponadto realizacja przez **OSDn** postanowień o których mowa w pkt 2.3.2.1.2 oraz 2.3.2.2 może ulec opóźnieniu bez ponoszenia przez **OSDn** odpowiedzialności z tego tytułu, w przypadku otrzymania przez **OSDn** informacji, że wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do odbiorcy może spowodować bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska (a w szczególności uniemożliwi pracę aparatury wspomagającej funkcje życiowe lub pracę urządzeń zapobiegających przed wystąpieniem niekontrolowanej reakcji chemicznej) - **OSDn** może opóźnić wstrzymanie dostarczania energii do czasu wykonania przez odbiorcę czynności usuwających powyższe zagrożenie. W takiej sytuacji, w przypadku gdy wstrzymanie miało nastąpić na wniosek sprzedawcy, **OSDn** zawiadamia niezwłocznie o powyższym sprzedawcę, wraz z podaniem przyczyny.

2.3.2.6. W przypadku, o którym mowa w pkt 2.3.2.2, **OSDn** bez zbędnej zwłoki wstrzymuje dostarczanie energii elektrycznej, jednak nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania żądania wstrzymania od sprzedawcy. **Sprzedawca** ma prawo anulowania żądania wstrzymania dostarczania energii, poprzez złożenie do **OSDn** wniosku o wznowienie dostarczania energii. W takim przypadku **OSDn** podejmie kroki w celu niedopuszczenia do wstrzymania dostarczania energii elektrycznej, jednak nie ponosi odpowiedzialności, w sytuacji, w której anulowanie wniosku o wstrzymanie nie było możliwe.

2.3.2.7. **OSDn** powiadamia sprzedawcę o wstrzymaniu lub wznowieniu dostarczania energii elektrycznej, w terminie do 7 dni roboczych od dokonania wstrzymania lub wznowienia dostarczania energii elektrycznej.

2.3.2.8. W przypadku wystąpienia:

2.3.2.8.1. masowych awarii **sieci** elektroenergetycznych,

2.3.2.8.2. przerw katastrofalnych powodujących ograniczenia techniczne i organizacyjne,

2.3.2.8.3. konieczności wykonania wyłączeń planowych,

2.3.2.8.4. braku technicznych możliwości wstrzymania dostarczania energii, termin, o którym w pkt 2.3.2.6 może ulec wydłużeniu.

2.4. WYMAGANIA TECHNICZNE DLA JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH, SIECI, URZĄDZEŃ ODBIORCÓW, POŁĄCZEŃ MIĘDZYSTEMOWYCH, LINII BEZPOŚREDNICH ORAZ UKŁADÓW I SYSTEMÓW POMIAROWO-ROZLICZENIOWYCH

2.4.1. Wymagania ogólne.

2.4.1.1. Przyłączane do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn urządzenia**, **instalacje** i **sieci** podmiotów ubiegających się o przyłączenie muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne zapewniające:

2.4.1.1.1. bezpieczeństwo funkcjonowania systemu elektroenergetycznego,

2.4.1.1.2. **zabezpieczenie** systemu elektroenergetycznego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń, instalacji i **sieci**,

2.4.1.1.3. **zabezpieczenie** przyłączonych urządzeń, instalacji i **sieci** przed uszkodzeniami w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w poborze lub dostarczaniu energii,

2.4.1.1.4. dotrzymanie w miejscu przyłączenia urządzeń, instalacji i **sieci** parametrów jakościowych energii,

2.4.1.1.5. spełnianie wymagań w zakresie ochrony środowiska, określonych w odrębnych przepisach,

2.4.1.1.6. możliwość dokonywania pomiarów wielkości i parametrów, w tym niezbędnych do prowadzenia ruchu **sieci** oraz rozliczeń za pobraną energię.

2.4.1.2. **Urządzenia**, **instalacje** i **sieci**, o których mowa w pkt 2.4.1.1, muszą spełniać także wymagania określone w odrębnych przepisach, w szczególności przepisach: prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwprzepięciowej, o ochronie przeciwpożarowej, o systemie oceny zgodności oraz w przepisach dotyczących technologii wytwarzania energii.

2.4.1.3. Budowa linii bezpośredniej wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, uzyskania zgody Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki; zgoda jest udzielana w drodze decyzji.

2.4.1.4. **Urządzenia**, **instalacje** i **sieci** podmiotów ubiegających się o przyłączenie oraz podmiotów przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** nie mogą wprowadzać do **sieci** zaburzeń parametrów technicznych energii elektrycznej powyżej dopuszczalnych poziomów określonych w warunkach przyłączenia lub pkt 8.3, powodujących pogorszenie parametrów jakościowych energii elektrycznej określonych odpowiednio w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, w umowie o świadczenie usług dystrybucji lub umowie kompleksowej albo w pkt 8.1 niniejszej **IRiESD**.

2.4.1.5. Jeżeli w dacie wejścia w życie niniejszej **IRiESD urządzenia**, **instalacje** lub **sieci** przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** nie spełniają wymagań technicznych, o których mowa w niniejszej **IRiESD**, wówczas wymagania techniczne stawiane tym urządzeniom, instalacjom lub **sieci**om, muszą zostać spełnione po przeprowadzonej modernizacji, której zakres obejmuje również **urządzenia**, **instalacje** lub **sieci** nie spełniające wymagań.

2.4.1.6. Jeżeli ograniczenia techniczne, w tym zastosowana technologia urządzeń, instalacji lub **sieci**, pomimo planowanej do przeprowadzenia modernizacji, uniemożliwia spełnienie wymagań technicznych, o których mowa w niniejszej **IRiESD**, wówczas podmiot posiadający ww. **urządzenia**, **instalacje** lub **sieci**, na etapie opracowywania założeń do planowanej modernizacji przekazuje **OSDn** opinię o braku możliwości spełniania tych wymagań. Jeżeli **OSDn** zgłosi uzasadnione wątpliwości dotyczące ww. opinii, wówczas podmiot przedkładający tę opinię ma obowiązek przedłożyć **OSDn** opinię w tym zakresie sporządzoną przez niezależną firmę ekspercką.

2.4.1.7. Postanowienia pkt 2.4.1.5 oraz 2.4.1.6 nie dotyczą układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej.

2.4.1.8. Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do **sieci** jednostek wytwórczych, urządzeń odbiorców końcowych, linii bezpośrednich lub połączeń z **siecią sieci** dystrybucyjnych elektroenergetycznych lub połączeń międzysystemowych określają przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (dalej jako: „Rozporządzenie 2019/943"), przepisy wydane na podstawie art. 59, art. 60 i art. 61 Rozporządzenia 2019/943, w tym **TCM** oraz ***załącznik nr 1*** do Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego.

2.4.2. Wymagania techniczne dla urządzeń, instalacji i **sieci** odbiorców.

2.4.2.1. **Urządzenia**, **instalacje** i **sieci** przyłączone do **sieci 110 kV**, **SN** i **nN** muszą być przystosowane do warunków zwarciowych w miejscu ich przyłączenia do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

2.4.2.2. **OSDn** określa warunki stosowania elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej przez podmioty przyłączone do **sieci 110 kV**, **SN** i **nN**, przy czym dla zapewnienia bezpiecznej pracy **sieci** dystrybucyjnej nastawienia elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej w koordynowanej **sieci SN** są akceptowane przez **OSDp**. **OSDn** określa indywidualnie rodzaj lub warunki współpracy automatyk i zabezpieczeń oraz środków ochrony przeciwporażeniowej stosowanych przez podmioty przyłączone do **sieci SN** i **nN**, przy wydaniu lub zmianie warunków przyłączenia oraz przy zmianie warunków pracy **sieci** dystrybucyjnej. **OSDn** jest odpowiedzialny za koordynację nastawień zabezpieczeń z **OSDp**.

2.4.3. Wymagania techniczne dla jednostek wytwórczych.

2.4.3.1. Wymagania techniczne dla jednostek wytwórczych są ustalane indywidualnie pomiędzy wytwórcą a **OSDn**, z uwzględnieniem szczegółowych wymagań technicznych dla jednostek wytwórczych przyłączanych do **sieci** dystrybucyjnej określonych w niniejszym rozdziale oraz w ***Załączniku nr 1*** do niniejszej **IRiESD**.

2.4.3.2. Wymagania techniczne dla jednostek wytwórczych, o których mowa w pkt 2.4.3.1, obejmują, w zależności od potrzeb, wymagania w zakresie:

2.4.3.2.1. układów wzbudzenia,

2.4.3.2.2. układów regulacji napięcia,

2.4.3.2.3. sposobów wykorzystania układów grupowej regulacji napięć jednostek wytwórczych (**ARNE**),

2.4.3.2.4. systemów elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej,

2.4.3.2.5. urządzeń regulacji pierwotnej,

2.4.3.2.6. czasów rozruchu i minimalnej liczby rozruchów w ciągu roku,

2.4.3.2.7. ograniczników maksymalnych prądów stojana i wirnika,

2.4.3.2.8. możliwości synchronizacji jednostki wytwórczej z **siecią**,

2.4.3.2.9. wytwarzanych mocy czynnych i biernych,

2.4.3.2.10. wyposażenia linii blokowych w układy automatyki,

2.4.3.2.11. magazynu energii elektrycznej, gdy jest częścią jednostki wytwórczej.

2.4.4. Wymagania techniczne dla połączeń międzysystemowych oraz linii bezpośrednich.

2.4.4.1. Warunkiem przystąpienia do budowy linii bezpośrednich jest wcześniejsze spełnienie wymagań zawartych w Ustawie.

2.4.4.2. Budowa i przyłączanie linii bezpośrednich powinny odbywać się z zachowaniem zasad dotyczących przyłączania określonych w pkt 2.1.

2.4.4.3. **OSDn** może odstąpić od stosowania części lub całości zasad, o których mowa w pkt 2.4.4.2, wyłącznie w zakresie dopuszczonym Ustawą i uzasadnionym warunkami technicznymi.

2.4.4.4. Linie bezpośrednie oraz łączone za ich pośrednictwem **urządzenia**, **instalacje**, **sieci** oraz jednostki wytwórcze, winny spełniać wymagania techniczne określone w pkt 2.4.2 oraz 2.4.3.

2.4.4.5. Połączenia międzysystemowe i linie bezpośrednie należy wyposażać w układy oraz systemy pomiarowo-rozliczeniowe zgodnie z pkt 2.4.7.

2.4.4.6. W uzasadnionych przypadkach **OSDn** może określić w warunkach przyłączenia dodatkowe wymagania techniczne związane z przyłączaniem linii bezpośrednich oraz połączeń międzysystemowych.

2.4.4.7. **OSDn** może zdecydować o czasowym wyłączeniu albo załączeniu linii bezpośredniej, także do pracy w układzie innym niż normalny, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa pracy systemu elektroenergetycznego. Czasowe wyłączenie albo załączenie odbywa się na zasadach określonych w instrukcji współpracy ruchowej lub umowie o świadczenie usług dystrybucji.

2.4.4.8. Przyłączenie i praca linii bezpośredniej nie mogą powodować negatywnych skutków dla pozostałych użytkowników **sieci** dystrybucyjnej, w szczególności pogorszenia parametrów jakościowych energii elektrycznej ani niezawodności pracy **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

2.4.4.9. Wydzielony **Odbiorca** korzystający z linii bezpośredniej zapewnia, za pomocą rozwiązań technicznych uzgodnionych z **OSDn**, brak możliwości nieuprawnionego wprowadzania energii elektrycznej z wydzielonej jednostki wytwórczej do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**. Rozwiązania te obejmują co najmniej automatykę blokującą przepływ do **sieci OSDn**, **zabezpieczenia** kierunkowe, układ pomiarowy rejestrujący kierunki przepływu oraz możliwość przekazywania **OSDn** danych niezbędnych do kontroli.

2.4.4.10. Przed rozpoczęciem użytkowania linii bezpośredniej wydzielony **Odbiorca** przekazuje **OSDn** dokumentację techniczną, wyniki prób i schematy potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w pkt 2.4.4.9. **OSDn** może przeprowadzać kontrole w uzgodnionym terminie oraz niezwłocznie w przypadku uzasadnionego podejrzenia zagrożenia bezpieczeństwa pracy **sieci** lub nieuprawnionego wprowadzania energii.

2.4.4.11. W przypadku stwierdzenia nieuprawnionego wprowadzania energii elektrycznej do **sieci OSDn** wydzielony **Odbiorca** niezwłocznie zaprzestaje takiego wprowadzania, wykonuje polecenia ruchowe **OSDn** oraz usuwa przyczynę niezgodności. **OSDn** może ograniczyć albo wstrzymać świadczenie usług dystrybucji w zakresie dopuszczonym Ustawą i umową, jeżeli jest to niezbędne dla bezpieczeństwa pracy **sieci**.

2.4.4.12. Wydzielony **Odbiorca** ponosi opłatę odpowiadającą sumie udokumentowanych kosztów poniesionych przez **OSDn** w celu wykrycia i usunięcia skutków nieuprawnionego wprowadzenia energii, kosztów bilansowania i rozliczeń naliczonych **OSDn** przez **OSDp** lub inne uprawnione podmioty oraz należności za energię i usługi dystrybucji ustalonych zgodnie z Taryfą **OSDn**. Opłata nie obejmuje kwot pokrytych na innej podstawie prawnej i jest rozliczana na podstawie zestawienia przekazanego wydzielonemu odbiorcy.

2.4.4.13. Na dzień przyjęcia niniejszej **IRiESD** do **sieci OSDn** nie jest przyłączony wydzielony **Odbiorca** korzystający z linii bezpośredniej. Szczegółowe rozwiązania techniczne właściwe dla konkretnej instalacji określa się w warunkach przyłączenia, instrukcji współpracy ruchowej i umowie o świadczenie usług dystrybucji, z zachowaniem pkt 2.4.4.9–2.4.4.12.

2.4.5. Wymagania techniczne dla układów elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej i urządzeń współpracujących.

2.4.5.1. Wymagania ogólne.

2.4.5.1.1. Wymagania zawarte w niniejszym rozdziale dotyczą urządzeń i układów **EAZ** w obiektach nowobudowanych i modernizowanych. Jeżeli w dacie wejścia w życie niniejszej **IRiESD** czynne **urządzenia** i układy **EAZ** nie spełniają wymagań, o których mowa w niniejszej **IRiESD**, wówczas wymagania te muszą zostać spełnione po przeprowadzonej modernizacji, której zakres obejmował będzie również **urządzenia** i układy **EAZ** nie spełniające tych wymagań. Jeżeli ograniczenia techniczne, w tym zastosowana technologia czynnych urządzeń i układów **EAZ**, pomimo planowanej do przeprowadzenia modernizacji, uniemożliwia spełnienie wymagań określonych w niniejszej **IRiESD**, wówczas podmiot będący właścicielem tych urządzeń i układów **EAZ**, na etapie opracowywania założeń do planowanej modernizacji, przekazuje do **OSDn** opinię o braku możliwości spełnienia tych wymagań. Jeżeli **OSDn** zgłosi uzasadnione wątpliwości dotyczące ww. opinii, wówczas podmiot przedkładający opinię ma obowiązek przedłożyć **OSDn** opinię w tym zakresie sporządzoną przez niezależną firmę ekspercką.

2.4.5.1.2. Układy i **urządzenia EAZ** powinny spełniać szczegółowe wymagania określone przez **OSDn**. Układy i **urządzenia EAZ** powinny być na etapie projektów uzgadniane i zatwierdzane przez **OSDn**. Dotyczy to w szczególności doboru i nastaw funkcji zabezpieczeniowych, realizacji impulsów wyłączających oraz sposobu zasilania napięciem pomocniczym. **Urządzenia** i elementy stosowane w **EAZ** oraz **urządzenia** i układy współpracujące z **EAZ** powinny być wykonane zgodnie z aktualnymi normami, a jeśli w danym zakresie brak norm, należy korzystać z aktualnej wiedzy technicznej. Zgodność ta powinna być potwierdzona odpowiednimi dokumentami.

2.4.5.1.3. Czasy działania układów **EAZ** muszą spełniać wymagania aktualnego rozporządzenia dotyczącego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego.

2.4.5.1.4. Warunki przyłączenia wydawane podmiotom przyłączanym do **sieci** powinny zawierać rodzaj i usytuowanie zabezpieczeń, dane znamionowe, warunki współpracy oraz inne niezbędne wymagania w zakresie elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej i systemowej.

2.4.5.1.5. **OSDn** określa warunki stosowania **EAZ** przez podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

2.4.5.1.6. **OSDn** dokonuje koordynacji nastawień zabezpieczeń w stacjach podmiotów przyłączanych i przyłączonych. Podmioty te zobowiązane są do aktualizacji danych o wyposażeniu w układy **EAZ** w trakcie eksploatacji przyłączonego obiektu w przypadku każdorazowej ich zmiany.

2.4.5.1.7. **EAZ** powinna zapewniać odpowiednią szybkość działania, czułość w wykrywaniu zakłóceń, wybiórczość, selektywność oraz niezawodność.

2.4.5.1.8. Nastawy czasowe **EAZ** należy dobierać w taki sposób, aby były możliwie jak najkrótsze, przy zapewnieniu odpowiedniej wybiorczości i selektywności wyłączeń oraz aby ograniczały czasy trwania zakłóceń. Zabrania się wydłużania czasów działania zabezpieczeń działających na wyłączenie ponad wartości wynikające z potrzeb selektywności, wybiorczości i odstrojenia od stanów nieustalonych lub innych zjawisk grożących zbędnymi zadziałaniami. W celu zapewnienia selektywności zaleca się stopniowanie nastaw czasowych zabezpieczeń co 0,3 – 0,5 s. Przy stosowaniu zabezpieczeń cyfrowych zaleca się wartość 0,3 s.

2.4.5.1.9. Należy tak dobierać **zabezpieczenia** i ich nastawy, aby każde **zabezpieczenie** było rezerwowane przez **zabezpieczenia** sąsiednich elementów systemu elektroenergetycznego. Wymaganie obowiązuje także wówczas, gdy w danym punkcie jest zainstalowane **zabezpieczenie** podstawowe i rezerwowe.

2.4.5.1.10. **Zabezpieczenia** podstawowe i rezerwowe powinny współpracować z oddzielnymi: obwodami pomiarowymi prądowymi i napięciowymi, obwodami napięcia pomocniczego, sterowniczymi oraz obwodami wyłączającymi (cewkami wyłączającymi). Jeżeli w niniejszej **IRiESD** mowa jest o zabezpieczeniu podstawowym i rezerwowym to rozumie się przez to dwa oddzielne i niezależne **urządzenia**.

2.4.5.1.11. Źródła napięcia pomocniczego (baterie akumulatorów) w obiektach wyposażonych w **EAZ** powinny przy braku innego zasilania zapewniać ich pracę w czasie nie krótszym niż 8 godzin w warunkach obciążenia akumulatorów wszystkimi odbiorami prądu stałego, czynnymi w warunkach braku zasilania zewnętrznego, oraz przy zachowaniu poziomu napięcia na szynach zbiorczych rozdzielnicy prądu stałego w wymaganych granicach.

2.4.5.1.12. Jeśli w niniejszym rozdziale wskazano, że **zabezpieczenie** działa na wyłączenie, należy rozumieć wyłączenie wszystkich trzech faz wyłącznika.

2.4.5.1.13. Należy stosować **urządzenia** realizujące funkcje ciągłej kontroli i samotestowania.

2.4.5.1.14. Zaleca się wyposażenie obwodów wyłączających w układy kontroli ciągłości obwodów wyłączania.

2.4.5.1.15. W niniejszym rozdziale podano wymagania minimalne. W poszczególnych urządzeniach lub polach można stosować dodatkowe **zabezpieczenia** działające na wyłączenie lub sygnalizację, np. wynikające z konstrukcji rozdzielnicy lub innych zabezpieczanych elementów.

2.4.5.1.16. Rejestratory zdarzeń i zakłóceń przeznaczone do wykonywania analiz przebiegu zakłóceń i działania **EAZ** oraz łączników powinny być instalowane w stacjach i rozdzielniach **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** zgodnie ze znaczeniem stacji w systemie. Zaleca się wyposażenie w rejestratory zdarzeń i zakłóceń pól **SN**. Wymaga się wyposażania w rejestratory zdarzeń i zakłóceń pól **SN** transformatorów zasilających, pól transformatorów potrzeb własnych oraz pól linii współpracujących z lokalnymi źródłami wytwórczymi. Rejestratory zakłóceń powinny rejestrować wielkości przed wystąpieniem zakłócenia oraz po jego wystąpieniu aż do wyłączenia.

2.4.5.1.17. Stosuje się następujące sygnalizacje:

2.4.5.1.17.1. Al (alarm), która jest pobudzana przy zaniku i obniżeniu napięcia pomocniczego lub uszkodzeniu układu **EAZ**,

2.4.5.1.17.2. Aw (awaria), która jest pobudzana po otwarciu wyłącznika w polu przez dowolne **zabezpieczenie**. Jeśli w polu jest czynna automatyka **SPZ**, pobudzenie powinno nastąpić dopiero po definitywnym wyłączeniu,

2.4.5.1.17.3. Up (uszkodzenie pola), która jest pobudzana przez różne zakłócenia w działaniu urządzeń pola nie wymagającego natychmiastowego wyłączenia wyłącznika.

2.4.5.1.18. Dla potrzeb elementów **EAZ** współpracujących współbieżnie lub realizacji bezwarunkowych wyłączeń drugiego końca linii, wymaga się stosowania łączy niezależnych. Czas przekazywania sygnałów nie powinien przekraczać 20 ms dla sygnałów binarnych oraz 5 ms dla sygnałów analogowych.

2.4.5.2. Wymagania dla transformatorów.

2.4.5.2.1. Transformatory **110 kV**/**SN**/**SN** i **SN**/**nN** o mocy większej niż 1000 kVA posiadające wyłącznik przynajmniej po stronie wyższego napięcia wyposaża się w (postanowienia nie dotyczą transformatorów współpracujących z jednostkami wytwórczymi):

2.4.5.2.1.1. **zabezpieczenia** od skutków zwarć wewnętrznych w transformatorze i na wyprowadzeniach (nadprądowe zwarciowe, a dla transformatorów o mocy powyżej 5 MVA różnicowe),

2.4.5.2.1.2. **zabezpieczenia** od skutków zwarć zewnętrznych nadprądowe zwłoczne po każdej stronie,

2.4.5.2.1.3. **zabezpieczenia** przeciążeniowe po każdej stronie (transformatory dwuuzwojeniowe można zabezpieczać tylko po jednej stronie),

2.4.5.2.1.4. **zabezpieczenia** fabryczne transformatorów: dwustopniowe temperaturowe i gazowo-przepływowe kadzi oraz gazowo-przepływowe przełącznika zaczepów,

2.4.5.2.1.5. układ automatycznej regulacji napięcia – tam gdzie jest to prawnie wymagane. Zaleca się, aby na wyłączenie działały również wybrane **zabezpieczenia** fabryczne. Zabezpieczenie przeciążeniowe może działać na sygnalizację.

2.4.5.3. Wymagania dla **sieci SN**

2.4.5.3.1. Wymagania ogólne

2.4.5.3.1.1. Jeśli w niniejszej **IRiESD** nie określono inaczej, lub nie zostało to uzgodnione indywidualnie, **zabezpieczenia** w **sieci SN** działają na wyłączenie.

2.4.5.3.1.2. Dopuszcza się stosowanie blokady zabezpieczeń nadprądowych zwłocznych od pewnych zjawisk w liniach, np. pojawienia się drugiej harmonicznej, wzrostu prądu po zamknięciu wyłącznika. Zabrania się stosowania blokad do **zabezpieczenia** nadprądowego zwarciowego, z wyjątkiem blokady kierunkowej.

2.4.5.3.1.3. Zaleca się stosowanie dla zabezpieczeń nadprądowych zwłocznych od skutków zwarć międzyfazowych następujących wartości współczynników czułości:

2.4.5.3.1.3.1. 1,5 dla zabezpieczeń podstawowych,

2.4.5.3.1.3.2. 1,2 dla zabezpieczeń rezerwowych.

2.4.5.3.1.4. Zaleca się następujące wartości współczynników czułości dla zabezpieczeń ziemnozwarciowych w liniach **SN**:

2.4.5.3.1.4.1. 1,5 dla zabezpieczeń zerowoprądowych podczas zwarć bezoporowych, czyli jeśli składowa zerowa napięcia jest równa napięciu fazowemu **sieci**,

2.4.5.3.1.4.2. 1,2 dla zabezpieczeń zerowoprądowych podczas zwarć oporowych, czyli jeśli składowa zerowa napięcia wynosi 50 % napięcia fazowego,

2.4.5.3.1.4.3. 2,0 dla zabezpieczeń admitancyjnych i konduktancyjnych w **sieci**ach o punkcie neutralnym uziemionym przez rezystor,

2.4.5.3.1.4.4. 1,5 dla zabezpieczeń konduktancyjnych w **sieci**ach skompensowanych z **AWSCz**,

2.4.5.3.1.4.5. 1,2 dla zabezpieczeń admitancyjnych i susceptancyjnych w pozostałych przypadkach.

2.4.5.3.1.5. Zaleca się stosowanie następujących wartości nastawczych zabezpieczeń zerowonapięciowych działających samodzielnie lub jako człony rozruchowe innych kryteriów i automatyk wyrażonych w stosunku do składowej zerowej napięcia podczas zwarcia bezoporowego:

2.4.5.3.1.5.1. 5 - 10 % w **sieci**ach o punkcie neutralnym uziemionym przez rezystor,

2.4.5.3.1.5.2. 5 - 15 % w **sieci**ach o punkcie neutralnym izolowanym,

2.4.5.3.1.5.3. 10 - 20 % w **sieci**ach skompensowanych. Mniejsze wartości zaleca się stosować w **sieci**ach z dużym udziałem linii kablowych.

2.4.5.3.1.6. W celu ograniczenia skutków zakłóceń w pracy **sieci**, zaleca się stosowanie w jej głębi automatyki **EAZ**.

2.4.5.3.1.7. Przyłączenie źródeł wytwórczych do **sieci SN** wymaga dostosowania automatyki **LRW**, **SZR** i **zabezpieczenia** szyn rozdzielni **SN** zasilającą tę **sieć SN** do nowych warunków pracy.

2.4.5.3.2. Wymagania dla linii **SN**

2.4.5.3.2.1. Pola linii **SN**, do których nie są przyłączone jednostki wytwórcze powinny być wyposażone w **zabezpieczenia** i automatyki:

2.4.5.3.2.1.1. od skutków zwarć międzyfazowych, zalecane są **zabezpieczenia** nadprądowe zwłoczne i zwarciowe o charakterystykach niezależnych,

2.4.5.3.2.1.2. od skutków zwarć doziemnych działające na wyłączenie lub na sygnalizację,

2.4.5.3.2.1.3. wielokrotnego **SPZ** z możliwością jej programowania i blokowania, jeśli przyłączona linia jest napowietrzna lub napowietrzno-kablowa,

2.4.5.3.2.1.4. umożliwiające współpracę z **zabezpieczenie**m szyn zbiorczych i układem lokalnej rezerwy wyłącznikowej, jeśli jest taka potrzeba,

2.4.5.3.2.1.5. umożliwiające współpracę ze stacyjną automatyką **SCO** lub być wyposażone w **zabezpieczenie** podczęstotliwościowe,

2.4.5.3.2.1.6. **SPZ/SCO** lub posiadać inny układ realizujący tę funkcję – jeśli **OSDn** tego wymaga.

2.4.5.3.2.2. Pola linii **SN**, w których przyłączone są jednocześnie jednostki wytwórcze i odbiorcy powinny być wyposażone w:

2.4.5.3.2.2.1. **zabezpieczenia** od skutków zwarć międzyfazowych, zalecane są **zabezpieczenia** nadprądowe zwłoczne i zwarciowe o charakterystykach niezależnych, każde z nich powinno mieć możliwość wprowadzenia blokady kierunkowej,

2.4.5.3.2.2.2. **zabezpieczenia** od skutków zwarć doziemnych,

2.4.5.3.2.2.3. układy automatyki wielokrotnego **SPZ** z możliwością jej programowania i blokowania, jeśli przyłączona linia jest napowietrzna lub napowietrzno- kablowa,

2.4.5.3.2.2.4. **zabezpieczenia** nad- i podczęstotliwościowe, zalecane są **zabezpieczenia** wyposażone w kryterium df/dt,

2.4.5.3.2.2.5. **zabezpieczenia** nad- i podnapięciowe zasilane z przekładników napięciowych umieszczonych za wyłącznikiem,

2.4.5.3.2.2.6. blokadę załączenia w przypadku obecności napięcia w linii lub kontrolę synchronizmu oraz możliwość współpracy z **zabezpieczenie**m szyn zbiorczych i układem lokalnej rezerwy wyłącznikowej.

2.4.5.3.2.3. Pola linii współpracujące wyłącznie z jednostkami wytwórczymi powinny być wyposażone w:

2.4.5.3.2.3.1. **zabezpieczenia** od skutków zwarć międzyfazowych, zalecane są **zabezpieczenia** nadprądowe zwłoczne i zwarciowe o charakterystykach niezależnych, każde z nich powinno mieć możliwość wprowadzenia blokady kierunkowej, zaleca się taki dobór nastaw, aby blokada kierunkowa konieczna była tylko dla **zabezpieczenia** nadprądowego zwłocznego,

2.4.5.3.2.3.2. **zabezpieczenia** od skutków zwarć doziemnych,

2.4.5.3.2.3.3. umożliwiające współpracę z **zabezpieczenie**m szyn zbiorczych i układem lokalnej rezerwy wyłącznikowej,

2.4.5.3.2.3.4. **zabezpieczenia** nad- i podczęstotliwościowe, zalecane są **zabezpieczenia** wyposażone w kryterium df/dt,

2.4.5.3.2.3.5. **zabezpieczenia** nad- i podnapięciowego zasilanego z przekładników umieszczonych za wyłącznikiem,

2.4.5.3.2.3.6. blokadę załączenia wyłącznika w polu w przypadku obecności napięcia w linii lub kontrolę synchronizmu.

2.4.5.3.3. Wymagania dla pól transformatorów potrzeb własnych i uziemiających.

2.4.5.3.3.1. Pola potrzeb własnych powinny być wyposażone w następujące układy **EAZ**:

2.4.5.3.3.1.1. **zabezpieczenie** reagujące na zwarcia wewnętrzne w transformatorze i na wyprowadzeniach,

2.4.5.3.3.1.2. **zabezpieczenie nadprądowe zwłoczne** od skutków zwarć zewnętrznych,

2.4.5.3.3.1.3. **zabezpieczenia** fabryczne transformatora.

2.4.5.3.3.2. W **sieci**ach skompensowanych zaleca się dla prawidłowego działania zabezpieczeń ziemnozwarciowych w polach liniowych wprowadzenie dodatkowego prądu doziemnego. Wartość i charakter tego prądu powinny być dostosowane do zastosowanych zabezpieczeń.

2.4.5.3.3.3. Jeśli w polu potrzeb własnych jest zainstalowany dławik do kompensacji prądów ziemnozwarciowych, to należy wprowadzić możliwość blokady **zabezpieczenia** nadprądowego zwłocznego od **zabezpieczenia** nadprądowego w punkcie neutralnym oraz uwzględnić **zabezpieczenia** fabryczne dławika i ewentualnie **AWSCz** lub innego układu wprowadzającego dodatkowy prąd doziemny.

2.4.5.3.3.4. Jeśli w polu potrzeb własnych jest zainstalowany rezystor uziemiający, to **zabezpieczenie** nadprądowe w punkcie neutralnym powinno mieć możliwość blokady **zabezpieczenia** nadprądowego zwłocznego transformatora potrzeb własnych oraz chronić rezystor przed skutkami zbyt długiego przepływu prądu w czasie zwarcia doziemnego niewyłączonego przez **zabezpieczenia** w innych polach. Sposób oddziaływania tego **zabezpieczenia** na wyłączniki w stacji zależy od wymagań **OSDn**, warunków eksploatacji i może powodować:

2.4.5.3.3.4.1. dla transformatorów dwuuzwojeniowych wyłączenie dwustronne (zalecane) lub tylko po stronie **SN**,

2.4.5.3.3.4.2. dla transformatorów trójuzwojeniowych wyłączenie tylko po stronie **SN** dotkniętej zakłóceniem lub ze wszystkich stron,

2.4.5.3.3.4.3. wyłączenie pola potrzeb własnych (rozwiązanie dopuszczalne, ale nie zalecane),

2.4.5.3.3.4.4. wyłączenie rezystora uziemiającego (rozwiązanie dopuszczalne, ale nie zalecane).

2.4.5.3.4. Wymagania dla baterii kondensatorów do kompensacji mocy biernej.

2.4.5.3.4.1. Pola baterii kondensatorów wyposaża się w:

2.4.5.3.4.1.1. **zabezpieczenia** nadprądowe zwłoczne od skutków przeciążeń, **zabezpieczenie** musi w kryterium działania korzystać z wartości skutecznej prądu lub w inny sposób uwzględniać wpływ wyższych harmonicznych,

2.4.5.3.4.1.2. **zabezpieczenie** nadprądowe bezzwłoczne,

2.4.5.3.4.1.3. **zabezpieczenie** od skutków zwarć wewnętrznych,

2.4.5.3.4.1.4. **zabezpieczenia** nadnapięciowe.

2.4.5.3.5. Wymagania dla łączników szyn

2.4.5.3.5.1. Łączniki szyn **SN** wyposaża się w następujące **zabezpieczenia** działające na wyłączenie własnego wyłącznika:

2.4.5.3.5.1.1. **zabezpieczenie nadprądowe zwłoczne**,

2.4.5.3.5.1.2. **zabezpieczenie nadprądowe zwarciowe** działające przy załączeniu pola łącznika szyn na zwarcie (**zabezpieczenie** powinno być aktywne do 10 s po załączeniu wyłącznika),

2.4.5.3.5.1.3. w **sieci** z punktem neutralnym uziemionym przez rezystor wymagane jest **zabezpieczenie** ziemnozwarciowe lub odpowiednie powiązanie z **zabezpieczenie**m nadprądowym w punkcie neutralnym transformatora uziemiającego.

2.4.5.3.6. Wymagania dla pól pomiaru napięcia

2.4.5.3.6.1. Pola pomiaru napięcia w rozdzielniach **SN** powinny być wyposażone w działające na sygnalizację **zabezpieczenia** reagujące na:

2.4.5.3.6.1.1. zanik, obniżenie lub wzrost napięcia na szynach **SN**, kontrolowane powinny być napięcia przewodowe, a **zabezpieczenie** powinno zadziałać, gdy nastąpi wzrost lub obniżenie jednego z nich,

2.4.5.3.6.1.2. zwarcia doziemne w przyłączonej **sieci SN**.

2.4.5.3.7. Wymagania dla automatyk zabezpieczeniowych rozdzielni **SN**

2.4.5.3.7.1. Rozdzielnie **SN** powinny być wyposażone w:

2.4.5.3.7.1.1. **SPZ**/**SCO** należy stosować w uzgodnieniu z **OSDn**,

2.4.5.3.7.1.2. **LRW** w celu rezerwowania wyłączników w polach liniowych, potrzeb własnych i baterii kondensatorów. Automatyka ta powinna wyłączyć zasilanie zwarcia ze wszystkich stron, czyli również wyłączać linie z przyłączonymi elektrowniami lokalnymi,

2.4.5.3.7.1.3. **zabezpieczenie** szyn zbiorczych, które może być w wykonaniu różnicowym poprzecznym lub nadprądowo-logicznym. Automatyka ta powinna odłączać zasilanie zwarcia ze wszystkich stron, czyli również wyłączać linie z przyłączonymi elektrowniami lokalnymi. Zabezpieczenie to powinno działać z czasem nie dłuższym niż 0,3 s.

2.4.5.3.7.1.4. **SCO** umożliwiające realizację przynajmniej dwóch stopni w każdej sekcji, przy czym automatyka może być zrealizowana w polu pomiaru napięcia z rozprowadzeniem sygnału do pól odpływowych lub jako rozproszona w postaci zabezpieczeń podczęstotliwościowych w poszczególnych polach. Automatyki tej nie wolno instalować w rozdzielniach **SN** GPO. Automatyki tej nie należy uruchamiać w liniach, do których przyłączone są jednostki wytwórcze.

2.4.5.3.7.2. W rozdzielniach **SN** wyposażonych w automatykę **SZR**, do których przyłączone są jednostki wytwórcze, należy zastosować jedno z rozwiązań:

2.4.5.3.7.2.1. **urządzenia SZR** z funkcją kontroli napięcia szczątkowego (zalecane),

2.4.5.3.7.2.2. przed załączeniem zasilania rezerwowego wyłączać linie, do których przyłączone są jednostki wytwórcze.

2.4.5.3.7.3. W odniesieniu do lokalnych modułów wytwarzania energii przyłączonych do **sieci SN**:

2.4.5.3.7.3.1. stacje **SN**, do których są przyłączone lokalne moduły wytwarzania energii, wyposaża się w układy i **urządzenia EAZ** mające chronić bezpieczeństwo **sieci** i odbiorców przyłączonych do **sieci**, w szczególności reagujące na:

2.4.5.3.7.3.1.1. zwarcia wielofazowe i doziemne,

2.4.5.3.7.3.1.2. wzrost i obniżenie napięcia,

2.4.5.3.7.3.1.3. wzrost i obniżenie częstotliwości,

2.4.5.3.7.3.1.4. utratę połączenia z **siecią** operatora systemu dystrybucyjnego;

2.4.5.3.7.3.2. właściciel modułu wytwarzania wykonuje układ **EAZ** w taki sposób, aby wyłącznik sprzęgający był łącznikiem przeznaczonym do wyłączania jedynie modułu wytwarzania, a wyłączenie go nie skutkowało pozbawieniem zasilania potrzeb własnych modułu wytwarzania ani jakichkolwiek innych obwodów niezwiązanych z tym modułem;

2.4.5.3.7.3.3. **OSDn** określa warunki ewentualnego zasilania lub ponownego zasilenia od strony lokalnego modułu wytwarzania energii, **sieci** wyłączonej od strony głównego punktu zasilającego oraz ponownej synchronizacji, a także niezbędne do tego środki techniczne;

2.4.5.3.7.3.4. **OSDn** określa warunki dotyczące zakresu telemechaniki stacji z przyłączonymi lokalnymi modułami wytwarzania energii;

2.4.5.3.7.3.5. **OSDn** określa wymagania dotyczące układów i urządzeń **EAZ** w stosunku do modułów wytwarzania energii przyłączanych do **sieci OSDn**.

2.4.5.4. Wymagania dla jednostek wytwórczych w zakresie **EAZ**

2.4.5.4.1. Zabrania się przyłączania jednostek wytwórczych wyposażonych wyłącznie w aparaty instalacyjne np. bezpieczniki topikowe czy wyłączniki nadmiarowe niezależnie od wartości mocy osiągalnej i miejsca przyłączenia.

2.4.5.4.2. Wszystkie **zabezpieczenia** jednostek wytwórczych pracujących w **sieci** trójfazowej powinny powodować ich trójfazowe wyłączenie.

2.4.5.4.3. Jednostki wytwórcze, dla których miejscem przyłączenia jest **sieć nN**, powinny być wyposażone w:

2.4.5.4.3.1. **zabezpieczenia** nadprądowe,

2.4.5.4.3.2. **zabezpieczenia** pod- i nadnapięciowe,

2.4.5.4.3.3. **zabezpieczenie** skutków od pracy niepełnofazowej,

2.4.5.4.3.4. **zabezpieczenia** nad i podczęstotliwościowe,

2.4.5.4.3.5. **zabezpieczenie** od pracy wyspowej.

2.4.5.4.4. **OSDn** decyduje o potrzebie wyposażenia jednostek wytwórczych lub linii w **zabezpieczenie** od skutków mocy zwrotnej.

2.4.5.4.5. Nastawy **EAZ** jednostek wytwórczych powinny być uzgodnione z **OSDn** lub przez niego ustalone. Nastawy zabezpieczeń podnapięciowych powinny uwzględniać wymaganą krzywą t=f(U) podaną w ***Załączniku nr 1***.

2.4.5.4.6. Jednostki wytwórcze przyłączone poprzez transformatory **nN**/**SN**

2.4.5.4.6.1. Jeśli w skład jednostki wytwórczej wchodzi transformator **nN**/**SN** niezależnie od łącznika po stronie **nN** musi być zainstalowany wyłącznik po stronie **SN**.

2.4.5.4.6.2. Jednostki wytwórcze z generatorami synchronicznymi pracujące synchronicznie z **siecią** muszą być wyposażone w synchronizatory lub inne urządzenie umożliwiające właściwe łączenie z **siecią**.

2.4.5.4.6.3. Po chwilowym zaniku lub obniżeniu napięcia w **sieci** współpracującej powodującym wyłączenie, jednostki wytwórcze o mocy większej od 100 kVA powinny samoczynnie powrócić do pracy w czasie nie krótszym niż 30 s po ustąpieniu zakłócenia.

2.4.5.4.6.4. Jednostki wytwórcze powinny mieć następujące **zabezpieczenia**:

2.4.5.4.6.4.1. nadprądowe od skutków zwarć międzyfazowych zwłoczne lub zwarciowe,

2.4.5.4.6.4.2. nad- i podnapięciowe,

2.4.5.4.6.4.3. nad- i podczęstotliwościowe

2.4.5.4.6.4.4. ziemnozwarciowe,

2.4.5.4.6.4.5. od pracy wyspowej.

2.4.5.4.6.5. Jednostki wytwórcze o mocy 25 MVA i większej należy wyposażać w **zabezpieczenia** różnicowoprądowe, przy czym **OSDn** może zdecydować o potrzebie stosowania zabezpieczeń różnicowoprądowych dla poszczególnych rodzajów jednostek wytwórczych o mocy mniejszej.

2.4.5.4.6.6. **Zabezpieczenia** do ochrony przed skutkami obniżenia lub wzrostu napięcia muszą być wykonane trójfazowo. Jeśli **zabezpieczenie** jest zainstalowane po stronie **nN**, to powinno zadziałać po wzroście lub obniżeniu jednego lub więcej napięć fazowych. Jeśli jest zainstalowane po stronie **SN**, to powinno zadziałać po wzroście lub obniżeniu jednego lub więcej napięć przewodowych.

2.4.5.4.6.7. Składowa zerowa napięcia dla zabezpieczeń ziemnozwarciowych musi być mierzona po stronie **SN**.

2.4.5.4.6.8. Jednostki wytwórcze współpracujące z falownikami, oprócz ww. zabezpieczeń, powinny być wyposażone w **urządzenia** pozwalające na kontrolowanie i utrzymywanie zadanych parametrów jakościowych energii elektrycznej.

2.4.5.5. Wybrane zagadnienia eksploatacji **EAZ**.

2.4.5.5.1. **OSDn** prowadzi eksploatację układów **EAZ** zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej **IRiESD** oraz w oparciu o szczegółowe instrukcje eksploatacji **sieci**, instalacji, grup urządzeń lub poszczególnych urządzeń.

2.4.5.5.2. Podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** zobowiązane są do eksploatowania urządzeń **EAZ** będących ich własnością w sposób nie zagrażający bezpiecznej pracy systemu dystrybucyjnego **OSDn**, a tym samym utrzymywania tych elementów w należytym stanie technicznym. W odniesieniu do **EAZ** bez uzgodnienia z **OSDn** w szczególności podmiotom tym zabrania się:

2.4.5.5.2.1. odstawiania z pracy urządzeń lub ich części,

2.4.5.5.2.2. wymiany urządzeń na posiadające inne parametry i właściwości,

2.4.5.5.2.3. zmiany nastaw i sposobu działania.

2.4.5.5.3. **OSDn** może zażądać od podmiotu przyłączonego do **sieci** wglądu w dokumentację eksploatacyjną potwierdzającą terminowość i zakres prowadzonych prac eksploatacyjnych **EAZ**, których stan techniczny może mieć wpływ na pracę **sieci** dystrybucyjnej.

2.4.5.5.4. Przyjęcie do eksploatacji urządzeń **EAZ** nowych i modernizowanych następuje po przeprowadzeniu prób i pomiarów oraz stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w niniejszej instrukcji, w zawartych umowach, a także warunków zawartych w dokumentacji projektowej i fabrycznej. Przyjmowane do eksploatacji **urządzenia**, **instalacje** i **sieci** w zależności od potrzeb, powinny posiadać wymaganą dokumentację prawną i techniczną.

2.4.5.5.5. Podczas oględzin urządzeń **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** podlegają im również **urządzenia EAZ**.

2.4.6. Wymagania techniczne dla systemu nadzoru i telemechaniki.

2.4.6.1. Wymagania i zalecenia dotyczące nadzoru stacji elektroenergetycznych obowiązują **OSDn** oraz podmioty przyłączane do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, z zastrzeżeniem postanowień pkt 2.4.1.5 i 2.4.1.6

2.4.6.2. Ogólne wymagania stawiane stacyjnemu i dyspozytorskiemu systemowi nadzoru, a podyktowane głównie względami optymalizacyjnymi i niezawodnościowymi są następujące:

2.4.6.2.1. obiektowe systemy nadzoru muszą być kompatybilne z dyspozytorskimi systemami w centrach nadzoru. Stacyjne systemy nadzoru muszą spełniać wymagania stosowne do rodzaju obsługiwanych stacji z uwzględnieniem wymogów jakościowych i konfiguracyjnych,

2.4.6.2.2. obiektowe systemy nadzoru powinny być połączone z centrami nadzoru z wykorzystaniem niezawodnych i o właściwej przepływności łączy transmisyjnych, aby zapewnić odpowiednią szybkość przepływu informacji z/do centrów dyspozytorskich,

2.4.6.2.3. systemy nadzoru powinny zapewniać archiwizację danych na okres zgodny z wymaganiami norm bezpieczeństwa informacji oraz umożliwić utrzymanie ciągłości nadzoru dyspozytorskiego i dokonywania analiz pracy **sieci**,

2.4.6.2.4. połączenie systemów nadzoru w dyspozycjach winno być wykonane jako redundantne. Zaleca się realizację z wykorzystaniem **sieci** komputerowej,

2.4.6.2.5. należy dążyć do tego, aby wszelkie informacje uzyskiwane dla systemów dyspozytorskich posiadały znacznik czasu. Struktura **sieci** komunikacyjnych sygnałów telemechaniki winna zapewnić niezawodność i optymalizację przepływu informacji. Komunikacja winna być realizowana dwoma redundantnymi kanałami łączności. Jako rezerwową drogę transmisji dopuszcza się transmisje pakietowe,

2.4.6.2.6. protokół transmisji musi być dostosowany do systemu sterowania posiadanego przez operatora systemu dystrybucyjnego,

2.4.6.2.7. należy dążyć do tego, aby czas reakcji całego systemu nadzoru (stacyjnego i nadrzędnego) nie przekraczał kilku sekund, a rozdzielczość czasowa przesyłanych sygnałów zawierała się w granicach 1–100 ms.

2.4.6.3. Rozdzielnie **SN**, a także ważne ruchowo rozdzielnie **nN** wyposażone w wyłączniki powinny być objęte co najmniej telemechaniką umożliwiającą:

2.4.6.3.1. Telesterowanie:

2.4.6.3.1.1. sterowanie wyłącznikami,

2.4.6.3.1.2. sterowanie urządzeniami automatyk stacyjnych.

2.4.6.3.2. Telesygnalizację:

2.4.6.3.2.1. stanu położenia wyłączników, odłączników szynowych i liniowych oraz uziemników,

2.4.6.3.2.2. stanu automatyk stacyjnych,

2.4.6.3.2.3. sygnalizację awaryjną indywidualną z poszczególnych pól rozdzielni,

2.4.6.3.2.4. sygnalizację zadziałania poszczególnych zabezpieczeń,

2.4.6.3.2.5. sygnalizację awaryjną z potrzeb własnych prądu stałego dotyczącą w szczególności: uszkodzenia prostownika, braku ciągłości obwodów prądu stałego wraz z baterią oraz doziemienia w obwodach prądu stałego,

2.4.6.3.2.6. sygnalizację awaryjną z urządzeń zasilania bezprzerwowego,

2.4.6.3.2.7. sygnalizację włamaniową i przeciwpożarową.

2.4.6.3.3. Telemetrię:

2.4.6.3.3.1. pomiar prądu w poszczególnych polach,

2.4.6.3.3.2. pomiar napięcia na poszczególnych układach szyn.

2.4.6.4. pomiar mocy biernej i czynnej. **Urządzenia** telemechaniki powinny być wyposażone w co najmniej dwa porty transmisji danych, chyba że **OSDn** w warunkach przyłączenia albo uzgodnieniach technicznych dopuści inne rozwiązanie z uwagi na charakter obiektu, poziom napięcia, moc, kategorię przyłączenia albo brak wpływu danego obiektu na pracę **sieci**.

2.4.6.5. **Urządzenia** telemechaniki obiektowej oraz systemy nadzoru powinny być zasilane z układu napięcia bezprzerwowego o czasie autonomii dostosowanym do znaczenia obiektu dla pracy **sieci OSDn**, nie krótszym niż:

2.4.6.5.1. 24 godziny – dla obiektów wskazanych w planach odbudowy albo innych dokumentach sporządzanych na podstawie NC ER, jeżeli mają zastosowanie;

2.4.6.5.2. 8 godzin – dla pozostałych obiektów, chyba że **OSDn** w uzasadnionych przypadkach określi inny czas autonomii.

2.4.7. Wymagania techniczne dla układów pomiarowo-rozliczeniowych.

2.4.7.1. Wymagania ogólne.

2.4.7.1.1. Wymagania techniczne dla układów pomiarowo-rozliczeniowych określone w **IRiESD** stosuje się do układów nowo instalowanych i modernizowanych. Obowiązek dostosowania układów pomiarowo-rozliczeniowych albo ich elementów do wymagań określonych w przepisach prawa, Rozporządzeniu pomiarowym, warunkach przyłączenia, umowie oraz **IRiESD** spoczywa na właścicielu układu, chyba że z przepisów prawa albo umowy wynika inaczej.

2.4.7.1.2. **Urządzenia** wchodzące w skład układu pomiarowo-rozliczeniowego muszą spełniać wymagania przepisów prawa i właściwych norm, w szczególności posiadać legalizację, certyfikat zgodności z wymaganiami zasadniczymi, certyfikat MID, homologację albo świadectwo wzorcowania, jeżeli jest wymagane dla danego **urządzenia**. Badania, sprawdzenia i wzorcowania powinny być wykonane przez uprawnione laboratoria zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami.

2.4.7.1.3. Układy pomiarowe półpośrednie i pośrednie muszą być wyposażone w przekładniki pomiarowe w każdej z trzech faz oraz w liczniki trójsystemowe.

2.4.7.1.4. Układy pomiarowo-rozliczeniowe:

2.4.7.1.4.1. wykorzystywane do rozliczeń za energię elektryczną, za usługi dystrybucji energii elektrycznej lub za usługi systemowe instaluje się:

2.4.7.1.4.1.1. na zaciskach generatorów jednostek wytwórczych świadczących usługi systemowe,

2.4.7.1.4.1.2. w miejscach przyłączenia magazynów energii elektrycznej do **sieci** dystrybucyjnej oraz na zaciskach wejściowych lub wyjściowych magazynów energii elektrycznej o łącznej mocy zainstalowanej większej niż 50 kW,

2.4.7.1.4.1.3. w miejscu przyłączenia ogólnodostępnej stacji ładowania do **sieci** dystrybucyjnej,

2.4.7.1.4.1.4. w miejscu przyłączenia punktu ładowania należącego do odbiorcy końcowego - w przypadku gdy **Odbiorca końcowy** posiada tytuł prawny do lokalu w tym budynku i stanowisko postojowe do wyłącznego użytku oraz zgodę zarządcy

nieruchomości lub osoby sprawującej zarząd nad nieruchomością na instalację punktu ładowania,

2.4.7.1.4.1.5. w przypadku gdy **magazyn energii elektrycznej** jest częścią jednostki wytwórczej lub instalacji odnawialnego źródła energii niebędącej mikroinstalacją, lub hybrydowej instalacji odnawialnego źródła energii, w miejscu przyłączenia odpowiednio magazynu energii elektrycznej do: - jednostki wytwórczej lub - instalacji odnawialnego źródła energii, lub - hybrydowej instalacji odnawialnego źródła energii jako **miejsce przyłączenia** magazynu energii elektrycznej należy rozumieć zaciski wejściowe lub wyjściowe magazynów energii elektrycznej,

2.4.7.1.4.1.6. w przypadku pozostałych podmiotów – na napięciu **sieci**, do której dany **Odbiorca** jest przyłączony,

2.4.7.1.4.2. wykorzystywane do realizacji innych procesów rynku energii instaluje się:

2.4.7.1.4.2.1. w przypadku wytwórców, dla których jest wymagane potwierdzanie przez **OSDn** ilości energii elektrycznej niezbędnej do posiadania uprawnień wynikających z systemów wsparcia w rozumieniu przepisów odrębnych, w miejscach określonych w tych przepisach,

2.4.7.1.4.2.2. po stronie **nN** transformatora w stacjach elektroenergetycznych **OSDn** transformujących napięcie **SN**/**nN**,

2.4.7.1.4.2.3. w miejscach w **sieci** na poziomie **SN** i **nN**, w których energia elektryczna jest zużywana na potrzeby własne **OSDn**,

2.4.7.1.4.3. w pozostałych przypadkach – w miejscu wskazanym w umowie o przyłączenie lub umowie dystrybucyjnej albo umowie kompleksowej. Za zgodą **OSDn**, w uzasadnionych technicznie przypadkach, dopuszcza się instalację układów pomiarowo-rozliczeniowych po stronie niskiego napięcia transformatora **SN**/**nN**, dla układów pomiarowo-rozliczeniowych kategorii B2 i B1. Zgoda **OSDn** uwarunkowana jest akceptacją przez podmiot przyłączany lub odbiorcę, doliczenia ilości strat mocy i energii elektrycznej zapisanych w umowie o przyłączenie lub umowie dystrybucyjnej albo umowie kompleksowej.

2.4.7.1.5. Podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, będące Uczestnikami Rynku Bilansującego instalują układy pomiarowo-rozliczeniowe zgodnie z wymaganiami określonymi w **IRiESP**.

2.4.7.1.6. **OSDn** wraz z **OSDp** uzgadniają wspólne protokoły pobierania oraz przetwarzania danych pomiarowych z **LSPR**, z uwzględnieniem postanowień **IRiESP** dla potrzeb transmisji danych do Operatora Systemu Przesyłowego i ich **zabezpieczenia** przed utratą danych.

2.4.7.1.7. **OSDn** uzgadnia z **OSDp** protokół transmisji danych pomiarowych oraz określa standard protokołu transmisji obowiązujący podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, o ile taki obowiązek albo potrzeba techniczna wynika z przepisów prawa, **IRiESD OSDp**, umów albo warunków przyłączenia.

2.4.7.1.8. Rozwiązania techniczne poszczególnych układów pomiarowo-rozliczeniowych dzieli się na 6 kategorii:

2.4.7.1.8.1. kategoria A – układy pomiarowo-rozliczeniowe dla pomiarów energii elektrycznej dla urządzeń, instalacji lub **sieci** podmiotów zaliczonych do I i II grupy przyłączeniowej niezależnie od mocy pobieranej lub wprowadzonej do **sieci**,

2.4.7.1.8.2. kategoria B3 – układy pomiarowo-rozliczeniowe dla pomiarów energii elektrycznej dla urządzeń, instalacji lub **sieci** (podmiotów zaliczonych do III grupy przyłączeniowej) o mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci** większej niż 5 MW,

2.4.7.1.8.3. kategoria B2 – układy pomiarowo-rozliczeniowe dla pomiarów energii elektrycznej dla urządzeń, instalacji lub **sieci** (podmiotów zaliczanych do III grupy przyłączeniowej) o mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci** większej niż 40 kW i nie większej niż 5 MW,

2.4.7.1.8.4. kategoria B1 – układy pomiarowo-rozliczeniowe dla pomiarów energii elektrycznej dla urządzeń, instalacji lub **sieci** (podmiotów zaliczanych do III grupy przyłączeniowej) o mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci** nie większej niż 40 kW;

2.4.7.1.8.5. kategoria C2 – układy pomiarowo-rozliczeniowe dla pomiarów energii elektrycznej dla urządzeń, instalacji lub **sieci** (podmiotów zaliczonych do IV i V grupy przyłączeniowej) o mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci** większej niż 40 kW,

2.4.7.1.8.6. kategoria C1 – układy pomiarowo-rozliczeniowe dla pomiarów energii elektrycznej dla urządzeń, instalacji lub **sieci** (podmiotów zaliczonych do IV i V grupy przyłączeniowej) o mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci** nie większej niż 40 kW. Wartość mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci** jest wyznaczana na podstawie wskazań licznika konwencjonalnego lub licznika zdalnego odczytu. W przypadku gdy wartość mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci** przez podmiot jest nieznana, wartość mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci** jest wyznaczana jako wartość mocy przyłączeniowej. Dla podmiotów zaliczonych do VI grupy przyłączeniowej stosuje się kategorię układu pomiarowo-rozliczeniowego odpowiednią do poziomu napięcia w miejscu przyłączenia podmiotu do **sieci** i mocy pobieranej lub wprowadzanej do **sieci**.

2.4.7.1.9. Liczniki zdalnego odczytu powinny umożliwiać pomiar, rejestrację, przechowywanie i udostępnianie danych w zakresie wymaganym Rozporządzeniem pomiarowym, **IRiESD**, dokumentami **CSIRE** oraz wymaganiami **OSDn**, o ile mają zastosowanie do danego układu pomiarowo-rozliczeniowego.

2.4.7.1.10. Transmisja danych z układów pomiarowo-rozliczeniowych do systemów pomiarowych **OSDn**, a w zakresie wymaganym przepisami prawa także do **CSIRE** albo systemów współpracujących z **CSIRE**, powinna być realizowana w sposób zapewniający kompletność, integralność, bezpieczeństwo i terminowość przekazywania danych. Szczegółowe wymagania dotyczące transmisji danych określa **OSDn** w warunkach przyłączenia, umowie, instrukcji technicznej albo innych dokumentach wykonawczych.

2.4.7.1.10.1. wyjść cyfrowych liczników energii elektrycznej, jeżeli taki sposób transmisji jest przewidziany dla danego układu;

2.4.7.1.10.2. wyjść cyfrowych rejestratorów albo koncentratorów danych, jeżeli rejestratory lub koncentratory pozyskują dane z liczników energii elektrycznej. Wymagania dotyczące szybkości, jakości i bezpieczeństwa transmisji danych kanałami telekomunikacyjnymi określa **OSDn**.

2.4.7.1.11. Dla układów pomiarowo-rozliczeniowych kategorii B3 wymagane jest stosowanie dwóch układów pomiarowo-rozliczeniowych – układu pomiarowo-rozliczeniowego podstawowego i układu pomiarowo-rozliczeniowego rezerwowego.

2.4.7.1.12. Miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego określa **OSDn**, w warunkach przyłączenia. Dodatkowo miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego może być określone w umowie dystrybucji lub umowie kompleksowej. W przypadku podmiotów zaliczanych do II, III i VI grupy przyłączeniowej zasilanych z **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, podmiot ten odpowiada za przygotowanie miejsca zainstalowania licznika zdalnego odczytu lub licznika konwencjonalnego, w przypadku układu pomiarowo-rozliczeniowego zlokalizowanego w obiekcie będącym w

eksploatacji tego podmiotu. W przypadku podmiotów zaliczonych do IV, V i VI grupy przyłączeniowej zasilanych z **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV, podmiot ten odpowiada za przygotowanie miejsca zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego, w przypadku układu pomiarowo-rozliczeniowego zlokalizowanego w obiekcie przyłączonym do **sieci**.

2.4.7.1.13. Przekładniki prądowe i napięciowe powinny być dobrane zgodnie z kategorią układu pomiarowo-rozliczeniowego i zainstalowane w każdej z faz, jeżeli jest to wymagane dla danego układu. Prąd znamionowy przekładników prądowych powinien być dostosowany do mocy umownej albo mocy przyłączeniowej w taki sposób, aby prąd pierwotny wynikający z mocy właściwej dla danego układu mieścił się w granicach:

2.4.7.1.13.1. 20–120% prądu znamionowego przekładników klasy dokładności 0,5;

2.4.7.1.13.2. 5–120% prądu znamionowego przekładników klasy dokładności 0,5S albo 0,2;

2.4.7.1.13.3. 1–120% prądu znamionowego przekładników klasy dokładności 0,2S. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą **OSDn**, dopuszcza się stosowanie przekładników prądowych o przeciążalności do 200% prądu znamionowego, przy zachowaniu dokładności pomiaru wymaganej w danej klasie. Przekładniki prądowe i napięciowe powinny być dobrane tak, aby obciążenie strony wtórnej mieściło się w granicach od 25% do 100% wartości nominalnej mocy uzwojeń albo rdzeni przekładników, chyba że z dokumentacji technicznej, właściwych norm albo uzgodnienia z **OSDn** wynika dopuszczalność innego zakresu.

2.4.7.1.14. Do pomiarowego uzwojenia wtórnego przekładników prądowych i napięciowych w układach pomiarowo-rozliczeniowych nie należy przyłączać innych urządzeń poza licznikami energii elektrycznej, rejestratorami danych i analizatorami jakości energii elektrycznej, jeżeli są przewidziane dla danego układu. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się dociążenie przekładników prądowych i napięciowych atestowanymi rezystorami dociążającymi instalowanymi w obudowach przystosowanych do plombowania.

2.4.7.1.15. **Współczynnik bezpieczeństwa przyrządu** FS dla przekładników prądowych w układach pomiarowych podstawowych i rezerwowych nowo budowanych oraz modernizowanych powinien być równy 5. W przypadku modernizacji układów pomiarowo-rozliczeniowych dopuszcza się pozostawienie dotychczasowych przekładników prądowych o współczynniku FS większym niż 5, jeżeli spełniają pozostałe wymagania **IRiESD**, warunków przyłączenia, umowy oraz właściwych norm.

2.4.7.1.16. Wszystkie elementy członu zasilającego oraz osłony i **urządzenia** wchodzące w skład układu pomiarowego energii elektrycznej powinny być przystosowane do plombowania w sposób zabezpieczający przed nieuprawnioną zmianą parametrów, nastaw albo połączeń oraz przed ingerencją mogącą powodować zafałszowanie wskazań układu pomiarowego.

2.4.7.1.17. Zmiana kwalifikacji układu pomiarowego do innej kategorii następuje na podstawie przepisów prawa, warunków przyłączenia, zmiany mocy, zmiany charakteru odbioru, zmiany sposobu korzystania z **sieci** albo uzasadnionego wniosku odbiorcy, wytwórcy, posiadacza magazynu energii elektrycznej lub **OSDn**. Dostosowanie układu do wymagań nowej kategorii spoczywa na właścicielu układu, chyba że przepisy prawa albo umowa stanowią inaczej.

2.4.7.1.18. W przypadku zmiany charakteru odbioru, **OSDn** może nakazać wprowadzenie zmian w istniejącym układzie pomiarowo-rozliczeniowym zgodnie z wymaganiami określonymi w **IRiESD**.

2.4.7.1.19. Wszelkie stwierdzone nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowego lub jego elementu winny być niezwłocznie zgłaszane przez odbiorcę lub **OSDn**.

2.4.7.1.20. W przypadku podejrzenia nieprawidłowości działania układu pomiarowego lub jego elementu, **Odbiorca** lub **OSDn** ma prawo żądać laboratoryjnego sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego lub jego elementu.

2.4.7.1.21. W przypadku zgłoszenia żądania laboratoryjnego sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego lub jego elementu, właściciel układu pomiarowego zapewnia demontaż wskazanego elementu układu pomiarowego. Demontaż następuje w obecności przedstawiciela odbiorcy i **OSDn**.

2.4.7.1.22. **OSDn** przekazuje zdemontowany element układu pomiarowego do laboratoryjnego sprawdzenia prawidłowości działania w terminie 14-stu dni kalendarzowych od dnia zgłoszenia żądania. Jeżeli właścicielem układu pomiarowego jest podmiot inny niż **OSDn**, to podmiot ten ma obowiązek przekazać **OSDn** zdemontowany element układu pomiarowego bezpośrednio po jego demontażu.

2.4.7.1.23. Jeżeli laboratoryjne sprawdzenie nie wykaże błędów w działaniu zdemontowanego elementu układu pomiarowego, to podmiot wnioskujący o sprawdzenie ponosi koszty sprawdzenia oraz demontażu i montażu badanego elementu.

2.4.7.1.24. **OSDn** przekazuje odbiorcy kopię wyniku laboratoryjnego sprawdzenia, niezwłocznie po jego otrzymaniu.

2.4.7.1.25. Jeżeli **OSDn** nie jest właścicielem układu pomiarowego, **OSDn** zwraca zdemontowany element układu pomiarowego właścicielowi w terminie do 60-go dnia od dnia jego otrzymania od podmiotu wykonującego laboratoryjne sprawdzenie prawidłowości działania, o ile żadna ze stron nie wystąpi z wnioskiem, o którym mowa w pkt 2.4.7.1.26.

2.4.7.1.26. W ciągu 30-stu dni kalendarzowych od dnia otrzymania kopii wyniku badania laboratoryjnego, **Odbiorca** lub **OSDn** może zlecić wykonanie dodatkowej ekspertyzy badanego uprzednio zdemontowanego elementu układu pomiarowego. **OSDn** umożliwia przeprowadzenie takiej ekspertyzy.

2.4.7.1.27. Koszt ekspertyzy, o której mowa w pkt 2.4.7.1.26 pokrywa podmiot, który wnioskuje o jej przeprowadzenie.

2.4.7.1.28. W okresie zdemontowania elementu układu pomiarowego, właściciel układu pomiarowego zapewni zastępczy element układu pomiarowego, który będzie spełniał wymagania techniczne określone w **IRiESD**.

2.4.7.1.29. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowego, z wyłączeniem nielegalnego poboru energii elektrycznej, właściciel układu pomiarowego zwraca koszty, o których mowa w pkt 2.4.7.1.23 i 2.4.7.1.27, a **OSDn** dokonuje korekty dostarczonej/odebranej energii elektrycznej, na podstawie której dokonywane są korekty rozliczeń pomiędzy podmiotami prowadzącymi rozliczenia tego podmiotu, o ile do rozliczeń nie można było wykorzystać wskazań innego układu pomiarowego.

2.4.7.1.30. W przypadku stwierdzenia prawidłowości w działaniu układu pomiarowego energii elektrycznej, strona wnioskująca o sprawdzenie układu pomiarowego pokrywa uzasadnione koszty związane z demontażem, montażem i wypożyczeniem zastępczego elementu układu pomiarowego.

2.4.7.1.31. W przypadku wymiany układu pomiarowego lub jego elementu w trakcie dostarczania energii elektrycznej, a także po zakończeniu jej dostarczania, **OSDn** wydaje odbiorcy/wytwórcy dokument zawierający dane identyfikujące układ pomiarowy i stan wskazań licznika w chwili demontażu.

2.4.7.2. Wymagania dla układów pomiarowo-rozliczeniowych kategorii B

2.4.7.2.1. Dla układów pomiarowo-rozliczeniowych kategorii B1, B2 i B3 powinny być spełnione następujące wymagania:

2.4.7.2.1.1. przekładniki prądowe mają klasę dokładności nie gorszą niż 0,2S,

2.4.7.2.1.2. przekładniki napięciowe mają klasę dokładności nie gorszą niż 0,2,

2.4.7.2.1.3. liczniki zdalnego odczytu mają klasę dokładności nie gorszą niż C dla pomiaru energii czynnej i nie gorszą niż 1 lub 1S dla pomiaru energii biernej,

2.4.7.2.1.4. w przypadku kategorii B3 liczniki zdalnego odczytu w układzie pomiarowo-rozliczeniowym podstawowym i rezerwowym mogą być zasilane z jednego rdzenia lub uzwojenia przekładników.

2.4.7.3. Wymagania dla układów pomiarowo-rozliczeniowych kategorii C.

2.4.7.3.1. Układy pomiarowo-rozliczeniowe kategorii C1 spełniają następujące wymagania:

2.4.7.3.1.1. przekładniki prądowe, o ile występują w układzie pomiarowo-rozliczeniowym, mają klasę dokładności nie gorszą niż 0,2,

2.4.7.3.1.2. liczniki konwencjonalne i liczniki zdalnego odczytu mają klasę dokładności nie gorszą niż B dla pomiaru energii czynnej oraz nie gorszą niż 1 dla pomiaru energii biernej. Powyższe wymagania dotyczą układów pomiarowo-rozliczeniowych instalowanych lub modernizowanych objętych postepowaniami przetargowymi wszczętymi po dniu wejścia w życie rozporządzenia pomiarowego.

2.4.7.3.2. Wymagania dla układów pomiarowych kategorii C2 są następujące:

2.4.7.3.2.1. przekładniki prądowe, o ile występują mają klasę dokładności nie gorszą niż 0,2,

2.4.7.3.2.2. liczniki konwencjonalne i liczniki zdalnego odczytu mają klasę dokładności nie gorszą niż C dla pomiaru energii czynnej oraz nie gorszą niż 1 lub 1S dla pomiaru energii biernej. Powyższe wymagania dotyczą układów pomiarowo-rozliczeniowych instalowanych lub modernizowanych objętych postepowaniami przetargowymi wszczętymi po dniu wejścia w życie rozporządzenia pomiarowego.

2.4.8. Wymagania związane z systemami teletransmisyjnymi.

2.4.8.1. **OSDn** odpowiada za utrzymanie infrastruktury telekomunikacyjnej i informatycznej niezbędnej do właściwego prowadzenia ruchu **sieci** dla obszaru swojego działania.

2.4.8.2. Infrastruktura telekomunikacyjna powinna umożliwiać współpracę z operatorami sąsiednich systemów dystrybucyjnych, w tym zwłaszcza z **OSDp**, a w przypadkach określonych przez **OSDn** również z podmiotami zakwalifikowanymi do pozostałych grup przyłączeniowych.

2.4.8.3. W zakresach, gdzie wymagane jest dostosowanie infrastruktury do potrzeb wymienionych w pkt 2.4.8.1 zainteresowane strony wzajemnie uzgadniają między sobą zakres i szczegółowe wymagania, wraz z określeniem sposobów sfinansowania niezbędnych działań w obszarze budowy, eksploatacji oraz zapewnienia pewności i jakości transmisji.

2.5. DANE PRZEKAZYWANE DO OSDn PRZEZ PODMIOTY PRZYŁĄCZONE I PRZYŁĄCZANE DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

2.5.1. Zakres danych.

2.5.1.1. Dane przekazywane do **OSDn** przez podmioty przyłączane i przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej obejmują:

2.5.1.1.1. dane opisujące stan istniejący,

2.5.1.1.2. dane prognozowane dla perspektywy określonej przez **OSDn**,

2.5.1.1.3. **dane pomiarowe** opisujące stan pracy **sieci**, inne niż pomiary energii elektrycznej.

2.5.1.2. Podmioty przyłączane i przyłączone do **sieci OSDn** przekazują dane strukturalne do **OSDn** lub **OSP** zgodnie z **TCM**. Dane strukturalne, pozyskiwane przez **OSP** za pośrednictwem **OSDn**, są przekazywane corocznie przez podmioty przekazujące dane, w terminie do dnia 15-go sierpnia roku poprzedzającego, na kolejne 5 lat kalendarzowych (o ile nie uzgodniono inaczej).

2.5.1.3. Informacje dotyczące procedur wymiany danych strukturalnych, planistycznych i czasu rzeczywistego oraz podmiotów w nich uczestniczących są ujęte w **IRiESP** oraz w odpowiednich dokumentach przyjętych na jej podstawie, w zakresie, w jakim mają zastosowanie do **OSDn**.

2.5.2. Dane opisujące stan istniejący.

2.5.2.1. Wytwórcy przekazują do **OSDn** następujące dane opisujące stany istniejące swoich instalacji i urządzeń:

2.5.2.1.1. nazwę węzła i napięcie przyłączenia,

2.5.2.1.2. moc osiągalną,

2.5.2.1.3. schematy, plany i konfigurację głównych układów elektrycznych,

2.5.2.1.4. dane jednostek wytwórczych,

2.5.2.1.5. dane techniczne aparatury rozdzielczej, sterującej oraz elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej.

2.5.2.2. Odbiorcy wskazani przez **OSDn** przyłączeni do **sieci SN** i **nN**, przekazują do **OSDn** następujące dane opisujące stan istniejący swoich instalacji i urządzeń:

2.5.2.2.1. dane o węzłach i ich wyposażeniu, liniach wraz ze schematami i planami, transformatorach,

2.5.2.2.2. dane o ewentualnych jednostkach wytwórczych,

2.5.2.2.3. dane techniczne aparatury rozdzielczej, sterującej oraz elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej.

2.5.2.3. Formę przekazywanych danych, termin oraz sposób przekazania podmioty uzgadniają z **OSDn**.

2.5.3. Dane prognozowane dla perspektywy czasowej określonej przez **OSDn**.

2.5.3.1. Dane prognozowane opisujące warunki pracy urządzeń, instalacji i **sieci** podmiotów przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** obejmują dla każdego roku w zależności od potrzeb:

2.5.3.1.1. informacje o jednostkach wytwórczych,

2.5.3.1.2. informacje o zapotrzebowaniu na moc i energię elektryczną,

2.5.3.1.3. informacje o wymianie międzysystemowej,

2.5.3.1.4. informacje o projektach zarządzania popytem,

2.5.3.1.5. inne dane w zakresie uzgodnionym przez **OSDn** i podmiot przyłączony do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

2.5.3.2. Informacje o jednostkach wytwórczych, o których mowa w pkt 2.5.3.1, obejmują w zależności od potrzeb:

2.5.3.2.1. rodzaje jednostek wytwórczych, lokalizację i charakter ich pracy,

2.5.3.2.2. moce i przewidywane ograniczenia w produkcji energii elektrycznej,

2.5.3.2.3. przewidywaną elastyczność pracy,

2.5.3.2.4. liczbę dni remontów planowych,

2.5.3.2.5. techniczny i księgowy czas eksploatacji,

2.5.3.2.6. sprawności wytwarzania energii elektrycznej,

2.5.3.2.7. rodzaj paliwa, jego charakterystykę i możliwości pozyskania,

2.5.3.2.8. skuteczności instalacji oczyszczania spalin,

2.5.3.2.9. dane o ograniczeniach zawartych w posiadanych pozwoleniach związanych z ochroną środowiska oraz czas ich obowiązywania,

2.5.3.2.10. dla jednostek wytwórczych pompowych sprawności pompowania i wytwarzania oraz pojemność zbiornika górnego.

2.5.3.3. Odbiorcy wskazani przez **OSDn** przyłączeni do **sieci SN** i **nN**, przekazują do **OSDn** następujące informacje o zapotrzebowaniu na moc i energię elektryczną, o których mowa w pkt 2.5.3.1:

2.5.3.3.1. zapotrzebowanie na moc i energię elektryczną,

2.5.3.3.2. krzywe obciążeń w wybranych dobach reprezentatywnych,

2.5.3.3.3. miesięczne bilanse mocy i energii.

2.5.3.4. Formę przekazywanych danych prognozowanych, termin oraz sposób przekazania podmioty uzgadniają z **OSDn**.

2.5.3.5. Podmioty przyłączone do **sieci OSDn**, zobowiązani są do przekazywania do **OSP** lub do **OSDn** danych czasu rzeczywistego lub danych planistycznych, na zasadach określonych w Kodeksach **sieci** lub **TCM**.

2.6. ZASADY PLANOWANIA ROZWOJU

2.6.1. **OSDn** opracowuje plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną.

2.6.2. Plan rozwoju obejmuje zakres określony w Ustawie.

2.6.3. Projekt planu rozwoju podlega uzgodnieniu z Prezesem **URE**, jeżeli **OSDn** jest objęty takim obowiązkiem zgodnie z art. 16 **Ustawy**. Jeżeli **OSDn** spełnia przesłanki ustawowego wyłączenia z obowiązku uzgadniania planu rozwoju, postanowienie stosuje się odpowiednio z uwzględnieniem tego wyłączenia.

2.6.4. **OSDn** współpracuje z innymi operatorami systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, pozostałymi przedsiębiorstwami energetycznymi, organami administracyjnymi i samorządów terytorialnych oraz Odbiorcami, których **urządzenia**, **instalacje** lub **sieci** są przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej elektroenergetycznej, w celu koordynacji planowania rozwoju tej **sieci**.

2.6.5. Po pozytywnym zaopiniowaniu planu rozwoju przez organy administracji państwowej **OSDn** może wystąpić z wnioskiem do tych organów o wprowadzenie zmian do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

3. EKSPLOATACJA URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI

3.1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

3.1.1. **Urządzenia** przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** muszą spełniać warunki legalizacji, uzyskiwania homologacji lub certyfikatów, znaku CE oraz innych wymagań określonych odrębnymi przepisami. Projektowanie oraz eksploatacja urządzeń, instalacji i **sieci** powinny zapewniać racjonalne i oszczędne zużycie paliw lub energii przy zachowaniu:

3.1.1.1. niezawodności współdziałania z **siecią**,

3.1.1.2. bezpieczeństwa obsługi i otoczenia po spełnieniu wymagań ochrony środowiska,

3.1.1.3. zgodności z wymaganiami odrębnych przepisów, a w szczególności przepisów: prawa budowlanego, o ochronie przeciwporażeniowej, o ochronie przeciwpożarowej, o dozorze technicznym, właściwych Polskich Norm.

3.1.2. Zasady i standardy techniczne eksploatacji **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** obejmują zagadnienia związane z:

3.1.2.1. przyjmowaniem urządzeń, instalacji i **sieci** do eksploatacji,

3.1.2.2. prowadzeniem zabiegów eksploatacyjnych,

3.1.2.3. przekazaniem urządzeń, instalacji i **sieci** do remontu lub wycofywaniem z eksploatacji,

3.1.2.4. dokonywaniem uzgodnień z **OSDp** i sąsiednimi **OSD** przy wykonywaniu prac eksploatacyjnych,

3.1.2.5. prowadzeniem dokumentacji technicznej i prawnej.

3.1.3. Właściciel urządzeń, instalacji lub **sieci** odpowiada za ich należyty stan techniczny w tym za prawidłowe ich utrzymanie oraz prowadzenie eksploatacji przy zachowaniu należytej staranności poprzez m.in. wykonywanie oględzin, przeglądów, konserwacji i remontów oraz badań, pomiarów i prób eksploatacyjnych. Właściciel urządzeń, instalacji lub **sieci** może na podstawie umowy powierzyć prowadzenie eksploatacji swoich urządzeń, instalacji lub **sieci** innemu podmiotowi, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej **IRiESD**.

3.1.4. Dopuszcza się w umowie zawartej pomiędzy właścicielem urządzeń, instalacji lub **sieci** oraz **OSDn**, uzgodnienie innych niż określone w niniejszej **IRiESD** standardów eksploatacji urządzeń, instalacji lub **sieci**.

3.1.5. **OSDn** prowadzi eksploatację własnych urządzeń elektroenergetycznych zgodnie z postanowieniami niniejszej **IRiESD** oraz w oparciu o zasady i instrukcje eksploatacji **sieci**, instalacji, grup urządzeń lub poszczególnych urządzeń, w tym układów automatyki i zabezpieczeń, pomiarowych, regulacyjnych i sterowniczo- sygnalizacyjnych.

3.1.6. Podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** zobowiązane są do eksploatowania **sieci**, urządzeń i instalacji będących ich własnością w sposób nie zagrażający bezpiecznej pracy systemu dystrybucyjnego. Granicę eksploatacji **sieci**, urządzeń i instalacji (w tym układy automatyki zabezpieczeniowej, telemechaniki i układy pomiarowo-rozliczeniowe) oraz obowiązki stron w zakresie utrzymywania tych elementów w należytym stanie technicznym, reguluje umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych lub umowa kompleksowa. **OSDn** może zażądać od podmiotu, któremu świadczy usługę dystrybucji wglądu w dokumentację eksploatacyjną potwierdzającą terminowość i zakres prowadzonych prac eksploatacyjnych **sieci**, urządzeń i instalacji, których stan techniczny może mieć wpływ na pracę **sieci** dystrybucyjnej.

3.1.7. Wytyczne w zakresie wykonywania oględzin, przeglądów, oceny stanu technicznego oraz konserwacji i remontów urządzeń, instalacji oraz **sieci** dystrybucyjnych określa **OSDn**.

3.2. PRZYJMOWANIE URZĄDZEŃ, INSTALACJI I SIECI DO EKSPLOATACJI

3.2.1. Przyjęcie do eksploatacji urządzeń, instalacji i **sieci**: nowych, przebudowanych i po remoncie – następuje po przeprowadzeniu prób i pomiarów oraz stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w niniejszej **IRiESD**, w zawartych umowach, a także warunków zawartych w dokumentacji projektowej i fabrycznej oraz spełnieniu wymagań, o których mowa w pkt 7.4 Przyjmowane do eksploatacji **urządzenia**, **instalacje** i **sieci** w zależności od potrzeb, powinny posiadać wymaganą dokumentację prawną i techniczną.

3.2.2. Określone przez **OSDn urządzenia** przyłączane lub przyłączone do **sieci SN** i **nN**, po dokonaniu remontu lub przebudowy, przed przyjęciem do eksploatacji są poddawane specjalnej procedurze przy wprowadzaniu do eksploatacji np. ruchowi próbnemu.

3.2.3. Specjalne procedury, o których mowa w pkt 3.2.2 są uzgadniane pomiędzy właścicielem lub podmiotem prowadzącym eksploatację urządzeń, **OSDn** i wykonawcą prac, z uwzględnieniem wymagań producenta urządzeń.

3.2.4. Właściciel urządzeń, instalacji i **sieci** (w porozumieniu z **OSDn**, jeżeli właścicielem nie jest **OSDn**) dokonuje odbioru urządzeń, instalacji i **sieci** oraz sporządza protokół stwierdzający spełnienie przez przyjmowane do eksploatacji **urządzenia**, **instalacje** i **sieci** wymagań określonych w niniejszej **IRiESD**.

3.2.5. **OSDn**, w przypadku gdy nie jest właścicielem uruchamianych urządzeń, instalacji i **sieci**, zastrzega sobie prawo sprawdzenia urządzeń, instalacji i **sieci** przyłączanych do **sieci**, której jest operatorem.

3.3. PRZEKAZANIE URZĄDZEŃ DO REMONTU, PRZEBUDOWY LUB WYCOFYWANIE Z EKSPLOATACJI

3.3.1. Przekazanie urządzeń do remontu, przebudowy lub wycofanie z eksploatacji następuje na podstawie decyzji właściciela urządzeń.

3.3.2. Datę i sposób przekazania urządzeń do remontu, przebudowy lub wycofania z eksploatacji należy uzgodnić z **OSDn**.

3.4. UZGADNIANIE PRAC EKSPLOATACYJNYCH Z OPERATORAMI SYSTEMÓW DYSTRYBUCYJNYCH

3.4.1. Wszystkie prace wykonywane w **sieci**ach dystrybucyjnych **OSDn** są prowadzone w uzgodnieniu z **OSDn**.

3.4.2. W przypadku powierzenia prowadzenia eksploatacji urządzeń, instalacji lub **sieci** innemu podmiotowi, szczegółowe zasady i terminy dokonywania uzgodnień prac eksploatacyjnych z **OSDn** reguluje umowa.

3.4.3. **OSDn** dokonuje niezbędnych uzgodnień planowanych prac eksploatacyjnych w zakresie, w jakim mogą one mieć wpływ na pracę **sieci**, której ruch prowadzą inni operatorzy, w szczególności **OSDp**.

3.5. DOKUMENTACJA TECHNICZNA I PRAWNA

3.5.1. Właściciel obiektu lub **urządzenia** elektroenergetycznego prowadzi i na bieżąco aktualizuje następującą dokumentację:

3.5.1.1. dla obiektu elektroenergetycznego – dokumentację prawną i techniczną,

3.5.1.2. dla urządzeń – dokumentację techniczną. Dopuszcza się prowadzenie oraz aktualizacje dokumentacji przez inny podmiot działający na podstawie umowy zawartej z właścicielem. Rodzaj i zakres prowadzonej dokumentacji określa umowa.

3.5.2. Dokumentacja prawna obiektu elektroenergetycznego powinna zawierać w szczególności:

3.5.2.1. wymagane przepisami prawa decyzje, pozwolenia i zgłoszenia,

3.5.2.2. dokumenty stwierdzające stan prawno-własnościowy nieruchomości.

3.5.3. Dokumentacja techniczna w zależności od potrzeb, rodzaju obiektu, **urządzenia** lub grupy urządzeń obejmuje m.in.:

3.5.3.1. dokumentację projektową i powykonawczą,

3.5.3.2. protokół zakwalifikowania pomieszczeń i ich stref lub przestrzeni zewnętrznych do kategorii niebezpieczeństwa pożarowego lub zagrożenia wybuchem,

3.5.3.3. dokumentację techniczno-ruchową urządzeń,

3.5.3.4. dokumentację związaną z ochroną środowiska naturalnego,

3.5.3.5. dokumentację eksploatacyjną i ruchową.

3.5.4. Dokumentacja eksploatacyjna i ruchowa w zależności od potrzeb, rodzaju obiektu, **urządzenia** lub grupy urządzeń obejmuje m.in.:

3.5.4.1. dokumenty przyjęcia do eksploatacji,

3.5.4.2. instrukcję eksploatacji wraz z niezbędnymi załącznikami,

3.5.4.3. instrukcję współpracy ruchowej (IWR)

3.5.4.4. dokumenty dotyczące oględzin, przeglądów, konserwacji, napraw i remontów, w tym dokumenty dotyczące rodzaju i zakresu uszkodzeń i napraw,

3.5.4.5. protokoły zawierające wyniki przeprowadzonych badań, prób i pomiarów,

3.5.4.6. wykaz niezbędnych części zamiennych,

3.5.4.7. dokumenty z przeprowadzonej oceny stanu technicznego,

3.5.4.8. dziennik operacyjny,

3.5.4.9. schemat elektryczny obiektu z zaznaczeniem granic własności,

3.5.4.10. wykaz nastawień zabezpieczeń i automatyki,

3.5.4.11. karty przełączeń,

3.5.4.12. ewidencję założonych uziemień,

3.5.4.13. programy łączeniowe,

3.5.4.14. wykaz personelu ruchowego.

3.5.5. Instrukcja eksploatacji obiektu, **urządzenia** lub grupy urządzeń jest opracowywana przez właściciela i w zależności od potrzeb oraz rodzaju obiektu, **urządzenia** lub grupy urządzeń zawiera m.in.:

3.5.5.1. ogólną charakterystykę **urządzenia**,

3.5.5.2. niezbędne warunki eksploatacji **urządzenia**,

3.5.5.3. wymagania dotyczące kwalifikacji osób zajmujących się eksploatacją,

3.5.5.4. określenie czynności związanych z uruchomieniem, obsługą w czasie pracy i wyłączeniem **urządzenia** w warunkach normalnej eksploatacji,

3.5.5.5. zakresy przeprowadzania oględzin, przeglądów oraz prób, pomiarów i badań,

3.5.5.6. wymagania w zakresie konserwacji i napraw,

3.5.5.7. zasady postępowania w razie awarii, pożaru i w przypadku innych zakłóceń w pracy **urządzenia**,

3.5.5.8. wykaz niezbędnego sprzętu ochronnego,

3.5.5.9. informacje o środkach łączności,

3.5.5.10. wymagania związane z ochroną środowiska naturalnego,

3.5.5.11. zakresy wykonywania zapisów ruchowych, w tym wskazań aparatury kontrolno-pomiarowej,

3.5.5.12. opis zastosowanych środków ochrony przed porażeniem, pożarem, wybuchem oraz środków w zakresie bezpieczeństwa obsługi i otoczenia.

3.6. REZERWA URZĄDZEŃ I CZĘŚCI ZAPASOWYCH

3.6.1. **OSDn**, w zakresie posiadanego majątku, zapewnia rezerwy urządzeń i części zapasowych, niezbędne z punktu widzenia bezpiecznej pracy systemu elektroenergetycznego.

3.6.2. W przypadku powierzenia **OSDn** prowadzenia eksploatacji przez właściciela urządzeń zawarta umowa powinna regulować zasady utrzymywania niezbędnej rezerwy urządzeń i części zapasowych.

3.7. WYMIANA INFORMACJI EKSPLOATACYJNYCH

3.7.1. Podmioty prowadzące eksploatację **sieci** dystrybucyjnej oraz urządzeń, instalacji i **sieci** przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej wymieniają wzajemnie informacje eksploatacyjne. Odbiorcy i wytwórcy mogą uzyskać od **OSDn** informacje eksploatacyjne o **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** w zakresie związanym z bezpieczeństwem i niezawodnością pracy ich urządzeń i instalacji.

3.7.2. Wymiana informacji eksploatacyjnych obejmuje w zależności od potrzeb:

3.7.2.1. informacje niezbędne do sporządzenia schematów **sieci** dystrybucyjnej,

3.7.2.2. wyniki oględzin, przeglądów i oceny stanu technicznego,

3.7.2.3. wyniki badań, pomiarów i prób eksploatacyjnych,

3.7.2.4. parametry obiektów, urządzeń i **sieci** zmienione w wyniku podjęcia działań eksploatacyjnych,

3.7.2.5. informacje związane z elektroenergetyczną automatyką zabezpieczeniową,

3.7.2.6. imienne wykazy osób, wraz z danymi teleadresowymi, odpowiedzialnych za podejmowanie działań eksploatacyjnych.

3.7.3. Informacje eksploatacyjne, o których mowa w pkt 3.7.2, są aktualizowane i przekazywane na bieżąco.

3.7.4. Operatorzy systemów dystrybucyjnych oraz podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** stosują jednolite nazewnictwo i numerację swoich obiektów i urządzeń.

3.7.5. Spory wynikające z proponowanego nazewnictwa i numeracji w zakresie **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** i obiektów i urządzeń przyłączonych do **sieci OSDn** – rozstrzyga **OSDn**.

3.7.6. **OSDn** sporządza i aktualizuje schematy **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

3.8. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

3.8.1. **OSDn** oraz podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** są zobowiązane do przestrzegania zasad ochrony środowiska, określonych obowiązującymi normami i przepisami prawnymi.

3.8.2. **OSDn** stosuje środki techniczne i organizacyjne ograniczające wpływ pracy urządzeń elektrycznych na środowisko naturalne.

3.8.3. Dokumentacja projektowa obiektów i urządzeń **sieci** dystrybucyjnej jest uzgadniana w zakresie wymogów ochrony środowiska z właściwymi organami administracji, jeśli uzgodnienia takie są wymagane obowiązującymi przepisami prawa.

3.9. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

3.9.1. Właściciel urządzeń, instalacji i **sieci** zapewnia ich ochronę przeciwpożarową zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami prawnymi.

3.9.2. **OSDn** zapewnia opracowanie instrukcji przeciwpożarowych dla określonych obiektów, układów, urządzeń i instalacji eksploatowanej przez siebie **sieci** dystrybucyjnej.

3.10. PLANOWANIE PRAC EKSPLOATACYJNYCH

3.10.1. **OSDn** opracowuje roczny plan remontów oraz stosownie do potrzeb plan prac eksploatacyjnych dla urządzeń, instalacji i **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** obejmujący w szczególności oględziny, przeglądy oraz badania i pomiary.

3.10.2. **OSDn** zapewnia realizację doraźnych prac eksploatacyjnych, mających na celu naprawę uszkodzeń zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń, instalacji i **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** lub stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i środowiska naturalnego.

3.10.3. Podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** uzgadniają z **OSDn** prace eksploatacyjne w zakresie, w jakim mogą mieć one wpływ na ruch i eksploatację **sieci** dystrybucyjnej.

3.10.4. Podmioty planujące realizację prac eksploatacyjnych wymagających wyłączeń elementów **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** są zobowiązane do przestrzegania zasad i trybu planowania wyłączeń w **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** ustalonego w pkt 6.6.

3.10.5. Podmioty planujące realizację prac eksploatacyjnych wymagających wyłączeń elementów **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** przekazują do **OSDn** zgłoszenia wyłączeń elementów **sieci**. Zawartość i terminy przekazywania zgłoszeń określono w pkt 6.6.

3.11. WARUNKI BEZPIECZNEGO WYKONYWANIA PRAC

3.11.1. **OSDn** opracowuje instrukcję organizacji bezpiecznej pracy, obowiązującą osoby eksploatujące jego **urządzenia**, **instalacje** i **sieci**.

3.11.2. Pracownicy zatrudnieni przy eksploatacji urządzeń, instalacji i **sieci** elektroenergetycznych powinni posiadać odpowiednie kwalifikacje i spełniać określone wymagania zdrowotne oraz być przeszkoleni do pracy na zajmowanych stanowiskach.

4. BEZPIECZEŃSTWO FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ELEKTROENERGETYCZNEGO

4.1. BEZPIECZEŃSTWO DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ

4.1.1. **OSP**, zgodnie z **IRiESP**, na bieżąco kontroluje warunki pracy **KSE**. **OSP** może stwierdzić zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i podać do publicznej wiadomości komunikat o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i podejmowanych działaniach. **OSP** zgodnie z **IRiESP** opracowuje i aktualizuje plan obrony systemu i plan odbudowy zgodnie z NC ER.

4.1.2. Podstawowym stanem pracy **KSE** wymagającym działań interwencyjnych służb dyspozytorskich i służb ruchowych jest zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii. Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następstwie:

4.1.2.1. działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego,

4.1.2.2. katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej,

4.1.2.3. wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym,

4.1.2.4. strajku lub niepokojów społecznych,

4.1.2.5. obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości lub braku możliwości ich wykorzystania.

4.1.3. W przypadku stwierdzenia przez **OSP** zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej wytwórcy oraz odbiorcy przyłączeni do **sieci** dystrybucyjnej stosują się do poleceń **OSDn**. W przypadkach awarii **sieci**owych i awarii w systemie nie powodujących wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, bezpośrednie polecenia właściwych operatorów realizują podmioty bezpośrednio zaangażowane w proces usunięcia skutków awarii.

4.1.4. **OSDn** wraz z **OSDp** podejmują, zgodnie z **IRiESP**, niezwłoczne działania zmierzające do likwidacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, awarii **sieci**owej lub awarii w systemie i odbudowy **KSE** na podstawie planu odbudowy.

4.1.5. **OSDn** w uzgodnieniu z **OSDp** opracowuje i na bieżąco aktualizuje procedury dyspozytorskie na okres odbudowy zasilania systemu dystrybucyjnego, którego pracą kieruje.

4.1.6. Procedury dyspozytorskie na okres odbudowy zasilania systemu dystrybucyjnego obejmują w szczególności:

4.1.6.1. podział kompetencji służb dyspozytorskich,

4.1.6.2. awaryjne układy pracy **sieci**,

4.1.6.3. wykaz operacji ruchowych wykonywanych w poszczególnych fazach odbudowy zasilania,

4.1.6.4. dane techniczne niezbędne do odbudowy zasilania, tryb i zasady wymiany informacji i poleceń dyspozytorskich.

4.1.7. Jeżeli zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej lub też przewidziana procedura likwidacji awarii lub zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej stanowi zagrożenie dla użytkowników systemu nie objętych awarią lub stanem zagrożenia, **OSDn** udziela tym użytkownikom niezbędnych informacji o zagrożeniu i sposobach przeciwdziałania rozszerzaniu się awarii lub stanu zagrożenia.

4.1.8. W celu ustalenia przebiegu awarii **sieci** dystrybucyjnej, przyczyny jej powstania, a także zaproponowania działań zapobiegających powstaniu podobnych awarii w przyszłości, **operator systemu dystrybucyjnego** ma prawo powołać komisję poawaryjną. W pracach komisji biorą udział przedstawiciele podmiotów, których **urządzenia**, **instalacje** lub **sieci** brały bezpośredni udział w awarii.

4.2. BEZPIECZEŃSTWO PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

4.2.1. **OSDn** prowadzi ruch **sieci** dystrybucyjnej w sposób zapewniający bezpieczeństwo realizacji dostaw energii elektrycznej **sieci**ą dystrybucyjną **OSDn**.

4.2.2. **OSDn** dotrzymuje standardowych parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi odbiorców.

4.3. WPROWADZANIE PRZERW ORAZ OGRANICZEŃ W DOSTARCZANIU I POBORZE ENERGII ELEKTRYCZNEJ

4.3.1. Postanowienia ogólne.

4.3.1.1. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej mogą być wprowadzone przez: (i) **OSP**, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 **Ustawy**, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, na okres do czasu wejścia w życie rozporządzenia, o którym mowa w art. 11 ust. 7 **Ustawy**, nie dłużej jednak niż 72 godziny, albo (ii) Radę Ministrów, w drodze rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ***ust. 7*** **Ustawy**, na czas oznaczony, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 **Ustawy**.

4.3.1.2. W przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, w tym w przypadku wystąpienia awarii **sieci**owej lub awarii w systemie, **OSP**, **OSDp** i **OSDn** podejmują we współpracy z użytkownikami systemu wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i zapobieżenia jego negatywnym skutkom. **OSDn**, na polecenie **OSP**, w szczególności wydaje polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej na obszarze działania **OSDn** lub przerywa zasilanie niezbędnej liczby odbiorców końcowych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej na tym obszarze.

4.3.1.3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadza się wg następujących trybów:

4.3.1.3.1. tryb normalny,

4.3.1.3.2. tryb normalny na polecenie **OSP**,

4.3.1.3.3. tryb awaryjny,

4.3.1.3.4. tryb automatyczny.

4.3.1.4. **OSDn** nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń w dostawach energii elektrycznej wprowadzonych zgodnie z przepisami prawa oraz zgodnie z niniejszą **IRiESD**.

4.3.2. Tryb normalny.

4.3.2.1. Ograniczenia w trybie normalnym może wprowadzić Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ust. 7 **Ustawy**. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzane są na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, w przypadku wystąpienia zagrożenia:

4.3.2.1.1. bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,

4.3.2.1.2. bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,

4.3.2.1.3. bezpieczeństwa osób,

4.3.2.1.4. wystąpienia znacznych strat materialnych. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej mogą być wprowadzane po wyczerpaniu, przez operatorów we współpracy z zainteresowanymi podmiotami, wszelkich dostępnych środków, o których mowa w **IRiESP**, służących do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, przy dołożeniu należytej staranności.

4.3.2.2. Wniosek, o którym mowa w pkt 4.3.2.1, sporządza minister właściwy dla spraw energii z własnej inicjatywy lub na podstawie zgłoszenia **OSP**.

4.3.2.3. **OSP** we współpracy z **OSDp** i **OSDn** (działającego za pośrednictwem **OSDp**) opracowuje plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na wypadek wystąpienia okoliczności przywołanych w pkt 4.3.2.1 Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej nie mogą powodować bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób; uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń lub ich zespołów - wykorzystywanych bezpośrednio w procesach technologicznych; zakłóceń w funkcjonowaniu urządzeń lub ich zespołów - przeznaczonych bezpośrednio do wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej lub ciepła lub do wydobycia, przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych.

4.3.2.4. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzane w trybie normalnym mogą dotyczyć odbiorcy w zakresie posiadanego przez niego obiektu, dla którego określona w umowach łączna wielkość mocy umownej wynosi co najmniej 300 kW, z wyłączeniem obiektów wskazanych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11 ***ust. 6*** **Ustawy** jako obiekty podlegające ochronie przed ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

4.3.2.5. W przypadku gdy **Odbiorca** posiada więcej niż jeden **obiekt**, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą każdego z obiektów, dla którego określona w umowach łączna wielkość mocy umownej została ustalona w wysokości co najmniej 300 kW.

4.3.2.6. W przypadku gdy **Odbiorca** posiada **obiekt**, dla którego określona w umowach łączna wielkość mocy umownej może być różna w poszczególnych miesiącach, w zakresie tego obiektu **Odbiorca** ten podlega ochronie przed ograniczeniami w tych miesiącach, dla których łączna wielkość mocy umownej wynosi poniżej 300 kW.

4.3.2.7. Przyporządkowane odbiorcom podlegającym ograniczeniom, wymienionym w pkt 4.3.2.4, wielkości mocy maksymalnej oraz mocy minimalnej poboru energii elektrycznej następuje w oparciu o przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ust. 6 **Ustawy**.

4.3.2.8. Plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, o których mowa w pkt 4.3.2.3 obowiązują dla okresu od dnia 1 czerwca danego roku do dnia 31 maja roku następnego i wymagają:

4.3.2.8.1. uzgodnienia z Prezesem **URE** w przypadku planów opracowywanych przez **OSP**,

4.3.2.8.2. uzgodnienia z **OSP** w przypadku planów opracowywanych przez **OSDp**,

4.3.2.8.3. uzgodnienia z **OSDp** w przypadku planów opracowywanych przez **OSDn**. Aktualizacja planów wprowadzania ograniczeń dla obiektów odbiorców nie powoduje konieczności aktualizacji planu wprowadzania ograniczeń **OSDn** i **OSDp**.

4.3.2.9. Procedura przygotowania planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie normalnym obejmuje:

4.3.2.9.1. przygotowanie przez **OSDn** planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w stosunku do odbiorców przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej na obszarze działania **OSDn**,

4.3.2.9.2. przekazanie przez **OSDn** do **OSDp** planu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej najpóźniej do dnia 15 marca danego roku w celu uwzględnienia planu **OSDn** w planie **OSDp**;

4.3.2.9.3. przekazanie przez **OSDn** do odbiorcy planu wprowadzania ograniczeń dla odbiorcy w zakresie posiadanego przez niego obiektu, zawierający wielkości łączne mocy określone dla obiektu w poszczególnych stopniach zasilania na adres poczty elektronicznej wskazany w umowach w terminie do 15 kwietnia danego roku.

4.3.2.10. Jeżeli umowa dystrybucyjna lub umowa kompleksowa nie zawiera adresu poczty elektronicznej, do czasu wskazania przez odbiorcę adresu poczty elektronicznej, o którym mowa powyżej, **OSDn** przesyła odbiorcy plan wprowadzania ograniczeń dla odbiorcy w zakresie posiadanego przez niego obiektu na adres korespondencyjny wskazany w umowie dystrybucyjnej lub umowie kompleksowej. Odbiorcy są zobowiązani do niezwłocznego pisemnego informowania **OSDn**, z którym zawarli umowę o świadczenie usługi dystrybucji o każdej zmianie adresu poczty elektronicznej, wskazanej w umowach. Wielkości planowanych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, ujęte w planach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, poprzez ograniczenie poboru mocy, określa się w stopniach zasilania od 11 do 20, przy czym:

4.3.2.10.1. 11 stopień zasilania określa, że **Odbiorca** może pobierać moc w obiekcie w wielkościach i na zasadach określonych w umowach;

4.3.2.10.2. 12 stopień zasilania określa, że **Odbiorca** może pobierać w obiekcie łączną moc do wysokości mocy maksymalnej poboru określonej dla tego obiektu;

4.3.2.10.3. 20 stopień zasilania określa, iż **Odbiorca** może pobierać w obiekcie łączną moc do wysokości mocy minimalnej poboru określonej dla tego obiektu;

4.3.2.10.4. wielkości łączne maksymalnych mocy określone dla obiektu, które **Odbiorca** może pobierać, w stopniach zasilania od 12 do 20, wynikają z równomiernego podziału zakresu mocy - od wielkości mocy maksymalnej poboru, określonej dla 12 stopnia zasilania, do wielkości mocy minimalnej poboru, określonej dla 20 stopnia zasilania.

4.3.2.11. Moc minimalną poboru oraz moc maksymalną poboru dla odbiorcy przyłączonego do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, o którym mowa w pkt 4.3.2.4, określa **OSDn** zgodnie z przepisami rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ust. 6 **Ustawy**.

4.3.2.12. Wielkości łączne mocy określone dla obiektu w poszczególnych stopniach zasilania, o których mowa w pkt 4.3.2.10, dla odbiorcy przyłączonego do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, wyznacza **OSDn**.

4.3.2.13. **Odbiorca**, inny **OSDn** niż **OSDn** przyłączony do **sieci OSDn**, zobowiązany jest do współpracy z **OSDn** przy sporządzeniu planów wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

4.3.2.14. **Operator systemu dystrybucyjnego** inny niż **OSDn**, przyłączony do **sieci OSDn**, przekazuje **OSDn** do dnia 1 marca danego roku swój plan wprowadzania ograniczeń w celu uwzględnienia go w planie wprowadzania ograniczeń opracowywanym przez **OSDn**.

4.3.2.15. **Odbiorca** niezwłocznie informuje **OSDn** o ustaniu okoliczności uzasadniających podleganie ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 11 ***ust. 6*** **Ustawy**, w zakresie posiadanego przez odbiorcę obiektu lub jego wyodrębnionej części.

4.3.2.16. W trybie normalnym ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców, stosownie do komunikatów i powiadomień operatorów o obowiązujących stopniach zasilania. Obowiązujące stopnie zasilania określa **OSP**. Komunikaty o stopniach zasilania wprowadzonych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w I Programie Polskiego Radia o godz. 7:55 i 19:55 oraz na stronach internetowych operatorów. Stopnie zasilania obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach. **OSDn** indywidualnie powiadamia odbiorców przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** o wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz o wprowadzeniu, w trakcie trwania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, innych stopni zasilania niż stopnie zasilania ogłoszone w komunikatach radiowych, przesyłając odbiorcy wiadomość tekstową na adres poczty elektronicznej lub na numer telefonu wskazany przez odbiorcę w umowach. Jeżeli umowa dystrybucyjna albo kompleksowa nie zawiera adresu poczty elektronicznej lub numeru telefonu komórkowego, do czasu przekazania **OSDn** przez odbiorcę adresu poczty elektronicznej lub numeru telefonu komórkowego, o którym mowa powyżej, **OSDn** nie powiadamia odbiorcy o wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz wprowadzeniu innych stopni zasilania niż stopnie zasilania ogłoszone w komunikatach radiowych. Odbiorcy są zobowiązani do niezwłocznego pisemnego informowania **OSDn**, z którym zawarli umowę o świadczenie usługi dystrybucji o każdej zmianie adresu poczty elektronicznej lub numeru telefonu komórkowego, wskazanych w umowach.

4.3.2.17. Powiadomienie o zmianie wprowadzonych stopni zasilania innych niż stopnie zasilania ogłoszone w komunikatach radiowych **OSDn** zamieszcza również na swojej stronie internetowej. Powiadomienia te są stosowane przez odbiorcę w pierwszej kolejności w stosunku do powiadomień ogłaszanych w komunikatach radiowych.

4.3.2.18. Odbiorcy objęci planem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej realizują polecenia dyspozytorskie dotyczące ograniczeń.

4.3.2.19. Odbiorcy objęci planem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej rejestrują w czasie trwania ograniczeń:

4.3.2.19.1. polecone stopnie zasilania,

4.3.2.19.2. wielkości poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania.

4.3.2.20. W pozostałym zakresie, nieuregulowanym w niniejszej **IRiESD**, do ograniczeń w poborze i dostarczaniu energii elektrycznej określonych w pkt 4.3.2 zastosowanie mają przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 11 ust. 6 **Ustawy**.

4.3.3. Tryb normalny na polecenie **OSP**.

4.3.3.1. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej **OSP** może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów, o których mowa w pkt 4.3.2.1, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin.

4.3.3.2. Plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz procedury związane z wprowadzaniem ograniczeń opracowane dla trybu normalnego i opisane w pkt 4.3.2 mają zastosowanie w trybie normalnym na polecenie **OSP**.

4.3.3.3. W przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie normalnym na polecenie **OSP**, **OSP** przekazuje stosowne komunikaty o ograniczeniach, w sposób analogiczny jak dla informacji określonych w pkt 4.3.2.14. Wydanie stosownych komunikatów za pośrednictwem środków masowego przekazu zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 11 ust. 6 **Ustawy**, następuje w możliwie najkrótszym terminie.

4.3.4. Tryb awaryjny.

4.3.4.1. Tryb awaryjny **sieci**owy.

4.3.4.1.1. **OSP** może wprowadzić przerwy w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, realizowane w postaci wyłączeń awaryjnych odbiorców w trybie awaryjnym **sieci**owym, jeżeli zaistnieje co najmniej jeden z poniższych przypadków:

4.3.4.1.1.1. Gdy jest to konieczne do zapobieżenia rozprzestrzenianiu się lub pogarszaniu stanu zagrożenia,

4.3.4.1.1.2. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej uniemożliwiającego zapewnienie bezpieczeństwa pracy **sieci**,

4.3.4.1.1.3. W przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia awarii w **KSE**,

4.3.4.1.1.4. w przypadku zagrożenia bezpiecznej pracy urządzeń, instalacji lub **sieci** lub zagrożenia bezpieczeństwa osób, mienia lub środowiska. Tryb awaryjny **sieci**owy w przypadkach, o których mowa w pkt 2) – 4) może być wprowadzony nie dłużej niż na okres 72 godzin.

4.3.4.1.2. Wyłączenia awaryjne odbiorców w trybie awaryjnym **sieci**owym (dalej „wyłączenia awaryjne **sieci**owe") są realizowane na polecenie **OSP**. W szczególnych przypadkach, w szczególności w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa osób, **OSDn** może dokonać wyłączeń awaryjnych **sieci**owych bez wydania polecenia **OSP**. W takim przypadku **OSDn** jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o tym służby dyspozytorskie **OSP** – ODM.

4.3.4.1.3. Wyłączenia awaryjne **sieci**owe są realizowane w stopniach A1 – A5. Stopnie od A1 do A5 powinny zapewniać równomierny spadek poboru mocy czynnej, każdy w przedziale 9 – 11% prognozowanego zapotrzebowania na moc. Wyłączenia awaryjne **sieci**owe wprowadzone łącznie w stopniach od A1 do A5 powinny zapewnić zmniejszenie poboru mocy czynnej o 50% prognozowanego zapotrzebowania na moc.

4.3.4.1.4. Wyłączenia awaryjne **sieci**owe są realizowane:

4.3.4.1.4.1. poprzez wyłączenia linii o napięciu **110 kV**, transformatorów **110 kV**/**SN** lub linii i stacji **SN**,

4.3.4.1.4.2. poprzez zmniejszenie ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do **sieci** o napięciu **110 kV** lub wyższym, za której **ruch sieciowy** odpowiada **OSDn**,

4.3.4.1.4.3. poprzez zmniejszenie ilości pobieranej energii elektrycznej przez **OSDn** przyłączonych do **sieci** o napięciu **110 kV**,

4.3.4.1.4.4. a po wyczerpaniu wszystkich powyższych działań, poprzez zmniejszenie ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do

sieci przesyłowej, na obszarze wskazanym przez służby dyspozytorskie wydające polecenie o wprowadzeniu wyłączeń awaryjnych **sieci**owych.

4.3.4.1.5. Wyłączenia awaryjne **sieci**owe powinny być zrealizowane niezwłocznie, w czasie nie dłuższym niż:

4.3.4.1.5.1. 15 minut – w przypadku wprowadzenia stopnia A1,

4.3.4.1.5.2. 15 minut – w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni A1 i A2,

4.3.4.1.5.3. 30 minut – w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A3,

4.3.4.1.5.4. 45 minut – w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A4,

4.3.4.1.5.5. 60 minut – w przypadku wprowadzenia jednocześnie stopni od A1 do A5, od wydania polecenia dyspozytorskiego.

4.3.4.1.6. **OSP** w porozumieniu z **OSDp** ustala corocznie dla każdego miesiąca, dla prognozowanego zapotrzebowania na moc w dobowych szczytach tego zapotrzebowania, dla typowych warunków pogodowych, wartości obniżenia poboru mocy czynnej w poszczególnych stopniach A.

4.3.4.1.7. Plany wyłączeń awaryjnych **sieci**owych określające przewidywany efekt wprowadzenia stopni od A1 do A5, opracowują:

4.3.4.1.7.1. **OSP** – dla całego **KSE**, z uwzględnieniem planów, o których mowa w pkt 2) i

4.3.4.1.7.2. ,

4.3.4.1.7.3. **OSDp** – dla swojego obszaru **sieci** dystrybucyjnej, z uwzględnieniem planów opracowywanych przez **OSDn** przyłączonych do **sieci OSDp** i planów opracowywanych przez odbiorców końcowych przyłączanych do **sieci** o napięciu **110 kV** lub wyższym, za której **ruch sieciowy** odpowiada **OSDp**,

4.3.4.1.7.4. **OSDn** – dla swojego obszaru **sieci** dystrybucyjnej,

4.3.4.1.7.5. odbiorcy końcowi przyłączeni do **sieci** przesyłowej.

4.3.4.1.8. W przypadku konieczności wprowadzenia wyłączeń awaryjnych **sieci**owych w sposób odmienny niż określony w planach wyłączeń awaryjnych **sieci**owych, **OSP** może polecić wprowadzenie tych wyłączeń, poprzez wskazanie:

4.3.4.1.8.1. Wartości mocy czynnej do wyłączenia przez **OSDn**,

4.3.4.1.8.2. Obszaru **sieci** dystrybucyjnej, na którym należy wprowadzić wyłączenia awaryjne **sieci**owe.

4.3.4.1.9. Załączenia odbiorców wyłączonych w trybie awaryjnym **sieci**owym są realizowane wyłącznie na polecenie **OSP**. W szczególnych przypadkach, zwłaszcza gdy zagrożone jest bezpieczeństwo osób, **OSDp**, **OSDn**, jak również **Odbiorca** ujęty w planie wyłączeń awaryjnych **sieci**owych, może dokonać załączenia bez wydania polecenia przez **OSP**, przy czym w takim przypadku podmioty te zobowiązane są niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu właściwe służby dyspozytorskie, z podaniem przyczyny.

4.3.4.2. Tryb awaryjny bilansowy.

4.3.4.2.1. **OSP** może wprowadzić przerwy w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w postaci wyłączeń awaryjnych odbiorców w trybie awaryjnym bilansowym (dalej „wyłączenia awaryjne bilansowe"), po wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie normalnym lub trybie normalnym na polecenie **OSP**, w przypadku braku możliwości zapewnienia zrównoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię w **KSE** pomimo wcześniejszego wprowadzenia przez **OSP** innych środków zaradczych. Wprowadzenie przez **OSP** wyłączeń awaryjnych bilansowych możliwe jest także przed wprowadzeniem ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie normalnym na polecenie **OSP**, w

przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w czasie umożliwiającym zastosowanie tego trybu. W takim przypadku wyłączenia awaryjne bilansowe mogą być wprowadzone pomiędzy ogłoszeniem przez **OSP** powołanego stanu a obowiązywaniem stopni zasilania zgodnie z pierwszym komunikatem w tej sprawie, wydanym zgodnie z rozporządzeniem, o którym mowa w art. 11 ***ust. 6*** **Ustawy**.

4.3.4.2.2. Wyłączenia awaryjne bilansowe są realizowane na polecenie **OSP** w stopniach B1 – B15. Stopnie B1 – B15 powinny zapewniać spadek poboru mocy czynnej, każdy w przedziale 3 – 4% prognozowanego zapotrzebowania na moc. Wyłączenia awaryjne bilansowe wprowadzone łącznie w stopniach od B1 do B15, powinny zapewnić zmniejszenie poboru mocy czynnej o 50% prognozowanego zapotrzebowania na moc.

4.3.4.2.3. Wyłączenia awaryjne bilansowe są realizowane poprzez wyłączenia linii o napięciu **110 kV**, transformatorów **110 kV/SN** lub linii i stacji **SN**.

4.3.4.2.4. **OSP** w porozumieniu z **OSDp** ustala corocznie dla każdego miesiąca, dla prognozowanego zapotrzebowania na moc w dobowych szczytach tego zapotrzebowania, dla typowych warunków pogodowych, wartości obniżenia poboru mocy czynnej w poszczególnych stopniach B.

4.3.4.2.5. Plany wyłączeń awaryjnych bilansowych określające przewidywany efekt wprowadzenia stopni od B1 do B15 opracowują:

4.3.4.2.5.1. **OSP** – dla całego **KSE**, z uwzględnieniem planów, o których mowa w pkt 2) -

4.3.4.2.5.2. poniżej,

4.3.4.2.5.3. **OSDp** – dla swojego obszaru **sieci** dystrybucyjnej, z uwzględnieniem planów opracowanych przez **OSDn** przyłączonych do **sieci OSDp** i planów opracowanych przez odbiorców końcowych przyłączonych do **sieci** o napięciu **110 kV** lub wyższym, za której **ruch sieciowy** odpowiada **OSDp**,

4.3.4.2.5.4. **OSDn** – dla swojego obszaru **sieci** dystrybucyjnej,

4.3.4.2.5.5. odbiorcy przyłączeni do **sieci** przesyłowej.

4.3.4.2.6. **OSP** wydaje **OSDp** polecenie wprowadzenia wyłączeń awaryjnych bilansowych z wyprzedzeniem co najmniej 4 godzin. W przypadkach spowodowanych nagłymi, awaryjnymi włączeniami jednostek wytwórczych ujętych w **TCM**, o którym mowa w **IRiESD OSDp** czas ten może ulec skróceniu do 2 godzin.

4.3.4.2.7. Polecenie wprowadzenia wyłączeń awaryjnych bilansowych wydaje **OSP** wskazując dany stopień B lub ich grupę dla całego **KSE** oraz czas obowiązywania.

4.3.4.2.8. Wyłączenia awaryjne bilansowe powinny być wprowadzane rotacyjnie (rotacja oznacza zastąpienie danego stopnia B innym stopniem B lub grupy stopni B inną grupą stopni B), przy czym **wyłączenie awaryjne** bilansowe w danym stopni B powinno trwać nie dłużej niż 4 godziny.

4.3.4.2.9. W przypadku zastosowania rotacji wyłączeń awaryjnych bilansowych, należy prowadzić załączenia i wyłączenia odbiorców w taki sposób, aby zminimalizować efekt skokowych zmian obciążenia.

4.3.4.2.10. Załączenia odbiorców wyłączonych w trybie awaryjnym bilansowym są realizowane bez zgody **OSP**, zgodnie z wydanym poleceniem o którym mowa w pkt 4.3.4.2.7.

4.3.5. Tryb automatyczny.

4.3.5.1. Wyłączenia odbiorców w trybie automatycznym realizowane są przez układy **SCO**, w przypadku obniżenia się częstotliwości do nastawionej na tych układach wartości kryterialnej.

4.3.5.2. **Układ SCO** instaluje **OSDn** oraz **Odbiorca** zobowiązany do instalacji takiego układu zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, wydanego na podstawie **Ustawy**.

4.3.5.3. **Odbiorca** przyłączony do **sieci SN** podlega stosowaniu układu **SCO** przez **OSDn**, do którego **sieci** jest przyłączony.

4.3.5.4. Czas zadziałania układu **SCO** powinien być nie dłuższy niż 150 ms, z zastrzeżeniem, że w przypadku układu **SCO**, do którego nie mają zastosowania wymagania **NC DCC**, zainstalowanego przed datą 18 grudnia 2022 r., w **sieci OSDn**, czas zadziałania układu **SCO** powinien być nie dłuższy niż 300 ms.

4.3.5.5. **Przekaźnik SCO**, stosowany w układach **SCO**, powinien:

4.3.5.5.1. umożliwiać nastawienie wartości częstotliwości z zakresu od 47,00 do 50,00 Hz ze zmianą skokową co 0,05 Hz;

4.3.5.5.2. umożliwiać nastawienie zwłoki czasowej w zakresie od 0,05 do 1 s ze zmianą skokową co 0,05 s, jeżeli zastosowanie zwłoki czasowej jest konieczne do prawidłowego działania tego przekaźnika;

4.3.5.5.3. zapewniać dotrzymanie czasu własnego przekaźnika na poziomie nie większym niż 100 ms;

4.3.5.5.4. zapewniać poprawną pracę w zakresie od 0,5 do 1,1 Un;

4.3.5.5.5. zapewniać dokładność pomiaru częstotliwości nie mniejszą niż 10 mHz;

4.3.5.5.6. zapewniać identyfikację kierunku przepływu mocy czynnej i mieć możliwość nastawiania lub blokowania jego zadziałania w zależności od nastawionego kierunku przepływu mocy czynnej w miejscu instalacji wyłącznika;

4.3.5.5.7. zapewniać możliwość zastosowania blokady napięciowej przy obniżonej amplitudzie napięcia poniżej wartości zadanej, przy czym aktywacja zdolności następuje w uzgodnionych z właściwym operatorem systemu elektroenergetycznego przypadkach.

4.3.5.6. Testy układu **SCO** przeprowadzane są przez jego właściciela co najmniej raz na pięć lat lub w terminie jednego roku od modernizacji tego układu, uwzględniając wymagania techniczne określone w pkt 4.3.5.4 i 4.3.5.5 oraz zgodnie z Planem Testów będącym **TCM** opracowanym na podstawie NC ER.

4.3.5.7. **OSDp**, na podstawie danych przekazanych przez **OSP**, wyznacza wartości mocy czynnej wyłączanej przez układy **SCO** na swoim obszarze działania, uwzględniając w tym m. in. **OSDn** jako **OSDn** przyłączonego do **sieci OSDp**.

4.3.5.8. **Odbiorca**, o którym mowa w pkt 4.3.5.2, przekazuje **OSDn**, informacje o zainstalowanym układzie **SCO** i wielkościach mocy czynnej wyłączanej przez ten układ.

4.3.5.9. **Odbiorca**, o którym mowa w pkt 4.3.5.2 powinien zapewnić w każdej chwili czasu, możliwość wyłączania przez układy **SCO** zainstalowane w jego instalacji odbiorczej, 45% mocy czynnej pobieranej z tej **sieci**. Postanowienia tego nie stosuje się w odniesieniu do odbiorcy posiadającego jednostki wytwórcze, którego produkcja pokrywa co najmniej 50% jego zapotrzebowania na energię elektryczną w roku poprzedzającym wykonanie obowiązku określonego w zdaniu pierwszym. W tym przypadku wartości mocy czynnej wyłączanej przez **układ SCO**, odpowiednio **Odbiorca** albo **OSDn**, zobowiązany jest uzgodnić z **OSP** indywidualnie, biorąc pod uwagę ograniczenia techniczne odbiorcy oraz zastosowane technologie urządzeń, instalacji i **sieci**. W przypadku nieuzgodnienia z **OSP** wartości mocy czynnej wyłączanej przez **układ SCO**, odpowiednio **Odbiorca** albo **OSDn**, zobowiązany jest

do przedłożenia **OSP** opinii niezależnej firmy eksperckiej, w której zostaną określone, w przypadku takiego odbiorcy, rekomendowane wartości mocy czynnej wyłączanej przez **układ SCO**.

4.3.5.10. Odbiorcy, o których mowa w pkt 4.3.5.2 do dnia 15 września każdego roku realizuje obowiązki o których mowa powyżej i informuje **OSDn** o wdrożeniu nastaw i wartości mocy czynnej wyłączanej przez układy **SCO**.

4.3.5.11. **OSDn** opracowuje plan wyłączeń wskutek zastosowania układu **SCO**, uwzględniając parametry określone w załączniku do NC ER.

4.3.5.12. Przy stosowaniu układów **SCO** należy stosować zasadę, o której mowa w NC ER, tj. minimalizowania odłączania jednostek wytwórczych, w szczególności tych, które zapewniają inercję.

4.3.5.13. Załączenie odbiorcy wyłączonego wskutek zadziałania układu **SCO** odbywa się wyłącznie na polecenie **OSP**.

4.3.5.14. **OSDn** w odniesieniu do odbiorców przyłączonych do jego **sieci** może dokonać kontroli spełnienia wymagań dotyczących układów **SCO**, a w przypadku zadziałania układu **SCO**, ustala przyczynę i zakres zadziałania tego układu.

4.3.5.15. **OSDn**, opiniując wniosek otrzymany od odbiorcy (o którym mowa w §***43 ust. 10*** rozporządzenia systemowego), bierze pod uwagę załączony przez odbiorcę plan działania na wypadek wystąpienia stanu zagrożenia, stanu zaniku zasilania lub stanu odbudowy uwzględniający zainstalowane u odbiorcy moduł wytwarzania energii lub **magazyn energii elektrycznej**, zdolność pracy urządzeń w zakresie częstotliwości od 47,5 do 49,0 Hz, ograniczenia techniczne, zasilanie awaryjne i zastosowane technologie urządzeń, instalacji lub **sieci**. W przypadku gdy przedstawione przez odbiorcę uzasadnienie zwolnienia z obowiązku instalowania i stosowania układu **SCO**, **OSDn** uzna za niewystarczające lub zgłosi zastrzeżenia, wówczas **OSDn** wzywa odbiorcę do przedłożenia opinii niezależnej firmy eksperckiej, która dokona oceny zasadności zwolnienia odbiorcy z obowiązku instalowania i stosowania układu **SCO**.

4.4. WYMAGANIA DLA UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA PRACY SIECI

4.4.1. **Odbiorca** lub **wytwórca** będący posiadaczem SGU oraz posiadacz magazynu energii elektrycznej, w zakresie, w jakim wymagania te mają do niego zastosowanie, stosuje wymagania w zakresie obrony i odbudowy systemu określone dla instalacji odbiorczych, modułów wytwarzania energii lub magazynów energii elektrycznej, wdraża wymagane funkcjonalności na etapie budowy albo modernizacji urządzeń, potwierdza wdrożenie i posiadanie wymaganych zdolności przez wykonanie z wynikiem pozytywnym testów odbiorowych i sprawdzających, przygotowuje we współpracy z **OSDn** harmonogram testów odbiorowych i okresowych testów sprawdzających zdolności w zakresie obrony i odbudowy systemu, raportuje **OSDn** wykonanie tych testów oraz wdraża programy naprawcze po testach zakończonych wynikiem negatywnym i powtarza testy.

4.4.2. **Wytwórca**, w celu zapewnienia bezpieczeństwa swoich urządzeń podczas całkowitej utraty połączenia z **KSE** albo całkowitego zaniku napięcia w tym systemie, dla każdego będącego w jego posiadaniu zakładu wytwarzania energii, w którego skład wchodzą moduły wytwarzania energii typu C lub D, opracowuje, przedstawia **OSDn** oraz wdraża plan działań w warunkach utraty połączenia z **KSE** albo całkowitego zaniku napięcia w tym systemie. Plan działań powinien zapewniać w szczególności podtrzymanie zdolności operacyjnych do bezpiecznego przyjęcia napięcia w okresie wymaganym przepisami prawa, NC ER, **IRiESP**, **IRiESD OSDp** albo uzgodnieniami z **OSDn**.

4.4.3. W ramach obrony i odbudowy systemu **użytkownik systemu** przyłączony do **sieci OSDn** współpracuje z **OSDn** w zakresie określenia, spełnienia i monitorowania wymogów utrzymania zdolności technicznych na potrzeby obrony i odbudowy systemu, w zakresie wynikającym z przepisów prawa, NC ER, **IRiESP**, **IRiESD OSDp**, niniejszej **IRiESD**, warunków przyłączenia, instrukcji współpracy ruchowej albo właściwych umów.

4.4.4. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz niezawodnej pracy tego systemu podmiot, którego **urządzenia**, **instalacje** albo **sieci** są przyłączone do **sieci OSDn**, utrzymuje należące do niego **sieci** i wewnętrzne **instalacje** zasilające oraz odbiorcze w należytym stanie technicznym, dostosowuje je do zmienionych warunków funkcjonowania **sieci**, o których został poinformowany przez **OSDn**, niezwłocznie informuje **OSDn** o zauważonych wadach lub usterkach w pracy **sieci** i w układach pomiarowo-rozliczeniowych, o przerwach w dostarczaniu energii elektrycznej oraz o niewłaściwych parametrach energii elektrycznej, a także nie dokonuje bez uzgodnienia z **OSDn** odłączenia zasilania od rzeczywistego miejsca dostarczania energii elektrycznej ani pozbawienia napięcia układu pomiarowo-rozliczeniowego, jeżeli mogłoby to naruszyć warunki pracy **sieci** albo zasady rozliczeń.

4.4.5. **OSDn** oraz **użytkownik systemu**, w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania **KSE**, wdrażają środki w obiektach ujętych w planie obrony systemu i planie odbudowy opracowanych na podstawie NC ER, jeżeli takie obowiązki mają zastosowanie do **OSDn** lub użytkownika systemu. Obiekty te obejmują w szczególności rozdzielnie, do których są przyłączone moduły wytwarzania energii lub magazyny energii elektrycznej ujęte w planach obrony albo odbudowy, oraz inne elementy **sieci** lub instalacji niezbędne do właściwego przeprowadzenia procesu obrony albo odbudowy systemu, określone w uzgodnieniach pomiędzy **OSP**, **OSDp**, **OSDn** i użytkownikiem systemu.

4.5. REDYSPONOWANIE NIERYNKOWE

4.5.1. Redysponowanie jednostek wytwórczych, magazynów energii elektrycznej i odpowiedzi odbioru, które nie opiera się na zasadach rynkowych, może być stosowane przez **OSP**, **OSDp** lub **OSDn** w przypadkach, o których mowa w art. 13 ***ust. 3*** Rozporządzenia 2019/943 oraz z uwzględnieniem zasad wskazanych w art. 13 ***ust. 6*** oraz ***ust. 7*** tego rozporządzenia.

4.5.2. W ramach prawa, o którym mowa w pkt 4.5.1, na potrzeby równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię lub zapewnienia bezpieczeństwa pracy **sieci** elektroenergetycznej **OSP** lub **OSDp** może w odniesieniu do jednostek wytwórczych lub magazynów energii elektrycznej wydać polecenie ruchowe wyłączenia lub zmniejszenia odpowiednio mocy wytwarzanej lub pobieranej.

4.5.3. W ramach prawa, o którym mowa w pkt 4.5.1, na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa pracy **sieci** elektroenergetycznej **OSDn** może w odniesieniu do jednostek wytwórczych lub magazynów energii elektrycznej wydać polecenie ruchowe wyłączenia lub zmniejszenia odpowiednio mocy wytwarzanej lub pobieranej.

4.5.4. Polecenia, o których mowa w pkt 4.5.2, dotyczące farm wiatrowych, farm fotowoltaicznych lub magazynów energii elektrycznej przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, **OSP** albo **OSDp** może wydać za pośrednictwem **OSDn** i w koordynacji z **OSDn**.

4.5.5. Polecenia, o których mowa w pkt 4.5.3, dotyczące farm wiatrowych, farm fotowoltaicznych lub magazynów energii elektrycznej przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej

OSDn, **OSDn** może wydać bezpośrednio podmiotowi dysponującemu daną jednostką albo magazynem.

4.5.6. Rekompensatę finansową należną na podstawie art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943 oblicza i wypłaca **operator** systemu elektroenergetycznego, do którego **sieci** jest przyłączony **wytwórca** albo posiadacz magazynu energii elektrycznej objęty poleceniem. Jeżeli **OSDn** przekazuje polecenie wydane przez **OSP** albo **OSDp**, **OSDn** rozlicza rekompensatę w imieniu własnym, lecz na rzecz operatora wydającego polecenie. Rekompensatę rozlicza się w ramach umowy o świadczenie usług dystrybucji, zgodnie z Ustawą, rozporządzeniem 2019/943 i niniejszą **IRiESD**.

4.5.7. Rekompensata nie przysługuje w przypadkach wskazanych w Ustawie, w szczególności w zakresie, w jakim umowa o przyłączenie zawiera postanowienia skutkujące brakiem gwarancji niezawodnych dostaw energii elektrycznej albo przewiduje ograniczenia mocy w okresach doby zgodnie z art. 7 ust. 2f **Ustawy**.

4.5.8. Żądanie wypłaty rekompensaty wraz z danymi stanowiącymi podstawę ustalenia jej wysokości zgłasza się **OSDn** przed upływem 180 dni od ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym wykonano polecenie powodujące obowiązek wypłaty rekompensaty. Niezgłoszone w tym terminie roszczenie wygasa.

4.5.9. Żądanie zawiera co najmniej: oznaczenie podmiotu i jednostki wytwórczej albo magazynu energii, oznaczenie i czas obowiązywania polecenia, **dane pomiarowe** i techniczne potwierdzające wykonanie polecenia, wyliczenie energii niedostarczonej albo niepobranej, wykaz poniesionych kosztów i utraconych przychodów, informację o unikniętych kosztach i innych uzyskanych korzyściach oraz dokumenty potwierdzające te wielkości.

4.5.10. Wysokość rekompensaty ustala się zgodnie z art. 13 ust. 7 rozporządzenia 2019/943 jako wartość uzasadnionej straty finansowej podmiotu objętego poleceniem, z uwzględnieniem dodatkowych kosztów, utraconych przychodów, unikniętych kosztów, przychodów uzyskanych wskutek wykonania polecenia oraz innych wypłaconych rekompensat dotyczących tego samego zdarzenia.

4.5.11. **OSDn** weryfikuje kompletne żądanie bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 dni od jego otrzymania. W przypadku braków **OSDn** wzywa do ich uzupełnienia w terminie nie krótszym niż 14 dni. Uznaną kwotę wypłaca się w terminie 30 dni od zakończenia weryfikacji, chyba że konieczne jest uprzednie rozliczenie z operatorem, który wydał polecenie; w takim przypadku **OSDn** informuje uprawniony podmiot o przewidywanym terminie wypłaty.

4.5.12. Niewykonanie albo nienależyte wykonanie polecenia rozlicza się w ramach umowy o świadczenie usług dystrybucji z uwzględnieniem rzeczywistego wpływu na pracę **sieci** i kosztów poniesionych przez operatora. Podmiot nie ponosi odpowiedzialności w zakresie, w jakim niewykonanie wynikało z siły wyższej, awarii niezawinionej przez ten podmiot, sprzeczności polecenia z wymaganiami bezpieczeństwa osób lub urządzeń albo braku technicznej możliwości wykonania zgłoszonego niezwłocznie operatorowi.

4.5.13. **OSDn** przekazuje operatorowi, który wydał polecenie, dane niezbędne do weryfikacji i rozliczenia rekompensaty, w tym informację o postanowieniach umowy o przyłączenie ograniczających gwarancję niezawodnych dostaw. Operatorzy zachowują poufność informacji prawnie chronionych.

4.6. INTERWENCYJNA DOSTAWA MOCY CZYNNEJ

4.6.1. Postanowienia ogólne

4.6.1.1. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, zapewnienia niezawodności pracy tego systemu lub utrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej, **OSDn** może korzystać z interwencyjnych dostaw mocy czynnej (IDC). **OSDn** wykorzystuje IDC w szczególności w przypadku, gdy są one niezbędne do osiągnięcia powyższych celów.

4.6.1.2. IDC polega na zwiększeniu przez **URD** poboru mocy czynnej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, w tym również ponad wartość mocy umownej określonej w umowie dystrybucji albo, jeżeli miałoby to zastosowanie, w umowie kompleksowej, do poziomu nieprzekraczającego maksymalnej mocy interwencyjnej określonej przez **OSDn**. IDC może być realizowana przez **URD** przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** w **PPE**, dla których zamówiona **moc umowna** jest wyższa niż 40 kW.

4.6.1.3. Zasady realizacji IDC i współpracy w zakresie realizacji IDC pomiędzy **OSDn** a **URD** są następujące:

4.6.1.3.1. obszar realizacji IDC obejmuje **sieć** dystrybucyjną **OSDn**;

4.6.1.3.2. **OSDn** określa dopuszczalną maksymalną moc interwencyjną oraz czas pobierania tej mocy;

4.6.1.3.3. **OSDn** informuje **URD** z co najmniej 3-dniowym wyprzedzeniem o możliwości korzystania z IDC;

4.6.1.3.4. IDC może realizować wyłącznie **URD**, który posiada elektroniczny kanał komunikacji z **OSDn**.

4.6.1.4. **URD** nie przysługuje wynagrodzenie z tytułu realizacji IDC.

4.6.1.5. W przypadku gdy realizacja IDC będzie skutkować przekroczeniem przez **URD** mocy umownej określonej w umowie dystrybucji albo, jeżeli miałoby to zastosowanie, w umowie kompleksowej, wówczas w odniesieniu do okresu realizacji IDC opłaty za przekroczenie mocy umownej nie pobiera się.

4.6.1.6. **URD** może realizować IDC pod warunkiem spełniania wymagań technicznych określonych poniżej.

4.6.2. Wymagania techniczne

4.6.2.1. **URD**, który realizuje IDC, powinien spełniać następujące wymagania:

4.6.2.1.1. układy pomiarowo-rozliczeniowe w **PPE** spełniają wymagania techniczne określone w **IRiESD** jak dla układów pomiarowo-rozliczeniowych instalowanych u **URD** będących Odbiorcami, którzy korzystają z prawa wyboru sprzedawcy;

4.6.2.1.2. układy pomiarowo-rozliczeniowe w **PPE** posiadają funkcję automatycznej rejestracji danych pomiarowych i umożliwiają ich pozyskanie w trybie dobowym poprzez system zdalnego odczytu danych pomiarowych do **LSPR OSDn**.

4.7. ODPOWIEDŹ ODBIORU, AGREGACJA I USŁUGI ELASTYCZNOŚCI

4.7.1. **Odbiorca**, **wytwórca** lub posiadacz magazynu energii elektrycznej może uczestniczyć w odpowiedzi odbioru albo świadczyć usługi elastyczności samodzielnie lub przez agregatora, w tym niezależnego agregatora, na zasadach wynikających z **Ustawy**, właściwych umów i dokumentów rynku energii.

4.7.2. **Instalacja zarządzania popytem**, **zasób** odpowiedzi odbioru oraz **zasób** wykorzystywany do świadczenia usług elastyczności muszą zapewniać: pomiar energii i mocy w okresach wymaganych dla danego produktu; zdalne pozyskiwanie danych; identyfikację punktów poboru, wytwarzania lub magazynowania; wyznaczanie wartości bazowej; rejestrację aktywacji; oraz, jeżeli wymaga tego produkt, bezpieczne przyjmowanie sygnałów sterujących i telemetrię czasu rzeczywistego.

4.7.3. Przed rozpoczęciem świadczenia usługi podmiot przedstawia **OSDn** wykaz zasobów, ich lokalizację **sieci**ową, moc dyspozycyjną, kierunek i szybkość zmiany mocy, minimalny i maksymalny czas aktywacji, ograniczenia techniczne, sposób komunikacji, dane kontaktowe oraz sposób wyznaczania i weryfikacji wykonania usługi. Zmiany tych danych zgłasza się niezwłocznie.

4.7.4. **OSDn** może wymagać przeprowadzenia testu kwalifikacyjnego oraz okresowych testów sprawdzających. Wynik testu musi potwierdzać zdolność zasobu do bezpiecznej, mierzalnej i powtarzalnej realizacji deklarowanej zmiany poboru, wytwarzania lub magazynowania.

4.7.5. **OSDn** uwzględnia udział agregatora i aktywację zasobów przy planowaniu i prowadzeniu ruchu. **OSDn** może czasowo ograniczyć albo odmówić aktywacji wyłącznie w zakresie niezbędnym do usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa pracy **sieci**, przekroczenia dopuszczalnych obciążeń, niedopuszczalnych zmian napięcia lub innych ograniczeń technicznych. Ograniczenie jest uzasadniane i przekazywane zainteresowanemu podmiotowi bez zbędnej zwłoki.

4.7.6. Usługi systemowe niedotyczące częstotliwości i usługi elastyczności zamawiane przez **OSDn** mogą obejmować w szczególności regulację napięcia i mocy biernej, zarządzanie lokalnymi ograniczeniami **sieci**owymi i obciążeniem elementów **sieci**, wsparcie odbudowy zasilania oraz zmianę poboru, wytwarzania lub magazynowania w określonej lokalizacji i czasie.

4.7.7. Wymagania techniczne dla usługi określa specyfikacja produktu publikowana przed rozpoczęciem postępowania zakupowego. Specyfikacja określa co najmniej lokalizację, kierunek i wielkość zmiany mocy, czas aktywacji, okres świadczenia, wymagania pomiarowe i komunikacyjne, zasady kwalifikacji, sposób wyznaczania wykonania usługi oraz zasady rozliczeń.

4.7.8. **OSDn** nabywa usługi systemowe niedotyczące częstotliwości oraz usługi elastyczności na podstawie przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych procedur rynkowych. Ogłoszenie określa kryteria udziału i wyboru, standard produktu, sposób składania ofert, zasady aktywacji, wynagrodzenia, weryfikacji i reklamacji. Odstępstwo od trybu rynkowego jest dopuszczalne wyłącznie w przypadku i na zasadach przewidzianych prawem.

4.7.9. **Agregator**, **dostawca usług elastyczności** i właściciel zasobu współpracują z **OSDn** oraz **OSDp** w zakresie wymiany danych, koordynacji aktywacji, ochrony informacji i cyberbezpieczeństwa. Komunikacja i wymiana danych odbywają się zgodnie z właściwymi wymaganiami **IRiESD OSDp**, **IRiESP**, **WDB**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**, jeżeli mają zastosowanie.

5. WSPÓŁPRACA OSDn Z INNYMI OPERATORAMI I PRZEKAZYWANIE INFORMACJI POMIĘDZY OPERATORAMI ORAZ OPERATORAMI A UŻYTKOWNIKAMI SYSTEMU

5.1. OSDn współpracuje z następującymi operatorami:

5.1.1. **OSP**,

5.1.2. **OSD**,

5.1.3. sprzedawcami,

5.1.4. **POBz**

5.1.5. **DUB**

5.1.6. **OHT**

5.1.7. **OH**,

5.1.8. OP oraz innymi użytkownikami systemu, w tym Odbiorcami, wytwórcami, posiadaczami magazynów energii elektrycznej, sprzedawcami oraz Operatorami ogólnodostępnych stacji ładowania („**OOSŁ**").

5.1.9. **OSDn** realizuje określone w Prawie energetycznym, **IRiESP**, **WDB** oraz **IRiESD OSDp** obowiązki w zakresie współpracy z operatorem systemu przesyłowego lub systemu połączonego za pośrednictwem operatora systemu dystrybucyjnego, z którego **sieci**ą jest połączony, który jednocześnie posiada bezpośrednie połączenie z **sieci**ą przesyłową (**OSDp**).

5.1.10. Zasady i zakres współpracy **OSDn** z **OSDp** są określone w niniejszej **IRiESD**, **IRiESP** i **IRiESD OSDp** oraz instrukcjach współpracy ruchowej i w stosownych umowach zawartych pomiędzy **OSDn** i **OSDp**.

5.1.11. Szczegółowe zasady współpracy pomiędzy operatorami systemów dystrybucyjnych oraz pomiędzy operatorami a użytkownikami systemu są określone w rozdziałach 2, 3, 4 i 6.

5.1.12. Operatorzy handlowo-techniczni oraz operatorzy handlowi są zobowiązani do zawarcia stosownej umowy z operatorem systemu przesyłowego oraz z właściwymi operatorami systemu dystrybucyjnego, jeżeli ich działalność dotyczy podmiotów przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej.

6. PROWADZENIE RUCHU SIECI DYSTRYBUCYJNEJ OSDn

6.1. OBOWIĄZKI OSDn

6.1.1. W zakresie prowadzenia ruchu **OSDn** na obszarze kierowanej **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** w szczególności:

6.1.1.1. planuje pracę **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

6.1.1.2. planuje i kieruje pracą jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, w tym planuje techniczne możliwości pokrycia zapotrzebowania w ramach sporządzania koordynacyjnych planów produkcji energii elektrycznej,

6.1.1.3. monitoruje pracę **sieci** dystrybucyjnej oraz zapobiega wystąpieniu zagrożeniom dostaw energii elektrycznej,

6.1.1.4. prowadzi działania sterownicze, o których mowa w pkt 6.2,

6.1.1.5. opracowuje bilanse mocy i energii elektrycznej uwzględniając zawarte umowy sprzedaży energii elektrycznej, umowy o świadczenie usług dystrybucji oraz umowy kompleksowe,

6.1.1.6. zbiera i przekazuje do **OSDp** dane oraz informacje niezbędne dla prowadzenia ruchu **sieci**owego i bezpieczeństwa energetycznego kraju zgodnie z **IRiESP**, na zasadach określonych w **IRiESD OSDp**) wprowadza ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie awaryjnym,

6.1.1.7. likwiduje występujące w **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** awarie **sieci**owe, awarie w systemie i stany zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, samodzielnie oraz we współpracy z innymi operatorami systemów dystrybucyjnych,

6.1.1.8. wprowadza przerwy w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie awaryjnym, realizowane w postaci wyłączeń awaryjnych odbiorców,

6.1.1.9. wprowadza redysponowanie nierynkowe modułów wytwarzania energii i magazynów energii elektrycznej, które odbywa się na zasadach określonych w Ustawie oraz **IRiESP**.

6.1.2. **OSDn** na obszarze **sieci** dystrybucyjnej, za której ruch odpowiada, koordynuje nastawienia zabezpieczeń i automatyk **sieci**owych oraz uziemienia punktów neutralnych transformatorów.

6.2. STRUKTURA I PODZIAŁ KOMPETENCJI SŁUŻB DYSPOZYTORSKICH OPERATORA SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO

6.2.1. Dla realizacji zadań wymienionych w pkt 6.1, **OSDn** organizuje służby dyspozytorskie i ustala zakres oraz tryb współdziałania tych służb.

6.2.2. Struktura zależności służb dyspozytorskich organizowanych przez **OSDn** i inne podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** ma charakter hierarchiczny, służby dyspozytorskie niższego szczebla są podporządkowane ruchowo służbom dyspozytorskim wyższego szczebla.

6.2.3. Organem koordynującym prace służb dyspozytorskich, o których mowa w pkt 6.2.2 są właściwi operatorzy systemów dystrybucyjnych.

6.2.4. Służby dyspozytorskie **OSDn** działają za pośrednictwem własnego personelu dyżurnego lub personelu dyżurnego innych podmiotów, na podstawie umów oraz instrukcji, o których mowa w pkt 6.2.10

6.2.5. **OSDn** przy pomocy służb dyspozytorskich, na obszarze **sieci** dystrybucyjnej za której ruch odpowiada, operatywnie kieruje:

6.2.5.1. układami pracy **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

6.2.5.2. pracą jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

6.2.5.3. urządzeniami **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

6.2.5.4. czynnościami łączeniowymi wg podziału kompetencji.

6.2.6. Służby dyspozytorskie, o których mowa w pkt 6.2.5, sprawują operatywne kierownictwo nad urządzeniami systemu dystrybucyjnego, polegające w szczególności na:

6.2.6.1. monitorowaniu pracy urządzeń,

6.2.6.2. dokonywaniu operacji ruchowych, bądź wydawaniu poleceń dokonywania operacji ruchowych,

6.2.6.3. rejestrowaniu stanów pracy urządzeń,

6.2.6.4. prowadzeniu analiz z pracy urządzeń systemu dystrybucyjnego.

6.2.7. Służby dyspozytorskie **OSDn** na obszarze **sieci** dystrybucyjnej, za której ruch odpowiada, sprawują operatywny nadzór nad:

6.2.7.1. układami pracy **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie,

6.2.7.2. urządzeniami **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie,

6.2.7.3. czynnościami łączeniowymi i regulacyjnymi wykonywanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie lub personel dyżurny wg podziału kompetencji,

6.2.7.4. źródłami energii elektrycznej czynnej i biernej operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie.

6.2.8. Służby dyspozytorskie o których mowa w pkt 6.2.7 sprawują operatywny nadzór nad określonymi urządzeniami systemu dystrybucyjnego **OSDn**, polegający w szczególności na:

6.2.8.1. bieżącym uzyskiwaniu informacji o stanie pracy urządzeń,

6.2.8.2. przejmowaniu w uzasadnionych przypadkach operatywnego kierownictwa nad urządzeniami,

6.2.8.3. wydawaniu zgody na wykonanie czynności ruchowych.

6.2.9. Wszystkie rozmowy telefoniczne prowadzone przez służby dyspozytorskie **OSDn** w ramach wykonywania funkcji określonych w pkt 6.2.5 do 6.2.8 są rejestrowane na nośniku magnetycznym lub cyfrowym. **OSDn** ustala okres ich przechowywania.

6.2.10. Zasady współpracy własnych służb dyspozytorskich ze służbami dyspozytorskimi innych operatorów systemów dystrybucyjnych zawarte są w umowach lub w instrukcjach współpracy. Służby dyspozytorskie **OSDn** są zobowiązane do wykonywania łączeń ruchowych i rozmów ruchowych ze służbami dyspozytorskimi **OSDp**, zgodnie z **IRiESD OSDp** lub innymi uzgodnieniami obowiązującymi obie strony.

6.2.11. Podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV zaliczone do II, III i VI grupy przyłączeniowej oraz wytwórcy niezależnie od poziomu napięcia **sieci**, a także w uzasadnionych przypadkach inne podmioty wskazane przez **OSDn** opracowują instrukcje współpracy, które powinny uwzględniać wymagania określone w niniejszej **IRiESD**.

6.2.12. Przedmiotem instrukcji współpracy, o których mowa w pkt 6.2.10 oraz 6.2.11 jest w zależności od potrzeb:

6.2.12.1. podział kompetencji i odpowiedzialności w zakresie czynności łączeniowych i regulacyjnych, z uwzględnieniem określonej w umowie granicy majątku

6.2.12.2. organizacja przerw i ograniczeń w dostawach energii elektrycznej,

6.2.12.3. określenie zasad i warunków związanych z wzajemnym wykorzystaniem elementów **sieci** dystrybucyjnej,

6.2.12.4. szczegółowe ustalenia sposobów realizacji poszczególnych zadań wymienionych w pkt 6.1,

6.2.12.5. określenie zasad wzajemnego wykorzystywania służb dyspozytorskich,

6.2.12.6. koordynacja pracy elektroenergetycznej automatyki zabezpieczeniowej i **sieci**owej,

6.2.12.7. wykazy osób upoważnionych do prowadzenia uzgodnień,

6.2.12.8. zakres i tryb obiegu informacji w tym środków łączności oraz postępowania w przypadku zaniku łączności,

6.2.12.9. określenie zasad i odpowiedzialności związanej z usuwaniem zakłóceń i awarii oraz koordynacja prac eksploatacyjnych.

6.2.13. Użytkownicy systemu zobowiązani są do wykonywania łączeń ruchowych oraz prowadzenia rozmów ruchowych ze służbami dyspozytorskimi **OSDn**, zgodnie z instrukcjami współpracy oraz niniejszą **IRiESD** lub zapisami w umowach.

6.3. PLANOWANIE PRODUKCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ

6.3.1. **OSDn** sporządza koordynacyjne plany pracy modułów wytwarzania energii i magazynów energii elektrycznej, zgodnie z postanowieniami **TCM**.

6.3.2. Przekazanie planów przez posiadaczy modułów wytwarzania energii i magazynów energii elektrycznej do **OSDn**, powinno być realizowane w następujących terminach:

6.3.2.1. plany średnioterminowe – dane do planów średnioterminowych, obejmujących 5 - letni horyzont planowania powinny zostać przekazane co najmniej raz w miesiącu do 15 dnia kalendarzowego każdego miesiąca, na okres kolejnych 60 miesięcy, przy czym dane dotyczące pierwszych 59 miesięcy są aktualizacją danych wcześniej przekazanych.

6.3.2.2. plany dobowe – dane do planów dobowych, obejmujących 9 kolejnych dni kalendarzowego powinny być przekazane przynajmniej raz dziennie do godziny 09.00 na okres kolejnych 9 dni kalendarzowych, przy czym dane dotyczące pierwszych 8 dni są aktualizacją danych wcześniej przekazanych.

6.3.3. Dane planistyczne, o których mowa w **TCM** - zakres wymienianych danych oraz w pkt 6.3.2, są przekazywane do **OSDn** w trybie ciągłym, co oznacza, że powinny być aktualizowane po każdej ich zmianie.

6.4. PROGNOZOWANIE ZAPOTRZEBOWANIA NA MOC I ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

6.4.1. **OSDn** sporządza prognozy zapotrzebowania na moc i energię elektryczną w **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

6.4.2. Prognozy zapotrzebowania na moc i energię elektryczną sporządzone przez **OSDn** uwzględniają prognozy przygotowane przez podmioty uczestniczące w rynku lokalnym.

6.5. PROGRAMY PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

6.5.1. Na potrzeby prowadzenia ruchu elektroenergetycznego **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, w tym na potrzeby opracowania normalnego układu pracy **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** może sporządzić **program pracy sieci**. Dla poszczególnych części elektroenergetycznej **sieci** dystrybucyjnej mogą być opracowane odrębne programy pracy.

6.5.2. **Program pracy sieci** elektroenergetycznej, w zależności od potrzeb obejmuje:

6.5.2.1. układy połączeń **sieci** dla ruchu w warunkach normalnych i w wybranych stanach szczególnych,

6.5.2.2. wymagane poziomy napięcia,

6.5.2.3. wartości mocy zwarciowych,

6.5.2.4. rozpływy mocy czynnej i biernej w charakterystycznych stanach pracy **sieci**,

6.5.2.5. dopuszczalne obciążenia,

6.5.2.6. wykaz i warunki uruchomienia urządzeń rezerwowych i źródeł mocy biernej,

6.5.2.7. nastawienia zabezpieczeń oraz automatyki łączeniowej i regulacyjnej,

6.5.2.8. nastawienia zaczepów dławików gaszących,

6.5.2.9. ograniczenia poboru mocy elektrycznej,

6.5.2.10. miejsca uziemienia punktów gwiazdowych transformatorów,

6.5.2.11. harmonogram pracy transformatorów,

6.5.2.12. wykaz jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci**.

6.6. PLANY WYŁĄCZEŃ ELEMENTÓW SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

6.6.1. **OSDn** stosownie do potrzeb opracowuje roczny, miesięczny, tygodniowy i dobowy plan wyłączeń elementów **sieci** dystrybucyjnej.

6.6.2. Użytkownicy systemu zgłaszają **OSDn** propozycję wyłączenia elementu **sieci** dystrybucyjnej co najmniej na 14 dni kalendarzowych przed planowaną datą wyłączenia.

6.6.3. Użytkownicy systemu zgłaszający do **OSDn** propozycję wyłączenia elementu **sieci** dystrybucyjnej określają:

6.6.3.1. nazwę rozdzielni i elementu,

6.6.3.2. proponowany termin wyłączenia,

6.6.3.3. operatywną gotowość – rozumianą jako czas potrzebny użytkownikowi systemu na przygotowanie urządzeń do podania napięcia po wydaniu polecenia ruchowego na przerwanie/zakończenie prowadzonych prac,

6.6.3.4. typ wyłączenia (np.: trwałe, codzienne),

6.6.3.5. opis wykonywanych prac,

6.6.3.6. w zależności od potrzeb harmonogram prac i program łączeniowy.

6.6.4. Użytkownicy systemu zgłaszający do **OSDn** potrzebę wyłączenia elementu **sieci** dystrybucyjnej o czasie trwania powyżej 3 dni, przedstawiają celem uzgodnienia harmonogram wykonywanych prac. **OSDn** ma prawo zażądać od użytkownika systemu zgłaszającego wyłączenie szczegółowego harmonogramu prac również w przypadku wyłączeń krótszych. Harmonogramy te dostarczane są do **OSDn** w terminie co najmniej 14 dni kalendarzowych dla pozostałych elementów **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** przed planowanym wyłączeniem. **OSDn** i użytkownicy systemu współpracują ze sobą w celu dotrzymywania terminów planowanych wyłączeń elementów **sieci** oraz minimalizacji czasu trwania wyłączeń.

6.6.5. **OSDn** podejmuje decyzję zatwierdzającą lub odrzucającą propozycję wyłączenia elementu **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** w terminie do 5 dni kalendarzowych od daty dostarczenia propozycji wyłączenia.

6.6.6. Przyjmuje się ogólną zasadę, że terminy wyłączeń zatwierdzone w planach o dłuższym horyzoncie czasowym mają priorytet w stosunku do propozycji wyłączeń zgłaszanych do planów o krótszym horyzoncie czasowym.

6.7. PROGRAMY ŁĄCZENIOWE

6.7.1. Programy łączeniowe opracowuje się w przypadku konieczności prowadzenia złożonych operacji łączeniowych w związku z wykonywanymi pracami **sieci**owymi lub próbami systemowymi. Służby dyspozytorskie **OSDn**, określają przypadki w których należy sporządzać programy łączeniowe.

6.7.2. Za opracowanie programu łączeniowego odpowiedzialny jest właściciel danego elementu **sieci**.

6.7.3. Programy łączeniowe zawierają co najmniej:

6.7.3.1. charakterystykę załączanego elementu **sieci**,

6.7.3.2. opis stanu łączników przed realizacją programu,

6.7.3.3. szczegółowy opis operacji łączeniowych z zachowaniem kolejności wykonywanych czynności,

6.7.3.4. opisy stanów pracy i nastawień zabezpieczeń i automatyk w poszczególnych fazach programu,

6.7.3.5. schematy ułatwiające ocenę stanu pracy **sieci** w poszczególnych fazach programu,

6.7.3.6. czas rozpoczęcia i czas przewidywanego zakończenia realizacji programu,

6.7.3.7. osoby odpowiedzialne za realizację programu łączeniowego.

6.7.4. Propozycje programów łączeniowych dostarczane są do uzgodnienia z **OSDn** w terminie co najmniej 15 dni kalendarzowych przed planowanym terminem realizacji programów łączeniowych.

6.7.5. **OSDn** może przedstawić uwagi do przekazanych propozycji programów łączeniowych nie później niż 2 dni kalendarzowych przed planowanym terminem realizacji programów łączeniowych.

6.7.6. **OSDn** zatwierdza programy łączeniowe nie później niż do godz. 15.00 dnia poprzedzającego rozpoczęcie programu. W przypadku przekazania przez **OSDn** uwag do propozycji programu, zgodnie z pkt 6.7.5, warunkiem zatwierdzenia programu jest uwzględnienie w nim wszystkich zgłoszonych przez **OSDn** uwag.

6.7.7. Terminy wymienione w pkt 6.7.4, 6.7.5 i 6.7.6 nie dotyczą programów łączeniowych wymuszonych procesem likwidacji awarii **sieci**owej lub awarii w systemie.

6.8. ZASADY DYSPONOWANIA MOCĄ JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH PRZYŁĄCZONYCH DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

6.8.1. **OSDn** określa dla jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej:

6.8.1.1. czas synchronizacji,

6.8.1.2. czas osiągnięcia pełnych zdolności wytwórczych,

6.8.1.3. planowane obciążenie mocą czynną,

6.8.1.4. czas odstawienia.

6.8.2. **OSDn** może polecić pracę jednostek wytwórczych z przeciążeniem lub zaniżeniem mocy wytwarzanej poniżej dopuszczalnego minimum jeśli przewidują to dwustronne umowy lub w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa pracy systemu elektroenergetycznego.

6.8.3. Wytwórcy w zakresie jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej są zobowiązani do niezwłocznego przekazywania **OSDn** informacji o zmianie mocy dyspozycyjnej.

6.8.4. Bezpośrednio przed synchronizacją lub odstawieniem jednostki wytwórczej, **wytwórca** jest zobowiązany uzyskać zgodę **OSDn**.

6.8.5. **OSDn** może ograniczyć pracę lub odłączyć od **sieci** mikroinstalację o mocy zainstalowanej większej niż 10 kW przyłączoną do **sieci OSDn** w przypadku gdy wytwarzanie energii elektrycznej w tej mikroinstalacji stanowi zagrożenie bezpieczeństwa pracy tej **sieci**. Uwzględniając stopień zagrożenia bezpieczeństwa pracy poszczególnych obszarów **sieci**, **OSDn** w pierwszej kolejności ogranicza proporcjonalnie do mocy zainstalowanej pracę mikroinstalacji albo odłącza ją od **sieci**. Po ustaniu stanu zagrożenia bezpieczeństwa pracy **sieci OSDn** jest obowiązany niezwłocznie przywrócić stan poprzedni.

6.9. DANE PRZEKAZYWANE PRZEZ PODMIOTY DO OSDn

6.9.1. Wytwórcy i odbiorcy posiadający źródła energii elektrycznej (z wyłączeniem mikroinstalacji), przekazują w formie ustalonej przez **OSDn** następujące informacje:

6.9.1.1. proponowany harmonogram remontów kapitalnych i średnich, bilans mocy uwzględniający ubytki mocy z rozbiciem na poszczególne miesiące od stycznia do grudnia danego roku, zestawienie zmian mocy zainstalowanej i osiągalnej z uwzględnieniem numeru **urządzenia**, wielkości zmiany, daty i przyczyny zmiany (jeśli takie zmiany mają miejsce), planowaną produkcję energii elektrycznej brutto w MWh oraz netto w MWh jaką planuje się wprowadzić do **sieci** dystrybucyjnej w rozbiciu na poszczególne miesiące roku do dnia 1 września każdego roku na następne trzy lata kalendarzowe oraz do dnia 10 stycznia, 10 kwietnia i 10 lipca, w każdym terminie dla kolejnych 18 miesięcy kalendarzowych lub w innych terminach – jeżeli będzie tego wymagać **OSDp**,

6.9.1.2. planowaną miesięczną produkcję energii elektrycznej brutto oraz netto w MWh jaką planuje się wprowadzić do **sieci** dystrybucyjnej dla każdej godziny doby do 18 dnia miesiąca poprzedniego,

6.9.1.3. planowane wartości mocy dyspozycyjnych, maksymalnych i minimalnych. Planowaną produkcję energii elektrycznej brutto w MWh oraz planowaną produkcję energii elektrycznej netto w MWh jaką planuje się wprowadzić do **sieci** dystrybucyjnej dla każdej godziny doby codziennie do godziny 8:00 dla kolejnych 9 dób,

6.9.1.4. wartość sumaryczną wytworzonej mocy (wykonanie) przez jednostki wytwórcze dla każdej godziny doby.

7. STANDARDY TECHNICZNE I BEZPIECZEŃSTWA PRACY SIECI DYSTRYBUCYJNEJ OSDn

7.1. W normalnych warunkach pracy sieci dystrybucyjnej OSDn, w szczególności powinny być spełnione następujące warunki techniczne:

7.1.1. obciążenia prądowe poszczególnych elementów **sieci** powinny być nie wyższe od dopuszczalnych długotrwale,

7.1.2. napięcia w węzłach **sieci** powinny mieścić się w granicach dopuszczalnych dla poszczególnych elementów **sieci**,

7.1.3. moce (prądy) wyłączalne zainstalowanych wyłączników powinny być wyższe niż moce (prądy) zwarciowe w danym punkcie **sieci**,

7.2. Warunki pracy punktu neutralnego transformatorów SN/nN określa OSDn.

7.3. Dopuszcza się okresowo w sieci dystrybucyjnej OSDn pracę wyłączników z przekroczoną mocą wyłączalną, po wyrażeniu zgody na taką pracę przez OSDn.

7.4. Rozwiązania techniczne stosowane przy projektowaniu i budowie nowych oraz remoncie istniejących sieci dystrybucyjnych OSDn powinny spełniać wymagania określone w standardach/wytycznych budowy systemów elektroenergetycznych obowiązujących w OSDn.

8. PARAMETRY JAKOŚCIOWE ENERGII ELEKTRYCZNEJ, WSKAŹNIKI JAKOŚCI I NIEZAWODNOŚCI DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ ORAZ STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU

8.1. PARAMETRY JAKOŚCIOWE ENERGII ELEKTRYCZNEJ

8.1.1. Wyróżnia się następujące parametry znamionowe **sieci** dystrybucyjnej:

8.1.1.1. napięcia znamionowe,

8.1.1.2. częstotliwość znamionowa.

8.1.2. Regulacja częstotliwości w **KSE** jest prowadzona przez **OSP**.

8.1.3. W normalnych warunkach pracy **sieci** (wyłączając przerwy w zasilaniu), w każdym tygodniu, 95% ze zbioru 10-minutowych średnich wartości skutecznych napięcia zasilającego powinno mieścić się w przedziale odchyleń ±10% napięcia znamionowego lub deklarowanego (przy współczynniku tgϕ nie większym niż 0,4).

$$tg\varphi \leq 0{,}4$$

8.1.4. W normalnych warunkach pracy **sieci**, dla odbiorców których **urządzenia**, **instalacje** lub **sieci** przyłączone są bezpośrednio do **sieci OSDn** ustala się następujące parametry techniczne energii elektrycznej:

8.1.4.1. wartość średnia częstotliwości, mierzonej przez 10 sekund w miejscach przyłączenia, powinna być zawarta w przedziale:

8.1.4.1.1. 50 Hz ± 1% (od 49,5 Hz do 50,5 Hz) przez 99,5% tygodnia,

8.1.4.1.2. 50 Hz + 4%/-6% (od 47 Hz do 52 Hz) przez 100% tygodnia,

8.1.4.2. przez 95% czasu każdego tygodnia, wskaźnik długookresowego migotania światła **Plt** spowodowanego wahaniami napięcia zasilającego nie powinien być większy od 1,

8.1.4.3. w ciągu każdego tygodnia, 95% ze zbioru 10-minutowych średnich wartości skutecznych:

8.1.4.3.1. składowej symetrycznej kolejności przeciwnej napięcia zasilającego, powinno mieścić się w przedziale od 0% do 2% wartości składowej kolejności zgodnej,

$$0\% \leq \frac{U_2}{U_1} \times 100\% \leq 2\%$$

8.1.4.3.2. dla każdej harmonicznej napięcia zasilającego, powinno być mniejsze lub równe wartościom określonym w poniższych tabelach: Harmoniczne nieparzyste Harmoniczne parzyste niebędące krotnością 3 będące krotnością 3 rząd harmonicznej (h) wartość względna napięcia w procentach składowej podstawowej (uh) rząd harmonicznej (h) wartość względna napięcia w procentach składowej podstawowej (uh) rząd harmonicznej (h) wartość względna napięcia w procentach składowej podstawowej (uh) 5 6% 3 5% 2 2% 7 5% 9 1,5% 4 1% 11 3,5% 15 0,5% >4 0,5% 13 3% >15 0,5% 17 2% 19 1,5% 23 1,5% 25 1,5%.

8.1.4.4. współczynnik odkształcenia wyższymi harmonicznymi napięcia zasilającego **THD**, uwzględniający wyższe harmoniczne do rzędu 40, powinien być mniejszy lub równy 8 %,

$$THD \leq 8\%$$

8.1.5. Warunkiem utrzymania parametrów napięcia zasilającego w granicach określonych w punkcie 8.1.4, jest pobieranie przez odbiorcę mocy nie większej od mocy umownej, przy współczynniku tgϕ nie większym niż 0,4.

$$tg\varphi \leq 0{,}4$$

8.2. WSKAŹNIKI JAKOŚCI I NIEZAWODNOŚCI DOSTAW ENERGII ELEKTRYCZNEJ

8.2.1. Ustala się następujące rodzaje przerw w dostarczaniu energii elektrycznej:

8.2.1.1. planowane

8.2.1.2. nieplanowane. Przerwy w dostarczaniu energii elektrycznej, w zależności od czasu ich trwania, dzieli się na:

8.2.1.3. przemijające (mikroprzerwy), trwające nie dłużej niż 1 sekundę;

8.2.1.4. krótkie, trwające dłużej niż 1 sekundę i nie dłużej niż 3 minuty;

8.2.1.5. długie, trwające dłużej niż 3 minuty i nie dłużej niż 12 godzin;

8.2.1.6. bardzo długie, trwające dłużej niż 12 godzin i nie dłużej niż 24 godziny;

8.2.1.7. katastrofalne, trwające dłużej niż 24 godziny.

8.2.2. Przerwa planowana, o której **Odbiorca** nie został powiadomiony w formie, o której mowa w pkt 8.4.1 pkt4), jest traktowana jako przerwa nieplanowana.

8.2.3. Dla podmiotów zaliczanych do grup przyłączeniowych II, III i VI dopuszczalny czas trwania jednorazowej przerwy planowanej i nieplanowanej w dostarczaniu energii elektrycznej oraz dopuszczalny łączny czas trwania w ciągu roku kalendarzowego wyłączeń planowanych i nieplanowanych określa umowa o świadczenie usług dystrybucji albo umowa kompleksowa.

8.2.4. Dla podmiotów zaliczanych do grup przyłączeniowych IV i V dopuszczalny czas trwania:

8.2.4.1. jednorazowej przerwy w dostarczaniu energii elektrycznej nie może przekroczyć w przypadku:

8.2.4.1.1. przerwy planowanej - 16 godzin,

8.2.4.1.2. przerwy nieplanowanej - 24 godzin.

8.2.4.2. przerw w ciągu roku, stanowiący sumę czasów trwania przerw jednorazowych długich i bardzo długich nie może przekroczyć w przypadku:

8.2.4.2.1. przerw planowanych - 35 godzin,

8.2.4.2.2. przerw nieplanowanych - 48 godzin.

8.2.5. **OSDn** w terminie do dnia 31 marca każdego roku, podaje do publicznej wiadomości przez zamieszczenie na swojej stronie internetowej następujące wskaźniki dotyczące czasu trwania przerw w dostarczaniu energii elektrycznej wyznaczone dla poprzedniego roku kalendarzowego:

8.2.5.1. wskaźnik przeciętnego systemowego czasu trwania przerwy długiej i bardzo długiej (SAIDI), wyrażony w minutach na odbiorcę na rok, stanowiący sumę iloczynów czasu jej trwania i liczby odbiorców narażonych na skutki tej przerwy w ciągu roku podzieloną przez łączną liczbę obsługiwanych odbiorców,

$$SAIDI = \frac{\sum_{i=1}^{m} t_i N_i}{N_{obs}}$$

8.2.5.2. wskaźnik przeciętnej systemowej częstości przerw długich i bardzo długich (SAIFI), stanowiący liczbę odbiorców narażonych na skutki wszystkich tych przerw w ciągu roku podzieloną przez łączną liczbę obsługiwanych odbiorców,

$$SAIFI = \frac{\sum_{i=1}^{m} N_i}{N_{obs}}$$

8.2.5.3. wskaźnik przeciętnej częstości przerw krótkich (MAIFI), stanowiący liczbę odbiorców narażonych na skutki wszystkich przerw krótkich w ciągu roku podzieloną przez łączną liczbę obsługiwanych odbiorców.

$$MAIFI = \frac{\sum_{j=1}^{r} N_j^{(kr)}}{N_{obs}}$$

8.2.6. Wskaźnik SAIDI oraz SAIFI wyznacza się oddzielnie dla przerw planowanych i nieplanowanych z uwzględnieniem przerw katastrofalnych oraz bez uwzględnienia tych przerw.

8.2.7. Dla każdego wskaźnika, o którym mowa w punkcie 8.2.5, należy podać liczbę obsługiwanych odbiorców przyjętą do jego wyznaczenia.

8.3. DOPUSZCZALNE POZIOMY ZABURZEŃ PARAMETRÓW JAKOŚCIOWYCH ENERGII ELEKTRYCZNEJ

8.3.1. Ustala się poniższe dopuszczalne poziomy zaburzeń parametrów jakościowych energii elektrycznej.

8.3.2. Dopuszczalne poziomy zaburzeń parametrów jakościowych energii elektrycznej wprowadzanych przez odbiorniki w **sieci**ach niskich napięć.

8.3.2.1. Dopuszczalne poziomy wahań napięcia i migotania światła. W przypadku odbiorników o fazowym prądzie znamionowym ≤75A, wprowadza się następujące maksymalnie dopuszczalne poziomy:

8.3.2.1.1. wartość **Pst** nie powinna być większa niż 1,

$$P_{st} \leq 1$$

8.3.2.1.2. wartość **Plt** nie powinna być większa niż 0,65,

$$P_{lt} \leq 0{,}65$$

8.3.2.1.3. wartość względna d(t) podczas zmiany napięcia nie powinna przekraczać 3,3% przez czas dłuższy niż 500 ms,

$$d(t) = \frac{\Delta U(t)}{U_n}$$

8.3.2.1.4. względna zmiana napięcia w stanie ustalonym nie powinna przekraczać 3,3%, gdzie: ΔU – zmiana wartości skutecznej napięcia, wyznaczona jako pojedyncza wartość dla każdego kolejnego półokresu napięcia źródła, pomiędzy jego przejściami przez zero, występująca między okresami, gdy napięcie jest w stanie ustalonym co najmniej przez 1 s.

$$d = \frac{\Delta U}{U_n}$$

8.3.2.2. Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznych prądu

8.3.2.2.1. W celu wyznaczenia maksymalnych poziomów emisji harmonicznych odbiorniki dzieli się według. następującej klasyfikacji:

8.3.2.2.1.1. Klasa A - symetryczne odbiorniki trójfazowe, sprzęt do zastosowań domowych z pominięciem przynależnego do klasy D, narzędzia z pominięciem narzędzi przenośnych, ściemniacze do żarówek, sprzęt akustyczny i wszystkie inne z wyjątkiem zakwalifikowanych do jednej z poniższych klas,

8.3.2.2.1.2. Klasa B - narzędzia przenośne tj. narzędzia elektryczne, które podczas normalnej pracy trzymane są w rękach i używane tylko przez krótki czas (kilka minut), nieprofesjonalny sprzęt spawalniczy,

8.3.2.2.1.3. Klasa C - sprzęt oświetleniowy,

8.3.2.2.1.4. Klasa D - sprzęt o mocy 600W lub mniejszej następującego rodzaju: komputery osobiste i monitory do nich, odbiorniki telewizyjne.

8.3.2.2.2. Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznych prądu powodowane przez odbiorniki o fazowym prądzie znamionowym ≤16A zakwalifikowane do:

8.3.2.2.2.1. Klasy A podano w Tablicy 1,

8.3.2.2.2.2. Klasy B podano w Tablicy 2,

8.3.2.2.2.3. Klasy C podano w Tablicy 3,

8.3.2.2.2.4. Klasy D podano w Tablicy 4.

Tablica 1. Dopuszczalne poziomy dla odbiorników klasy A.

Rząd harmonicznej [n]	**Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej [A]**
Harmoniczne nieparzyste	
3	2,3
5	1,14
7	0,77
9	0,4
11	0,33
13	0,21
$15 \leq n \leq 39$	$I_{n,max} = 0{,}15\frac{15}{n}$
Harmoniczne parzyste	
2	1,08
4	0,43
6	0,3
$8 \leq n \leq 40$	$I_{n,max} = 0{,}23\frac{8}{n}$

Tablica 2. Dopuszczalne poziomy dla odbiorników klasy B.

Rząd harmonicznej [n]	**Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej [A]**
Harmoniczne nieparzyste	
3	3,45
5	1,71
7	1,155
9	0,6
11	0,495
13	0,315

Rząd harmonicznej [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej [A]
$15 \le n \le 39$	$I_{n,max} = 0{,}225\frac{15}{n}$
Harmoniczne parzyste	
2	1,62
4	0,645
6	0,45
$8 \le n \le 40$	$I_{n,max} = 0{,}345\frac{8}{n}$

Tablica 3. Dopuszczalne poziomy dla odbiorników klasy C.

Rząd harmonicznej [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej [A]
2	2
3	$I_{3,max} = 30\lambda^*$
5	10
7	7
9	5
$11 \le n \le 39$ (tylko harmoniczne nieparzyste)	3
λ* - współczynnik mocy obwodu	

Tablica 4. Dopuszczalne poziomy dla odbiorników klasy D.

Rząd harmonicznej [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej, w przeliczeniu na Wat [mA/W]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej [A]
3	3,4	2,3
5	1,9	1,14
7	1,0	0,77
9	0,5	0,4
11	0,35	0,33
$13 \le n \le 39$ (tylko harmoniczne nieparzyste)	$I_n / P = \frac{3{,}85}{n}$	*Patrz tablica 1*

8.3.2.2.3. Dopuszczalne poziomy emisji harmonicznych prądu powodowane przez odbiorniki o fazowym prądzie znamionowym >16A zakwalifikowane do Klasy A, Klasy B, Klasy C oraz Klasy D podano w Tablicy 5.

Tablica 5.

Rząd harmonicznej [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej wyrażony w % harmonicznej podstawowej prądu zasilającego [%]
3	21,6
5	10,7
7	7,2
9	3,8
11	3,1
13	2

Rząd harmonicznej [n]	Maksymalny dopuszczalny prąd harmonicznej wyrażony w % harmonicznej podstawowej prądu zasilającego [%]
15	*0,7*
17	*1,2*
19	*1,1*
21	*≤ 0,6*
23	*0,9*
25	*0,8*
27	*≤ 0,6*
29	*0,7*
31	*0,7*
≥ 31	*≤ 0,6*

8.4. STANDARDY JAKOŚCIOWE OBSŁUGI UŻYTKOWNIKÓW SYSTEMU

8.4.1. Ustala się następujące standardy jakościowe obsługi odbiorców:

8.4.1.1. przyjmowanie od odbiorców, przez całą dobę, zgłoszeń i reklamacji związanych z dostarczaniem energii elektrycznej,

8.4.1.2. bezzwłoczne przystępowanie do usuwania zakłóceń w dostarczaniu energii elektrycznej, spowodowanych nieprawidłową pracą **sieci**,

8.4.1.3. udzielanie odbiorcom, na ich żądanie, informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania energii elektrycznej przerwanego z powodu awarii w **sieci**,

8.4.1.4. powiadamianie odbiorców, z co najmniej pięciodniowym wyprzedzeniem, o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej, w formie:

8.4.1.4.1. ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie – odbiorców zasilanych z **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV,

8.4.1.4.2. indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych lub za pomocą innego środka komunikowania się – odbiorców zasilanych z **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV;

8.4.1.5. informowanie na piśmie, z co najmniej:

8.4.1.5.1. tygodniowym wyprzedzeniem – odbiorców zasilanych z **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, o zamierzonej zmianie nastawień w automatyce zabezpieczeniowej i innych parametrach mających wpływ na współpracę ruchową z **sieci**ą,

8.4.1.5.2. rocznym wyprzedzeniem – odbiorców zasilanych z **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV, o konieczności dostosowania urządzeń i instalacji do zmienionego napięcia znamionowego, podwyższonego poziomu prądów zwarcia, zmiany rodzaju przyłącza lub innych warunków funkcjonowania **sieci**,

8.4.1.5.3. 3-letnim wyprzedzeniem – odbiorców zasilanych z **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, o konieczności dostosowania urządzeń i instalacji do zmienionego napięcia znamionowego, podwyższonego poziomu prądów zwarcia lub zmianie innych warunków funkcjonowania **sieci**;

8.4.1.6. odpłatne podejmowanie stosownych czynności w **sieci** w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania, przez odbiorcę lub inny podmiot, prac w obszarze oddziaływania tej **sieci**,

8.4.1.7. nieodpłatne udzielanie informacji w sprawie zasad rozliczeń oraz aktualnych taryf,

8.4.1.8. rozpatrywanie wniosków i reklamacji, odbiorcy w sprawie rozliczeń i udzielanie odpowiedzi, nie później niż w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia złożenia wniosku lub

zgłoszenia reklamacji, chyba że w umowie między stronami określono inny termin, z wyłączeniem spraw określonych w podpunkcie 9, które są rozpatrywane w terminie 14 dni kalendarzowych od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów,

8.4.1.9. na wniosek odbiorcy, w miarę możliwości technicznych i organizacyjnych, dokonywanie sprawdzenia dotrzymania parametrów jakościowych energii elektrycznej, dostarczanej z **sieci**, określonych w aktach wykonawczych do **Ustawy** lub w umowie lub niniejszej **IRiESD**, poprzez wykonanie odpowiednich pomiarów. W przypadku zgodności zmierzonych parametrów ze standardami określonymi w aktach wykonawczych do ustawy Prawo energetyczne lub w umowie lub niniejszej **IRiESD**, koszty sprawdzenia i pomiarów ponosi **Odbiorca** na zasadach określonych w taryfie **OSD**,

8.4.1.10. udzielanie bonifikaty w wysokości określonej w taryfie za niedotrzymanie parametrów jakościowych energii elektrycznej, o których mowa w aktach wykonawczych do ustawy Prawo energetyczne lub w umowie.

8.4.2. Na żądanie odbiorcy **OSDn** dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowo-rozliczeniowego na zasadach i w terminach określonych w Ustawie i aktach wykonawczych do niej oraz pkt 2.4.7.1.

9. CZĘŚĆ BILANSOWANIE SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO I ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI

9.1. POSTANOWIENIA WSTĘPNE

9.1.1. UWARUNKOWANIA FORMALNO-PRAWNE

9.1.1.1. Uwarunkowania formalno-prawne części Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej - **Bilansowanie systemu** dystrybucyjnego i **zarządzanie ograniczeniami systemowymi** (**IRiESD-Bilansowanie**) wynikają z następujących przepisów i dokumentów:

9.1.1.1.1. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity ogłoszony w Dzienniku Ustaw, z późn. zm.), zwanej dalej „Ustawą", oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych;

9.1.1.1.2. **ustawa** z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii,

9.1.1.1.3. koncesji udzielonej **OSDn** na dystrybucję energii elektrycznej oraz decyzji Prezesa **URE** o wyznaczeniu **OSDn** operatorem systemu dystrybucyjnego, o których mowa w pkt 1.1.6.7,

9.1.1.1.4. taryfy **OSDn**,

9.1.1.1.5. Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Systemu Dystrybucyjnego (**IRiESD OSDp**) opracowanej przez właściwego **OSDp**, zatwierdzonej decyzją Prezesa **URE**,

9.1.1.1.6. Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (**IRiESP**) opracowanej przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (**OSP**), zatwierdzonej decyzją Prezesa **URE**,

9.1.1.1.7. opracowanych przez **OSP** Warunkach dotyczących bilansowania (zwanych dalej „**WDB**"), zatwierdzonych decyzją Prezesa **URE**, w aktualnym brzmieniu,

9.1.1.1.8. Rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającym wytyczne dotyczące bilansowania – EB GL.

9.1.1.1.9. ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych, zwanej dalej „ustawą o elektromobilności",

9.1.1.1.10. ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o rynku mocy, zwanej dalej „ustawą o rynku mocy",

9.1.1.2. **OSDn** jest Operatorem Systemu Dystrybucyjnego, którego **sieć dystrybucyjna** nie posiada bezpośredniego połączenia z **siecią** przesyłową **OSP** i zgodnie z postanowieniami **IRiESP** pełni rolę operatora typu **OSDn**.

9.1.1.3. Na podstawie przepisów **Ustawy OSDn**, jako **OSDn** realizuje obowiązki w zakresie współpracy z **OSP** dotyczące bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi dla obszaru swojej **sieci** dystrybucyjnej za pośrednictwem operatora typu **OSDp**, z którego **siecią** **OSDn** jest połączony i który jednocześnie posiada połączenie z **siecią** przesyłową, tj. poprzez właściwego **OSDp**.

9.1.1.4. Podmiot, którego **sieci**, **urządzenia** i **instalacje** są przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** i który posiada umowę dystrybucyjną z **OSDn** albo umowę kompleksową zawartą ze sprzedawcą, na podstawie której **sprzedawca** zapewnia temu podmiotowi usługę dystrybucji energii elektrycznej świadczonej przez **OSDn**: jest Uczestnikiem Rynku Detalicznego (**URD**).

9.1.2. ZAKRES PRZEDMIOTOWY I PODMIOTOWY

9.1.2.1. **IRiESD-Bilansowanie** określa zasady, procedury i uwarunkowania bilansowania systemu dystrybucyjnego oraz realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej (umowa sprzedaży) lub umów kompleksowych zawartych przez podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej i realizowanych w **sieci** dystrybucyjnej przez **OSDn**, a w szczególności:

9.1.2.1.1. podmioty i warunki bilansowania systemu dystrybucyjnego,

9.1.2.1.2. zasady kodyfikacji podmiotów,

9.1.2.1.3. procedury powiadamiania o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej lub umowach kompleksowych i weryfikacji powiadomień oraz wymiany informacji w tym zakresie,

9.1.2.1.4. zasady pozyskiwania i udostępniania danych pomiarowych,

9.1.2.1.5. zasady współpracy **OSDn** z **OSDp** w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na rynku bilansującym,

9.1.2.1.6. procedurę zmiany sprzedawcy przez odbiorców,

9.1.2.1.7. zasady bilansowania handlowego w obszarze rynku detalicznego,

9.1.2.1.8. zasady opracowania, aktualizacji i udostępniania standardowych profili zużycia,

9.1.2.1.9. postępowanie reklamacyjne,

9.1.2.1.10. **zarządzanie ograniczeniami systemowymi**,

9.1.2.1.11. zasady udzielania informacji i obsługi odbiorców,

9.1.2.1.12. zasady współpracy dotyczące regulacyjnych usług systemowych IRP i IZP,

9.1.2.1.13. istotne postanowienia umów o świadczenie usług dystrybucji zawieranych ze sprzedawcami (**GUD**),

9.1.2.1.14. zasady sprzedaży rezerwowej.

9.1.2.2. Obszar objęty bilansowaniem określonym w **IRiESD-Bilansowanie** obejmuje **sieć** dystrybucyjną **OSDn**, z tym że obszar ten jest jednocześnie objęty obszarem bilansowania określonym w **IRiESD-Bilansowanie OSDp**, z wyłączeniem miejsc dostarczania podmiotów, których **urządzenia**, **instalacje** i **sieci** są objęte obszarem rynku bilansującego. Miejsca dostarczania tych podmiotów wyznaczają granice rynku bilansującego w **sieci** dystrybucyjnej.

9.1.2.3. Procedury bilansowania i zarządzania ograniczeniami systemowymi w **sieci** dystrybucyjnej określone w **IRiESD-Bilansowanie** obowiązują:

9.1.2.3.1. **OSDn**,

9.1.2.3.2. podmioty przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

9.1.2.3.3. **POBz** działających na obszarze **OSDn**,

9.1.2.3.4. **DUB** działających na obszarze **OSDn**,

9.1.2.3.5. sprzedawców energii elektrycznej, którzy mają zawarte generalne umowy dystrybucji (**GUD**) z **OSDn**, w tym Sprzedawców rezerwowych,

9.1.2.3.6. „sąsiednich **OSDn**" tzn. **OSDn**, których **sieci** są połączone wyłącznie z **siecią** **OSDn**, a więc których **sieci** nie są połączone z **sieci**ami **OSDp**,

9.1.2.3.7. Operatorów Handlowych (**OH**) i Handlowo-Technicznych (**OHT**) reprezentujących podmioty wymienione w punktach od a) do e) w przypadku gdy ich działalność operatorska dotyczy **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**. W wypadku gdyby z jakichkolwiek przyczyn zasady, procedury i uwarunkowania dotyczące bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi określone w **IRiESD** pozostawały w sprzeczności z postanowieniami zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki **IRiESD OSDp**, w zakresie niezbędnym do realizacji obowiązków **OSDn** wobec **OSP** realizowanych za pośrednictwem **OSDp** zastosowanie znajdą odpowiednie postanowienia **IRiESD OSDp**.

9.1.3. OGÓLNE ZASADY FUNKCJONOWANIA RYNKU BILANSUJĄCEGO I DETALICZNEGO

9.1.3.1. Podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie **RB** jest **OSP**. Zasady funkcjonowania **RB**, w tym obszar **RB**, określają **WDB**. Na **RB** działają **URB**, którymi mogą być:

9.1.3.1.1. **POBz**,

9.1.3.1.2. **DUB**. **URB** może być jednocześnie **POBz** i **DUB**.

9.1.3.2. **OSDn** w ramach swoich obowiązków, określonych przepisami prawa, umożliwia podmiotom przyłączonym do **sieci** dystrybucyjnej realizację umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez te podmioty, jeżeli zostaną one zgłoszone **OSDn** w obowiązującej formie, trybie i terminie, pod warunkiem spełnienia przez te podmioty wymagań określonych w **IRiESD** i umowach o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej realizację oraz przy uwzględnieniu możliwości technicznych systemu dystrybucyjnego oraz przy zachowaniu jego bezpieczeństwa.

9.1.3.3. **OSDn** uczestniczy w administrowaniu rynkiem bilansującym przekazując niezbędne w tym zakresie dane **OSDp**.

9.1.3.4. **URD** jest bilansowany handlowo na rynku bilansującym przez **POBz**. **POBz** jest wskazywany przez:

9.1.3.4.1. sprzedawcę – w **GUD**,

9.1.3.4.2. **URDw**,

9.1.3.4.3. $\mathbf{URD_{ME}}$.

9.1.3.5. Rozliczeń wynikających z niezbilansowania energii elektrycznej dostarczanej i pobieranej z systemu, dla danego **PPE**, dokonuje tylko jeden **POBz**.

9.1.3.6. Ustanowienie i zmiana **POBz** odbywa się na warunkach i zasadach określonych w pkt 9.5 **IRiESD-Bilansowanie**.

9.1.3.7. **OSDn** zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz udostępnia do publicznego wglądu w swojej siedzibie informację o Sprzedawcy rezerwowym.

9.1.3.8. **OSDn** zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz udostępnia do publicznego wglądu w swojej siedzibie:

9.1.3.8.1. aktualną listę sprzedawców energii elektrycznej, z którymi zawarł **GUD**,

9.1.3.8.2. wzorce umów zawieranych z użytkownikami systemu, w szczególności wzorce umów zawieranych z Odbiorcami końcowymi oraz ze sprzedawcami energii elektrycznej i **POBz**,

9.1.3.8.3. informacje o sprzedawcy z urzędu energii elektrycznej, dla obszaru działania **OSDn**,

9.1.3.8.4. informację o sprzedawcy zobowiązanym, którym jest podmiot wyznaczony przez Prezesa **URE** dla obszaru działania **OSDn**.

9.1.3.9. **Wytwórca** w mikroinstalacji jest **URDo** zarówno w zakresie energii pobranej z **sieci OSDn** jak i w zakresie energii wprowadzonej do **sieci OSDn**, dla danego punktu poboru energii (**PPE**). Posiadacz magazynu energii o łącznej mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej mniejszej lub równej 50 kW jest **URDo** zarówno w zakresie energii pobranej z **sieci OSDn** jak i w zakresie energii wprowadzonej do **sieci OSDn**, dla danego **PPE**.

9.1.3.10. **Wytwórca** inny niż wskazany w punkcie 9.1.3.9 jest **URDw** zarówno w zakresie energii pobranej z **sieci OSDn** jak i w zakresie energii wprowadzonej do **sieci OSDn**, dla danego **PPE**. Posiadacz magazynu energii elektrycznej inny niż wskazany w punkcie 9.1.3.9 jest **URDme** zarówno w zakresie energii elektrycznej pobranej z **sieci OSDn** jak i w zakresie energii wprowadzonej do **sieci OSDn**, dla danego **PPE**.

9.1.3.11. **OSDn** po wystąpieniu zdarzenia, które może skutkować koniecznością zaprzestania przez **OSDn** świadczenia usług dystrybucji na rzecz sprzedawcy, niezwłocznie informuje **OSDp** lub **OSP** o tym zdarzeniu, w następujących przypadkach:

9.1.3.11.1. brak gwarancji dotyczących wiarygodności finansowej tego sprzedawcy lub **POBz** wskazanego przez tego sprzedawcę, wynikających z umów zawartych przez **OSDn** z tymi podmiotami,

9.1.3.11.2. wstrzymanie realizacji lub wypowiedzenie zawartych **GUD** ze sprzedawcą,

9.1.3.11.3. wstrzymanie realizacji lub wypowiedzenie umowy z **POBz**.

9.1.4. WARUNKI REALIZACJI UMÓW SPRZEDAŻY I UCZESTNICTWA W PROCESIE BILANSOWANIA

9.1.4.1. **OSDn** zapewnia użytkownikom systemu dystrybucyjnego realizację umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez te podmioty, jeżeli zostaną one zgłoszone do **OSDn** w obowiązującej formie, trybie i terminie oraz przy spełnieniu przez te podmioty wymagań określonych w **IRiESD** i odpowiednich umowach zawartych z **OSDn**.

9.1.4.2. Wytwórcy, odbiorcy, posiadacze magazynu energii elektrycznej oraz sprzedawcy, którzy posiadają zawartą z **OSDn** umowę dystrybucji, mogą zlecić wykonywanie swoich obowiązków wynikających z **IRiESD-Bilansowanie** innym podmiotom, o ile nie jest to sprzeczne z przepisami obowiązującego prawa i posiadanymi koncesjami. Podmioty te działają w imieniu i na rzecz wytwórcy, odbiorcy, posiadacza magazynu lub sprzedawcy.

9.1.4.3. Warunki i wymagania formalno-prawne

9.1.4.3.1. **OSDn**, z zachowaniem wymagań pkt 9.1.4.3.4, realizuje zawarte przez **URD** umowy sprzedaży energii elektrycznej, po:

9.1.4.3.1.1. uzyskaniu przez **URD** odpowiednich koncesji - jeżeli jest taki wymóg prawny,

9.1.4.3.1.2. zawarciu przez **URD** umowy dystrybucji z **OSDn**,

9.1.4.3.1.3. zawarciu przez **URD** typu **Odbiorca** (**URDo**) umowy z wybranym sprzedawcą, posiadającym zawartą generalną umowę dystrybucji z **OSDn**,

9.1.4.3.1.4. zawarciu przez **URD** typu **wytwórca** (**URDw**) umowy z wybranym **POBz**, posiadającym zawartą umowę dystrybucji z **OSDn** i **OSDp**,

9.1.4.3.1.5. wskazaniu przez **URD** typu posiadacz magazynu energii elektrycznej (**URD_{ME}**) wybranego **POBz**, posiadającego zawartą umowę dystrybucji z **OSDn**.

9.1.4.3.2. Umowa dystrybucji zawarta pomiędzy **URD** a **OSDn**, powinna spełniać wymagania określone w obowiązujących przepisach, w tym Ustawie oraz zawierać zobowiązanie stron do stosowania **IRiESD**.

9.1.4.3.3. Podmiot posiadający: zawartą umowę przesyłową z **OSP**, przydzielone i uaktywnione przez **OSP MB** w **sieci OSDp**/**OSDn**, zawartą umowę o świadczenie usług dystrybucji zarówno z **OSDp** jak i z **OSDn** oraz spełniający procedury i warunki zawarte w **IRiESD**, może pełnić funkcję **POBz**. Umowa dystrybucji zawierana przez **OSDn** z **POBz** powinna spełniać wymagania określone w Ustawie oraz zawierać w szczególności następujące elementy:

9.1.4.3.3.1. oświadczenie **POBz** o zawarciu umowy przesyłowej z **OSP** umożliwiającej prowadzenie działalności na rynku bilansującym,

9.1.4.3.3.2. kod identyfikacyjny podmiotu na rynku bilansującym,

9.1.4.3.3.3. dane o posiadanych przez podmiot koncesjach, związanych z działalnością w elektroenergetyce - jeżeli jest taki wymóg prawny,

9.1.4.3.3.4. osoby upoważnione do kontaktu z **OSDn** oraz **POBz**, a także ich dane adresowe,

9.1.4.3.3.5. warunki przejmowania odpowiedzialności za **bilansowanie handlowe** na rynku bilansującym, podmiotów działających na obszarze **OSDn**,

9.1.4.3.3.6. wykaz Miejsc Dostarczania Energii Rynku Bilansującego (**MB**), za których **bilansowanie handlowe** odpowiada **POBz**,

9.1.4.3.3.7. wykaz sprzedawców, **URDw** i **URD_{ME}**, dla których **POBz** świadczy usługi bilansowania handlowego,

9.1.4.3.3.8. zobowiązanie **POBz** do niezwłocznego informowania o zaprzestaniu bilansowania handlowego sprzedawcy lub **URDw** lub **URD_{ME}** lub o zawieszeniu albo zaprzestaniu prowadzenia działalności na **RB** w rozumieniu **WDB**,

9.1.4.3.3.9. zasady rozwiązania umowy lub wprowadzania ograniczeń w jej wykonywaniu w przypadku gdy niezależnie od przyczyny, **POBz** zaprzestanie lub zawiesi działalność na **RB** w rozumieniu **WDB**.

9.1.4.3.4. Podmiot zamierzający sprzedawać energię elektryczną **URD** na obszarze działania **OSDn** posiadający **GUD** zawarte zarówno z **OSDp** jak i z **OSDn** może pełnić funkcję sprzedawcy. **GUD** reguluje kompleksowo stosunki pomiędzy podmiotem jako sprzedawcą a **OSDn** oraz określa warunki realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej dla wszystkich **URD** przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, którym ten **sprzedawca** będzie sprzedawać energię elektryczną na podstawie umowy sprzedaży. **GUD** powinna spełniać wymagania określone w Ustawie oraz zawierać co najmniej następujące elementy:

9.1.4.3.4.1. wskazanie wybranego przez sprzedawcę **POBz**, który ma zawartą umowę dystrybucji z **OSDn** oraz z **OSDp**,

9.1.4.3.4.2. zasady zaprzestania lub ograniczenia świadczenia usług dystrybucji przez **OSDn** z tym **URD**,

9.1.4.3.4.3. osoby upoważnione do kontaktu z **OSDn** oraz sprzedawcą, a także ich dane adresowe, ogólne zasady wymiany danych i informacji pomiędzy **OSDn** a sprzedawcą,

9.1.4.3.4.4. zobowiązanie sprzedawcy do niezwłocznego informowania **OSDn** o utracie wskazanego **POBz** w wyniku zaprzestania lub zawieszenia jego działalności na **RB**, w rozumieniu **WDB**,

9.1.4.3.4.5. zasady rozwiązania i ograniczania realizacji umowy, w tym, w przypadku zaprzestania działalności przez **POB** tego sprzedawcy. Wzór **GUD** zawierający istotne postanowienia generalnej umowy dystrybucji zawieranej ze sprzedawcami, stanowiący Załącznik nr 4, jest integralną częścią niniejszej **IRiESD**. Aktualny wzór **OSDn** publikuje w zakładce „Dokumenty" na stronie internetowej **OSDn**: https://terawat.pl/pliki.html.

9.1.4.3.4.6. zasady wygaśnięcia **GUD** w przypadku gdy w terminie 24 miesięcy od dnia jej zawarcia **sprzedawca** nie zgłosi **OSDn** do realizacji ani jednej umowy sprzedaży energii elektrycznej dotyczącej **URD** przyłączonego do **sieci OSDn**, z zastrzeżeniem możliwości odmiennego uzgodnienia przez Strony przed upływem tego terminu, jeżeli przemawiają za tym uzasadnione okoliczności.

9.1.4.3.4.7. Jeżeli po otrzymaniu przez **OSDn** wniosku o zawarcie umowy dystrybucji albo innej umowy przewidzianej w **IRiESD**, oraz po przekazaniu przez **OSDn** projektu umowy, propozycji jej zawarcia, wezwania do uzupełnienia wniosku albo innej odpowiedzi wymagającej działania wnioskodawcy, wnioskodawca nie podejmie żadnych czynności zmierzających do dalszego procedowania sprawy przez okres 12 miesięcy od dnia doręczenia tej odpowiedzi, **OSDn** może uznać procedowanie za zakończone, a wniosek za pozostawiony bez dalszego biegu. Ponowne podjęcie sprawy wymaga złożenia nowego wniosku.

9.1.4.3.5. Nie później niż do 60. dnia kalendarzowego przed dniem uruchomienia produkcyjnego **CSIRE**, tj. do 20 sierpnia 2026 r., **OSDn** i sprzedawcy zawrą nową **GUD** albo dokonają aktualizacji obowiązującej **GUD**, zgodnie z obowiązującym w **OSDn** wzorcem **GUD** dostosowanym do funkcjonowania detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu produkcyjnym **CSIRE**. Zawarcie nowej **GUD** albo dokonanie aktualizacji obowiązującej **GUD** po upływie tego terminu nie uchyla automatycznie skutków wskazanych poniżej. Skutki te mogą ustać wyłącznie po potwierdzeniu przez **OSDn**, że nadal jest możliwe prawidłowe przekazanie wymaganych informacji do **OIRE** oraz rozpoczęcie sprzedaży od dnia uruchomienia produkcyjnego **CSIRE**. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, **sprzedawca** nie zawrze nowej **GUD** albo nie dokona aktualizacji obowiązującej **GUD**, wówczas:

9.1.4.3.5.1. dotychczas obowiązująca umowa **GUD** zawarta przez sprzedawcę z **OSDn** ulega rozwiązaniu z końcem dnia poprzedzającego uruchomienie produkcyjne **CSIRE**,

9.1.4.3.5.2. **OSDn** nie przekaże **OIRE** w ramach realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 20 **Ustawy OIRE** informacji dotyczących możliwości realizacji przez sprzedawcę sprzedaży energii elektrycznej na obszarze działania **OSDn**,

9.1.4.3.5.3. **Sprzedawca** jest zobowiązany powiadomić **OSDn** niezwłocznie, nie później niż do 50. dnia kalendarzowego przed dniem uruchomienia produkcyjnego **CSIRE**, tj. do 30 sierpnia 2026 r., o zakończeniu umowy sprzedaży energii elektrycznej z końcem dnia poprzedzającego uruchomienie produkcyjne **CSIRE**.

9.1.4.3.6. Nie później niż do 60. dnia kalendarzowego przed dniem uruchomienia produkcyjnego **CSIRE**, tj. do 20 sierpnia 2026 r., **OSDn** i **POBz** zawrą nową umowę dystrybucji, o której mowa w pkt 9.1.4.3.3, albo dokonają aktualizacji obowiązującej umowy, dostosowując ją do funkcjonowania detalicznego rynku energii elektrycznej po uruchomieniu produkcyjnym **CSIRE**. Zawarcie nowej umowy albo dokonanie aktualizacji obowiązującej umowy po upływie tego terminu nie uchyla automatycznie skutków

wskazanych poniżej. Skutki te mogą ustać wyłącznie po potwierdzeniu przez **OSDn**, że nadal jest możliwe prawidłowe przekazanie wymaganych informacji do **OIRE** oraz rozpoczęcie pełnienia funkcji **POBz** od dnia uruchomienia produkcyjnego **CSIRE**. W przypadku gdy w tym terminie **POBz** nie zawrze nowej umowy ani nie dokona aktualizacji obowiązującej umowy, wówczas:

9.1.4.3.6.1. dotychczas obowiązująca umowa o świadczenie usług dystrybucji zawarta przez **POBz** z **OSDn** ulega rozwiązaniu z końcem dnia poprzedzającego uruchomienie produkcyjne **CSIRE**,

9.1.4.3.6.2. **OSDn** nie przekaże **OIRE**, w ramach realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 20 **Ustawy OIRE**, informacji dotyczącej możliwości pełnienia przez **POBz** funkcji podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie na obszarze działania **OSDn**,

9.1.4.3.6.3. **POBz** jest zobowiązany powiadomić sprzedawców, **URDw** lub **URDme** o zakończeniu bilansowania handlowego z końcem dnia poprzedzającego uruchomienie produkcyjne **CSIRE**, nie później niż do 50. dnia kalendarzowego przed dniem uruchomienia produkcyjnego **CSIRE**, tj. do 30 sierpnia 2026 r.

9.1.4.3.7. Podmiot zamierzający pełnić funkcję **DUB** na zasobach przyłączonych do **sieci OSDn**, musi spełnić wymagania określone w **IRiESD**, w tym zawrzeć umowę dystrybucji z **OSDn**, **OSDp** oraz umowę przesyłową z **OSP**.

9.1.5. ZASADY KONFIGURACJI PODMIOTOWEJ I OBIEKTOWEJ RYNKU DETALICZNEGO ORAZ NADAWANIA KODÓW IDENTYFIKACYJNYCH

9.1.5.1. **OSDp** bierze udział w administrowaniu rynkiem bilansującym dla obszaru **sieci OSDp**/**OSDn** w oparciu o postanowienia umowy przesyłowej zawartej z **OSP** i na zasadach określonych w **WDB** oraz administruje konfiguracją rynku detalicznego w oparciu o zasady zawarte w **IRiESD**-**Bilansowanie OSDp**, postanowienia umów dystrybucyjnych oraz umowy zawartej z **OSDn**. **OSDn** współpracuje z **OSDp** w zakresie administrowania rynkiem bilansującym na obszarze **sieci OSDn** na zasadach określonych w **IRiESD OSDp** oraz w umowie zawartej między **OSDp** i **OSDn**.

9.1.5.2. W ramach obowiązków współpracy w administrowaniu **RB** w zakresie obsługi **JB** i **JG**, **OSDn** w szczególności uczestniczy w procesie kwalifikacji poszczególnych zasobów przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** do świadczenia usług bilansujących na **RB**.

9.1.5.3. W ramach obowiązków związanych z administrowaniem rynkiem detalicznym, **OSDn** we współdziałaniu z **OSDp** realizuje następujące zadania:

9.1.5.3.1. przyporządkowuje **URD** do poszczególnych **MDD** przydzielonych sprzedawcom realizującym umowy sprzedaży energii w **sieci** dystrybucyjnej na podstawie **GUD**,

9.1.5.3.2. uczestniczy w procedurze zmiany **POB** przez sprzedawcę, **URDw** lub $\mathbf{URD_{ME}}$,

9.1.5.3.3. uczestniczy w procedurze dopuszczania poszczególnych **URD** i reprezentujących ich **PPE** do świadczenia usługi redukcji obciążenia odbiorców, w tym usługi redukcji zapotrzebowania na polecenie **OSP**,

9.1.5.3.4. pozyskuje **dane pomiarowe** dotyczące ilości dostaw energii w poszczególnych **PPE**, w których przyłączone są **urządzenia** lub **instalacje**,

9.1.5.3.5. rozpatruje reklamacje **POBz** dotyczące danych konfiguracyjnych i wprowadza niezbędne korekty.

9.1.5.4. **OSDn** stosuje kody identyfikacyjne nadane sprzedawcom oraz **URD** przez **OSDp**.

9.1.5.5. Jeżeli nie zachodzi sytuacja wskazana w pkt 9.1.5.4 **OSDn** może samodzielnie nadać kody identyfikacyjne podmiotom, których **urządzenia** są przyłączone do jego **sieci** dystrybucyjnej i nie są objęte obszarem rynku bilansującego.

9.1.5.6. **OSDn** nadając samodzielnie kody identyfikacyjne obiektom rynku detalicznego może stosować własne oznaczenia (o ile jest to dopuszczalne zgodnie z obowiązującymi przepisami) lub może posługiwać się zasadami nadawania kodów zgodnie z **IRiESD OSDp**.

9.1.6. ZASADY WSPÓŁPRACY **OSDn** Z **OSDp** W ZAKRESIE PRZEKAZYWANIA DANYCH POMIAROWYCH

9.1.6.1. Współpraca **OSDn** z **OSDp** w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na rynku bilansującym, regulacyjnych usług systemowych (IRP i IZP), rynku mocy, rozliczeń usług bilansujących odbywa się w oparciu o zasady określone w **IRiESD OSDp**.

9.1.6.2. Podstawą realizacji współpracy **OSDn** z **OSDp** w zakresie wskazanym w pkt 9.1.6.1 jest zawarcie stosownej umowy przez **OSDn** z **OSDp**.

9.1.7. ZASADY WSPÓŁPRACY DOTYCZĄCE USŁUG IRP i IZP

9.1.7.1. Postanowienia ogólne

9.1.7.1.1. **Usługa IRP** lub **usługa IZP** jest świadczona na rzecz **OSP** przez podmioty dysponujące sterowanymi odbiorami energii, zapewniające **OSP** dostęp do szybkiej interwencyjnej dostawy mocy czynnej w zakresie redukcji lub zwiększenia przez odbiorców wielkości pobieranej mocy z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.

9.1.7.1.2. **Usługa IRP** polega na redukcji przez sterowany odbiór energii elektrycznej, na polecenie **OSP**, wielkości pobieranej z **sieci** mocy. **Usługa IZP** polega na zwiększeniu przez sterowany odbiór energii elektrycznej, na polecenie **OSP**, wielkości pobieranej z **sieci** mocy. W przypadku **ORed** z generacją wewnętrzną **usługa IRP** może również obejmować wprowadzanie mocy do **sieci**, a **usługa IZP** może również obejmować redukcję wprowadzania mocy do **sieci**.

9.1.7.1.3. **Usługa IRP** i **usługa IZP** może być świadczona za pomocą **ORed** posiadających Certyfikat dla **ORed** oraz status „**ORed** aktywny".

9.1.7.1.4. **OSP** nie korzysta z usługi IRP lub usługi IZP w okresie obowiązywania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej powyżej 11 stopnia zasilania, poczynając od godziny, od której obowiązują te stopnie zasilania, z wyjątkiem przypadku gdy polecenie redukcji zostało wydane przed ogłoszeniem komunikatu **OSP** o obowiązujących w danym okresie stopniach zasilania.

9.1.7.2. Zasady nadawania certyfikatów **ORed**

9.1.7.2.1. **ORed** to **obiekt** przyłączony do **sieci** dystrybucyjnej, będący w posiadaniu jednego odbiorcy w **ORed**, który składa się z jednego lub więcej **PPE** spełniających kryteria:

9.1.7.2.1.1. stanowią kompletny układ zasilania danego **ORed** pod jednym adresem (w jednej lokalizacji), obejmujący wszystkie miejsca przyłączenia **ORed** do **sieci** dystrybucyjnej;

9.1.7.2.1.2. posiadają zainstalowane układy pomiarowo-rozliczeniowe spełniające wymagania techniczne określone w **IRiESD** dla układów instalowanych u **URD** korzystających z prawa wyboru sprzedawcy, wyposażone w funkcję automatycznej rejestracji danych pomiarowych oraz umożliwiające ich zdalne pozyskanie przez **OSDn** i przekazywanie **OSDp** oraz **OSP** w trybie dobowym za pośrednictwem systemu **WIRE**,

9.1.7.2.2. W przypadku gdy układ zasilania **ORed** przyłączony do **sieci OSDn** składa się z kilku **PPE**, wówczas ilość dostaw energii elektrycznej do **ORed** jest wyznaczana przez **OSP** jako suma dostaw energii elektrycznej dla tych **PPE**.

9.1.7.2.3. Proces certyfikacji przeprowadza i Certyfikat dla **ORed** wydaje **OSDn** we współpracy z **OSDp** – jeśli **ORed** jest przyłączony wyłącznie do **sieci OSDn**. Inne przypadki normuje **IRiESP**. Certyfikat dla **ORed**, wzorowany na wzorze Certyfikatu dla **ORed**, o którym mowa w pkt 9.1.7.2.18, **OSDn** przekazuje do upoważnionego przez **OSDn OSDp**, celem rejestracji w systemie informatycznym **OSP**, dedykowanym usłudze redukcji zapotrzebowania na polecenie **OSP** (dalej „system IP DSR") i nadania numeru Certyfikatu dla **ORed** i identyfikatora **ORed**. W tym przypadku **OSDn** przekazuje do **OSDp** również oświadczenia Odbiorcy w **ORed** złożone w procesie certyfikacji i zarządzania **ORed** oraz pełnomocnictwo zawierające umocowanie dla **OSDp** do rejestracji lub wygaszenia w systemie IP DSR Certyfikatu dla **ORed** wystawionego przez **OSDn** i zmiany statusu tego **ORed** w systemie IP DSR. **OSDn** wydaje Certyfikat dla **ORed** w oparciu o dane i informacje będące w jego posiadaniu.

9.1.7.2.4. Procesem certyfikacji, przeprowadzanym przez właściwego operatora systemu:

9.1.7.2.4.1. objęte są **ORed** odbiorców podlegających ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów określającym szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, wydanym na podstawie art. 11 **Ustawy**. W tym przypadku proces certyfikacji przeprowadzany jest: w trybie podstawowym, tj. w oparciu o będące w posiadaniu tego operatora zasoby danych i informacje dotyczące odbiorców przyłączonych do jego **sieci**, lub w trybie dodatkowym, na wniosek Odbiorcy w **ORed** lub podmiotu przez niego upoważnionego;

9.1.7.2.4.2. mogą być objęte również **ORed** odbiorców niepodlegających ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zgodnie z rozporządzeniem, o którym mowa w ***lit. a)***, z wyłączeniem odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych. W tym przypadku proces certyfikacji przeprowadzany jest wyłącznie w trybie dodatkowym (na wniosek Odbiorcy w **ORed** lub podmiotu przez niego upoważnionego).

9.1.7.2.5. Certyfikacja w trybie podstawowym dokonywana jest na poniższych zasadach.

9.1.7.2.6. **OSDn** jako podmiot zobowiązany do przeprowadzenia procesu certyfikacji wszystkich **ORed** odbiorców przyłączonych wyłącznie do **sieci OSDn** i podlegających ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, realizuje ten proces w następujących terminach w terminie 14 dni od dnia, od którego:

9.1.7.2.6.1. **Odbiorca w ORed** został przyłączony do **sieci** i podlega ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zgodnie z przepisami, lub

9.1.7.2.6.2. **Odbiorca w ORed** zaczyna podlegać ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zgodnie z przepisami, lub

9.1.7.2.6.3. **OSDn** lub **OSDp** pozyska informację wskazującą, że przyczyna nie wydania Certyfikatu dla **ORed** została usunięta (w takim przypadku właściwy **operator** systemu ponawia proces certyfikacji w trybie podstawowym), Postanowienia pkt 1 – 3 określają przypadki certyfikacji, obejmującej pojedyncze **ORed**, dla których to **ORed** nie został wydany uprzednio Certyfikat dla **ORed**.

9.1.7.2.6.4. Certyfikacja obejmuje weryfikację kryteriów określonych w pkt 9.1.7.2.1.

9.1.7.2.6.5. Jeżeli wynik certyfikacji jest pozytywny, wówczas **OSDn** wydaje Certyfikat dla **ORed**, w przeciwnym wypadku nie wydaje certyfikatu oraz informuje odbiorcę o przyczynach nie wydania tego certyfikatu.

9.1.7.2.6.6. Jeżeli przyczyną nie wydania Certyfikatu dla **ORed** jest negatywny wynik weryfikacji kryteriów określonych w pkt 9.1.7.2.1 lit. b), nie powoduje to obowiązku dostosowania odpowiednio przez **OSDn** układów pomiarowo-rozliczeniowych do wymagań określonych w tym punkcie.

9.1.7.2.6.7. Nie skutkuje wygaszeniem Certyfikatu dla **ORed** sytuacja, w której **Odbiorca**, któremu wydano taki certyfikat przestaje, niezależnie od przyczyny, podlegać ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zgodnie z przepisami.

9.1.7.2.7. Certyfikacja w trybie dodatkowym dokonywana jest na poniższych zasadach.

9.1.7.2.7.1. **Odbiorca w ORed** lub upoważniony przez niego podmiot składa wniosek o wydanie Certyfikatu **ORed** do **OSDn**, jeżeli **ORed** posiada wyłącznie **PPE** w **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**. Inne przypadki normuje **IRiESP**.

9.1.7.2.7.2. Wniosek o wydanie Certyfikatu dla **ORed** zawiera w szczególności:

9.1.7.2.7.2.1. dane identyfikacyjne wnioskodawcy (firma pod jaką działa wnioskodawca, NIP lub Pesel) oraz jego dane kontaktowe (w tym adres e-mail na potrzeby komunikacji w sprawie wniosku);

9.1.7.2.7.2.2. dane identyfikacyjne Odbiorcy w **ORed** (firma pod jaką działa **Odbiorca w ORed**, NIP lub Pesel), w przypadku wniosków składanych przez podmiot upoważniany przez Odbiorcę w **ORed** (w tym adres e-mail na potrzeby zarządzania Certyfikatem dla **ORed**);

9.1.7.2.7.2.3. dane **ORed** (nazwa, adres lokalizacji);

9.1.7.2.7.2.4. wykaz unikalnych w skali kraju kodów **PPE** z przypisaniem do **OSDn** zgodnie z kodyfikacją przyjętą przez **OSDn**, składających się na kompletny układ zasilania danego **ORed** z **sieci** dystrybucyjnej, zgodnie z pkt 9.1.7.1.3;

9.1.7.2.7.2.5. atrybut **ORed** (**ORed** O - **obiekt** odbiorczy, **ORed** OG - **obiekt** odbiorczy z generacją wewnętrzną);

9.1.7.2.7.2.6. oświadczenia Odbiorcy w **ORed** lub odpowiednio podmiotu przez niego upoważnionego: − o zgodzie na przekazywanie danych pomiarowych przez **OSDn** do **OSDp** i **OSDp** do **OSP**, − o zgodzie na przekazywanie danych pomiarowych przez **OSP** do innego podmiotu (dotyczy przypadku, gdy **Odbiorca w ORed** dopuszcza udostępnianie swoich **ORed** upoważnianemu przez niego podmiotowi, który świadczy usługę IRP lub IZP), − o zgodzie na wprowadzenie do systemu **OSDp** danych **ORed** (nazwa, adres lokalizacji), − o spełnieniu warunku dodatniej wartości salda energii elektrycznej pobranej przez **ORed** z **sieci** i wprowadzonej do **sieci** za okres ostatnich 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym został złożony wniosek o wydanie Certyfikatu dla **ORed** (dotyczy **ORed** OG), − o kompletności układu zasilania **ORed** w oparciu o wskazane **PPE**, − o poprawności danych zawartych we wniosku o wydanie Certyfikatu dla **ORed**, − o zgodzie na publikację na stronie internetowej **OSP** informacji o uzyskaniu przez Odbiorcę w **ORed** Certyfikatu **ORed** (zgoda nieobowiązkowa), − o zobowiązaniu do bieżącego informowania odpowiednio **OSP**, **OSDp** albo **OSDn** w przypadku zmiany danych zawartych w Certyfikacie **ORed** oraz zmian odnośnie złożonych oświadczeń, niezwłocznie po dacie zaistnienia zmiany;

9.1.7.2.7.2.7. pełnomocnictwo do złożenia wniosku o wydanie Certyfikatu dla **ORed**, udzielone przez Odbiorcę w **ORed** (w przypadku wniosków składanych przez podmiot upoważniany przez Odbiorcę w **ORed**). **Odbiorca w ORed** przyłączony do **sieci OSDn** lub upoważniony przez niego podmiot, składa do **OSDn** wniosek o wydanie Certyfikatu dla **ORed**, wyłącznie w formie elektronicznej (edytowalnej

oraz w postaci skanu wniosku podpisanego zgodnie z zasadami reprezentacji Odbiorcy w **ORed**). Wniosek składany jest na wskazany przez **OSDn** adres poczty elektronicznej, opublikowany na stronie internetowej **OSDn** Na każde żądanie **OSDn**, **Odbiorca w ORed** dostarczy do **OSDn** w terminie 7 dni kalendarzowych od otrzymania żądania, oryginał wniosku o wydanie certyfikatu albo kopii wniosku poświadczonej przez upoważnionego przedstawiciela Odbiorcy w **ORed**.

9.1.7.2.7.3. Certyfikacja obejmuje weryfikację przez **OSDn**:

9.1.7.2.7.3.1. kompletności wniosku o wydanie Certyfikatu dla **ORed**;

9.1.7.2.7.3.2. poprawności kodów **PPE** wskazanych we wniosku o wydanie Certyfikatu dla **ORed**;

9.1.7.2.7.3.3. kompletności układu zasilania **ORed** wskazanego we wniosku o wydanie Certyfikatu dla **ORed**, w oparciu o podane przez wnioskodawcę **PPE**;

9.1.7.2.7.3.4. spełniania kryteriów, o których mowa w pkt 9.1.7.2.1

9.1.7.2.7.4. Brak spełnienia przynajmniej jednego z warunków określonych w pkt 9.1.7.2.7.3 skutkuje odrzuceniem wniosku o wydanie Certyfikatu dla **ORed** przez **OSDn**. W takiej sytuacji **OSDn** niezwłocznie informuje wnioskodawcę o przyczynach odrzucenia.

9.1.7.2.7.5. Negatywny wynik weryfikacji kryteriów określonych w pkt 9.1.7.2.1 lit. b) nie powoduje obowiązku dostosowania odpowiednio przez **OSDn** układów pomiarowo-rozliczeniowych do wymagań określonych w tym punkcie.

9.1.7.2.7.6. Jeżeli wynik weryfikacji warunków określonych w pkt 9.1.7.2.7.3 jest pozytywny, wówczas **OSDn** wydaje Certyfikat dla **ORed**.

9.1.7.2.7.7. Wydanie Certyfikatu dla **ORed** przez **OSDn** następuje w terminie 14 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku do **OSDn**. **OSDn** przekazuje do **OSDp** wystawiony przez siebie Certyfikat dla **ORed** celem jego rejestracji w systemie **OSDp**, najpóźniej w terminie do 7 dnia przed terminem wydania Certyfikatu dla **ORed** przez **OSDp**.

9.1.7.2.8. Certyfikat dla **ORed** zawiera:

9.1.7.2.8.1. numer certyfikatu i identyfikator **ORed**;

9.1.7.2.8.2. lokalizację **sieci**ową **ORed**;

9.1.7.2.8.3. dane **ORed** (nazwa, adres) i dane identyfikacyjne Odbiorcy w **ORed**;

9.1.7.2.8.4. wykaz kodów **PPE**, zgodnie z formatem kodów **PPE OSDn**, składających się na kompletny układ zasilania **ORed** z **sieci** dystrybucyjnej (wraz z informacją na terenie jakiego **OSD** zlokalizowany jest dany **PPE**);

9.1.7.2.8.5. datę, od której obowiązuje Certyfikat dla **ORed**;

9.1.7.2.8.6. podmiot wydający Certyfikat dla **ORed**;

9.1.7.2.8.7. typ **ORed** (**ORed** O - **obiekt** odbiorczy, **ORed** OG - **obiekt** odbiorczy z generacją wewnętrzną), pod warunkiem złożenia przez Odbiorcę **ORed** wymaganych oświadczeń;

9.1.7.2.8.8. informację czy **Odbiorca w ORed** jest **OSDn**.

9.1.7.2.9. Po pozytywnie zakończonym procesie weryfikacji, **OSDp** upoważniony przez **OSDn** rejestruje Certyfikat dla **ORed** w IP DSR, który podczas rejestracji nadaje unikalny identyfikator **ORed** oraz unikalny numer Certyfikatu dla **ORed**, a następnie **OSDn** informuje, odpowiednio Odbiorcę w **ORed** lub podmiot przez niego upoważniony o wydaniu Certyfikatu dla **ORed**. Informacja ta będzie przekazywana automatycznie za pośrednictwem systemu IP DSR. Certyfikat dla **ORed** obowiązuje od daty następującej po dniu rejestracji certyfikatu w systemie IP DSR.

9.1.7.2.10. **ORed**, dla którego Certyfikat dla **ORed** wydano w ramach certyfikacji w trybie dodatkowym, jest rejestrowany w systemie IP DSR ze statusem „**ORed** aktywny".

9.1.7.2.11. **ORed**, dla którego Certyfikat dla **ORed** wydano w ramach certyfikacji w trybie podstawowym jest rejestrowany w systemie IP DSR ze statusem „**ORed** nieaktywny". W celu uzyskania statusu „**ORed** aktywny" wymagane jest dostarczenie do **OSDn** Certyfikatu dla **ORed**, następujących zgód i oświadczeń Odbiorcy w **ORed**:

9.1.7.2.11.1. zgody na przekazywanie danych pomiarowych przez **OSDn** do **OSDp** i **OSDp** do **OSP**;

9.1.7.2.11.2. zgody na przekazywanie danych pomiarowych przez **OSP** do innego podmiotu (dotyczy przypadku, gdy **Odbiorca w ORed** dopuszcza udostępnianie swoich **ORed** upoważnianemu przez niego podmiotowi, który świadczy usługę redukcji zapotrzebowania na polecenie **OSP**);

9.1.7.2.11.3. zgody na wprowadzenie do systemu IP DSR danych **ORed** i danych identyfikacyjnych Odbiorcy w **ORed**;

9.1.7.2.11.4. oświadczenia wskazującego na typ **ORed** (**ORed** O - **obiekt** odbiorczy lub **ORed** OG - **obiekt** odbiorczy z generacją wewnętrzną);

9.1.7.2.11.5. oświadczenia o spełnieniu warunku dodatniej wartości salda energii elektrycznej pobranej przez **ORed** z **sieci** i wprowadzonej do **sieci** za okres kolejnych 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym zostało złożone niniejsze oświadczenie, tj. potwierdzeniu, iż wielkość energii elektrycznej pobranej z **sieci** przewyższa wielkość wprowadzoną do **sieci** (dotyczy **ORed** z generacją wewnętrzną);

9.1.7.2.11.6. oświadczenia o kompletności układu zasilania **ORed** wskazanego w wydanym Certyfikacie dla **ORed** i o poprawności danych zawartych w tym certyfikacie;

9.1.7.2.11.7. oświadczenia wskazującego adres e-mail na potrzeby zarządzania Certyfikatem dla **ORed**;

9.1.7.2.11.8. oświadczenia o zobowiązaniu do bieżącego informowania **OSDn** w przypadku zmiany danych zawartych w Certyfikacie dla **ORed** oraz zmian odnośnie złożonych oświadczeń, niezwłocznie po dacie zaistnienia zmiany. Na każde żądanie **OSDn**, **Odbiorca w ORed** dostarczy do **OSDn** w terminie 7 dni kalendarzowych od otrzymania żądania, zgody i oświadczenia Odbiorcy w **ORed** określone w niniejszym punkcie.

9.1.7.2.12. Zgody, o których mowa w pkt 9.1.7.2.11 a) - c) są wymagane jedynie w przypadku gdy właściwy **operator** systemu nie jest upoważniony na mocy klauzul umownych lub **IRiESD**, do realizacji działań wynikających z tych zgód. W przypadku braku zgód i oświadczeń, o których mowa w pkt 9.1.7.2.11 **ORed** w systemie IP DSR otrzymuje status „**ORed** nieaktywny". Brak zgody, o której mowa w pkt 9.1.7.2.11 c) skutkuje wprowadzeniem do systemu IP DSR zanonimizowanego Certyfikatu dla **ORed**, tj. z pominięciem danych **ORed** i innych danych identyfikacyjnych Odbiorcy w **ORed**. Zmiana w systemie IP DSR statusu **ORed** z „**ORed** nieaktywny" na „**ORed** aktywny" następuje niezwłocznie po otrzymaniu przez **OSDp** dokonującego rejestracji Certyfikatu dla **ORed**, oświadczeń o których mowa w pkt 9.1.7.2.11.

9.1.7.2.13. **OSP** publikuje na swojej stronie internetowej informację o posiadaniu przez Odbiorcę w **ORed** Certyfikatu dla **ORed**, jeżeli **OSDp** wprowadzi do systemu IP DSR informację, że **Odbiorca w ORed** wyraził zgodę na taką publikację.

9.1.7.2.14. **OSDp** upoważniony przez **OSDn**, niezwłocznie wygasza Certyfikat dla **ORed** w przypadku:

9.1.7.2.14.1. gdy **OSDn** pozyska informacje wskazujące, że dany **ORed** nie spełnia kryteriów określonych w pkt 9.1.7.2.1;

9.1.7.2.14.2. wstrzymania świadczenia usług dystrybucji energii elektrycznej Odbiorcy w **ORed** lub rozwiązania z tym odbiorcą umowy, na podstawie której świadczone są Odbiorcy w **ORed** usługi dystrybucji energii elektrycznej. **OSDn** informuje Odbiorcę w **ORed** o wygaszeniu Certyfikatu dla **ORed**. Informacja zawiera wskazanie przyczyny i daty wygaszenia Certyfikatu dla **ORed**. Informacja w tym zakresie będzie przekazywana automatycznie za pośrednictwem systemu IP DSR. Za datę wygaszenia certyfikatu uznaje się datę wprowadzenia informacji w tym zakresie w systemie IP DSR.

9.1.7.2.15. Wygaszenie Certyfikatu dla **ORed** oznacza, że **ORed** nie spełnia kryteriów warunkujących możliwość świadczenia usługi IRP lub IZP. W przypadku **ORed** ze statusem „**ORed** aktywny" wygaszenie Certyfikatu dla **ORed** skutkuje wstrzymaniem przekazywania danych pomiarowych dla **ORed** przez **OSDp** do **OSP**.

9.1.7.2.16. W przypadku zmiany danych zawartych w wydanym Certyfikacie dla **ORed** (dla **ORed** ze statusem „**ORed** aktywny"), w tym w szczególności zakresu **PPE** (dodanie, usunięcie) tworzących kompletny układ zasilania **ORed**, **Odbiorca w ORed** lub upoważniany przez niego podmiot składa wniosek o aktualizację Certyfikatu dla **ORed** do **OSDn**. Jeśli zmiana nie narusza kryteriów określonych w pkt 9.1.7.2.1 **OSDp** upoważniony przez **OSDn** aktualizuje Certyfikat dla **ORed** zarejestrowany w systemie IP DSR. **OSDn**, który wydał Certyfikat dla **ORed** w oparciu o dane i informacje będące w jego posiadaniu odnośnie odbiorców przyłączonych do jego **sieci**, ma prawo dokonania aktualizacji Certyfikatu dla **ORed**. **OSDn** przekazuje zaktualizowany Certyfikat dla **ORed** do **OSDp** celem jego aktualizacji w systemie IP DSR.

9.1.7.2.17. Wzór wniosku o wydanie Certyfikatu dla **ORed**, wzór wniosku o aktualizację Certyfikatu dla **ORed**, wzór Certyfikatu dla **ORed** oraz wzory wymaganych oświadczeń, określa **OSP** i publikuje na swojej stronie internetowej.

9.1.7.2.18. **OSDn** na swojej stronie internetowej zamieszcza informację odnośnie formy i sposobu składania wniosków o wydanie Certyfikatu dla **ORed**, wniosków o aktualizację Certyfikatu dla **ORed** oraz oświadczeń, o których mowa w pkt 9.1.7.2.11 i 9.1.7.2.13

9.1.7.3. Zasady przekazywania danych pomiarowych **ORed**.

9.1.7.3.1. Przekazywanie danych pomiarowych dla **ORed** (odrębnie dla każdego **PPE** w **ORed**) realizowane jest na zasadach określonych w niniejszym punkcie.

9.1.7.3.2. **Dane pomiarowe** dotyczące ilości dostaw energii elektrycznej dla poszczególnych **PPE** są pozyskiwane dla wszystkich certyfikowanych **ORed** uczestniczących w świadczeniu usługi IRP lub IZP.

9.1.7.3.3. **Dane pomiarowe** dotyczące ilości dostaw energii elektrycznej dla poszczególnych **PPE**, składających się na dany **ORed**, są przekazywane do **OSP** po otrzymaniu przez **OSDn** od **OSDp** informacji o konieczności przekazania danych pomiarowych z **ORed** uczestniczących w świadczeniu usługi IRP lub IZP, w wyniku wezwania **OSP** do redukcji w ramach tej usługi. **OSDp** dokonuje (w dobie n+4) zasilenia inicjalnego, w ramach którego zostają przekazane dane z **PPE** przyłączonych do **sieci OSDn** za okres ostatnich 30 dni do **OSP**, po otrzymaniu tych danych od **OSDn**.

9.1.7.3.4. **OSDn** przekazuje do **OSDp** godzinowe **dane pomiarowe** dotyczące **PPE** przyłączonych do jego **sieci** tworzących **ORed** zgodnie z **IRiESD OSDp**.

9.1.7.3.5. **OSDn** dokonuje weryfikacji danych pomiarowych **ORed** przyłączonych do **sieci OSDn** i w razie konieczności przekazuje je do **OSDp**.

9.1.7.3.6. Korekty są dokonywane na wniosek podmiotu realizującego usługę interwencyjnej ofertowej redukcji poboru mocy przez odbiorców na polecenie **OSP**, w trybie postępowania reklamacyjnego zgodnie z **WDB** oraz **IRiESD OSDp**.

9.1.7.3.7. **Dane pomiarowe** dotyczące **ORed** są udostępniane podmiotowi świadczącemu usługę IRP lub IZP wyłącznie przez **OSP**.

9.1.8. ZASADY WSPÓŁPRACY Z **DUB** W ZAKRESIE ŚWIADCZENIA USŁUG BILANSUJĄCYCH Z WYKORZYSTANIEM ZASOBÓW **URD**

9.1.8.1. **OSDn** nie świadczy usług bilansujących. Postanowienia niniejszego rozdziału określają wyłącznie zasady współpracy **OSDn** z **OSDp**, **OSP**, **DUB** oraz **URD** w zakresie kwalifikacji i wykorzystania zasobów **URD** przyłączonych do **sieci OSDn** do świadczenia usług bilansujących przez uprawnione podmioty na zasadach określonych w **WDB**, **IRiESD OSDp** oraz właściwych umowach.

9.1.8.2. **OSDn**, w zakresie wynikającym z **Ustawy**, **WDB**, **IRiESD OSDp**, umów zawartych z **OSDp** oraz niniejszej **IRiESD**, współpracuje z **OSDp**, **OSP**, **DUB** oraz **URD** w zakresie kwalifikacji i wykorzystania zasobów **URD** przyłączonych do **sieci OSDn** do świadczenia usług bilansujących na **RB**.

9.1.8.3. **DUB** zamierzający wykorzystywać zasoby **URD** przyłączone do **sieci OSDn** do świadczenia usług bilansujących jest zobowiązany spełnić wymagania określone w **WDB**, **IRiESD OSDp**, niniejszej **IRiESD** oraz właściwych umowach, w szczególności zapewnić przekazywanie informacji wymaganych przez **OSDn** albo **OSDp** w związku z **PPOSP** i **OZPG**.

9.1.8.4. Jeżeli **OSDn** albo **OSDp** planuje wykorzystanie zasobu **URD** do realizacji usług lub mechanizmów o charakterze interwencyjnym albo do działań niezbędnych dla zapewnienia bezpiecznej pracy **sieci**, **DUB** uwzględnia ograniczenia wynikające z informacji przekazanych przez **OSDn** albo **OSDp**, w tym ograniczenia dotyczące OREB, w których dany **zasób** nie powinien być wykorzystywany albo może być wykorzystywany wyłącznie w ograniczonym zakresie do świadczenia usług bilansujących.

9.1.8.5. **DUB** przekazuje **OSDn** albo **OSDp** informacje dotyczące planowanego oraz potwierdzonego wykorzystania zasobu **URD** w świadczeniu usług bilansujących w dobie n, w zakresie i terminach określonych w **WDB**, **IRiESD OSDp** albo w umowie, o której mowa w pkt 9.1.8.9. Informacje te obejmują w szczególności wielkości mocy bilansujących, wskazanie OREB oraz lokalizację **sieci**ową zasobu **URD**.

9.1.8.6. **URD** będący właścicielem albo posiadaczem zasobu wykorzystywanego do świadczenia usług bilansujących zapewnia, o ile wynika to z charakteru zasobu, warunków przyłączenia, umowy albo wymagań **OSDn** lub **OSDp**:

9.1.8.6.1. wymianę danych czasu rzeczywistego z właściwym systemem nadzoru **OSDn** albo **OSDp** w zakresie pomiaru oraz kierunku przepływu mocy czynnej i biernej, a także napięcia w miejscu przyłączenia,

9.1.8.6.2. zdolność do regulacji mocy czynnej i biernej oraz innych parametrów wymaganych dla danego zasobu,

9.1.8.6.3. możliwość przyjmowania sygnałów sterowniczych z systemu **OSDn** albo **OSDp** za pomocą uzgodnionego łącza teleinformatycznego.

9.1.8.7. Spełnienie wymagań, o których mowa w pkt 9.1.8.6, powinno zostać potwierdzone testami sprawdzającymi, których wyniki **URD** albo **DUB** przedkłada **OSDn** albo **OSDp** w terminie umożliwiającym weryfikację przed planowanym rozpoczęciem wykorzystywania danego zasobu **URD** do świadczenia usług bilansujących.

9.1.8.8. **OSDn** ma prawo, z uwzględnieniem zasad określonych w **IRiESD OSDp** i **WDB**, wstrzymać, ograniczyć albo odmówić wykorzystania danego zasobu **URD** do świadczenia

usług bilansujących w szczególności w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa pracy **sieci** dystrybucyjnej, wstrzymania albo ograniczenia świadczenia usług dystrybucji, ograniczeń wynikających ze stanu pracy **sieci**, przekroczenia dopuszczalnych obciążeń elementów **sieci**, pogorszenia parametrów napięciowych lub wystąpienia przepływów mocy czynnej powodujących pogorszenie warunków pracy **sieci**.

9.1.8.9. Szczegółowe zasady przekazywania informacji, współpracy operacyjnej oraz ewentualnej rekompensaty udokumentowanych kosztów **DUB** wynikających z pierwszeństwa wykorzystania zasobu **URD** przez **OSDn** albo **OSDp** określa odrębna umowa albo właściwe postanowienia **IRiESD OSDp**, z uwzględnieniem **WDB** oraz obowiązujących przepisów prawa.

9.1.9. ZASADY SPRZEDAŻY REZERWOWEJ ENERGII ELEKTRYCZNEJ DLA **URD**, KTÓRZY MAJĄ ZAWARTE UMOWY DYSTRYBUCJI

9.1.9.1. Jeżeli **OSDn** powziął informację, że dla danego **PPE** nie jest realizowana umowa sprzedaży albo umowa kompleksowa, w szczególności z powodu:

9.1.9.1.1. niezgłoszenia do realizacji umowy sprzedaży albo umowy kompleksowej,

9.1.9.1.2. zaprzestania sprzedaży energii elektrycznej, na podstawie dotychczasowej umowy sprzedaży albo umowy kompleksowej,

9.1.9.1.3. wygaśnięcia albo rozwiązania umowy sprzedaży albo umowy kompleksowej z dotychczasowym sprzedawcą - **OSDn** informuje niezwłocznie sprzedawcę rezerwowego (jeżeli nie jest nim **OSDn**) o zawarciu z mocy prawa odpowiednio umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej oraz o dacie zawarcia tej umowy.

9.1.9.2. Umowa sprzedaży rezerwowej albo rezerwowa umowa kompleksowa zawierana jest z mocy prawa z dniem zaprzestania realizacji umowy sprzedaży albo umowy kompleksowej. Umowa ta jest zawierana na czas nieokreślony.

9.1.9.3. Umowa sprzedaży rezerwowej albo rezerwowa umowa kompleksowa nie jest zawierana w przypadku gdy:

9.1.9.3.1. **URD** pobiera energię elektryczną z wykorzystaniem przedpłatowej formy rozliczeń, o której mowa w art. 11t ***ust. 12*** **Ustawy**,

9.1.9.3.2. nastąpiło wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do **URD** z przyczyn, o których mowa w art. 6a ***ust. 3*** lub art. 6b ***ust. 1*** i 2 **Ustawy**,

9.1.9.3.3. nastąpiło wygaśnięcie lub rozwiązanie umowy dystrybucji zawartej z **URD**, a ten **URD** nie zawarł nowej umowy dystrybucji,

9.1.9.3.4. nastąpiło wygaśnięcie lub rozwiązanie umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej z **URD**, a ten **URD** nie zawarł nowej umowy sprzedaży albo umowy kompleksowej po ich wygaśnięciu, chyba że zmiana sprzedawcy rezerwowego nastąpiła w wyniku zmiany sprzedawcy zobowiązanego wyznaczonego zgodnie z art. 40 ***ust. 3*** pkt 1 **Ustawy OZE** w trakcie obowiązywania umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej,

9.1.9.3.5. na dzień poprzedzający zawarcie umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej, **URD** objęty już był sprzedażą rezerwową,

9.1.9.3.6. dla danego **PPE** – w dniu poprzedzającym powzięcie informacji, o której mowa w pkt 9.1.9.2 – nie była realizowana umowa sprzedaży albo umowa kompleksowa.

9.1.9.4. **OSDn** w terminie 5 dni kalendarzowych od dnia uruchomienia sprzedaży rezerwowej informuje **URD** o:

9.1.9.4.1. zawarciu umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej,

9.1.9.4.2. dacie uruchomienia sprzedaży rezerwowej,

9.1.9.4.3. podstawie prawnej jej uruchomienia, jak również przyczynach jej uruchomienia,

9.1.9.4.4. danych teleadresowych sprzedawcy rezerwowego,

9.1.9.4.5. miejscu opublikowania przez sprzedawcę rezerwowego warunków umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej.

9.1.9.5. W przypadku uruchomienia sprzedaży rezerwowej, **sprzedawca rezerwowy** przekazuje **URD** jeden egzemplarz umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej, w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia otrzymania przez sprzedawcę rezerwowego od **OSDn** informacji oraz informuje tego **URD** o jego prawie do wypowiedzenia umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej.

9.1.9.6. **OSDn** nie ponosi odpowiedzialności za konsekwencje uruchomienia lub nieuruchomienia sprzedaży rezerwowej wynikające z działań lub zaniechań użytkowników systemu.

9.1.9.7. W przypadku gdy w sytuacjach, o których mowa w pkt 9.1.9.1 – wystąpią okoliczności, o których mowa w pkt 9.1.9.3 **OSDn** zaprzestaje dostarczania energii elektrycznej **URD**.

9.1.9.8. **OSDn** zaprzestaje realizacji umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej z dniem rozpoczęcia, zgodnie z **IRiESD**, sprzedaży energii elektrycznej albo świadczenia usługi kompleksowej na podstawie nowej umowy sprzedaży albo nowej umowy kompleksowej zawartej z wybranym przez **URD** sprzedawcą.

9.1.9.9. Z chwilą uruchomienia umowy sprzedaży rezerwowej albo rezerwowej umowy kompleksowej, z przyczyn leżących po stronie dotychczasowego sprzedawcy, dotychczas obowiązująca umowa sprzedaży albo umowa kompleksowa ulega rozwiązaniu z mocy prawa, bez konieczności ponoszenia przez **URD** dodatkowych kosztów lub opłat.

9.1.9.10. W przypadku uruchomienia sprzedaży rezerwowej dla **URD** okres rozliczeniowy usług dystrybucyjnych jest miesięczny, o ile w umowie dystrybucji był dłuższy okres rozliczeniowy usług dystrybucyjnych. Jednomiesięczny okres rozliczeniowy usług dystrybucyjnych w umowie dystrybucji pozostaje właściwy do rozliczeń z **URD**, również po zakończeniu sprzedaży rezerwowej, chyba że **URD** wystąpi do **OSDn** z wnioskiem o zmianę tego okresu rozliczeniowego usług dystrybucyjnych i zostanie on zaakceptowany.

9.2. ZASADY ZAWIERANIA UMÓW DYSTRYBUCJI Z URD

9.2.1. Umowa dystrybucji zawierana jest na wniosek **URDo**, **URDw**, **URD$_{ME}$** lub podmiotu przyłączanego do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**. Wzór wniosku jest przygotowany i opublikowany przez **OSDn** na stronie internetowej.

9.2.2. Jeżeli po otrzymaniu przez **OSDn** wniosku o zawarcie umowy dystrybucji albo innej umowy przewidzianej w **IRiESD**, oraz po przekazaniu przez **OSDn** projektu umowy, propozycji jej zawarcia, wezwania do uzupełnienia wniosku albo innej odpowiedzi wymagającej działania wnioskodawcy, wnioskodawca nie podejmie żadnych czynności zmierzających do dalszego procedowania sprawy przez okres 12 miesięcy od dnia doręczenia tej odpowiedzi, **OSDn** może uznać procedowanie za zakończone, a wniosek za pozostawiony bez dalszego biegu. Ponowne podjęcie sprawy wymaga złożenia nowego wniosku.

9.2.3. Podmioty występujące o zawarcie umowy dystrybucji, na dzień podpisania umowy muszą spełniać postanowienia zawarte w pkt 2.4.5 **IRiESD**.

9.2.4. Umowa dystrybucji wchodzi w życie w dniu rozpoczęcia sprzedaży energii przez sprzedawcę, z którym **URDo**, ma zawartą umowę sprzedaży energii elektrycznej lub w dniu rozpoczęcia sprzedaży rezerwowej, w przypadku gdy umowa sprzedaży energii zawarta przez **URDo**, ze sprzedawcą nie będzie mogła być realizowana.

9.2.5. Zasady zgłaszania umów sprzedaży energii elektrycznej oraz umów kompleksowych określa pkt 9.7.

9.2.6. Umowa o świadczenie usług dystrybucji, w zakresie energii pobranej z **sieci** oraz wprowadzonej do **sieci OSDn**, z **URDo** wytwarzającym energię w mikroinstalacji, z wyłączeniem Prosumentów korzystających z mechanizmu określonego w art. 4 ***ust. 1*** albo 1a **Ustawy OZE** rozliczanych na podstawie umowy kompleksowej, jest zawierana po uprzednim zgłoszeniu mikroinstalacji lub realizacji umowy przyłączeniowej.

9.2.7. Świadczenie usług dystrybucji w zakresie energii pobranej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** oraz wprowadzonej do tej **sieci** dla **URDW**, **URDme** oraz **URDO** wytwarzających energię elektryczną w mikroinstalacji, którzy nie korzystają z mechanizmu określonego w art. 4 ust. 1 albo ust. 1a **Ustawy OZE**, odbywa się wyłącznie na podstawie umowy dystrybucji zawartej z **OSDn**, z zastrzeżeniem przypadków wskazanych poniżej.

9.2.7.1. Zasada, o której mowa powyżej, nie dotyczy **URDO** w gospodarstwie domowym wytwarzających energię elektryczną w mikroinstalacji, dla których świadczenie usług dystrybucji w zakresie energii pobranej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** oraz wprowadzonej do tej **sieci** odbywa się na podstawie umowy kompleksowej, jeżeli taki model byłby wymagany bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

9.2.7.2. Zasada, o której mowa powyżej, nie dotyczy **URDW** oraz **URDme** będących członkami spółdzielni energetycznych, dla których świadczenie usług dystrybucji w zakresie energii pobranej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** odbywa się na podstawie umowy kompleksowej. W takim przypadku świadczenie usług dystrybucji dla takiego **URD** w zakresie energii wprowadzonej do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** odbywa się na podstawie umowy dystrybucji zawartej z **OSDn**.

9.2.7.3. Zasada, o której mowa powyżej, nie dotyczy **URDO** wytwarzających energię elektryczną w mikroinstalacji i będących członkami spółdzielni energetycznych, dla których świadczenie usług dystrybucji w zakresie energii pobranej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** oraz wprowadzonej do tej **sieci** odbywa się na podstawie umowy kompleksowej, jeżeli taki model byłby wymagany bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

9.2.8. Umowa dystrybucji z **URD**, o których mowa powyżej, jest zawierana na wniosek **URD**, przy czym w przypadku **URDW** lub **URDme** warunkiem jej zawarcia jest ustanowienie **POBz**. Ustanowienie **POBz** następuje zgodnie z zasadami bilansowania handlowego określonymi w **IRiESD** oraz w dokumentach rynku energii.

9.2.9. Świadczenie usług dystrybucji w zakresie energii pobranej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** oraz wprowadzonej do tej **sieci** z **URDme** wytwarzającymi energię w mikroinstalacji odbywa się na podstawie umowy dystrybucji, z wyłączeniem Prosumentów posiadających umowy kompleksowe korzystających z mechanizmu określonego w art. 4 ust. 1 albo ust. 1a **Ustawy OZE** oraz **URDO** w gospodarstwie domowym wytwarzających energię elektryczną w mikroinstalacji, dla których świadczenie usług dystrybucji w zakresie energii pobranej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** oraz wprowadzonej do tej **sieci** odbywa się na podstawie umowy kompleksowej, jeżeli taki model byłby wymagany bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa.

9.3. ZASADY WYZNACZANIA, PRZEKAZYWANIA I UDOSTĘPNIANIA DANYCH POMIAROWYCH

9.3.1. **OSDn** pełni funkcję operatora pomiarów w rozumieniu **IRiESP** i administruje danymi pomiarowymi w obszarze swojej **sieci** dystrybucyjnej. **OSDn** może zlecić realizację niektórych funkcji operatora pomiarów innemu podmiotowi.

9.3.2. Administrowanie przez **OSDn** danymi pomiarowymi w obszarze **sieci** dystrybucyjnej polega na wyznaczaniu ilości dostaw energii dla potrzeb rozliczeń na Rynku Bilansującym, Rynku Detalicznym oraz usług dystrybucyjnych i obejmuje następujące zadania:

9.3.2.1. eksploatacja i rozwój Lokalnego Systemu Pomiarowo-Rozliczeniowego (**LSPR**), służącego pozyskiwaniu, przetwarzaniu oraz zarządzaniu danymi pomiarowymi,

9.3.2.2. akwizycja danych pomiarowych z układów pomiarowo-rozliczeniowych energii elektrycznej zainstalowanych w obszarze **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

9.3.2.3. wyznaczanie ilości dostaw energii elektrycznej w poszczególnych rzeczywistych miejscach dostarczania energii elektrycznej,

9.3.2.4. udostępnianie **OSP** za pośrednictwem **OSDp**, **POB**, sprzedawcom oraz **URD** danych pomiarowych i pomiarowo-rozliczeniowych,

9.3.2.5. rozpatrywanie reklamacji, zgłaszanych przez podmioty wymienione w ppkt. d), dotyczących przyporządkowanych im ilości dostarczanej energii elektrycznej i wprowadzanie niezbędnych korekt w wymagających tego przypadkach.

9.3.3. **OSDn** pozyskuje **dane pomiarowe** i wyznacza rzeczywiste ilości dostaw energii elektrycznej poprzez Lokalny System Pomiarowo-Rozliczeniowy (**LSPR**).

9.3.4. **OSDn** wyznacza godzinowe ilości energii rzeczywistej, w podziale na pobraną z **sieci** i oddaną do **sieci** dystrybucyjnej.

9.3.5. **OSDn** wyznacza rzeczywiste ilości energii pobranej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** lub wprowadzonej do tej **sieci** na podstawie:

9.3.5.1. uzyskanych danych pomiarowych z fizycznych punktów pomiarowych lub,

9.3.5.2. zastępczych danych pomiarowych, wyznaczonych na podstawie rzeczywistych ilości energii elektrycznej oraz w oparciu o zasady określone w **IRiESD**, w przypadku awarii układu pomiarowo-rozliczeniowego lub systemu zdalnego odczytu lub braku układu transmisji danych, lub,

9.3.5.3. zastępczych danych pomiarowych w przypadku nowo przyłączanych **URD**, do czasu pozyskania rzeczywistych danych pomiarowych, lub,

9.3.5.4. standardowych profili zużycia (o których mowa w pkt 9.8), ilości energii wyznaczonych w sposób określony w ppkt. a) i b) oraz algorytmów agregacji dla tych punktów poboru z **sieci** dystrybucyjnej, którym został przyporządkowany standardowy profil zużycia.

9.3.6. Do określenia ilości energii elektrycznej wprowadzanej do **sieci** lub pobranej z **sieci** wykorzystuje się w pierwszej kolejności podstawowe układy pomiarowo-rozliczeniowe. W przypadku ich awarii, wadliwego działania lub braku możliwości pozyskania przez **OSDn** danych pomiarowych, **OSDn** wyznacza **dane pomiarowe** zgodnie z pkt 9.3.8.

9.3.7. **OSDn** wyznacza **zastępcze dane pomiarowe**:

9.3.7.1. dla punktu pomiarowego, w którym jest zainstalowany licznik zdalnego odczytu, z uwzględnieniem:

9.3.7.1.1. rzeczywistych danych pomiarowych pochodzących z innych układów pomiarowo-rozliczeniowych lub elementów układu pomiarowo-rozliczeniowego z tego samego okresu, lub

9.3.7.1.2. rzeczywistych danych pomiarowych pochodzących z tego samego układu pomiarowo-rozliczeniowego, z okresu poprzedzającego okres braku rzeczywistych danych pomiarowych lub następującego po tym okresie, z uwzględnieniem charakterystyki zmienności przepływu energii elektrycznej oraz innych udokumentowanych okoliczności mających wpływ na przepływ energii elektrycznej w okresie braku rzeczywistych danych pomiarowych;

9.3.7.2. dla punktu pomiarowego, w którym jest zainstalowany licznik konwencjonalny, z uwzględnieniem średniodobowego przepływu energii elektrycznej w ostatnim okresie rozliczeniowym za świadczone usługi dystrybucji, z uwzględnieniem sezonowości poboru energii elektrycznej i standardowych profili przepływu energii elektrycznej. Jeżeli nie można ustalić średniodobowego przepływu energii elektrycznej na podstawie poprzedniego okresu rozliczeniowego, podstawą wyliczenia ilości energii elektrycznej jest wskazanie układu pomiarowo-rozliczeniowego z następnego okresu rozliczeniowego, z uwzględnieniem sezonowości przepływu energii elektrycznej oraz innych udokumentowanych okoliczności mających wpływ na wielkość przepływu tej energii. **OSDn** wyznacza **skorygowane dane pomiarowe**:

9.3.7.3. z uwzględnieniem współczynników korekcyjnych właściwych dla stwierdzonej nieprawidłowości lub awarii, o ile jest możliwe ich określenie, lub

9.3.7.4. analogicznie jak w przypadku wyznaczania danych zastępczych, jeżeli określenie współczynników korekcyjnych nie jest możliwe. Powyższe zasady nie mają zastosowania jeżeli w punkcie pomiarowym, dla którego zachodzi konieczność wyznaczenia zastępczych danych pomiarowych lub skorygowanych danych pomiarowych, jest zainstalowany rezerwowy **układ pomiarowo-rozliczeniowy**. W takim przypadku ilość energii elektrycznej wyznacza się na podstawie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego rezerwowego pod warunkiem, że ten układ zarejestrował poprawne **dane pomiarowe**.

9.3.8. W przypadku braku danych pomiarowych, spowodowanych brakiem lub awarią układu transmisji danych pomiarowych lub zakłóceniem w procesie zdalnego pozyskiwania danych z układów pomiarowo-rozliczeniowych, **OSDn** w procesie udostępniania danych pomiarowych może wykorzystać dane wyznaczone zgodnie z **IRiESD** albo zgłoszone przez sprzedawcę, **POB** lub **URD**.

9.3.9. **Dane pomiarowe** i pomiarowo-rozliczeniowe udostępniane są przez **OSDn** dla podmiotów posiadających zawarte umowy dystrybucji na zasadach i w terminach określonych w tych umowach oraz **IRiESD**.

9.3.10. Na potrzeby rozliczeń Rynku Bilansującego, **OSDn** wyznacza i udostępnia godzinowe **dane pomiarowe** i pomiarowo-rozliczeniowe, dla przedziałów czasowych zgodnych z ORN, dla:

9.3.10.1. **OSP** za pośrednictwem **OSDp** zgodnie z zasadami i terminami określonymi w **IRiESD OSDp** lub w umowie zawartej z **OSDp**,

9.3.10.2. **POBz** jako zagregowane **MB** rynku bilansującego i **MDD** bilansowanych sprzedawców i **URDw**, i $\mathbf{URD_{ME}}$,

9.3.10.3. sprzedawców jako zagregowane **MDD**, zachowując zgodność przekazywanych danych ww. podmiotom.

9.3.11. Na potrzeby rozliczeń Rynku Detalicznego, **OSDn** udostępnia następujące **dane pomiarowe**:

9.3.11.1. sprzedawcom:

9.3.11.1.1. o zużyciu energii elektrycznej przez odbiorców w okresie rozliczeniowym, umożliwiające wyznaczenie rzeczywistego zużycia energii elektrycznej poszczególnych **URD** - przekazywane do piątego dnia roboczego po zakończeniu okresu rozliczeniowego usług dystrybucyjnych,

9.3.11.1.2. godzinowe **URD** po ich pozyskaniu przez **OSDn**,

9.3.11.1.3. oddzielnie w formie okresowych stanów (wskazań) liczydeł liczników energii elektrycznej dane o ilości energii wprowadzonej i pobranej z **sieci** przez **URD** posiadającego mikroinstalację.

9.3.11.2. **URD**:

9.3.11.2.1. o zużyciu w **PPE** za okres rozliczeniowy lub umożliwiające wyznaczenie rzeczywistego zużycia energii elektrycznej, przekazywane wraz z fakturą za usługi dystrybucyjne,

9.3.11.2.2. **dane pomiarowe URD**, dla przedziałów czasowych zgodnych z ORN – na zlecenie **URD**, na zasadach i warunkach określonych w umowie dystrybucji lub odrębnej umowie zawartej pomiędzy **URD** a **OSDn**. **Dane pomiarowe** są udostępniane z dokładnością do 1 kWh.

9.3.12. W przypadku braku danych pomiarowych, spowodowanych brakiem lub awarią układu transmisji danych pomiarowych lub zakłóceniem w procesie zdalnego pozyskiwania danych z układów pomiarowo-rozliczeniowych, **OSDn** w procesie udostępniania danych pomiarowych może wykorzystać dane wyznaczone zgodnie z **IRiESD**.

9.3.13. **Dane pomiarowe** wyznaczone na potrzeby rozliczeń:

9.3.13.1. Rynku Bilansującego, korygowane są w przypadku:

9.3.13.1.1. pozyskania danych rzeczywistych w miejsce szacowanych,

9.3.13.1.2. korekty danych składowych,

9.3.13.1.3. rozpatrzenia reklamacji w zakresie poprawności danych, i zgłaszane są do **OSP** na zasadach określonych w umowie zawartej z **OSDp** lub **IRiESD OSDp**. W przypadku korekty danych pomiarowych, **OSDn** przekazuje skorygowane dane także do podmiotów wymienionych w pkt 9.3.10.2 i 9.3.10.3.

9.3.13.2. **URD**, korygowane są w przypadku:

9.3.13.2.1. pozyskania danych rzeczywistych w miejsce szacowanych,

9.3.13.2.2. korekty danych składowych,

9.3.13.2.3. rozpatrzenia reklamacji w zakresie poprawności danych, W przypadku korekty danych pomiarowych, **OSDn** przekazuje sprzedawcy skorygowane dane.

9.3.14. **URD**, Sprzedawcy oraz **POBz** mają prawo wystąpić do **OSDn** z wnioskiem o dokonanie korekty danych pomiarowych w terminach i na zasadach określonych w pkt 9.9 **IRiESD-Bilansowanie**.

9.3.15. Na potrzeby rozliczeń pomiędzy sprzedawcą a Prosumentem, Prosumentem zbiorowym lub Prosumentem wirtualnym, **OSDn** udostępnia sprzedawcy **dane pomiarowe** obejmujące godzinowe ilości energii elektrycznej wprowadzonej i pobranej z **sieci**

dystrybucyjnej **OSDn** odpowiednio przez Prosumenta, Prosumenta zbiorowego lub Prosumenta wirtualnego przed sumarycznym bilansowaniem i po sumarycznym bilansowaniu ilości energii elektrycznej wprowadzonej do i pobranej z tej **sieci** dystrybucyjnej, zarejestrowanej uprzednio przez **LZO** na wszystkich fazach instalacji elektrycznej, dokonywanym w **LSPR**.

9.3.16. W przypadku gdy **układ pomiarowo-rozliczeniowy** w **PPE** Prosumenta zbiorowego lub Prosumenta wirtualnego nie umożliwia ustalenia godzinowej ilości pobranej energii elektrycznej, to **OSDn** ustala godzinowy pobór energii elektrycznej z uwzględnieniem standardowego profilu zużycia, o którym mowa w pkt 9.8.

9.3.17. Na potrzeby rozliczeń pomiędzy sprzedawcą a Spółdzielnią energetyczną lub jej członkami, **OSDn** udostępnia sprzedawcy **dane pomiarowe** obejmujące godzinowe ilości energii elektrycznej wprowadzonej do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** i z tej **sieci** pobranej, przez wszystkich wytwórców i odbiorców będących członkami Spółdzielni energetycznej przed i po sumarycznym jej bilansowaniu z wszystkich faz.

9.3.18. **Dane pomiarowe**, o których mowa w pkt 9.3.17, są rejestrowane przez licznik zdalnego odczytu. Liczniki zdalnego odczytu rejestrują odrębnie ilość energii elektrycznej poszczególnych wytwórców lub odbiorców będących członkami Spółdzielni energetycznej:

9.3.19. **OSDn nie stosuje obecnie liczników zdalnego odczytu jako przedpłatowych układów pomiarowo-rozliczeniowych dla URDo. W razie wdrożenia takiego modelu OSDn określi zasady wyznaczania, przekazywania i udostępniania informacji w IRiESD oraz, jeżeli będzie to wymagane, w GUD albo w odpowiednich procedurach wykonawczych.**

9.4. PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY ORAZ ZASADY UDZIELANIA INFORMACJI I OBSŁUGI ODBIORCÓW

9.4.1. WYMAGANIA OGÓLNE

9.4.1.1. **Procedura zmiany sprzedawcy** energii elektrycznej zawarta w niniejszym rozdziale, dotyczy **URD** przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, nie objętych obszarem Rynku Bilansującego.

9.4.1.2. Podstawą realizacji sprzedaży energii elektrycznej na obszarze działania **OSDn** jest **generalna umowa dystrybucji** (**GUD**) zawarta przez sprzedawcę z **OSDn**.

9.4.1.3. Układy pomiarowo-rozliczeniowe podmiotów chcących skorzystać z prawa wyboru sprzedawcy muszą spełniać postanowienia określone w **IRiESD**.

9.4.1.4. Zmiana sprzedawcy nie może powodować pogorszenia technicznych warunków świadczenia usługi dystrybucji energii elektrycznej.

9.4.1.5. **URD** może mieć dla jednego **PPE** zawartą dowolną ilość umów sprzedaży energii elektrycznej. W umowie o świadczenie usług dystrybucji **URD** wskazuje jednak tylko jednego ze swoich sprzedawców, tzw. sprzedawcę podstawowego. Energia elektryczna zmierzona w **PPE URD**, będzie wykazywana na **MB POBz** wskazanego w generalnej umowie dystrybucji przez sprzedawcę podstawowego.

9.4.1.6. **URD** może mieć w danym okresie dla jednego **PPE** zawartą obowiązującą tylko jedną umowę kompleksową albo o świadczenie usług dystrybucji.

9.4.1.7. **Sprzedawca** nie później niż na 21 dni kalendarzowych przed zaprzestaniem sprzedaży energii elektrycznej, informuje **OSDn** o dacie rozwiązania lub wygaśnięcia umowy sprzedaży. W przypadku niedotrzymania przez sprzedawcę tego terminu, **OSDn**

będzie realizował dotychczasową umowę sprzedaży lub umowę kompleksową do 21 dnia od uzyskania tej informacji przez **OSDn** od sprzedawcy, chyba, że w terminie wcześniejszym nastąpi zmiana sprzedawcy.

9.4.1.8. Wymiana informacji między **OSDn** i sprzedawcami odbywa się w formie pisemnej, elektronicznej lub innej określonej w **GUD**, a po wdrożeniu przez **OSDn** dedykowanego systemu informatycznego – za pośrednictwem tego systemu, zgodnie ze Standardami wymiany informacji (**SWI**) opublikowanymi przez **OSDn**. **OSDn** udostępnia **SWI** sprzedawcom i publikuje je na swojej stronie internetowej. Zmiany **SWI** wynikające z potrzeb **OSDn** są ogłaszane sprzedawcom z co najmniej 90-dniowym wyprzedzeniem przed dniem ich wejścia w życie, chyba że wcześniejsze wdrożenie wynika z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, **IRiESP-OIRE**, **TSKB**, decyzji właściwego organu albo konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracy **sieci** lub prawidłowej obsługi procesów rynku energii. Informacje dotyczące zgłoszeń i powiadomień planowanych do realizacji na datę nie wcześniejszą niż jeden dzień kalendarzowy po uruchomieniu produkcyjnym **CSIRE** nie będą przyjmowane przez **OSDn** do realizacji poza zasadami przewidzianymi dla **CSIRE**. **OSDn** na dzień uruchomienia produkcyjnego **CSIRE** będzie realizował umowy zgodnie z danymi posiadanymi na ten dzień. Własne standardy wymiany informacji, formularze i kanały komunikacji **OSDn** stosuje się do procesów realizowanych przed dniem uruchomienia produkcyjnego **CSIRE** dla **OSDn**, do procesów nieobjętych **CSIRE** oraz do procedur awaryjnych. W zakresie procesów realizowanych za pośrednictwem **CSIRE** stosuje się standardy wymiany informacji, komunikaty, **TSKB** oraz inne dokumenty publikowane przez **OIRE**, w zakresie wynikającym z **IRiESP-OIRE** i przepisów prawa.

9.4.1.9. Terminy i procedury określone w pkt 9.4 i 9.7 stosuje się w zakresie nieobjętym **CSIRE** albo do procesów realizowanych przed uruchomieniem produkcyjnym **CSIRE**. Po uruchomieniu produkcyjnym **CSIRE**, w zakresie procesów objętych **CSIRE**, zmiana sprzedawcy energii elektrycznej jest realizowana w **CSIRE**, a **OIRE** oraz właściwi operatorzy są obowiązani umożliwić ją w terminie 24 godzin od momentu powiadomienia **OIRE** przez nowego sprzedawcę, zgodnie z art. 4j ust. 6a–6d **Ustawy**; pierwszeństwo mają **IRiESP-OIRE**, **SWI** i **TSKB**.

9.4.1.10. Przy każdej zmianie sprzedawcy przez **URD**, dokonywany jest odczyt wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego. Ustalenie wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego na dzień zmiany sprzedawcy, dokonywane jest na podstawie odczytu wykonanego przez **OSDn** maksymalnie z pięciodniowym wyprzedzeniem lub opóźnieniem. Dla **URD** przyłączonych do **sieci OSDn** na niskim napięciu, **OSDn** może ustalić wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego na dzień zmiany sprzedawcy również na podstawie:

9.4.1.10.1. odczytu wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonanego przez **URD** na dzień zmiany sprzedawcy i przekazanego do **OSDn** najpóźniej jeden dzień po zmianie sprzedawcy oraz zweryfikowanego i przyjętego przez **OSDn**, a w przypadku braku możliwości ustalenia wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego w sposób, o którym mowa w ***lit. a)***,

9.4.1.10.2. ostatniego posiadanego przez **OSDn** odczytu wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego **URD**, jednak nie starszego niż 3 miesiące, przeliczonego na dzień zmiany sprzedawcy na podstawie przyznanego profilu lub średniodobowego zużycia energii w ostatnim okresie rozliczeniowym usług dystrybucji za który **OSDn** posiada odczytane wskazania.

9.4.1.11. Zmiana sprzedawcy, tj. przyjęcie przez **OSDn** do realizacji nowej umowy sprzedaży zawartej pomiędzy **URD** a sprzedawcą, dokonywana jest zgodnie z procedurą opisaną w pkt 9.4.2. Z uwagi na charakterystykę **URD** przyłączonych do **sieci OSDn** nie przewiduje się

zawierania przez **URD** korzystających z prawa wyboru sprzedawcy umów kompleksowych, a w konsekwencji także zawierania przez **OSDn GUD-K** ze sprzedawcami. Jeżeli jednak obowiązujące przepisy będą wymagały od **OSDn** zawarcia takich umów, postanowienia **IRiESD OSDp** stosuje się w tym zakresie odpowiednio, z uwzględnieniem odmienności i procedur wynikających z niniejszej **IRiESD**.

9.4.2. **PROCEDURA ZMIANY SPRZEDAWCY** PRZEZ ODBIORCĘ

9.4.2.1. **URD** dokonuje wyboru sprzedawcy i zawiera z nim umowę sprzedaży energii elektrycznej. Umowa sprzedaży zawierana jest przed rozwiązaniem umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej, zawartej przez tego **URD** z dotychczasowym sprzedawcą.

9.4.2.2. **URD** lub upoważniony przez niego nowy **sprzedawca** energii elektrycznej wypowiada umowę sprzedaży lub umowę kompleksową zawartą z dotychczasowym sprzedawcą.

9.4.2.3. **W odniesieniu do procesów realizowanych przed uruchomieniem produkcyjnym CSIRE, w procedurach awaryjnych albo w procesach nieobjętych CSIRE, URD lub nowy sprzedawca energii elektrycznej (gdy nie jest nim OSDn), w imieniu własnym oraz URD, powiadamia OSDn o zawarciu umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz o planowanym terminie rozpoczęcia sprzedaży energii elektrycznej, nie późniejszym niż 90 dni kalendarzowych od dnia złożenia powiadomienia. Powiadomienie składa się nie później niż na 21 dni kalendarzowych przed planowanym terminem wejścia w życie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej. Powiadomienia dokonuje się na formularzu stanowiącym Załącznik nr 2 do IRiESD, będącym pomocniczym Załącznikiem nr 5 do GUD, publikowanym na stronie internetowej OSDn. W dniu złożenia powiadomienia URD powinien mieć zawartą umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z OSDn.**

9.4.2.4. **Sprzedawca** jest zobowiązany uzyskać pełnomocnictwo **URD** do dokonania powiadomienia **OSDn**, o którym mowa w pkt 9.4.2.3, w imieniu **URD** oraz złożyć **OSDn** oświadczenie o posiadaniu tego pełnomocnictwa.

9.4.2.5. **OSDn** w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od dnia otrzymania powiadomienia, dokonuje jego weryfikacji oraz informuje podmiot który przedłożył powiadomienie o wyniku weryfikacji. **OSDn** dokonuje weryfikacji, zgodnie z zapisami pkt 9.7.

9.4.2.6. Jeżeli powiadomienie zawiera błędy lub braki formalne **OSDn** informuje o tym sprzedawcę, który przedłożył powiadomienie w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od dnia otrzymania tego powiadomienia, wykazując wszystkie braki i informując o konieczności ich uzupełnienia.

9.4.2.7. Jeżeli błędy lub braki formalne nie zostaną uzupełnione w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych, **OSDn** dokonuje negatywnej weryfikacji powiadomienia i przerywa proces zmiany sprzedawcy, informując o tym podmiot, który przedłożył powiadomienie.

9.4.2.8. W przypadku gdy rozwiązaniu ulega umowa kompleksowa, po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w punkcie 9.4.2.3, **OSDn** przesyła **URD** niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych, jednostronnie podpisaną umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej. Umowa o świadczenie usług dystrybucji powinna być zawarta i dostarczona **OSDn** przed rozpoczęciem sprzedaży energii elektrycznej przez nowego sprzedawcę.

9.4.2.9. Niedostarczenie podpisanej przez **URD** umowy o świadczenie usług dystrybucji w terminie najpóźniej na 3 **dni robocze** przed rozpoczęciem sprzedaży energii elektrycznej przez nowego sprzedawcę przerywa proces zmiany sprzedawcy.

9.4.2.10. Zmiana sprzedawcy i rozpoczęcie sprzedaży energii elektrycznej następuje w terminie nie później niż 21 dni kalendarzowych od dnia dokonania powiadomienia, o którym mowa w punkcie 9.4.2.3, pod warunkiem jego pozytywnej weryfikacji przez **OSDn**, chyba, że w powiadomieniu określony został termin późniejszy, z zastrzeżeniem terminów o których mowa w pkt 9.4.2.3.

9.4.2.11. **OSDn**, przed terminem zmiany sprzedawcy, przekazuje do **URD** informację o przyjęciu do realizacji nowej umowy sprzedaży energii elektrycznej wraz z oznaczeniem nowego sprzedawcy, a do dotychczasowego sprzedawcy listę odbiorców końcowych wraz z datą ich odejścia do nowego sprzedawcy.

9.4.2.12. **OSDn** dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowego zgodnie z pkt 9.4.1.10.

9.4.2.13. **OSDn** przekazuje **dane pomiarowe** pochodzące z odczytu dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy nie później niż w terminie 10 dni roboczych od dnia zmiany sprzedawcy.

9.4.2.14. Zmiana sprzedawcy nie wymaga potwierdzenia rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej przez dotychczasowego sprzedawcę. Informacja od dotychczasowego sprzedawcy o braku możliwości rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej nie wstrzymuje procesu zmiany sprzedawcy.

9.4.2.15. Wycofanie zgłoszenia umowy sprzedaży albo zgłoszenie rozwiązania umowy sprzedaży w procesach realizowanych przed uruchomieniem produkcyjnym **CSIRE**, w procedurach awaryjnych albo w procesach nieobjętych **CSIRE** następuje na formularzu stanowiącym Załącznik nr 6 do **GUD**. Zgłoszenie wskazuje **PPE**, a w przypadku rozwiązania umowy także datę zakończenia sprzedaży. Składa się je w postaci pisemnego oryginału albo równorzędnego dokumentu, osobno dla każdego **PPE**; nie należy dublować zgłoszenia przez równoległe korzystanie z kilku kanałów kontaktu. W zakresie procesów objętych **CSIRE** stosuje się Ustawę, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**.

9.4.3. ZASADY UDZIELANIA INFORMACJI I OBSŁUGI ODBIORCÓW

9.4.3.1. **OSDn udziela informacji użytkownikom systemu oraz podmiotom ubiegającym się o przyłączenie do sieci na temat świadczonych usług dystrybucji oraz zasad i procedur zmiany sprzedawcy, w tym zasad wycofania zgłoszenia umowy sprzedaży albo zgłoszenia rozwiązania umowy sprzedaży określonych w pkt 9.4.2.15 oraz w Załączniku nr 6 do GUD.**

9.4.3.2. Informacje ogólne udostępnione są przez **OSDn**:

9.4.3.2.1. na stronach internetowych **OSDn**,

9.4.3.2.2. w **IRiESD** opublikowanej na stronach internetowych **OSDn**,

9.4.3.2.3. w siedzibie **OSDn**.

9.4.3.3. W celu uzyskania szczegółowych informacji **Odbiorca** może złożyć zapytanie następującymi drogami:

9.4.3.3.1. osobiście w siedzibie **OSDn**,

9.4.3.3.2. listownie na adres **OSDn**,

9.4.3.3.3. pocztą elektroniczną,

9.4.3.3.4. faksem,

9.4.3.3.5. telefonicznie. **OSDn** udziela odbiorcy odpowiedzi dotyczących informacji szczegółowych taką drogą jaką zostało złożone zapytanie, chyba że **Odbiorca** wskaże inną drogę udzielenia odpowiedzi.

9.4.3.4. **OSDn** informuje odbiorców o warunkach zmiany sprzedawcy, a w szczególności o:

9.4.3.4.1. uwarunkowaniach formalno-prawnych,

9.4.3.4.2. ogólnych zasadach funkcjonowania rynku bilansującego,

9.4.3.4.3. procedurze zmiany sprzedawcy,

9.4.3.4.4. wymaganych umowach,

9.4.3.4.5. prawach i obowiązkach podmiotów korzystających z prawa wyboru sprzedawcy,

9.4.3.4.6. procedurach powiadamiania o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej oraz weryfikacji powiadomień,

9.4.3.4.7. zasadach ustanawiania i zmiany podmiotów odpowiedzialnych za **bilansowanie handlowe**,

9.4.3.4.8. warunkach świadczenia usług dystrybucyjnych.

9.4.3.5. Adresy pocztowe niezbędne do kontaktu z **OSDn** zamieszczone są na stronie internetowej **OSDn** oraz na fakturach wystawianych przez **OSDn**.

9.5. ZASADY BILANSOWANIA HANDLOWEGO W OBSZARZE RYNKU DETALICZNEGO

9.5.1. Procedura ustanawiania i zmiany **POBz** przebiega zgodnie z zapisami **IRiESD**, **IRiESD OSDp** oraz **WDB**.

9.5.2. **POB** jest ustanawiany przez:

9.5.2.1. Sprzedawcę, który zamierza sprzedawać energię elektryczną **URD** typu **Odbiorca** (**URDo**), przyłączonemu do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**;

9.5.2.2. **URD** typu **wytwórca** (**URDw**), przyłączonego do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**,

9.5.2.3. **URD_{ME}** przyłączonego do **sieci OSDn**. W przypadku **URDo**, **POBz** jest wskazywany przez sprzedawcę, który zawarł z tym **URDo** umowę sprzedaży albo umowę kompleksową.

9.5.3. **POBz** może być wyłącznie podmiot, który posiada także zawartą umowę dystrybucyjną w tym zakresie z **OSDp**. **Sprzedawca** nie może wskazać innego **POBz** w generalnej umowie dystrybucyjnej zawartej z **OSDn**, niż ten, który został wskazany w generalnej umowie dystrybucyjnej zawartej z **OSDp**.

9.5.4. Proces ustanawiania i zmiany **POBz** przez sprzedawcę, **URDw** lub **URD_{ME}**, jest realizowany według następującej procedury:

9.5.5. Procedurę formularzową, o której mowa w pkt 9.5.4, stosuje się przed uruchomieniem produkcyjnym **CSIRE**, poza zakresem **CSIRE** albo w procedurach awaryjnych. Po uruchomieniu produkcyjnym **CSIRE**, w zakresie procesów objętych **CSIRE**, ustanowienie lub zmiana **POBz** odbywa się zgodnie z **IRiESP-OIRE** i **TSKB**.

9.5.5.1. **Sprzedawca**, **URDw**, **URD_{ME}** lub nowy **POBz** powiadamia **OSDn** oraz **OSDp** na formularzu, który jest zamieszczony na stronie internetowej **OSDp**, o ustanowieniu lub zmianie **POBz**; formularz ten powinien zostać podpisany zarówno przez nowego **POBz** jak i odpowiednio sprzedawcę, **URDw** lub **URD_{ME}**,

9.5.5.2. **Sprzedawca**, **URDw** lub **URD_{ME}** informuje **OSDn** o planowanej zmianie **POBz**, nie później niż na 15 dni przed planowanym terminem zakończenia bilansowania handlowego,

9.5.5.3. **OSDn** dokonuje weryfikacji poprawności otrzymanego powiadomienia w ciągu 5 dni roboczych od jego otrzymania, pod względem poprawności i zgodności z **IRiESD** oraz zawartymi umowami dystrybucji,

9.5.5.4. W przypadku pozytywnej weryfikacji powiadomienia o zmianie **POBz** przez **OSDp**, **sprzedawca**, **URDw** lub **URD_{ME}** zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o powyższym **OSDn**, przedkładając kopię informacji otrzymanej od **OSDp** oraz wystąpić o zmianę **GUD** łączącej go z **OSDn** w takim terminie, aby zmiana ta była możliwa przed datą zmiany **POBz**.

9.5.5.5. W przypadku negatywnej weryfikacji powiadomienia o zmianie **POBz** przez **OSDp**, **sprzedawca**, **URDw** lub **URD$_{ME}$** zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o powyższym **OSDn**.

9.5.5.6. W przypadku pozytywnej weryfikacji powiadomienia o zmianie **POBz** przez **OSDn**, **OSDn** informuje dotychczasowego **POBz** i nowego **POBz** o dacie, w której następuje zmiana **POB**. **OSDn** niezwłocznie informuje także sprzedawcę, **URDw** lub **URD$_{ME}$** o powyższej dacie. Strony dokonują zmiany umowy dystrybucyjnej w zakresie określenia **POBz**.

9.5.5.7. W przypadku negatywnej weryfikacji powiadomienia o zmianie **POBz** przez **OSDn**, **OSDn** informuje niezwłocznie sprzedawcę, **POBz**, **URDw** lub **URD$_{ME}$** o przyczynach negatywnej weryfikacji.

9.5.6. Ustanowienie lub zmiana **POBz** następuje nie wcześniej niż po 5 dniach roboczych od daty pozytywnej weryfikacji powiadomienia. Powyższe terminy nie dotyczą przypadku utraty **POBz** przez sprzedawcę, **URDw** lub **URD$_{ME}$** w związku z zaprzestaniem lub zawieszeniem działalności przez dotychczasowego **POBz** na **RB**, jeżeli **sprzedawca**, **URDw** lub **URD$_{ME}$** przekaże **OSDn** powiadomienie, przed terminem zaprzestania lub zawieszenia działalności na **RB** przez dotychczasowego **POBz**. W takim przypadku zmiana **POBz** następuje po dokonaniu przez **OSDn** pozytywnej weryfikacji otrzymanego powiadomienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym oraz pozytywnej weryfikacji **OSDp** (jeśli była konieczna).

9.5.7. W przypadku gdy zmiana **POBz** wymaga przeprowadzenia procedury u **OSDp**, zmiana ta następuje z uwzględnieniem terminów określonych w **IRiESD OSDp**.

9.5.8. Z zastrzeżeniem postanowień powyżej w przypadku gdy **POBz** wskazany przez sprzedawcę, **URDw** lub **URD$_{ME}$** zaprzestanie niezależnie od przyczyny działalności na **RB**, wówczas odpowiedzialność za **bilansowanie handlowe** przechodzi ze skutkiem od dnia zaprzestania tej działalności przez dotychczasowego **POBz** na nowego **POBz** wskazanego przez sprzedawcę rezerwowego lub sprzedawcę z urzędu dla **URDo** lub na **OSDn** w przypadku utraty **POBz** przez **URDw** lub **URD$_{ME}$**.

9.5.9. Jeżeli **URDw** lub **URD$_{ME}$** utraci wskazany przez siebie podmiot odpowiedzialny za jego **bilansowanie handlowe**, wówczas **URDw** lub **URD$_{ME}$**, w porozumieniu z **OSDn**, winien zaprzestać wprowadzania energii do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, a **OSDn** ma prawo do wyłączenia tego **URDw** lub **URD$_{ME}$**, bez ponoszenia przez **OSDn** odpowiedzialności z tego tytułu.

9.5.10. **OSDn** niezwłocznie po uzyskaniu od **OSDp** lub **OSP** informacji o planowanym zaprzestaniu działalności na rynku bilansującym przez **POBz** powiadamia sprzedawcę, **URDw** lub **URD$_{ME}$**, którzy wskazali tego **POBz** jako odpowiedzialnego za ich **bilansowanie handlowe**, o braku możliwości bilansowania handlowego przez wskazanego **POBz**. W takim przypadku **sprzedawca**, **URDw** lub **URD$_{ME}$** jest zobowiązany do zmiany **POBz**. Zmiana ta musi nastąpić przed terminem planowanego zaprzestania działalności na **RB** przez dotychczasowego **POB**, z zachowaniem postanowień niniejszego rozdziału.

9.6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU UTRATY LUB ZMIANY POBz

9.6.1. **POB** odpowiedzialny za bilansowanie sprzedawcy, **URDw** lub **URD$_{ME}$** jest zobowiązany do natychmiastowego skutecznego poinformowania **OSDn** i sprzedawcy, **URDw** lub **URD$_{ME}$**, który go wskazał, o zaprzestaniu działalności na **RB**.

9.6.2. Powiadomienie **OSDn** o zakończeniu prowadzenia przez **POBz** bilansowania handlowego sprzedawcy, **URDw** lub **URDme** albo o rozwiązaniu umowy o świadczenie usług bilansowania handlowego zawartej pomiędzy **POBz** a sprzedawcą albo pomiędzy **POBz** a **URDw** albo między **POBz** a **URDme** powinno nastąpić niezwłocznie po uzyskaniu takich informacji przez ww. podmioty, jednak nie później niż 15 dni kalendarzowych przed zakończeniem przez **POBz** bilansowania handlowego sprzedawcy, **URDw** lub **URDme** albo przed zaprzestaniem działalności na rynku bilansującym.

9.6.3. Powiadomienie **OSDn** o rozwiązaniu umowy o świadczenie usługi bilansowania handlowego pomiędzy **POB** i sprzedawcą lub **POB** i **URDw** lub **POB** i **URD_{ME}** powinno nastąpić niezwłocznie po uzyskaniu takich informacji przez zainteresowane Strony, jednak nie później niż 15 dni kalendarzowych przed planowanym zakończeniem świadczenia usługi bilansowania handlowego. W przypadku niedotrzymania powyższego terminu, **POBz** będzie prowadził **bilansowanie handlowe** sprzedawcy, **URDw** lub **URD_{ME}** do 15 dnia kalendarzowego od uzyskania tej informacji przez **OSDn**, chyba, że w terminie wcześniejszym nastąpi zmiana **POBz** zgodnie z procedurą określoną powyżej.

9.7. PROCEDURA POWIADAMIANIA O ZAWARTYCH UMOWACH SPRZEDAŻY

9.7.1. OGÓLNE ZASADY POWIADAMIANIA

9.7.1.1. Powiadamianie o zawartych umowach sprzedaży z podmiotami innymi niż **OSDn**, dokonywane jest zgodnie z punktem 9.4.2.

9.7.1.2. Powiadomienia dokonuje się na formularzu określonym przez **OSDn** do czasu uruchomienia produkcyjnego **CSIRE** oraz w procedurach awaryjnych lub poza zakresem **CSIRE**.

9.7.1.3. Zawartość formularza powiadomienia, o którym mowa w punkcie 9.7.1.2 określa Załącznik nr 2 do **IRiESD**.

9.7.1.4. Proces zmiany sprzedawcy, o którym mowa w pkt 9.4, rozpoczyna się od dnia otrzymania przez **OSDn** od sprzedawcy powiadomienia, o którym mowa w pkt 9.7.1.1

9.7.1.5. Strony umowy sprzedaży energii elektrycznej są zobowiązane do informowania **OSDn** o zmianach dokonanych w umowach sprzedaży w zakresie danych określonych w załączniku, o którym mowa w pkt 9.7.1.3. Powiadomienia należy dokonać z wyprzedzeniem co najmniej 7 dni kalendarzowych.

9.7.1.6. Dla umów sprzedaży energii elektrycznej dotyczących nowego **PPE** lub nowego **URD** w danym **PPE sprzedawca** zgłasza je **OSDn** za pośrednictwem powiadomienia, o którym mowa w pkt 9.7.1.1. Weryfikacja powiadomienia następuje w okresie 5 dni roboczych od dnia jego otrzymania przez **OSDn**, z uwzględnieniem możliwości korekty błędów i uzupełnienia braków formalnych w terminach, o których mowa w pkt 9.4.2.6 i 9.4.2.7. W tym czasie **OSDn** informuje sprzedawcę o wyniku weryfikacji. W przypadku pozytywnej weryfikacji następuje zabudowa układu pomiarowego lub podanie napięcia, a następnie **OSDn** informuje sprzedawcę o dacie rozpoczęcia realizacji zgłoszonej umowy sprzedaży energii elektrycznej.

9.7.1.7. Rozdzielenie umowy kompleksowej na umowę sprzedaży oraz umowę dystrybucyjną bez dokonywania zmiany sprzedawcy, wymaga zgłoszenia **OSDn** z zachowaniem terminów określonych w pkt 9.4. Rozdzielenie umowy kompleksowej nie wymaga dostosowania układów pomiarowo-rozliczeniowych do wymagań określonych w **IRiESD** i rozporządzeniu pomiarowym.

9.7.1.8. Zakończenie na wniosek **URD** świadczenia usługi dystrybucji na podstawie umowy kompleksowej następuje w dacie odłączenia zasilania w danym **PPE**, tj. stworzenia fizycznej przerwy w torze prądowym (np. demontaż układu pomiarowo-rozliczeniowego, demontaż przyłącza bądź jego fragmentu, wyjęcie wkładki bezpiecznikowej, odłączenie stycznika w **LZO**, itp.).

9.7.2. WERYFIKACJA POWIADOMIEŃ O UMOWACH SPRZEDAŻY ENERGII ELEKTRYCZNEJ

9.7.2.1. **OSDn** dokonuje weryfikacji otrzymanych powiadomień o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej, pod względem ich kompletności, zgodności z umowami, o których mowa w pkt 9.1.4.3 oraz zgodności z zasadami opisanymi w **IRiESD**.

9.7.2.2. **OSDn** przekazuje do sprzedawcy informację o pozytywnym lub negatywnym wyniku przeprowadzonej weryfikacji. W przypadku pozytywnej weryfikacji powiadomienia, **OSDn** przekazuje do **URD** informację o przyjęciu do realizacji nowej umowy sprzedaży energii elektrycznej wraz z oznaczeniem nowego sprzedawcy.

9.7.2.3. Ponowne rozpatrzenie powiadomienia, w przypadku weryfikacji negatywnej, o której mowa w pkt 9.4.2.7, wymaga zgłoszenia umowy zgodnie z pkt 9.7.1.1.

9.7.2.4. W przypadku pozytywnej weryfikacji powiadomień o zawartych umowach sprzedaży energii elektrycznej, o których mowa w pkt 9.7.1.1, **OSDn** we współpracy z **OSDp** przystępuje do konfiguracji **PPE** oraz **MDD** wchodzącego w skład **MB** przyporządkowanego do **POBz**.

9.7.3. ZMIANA ODBIORCY W ISTNIEJĄCYM **PPE**

9.7.3.1. **Cel i zakres.** Zmiana odbiorcy (**URD**) w istniejącym **PPE** odbywa się przez zawarcie nowej umowy sprzedaży i umowy dystrybucji oraz zgłoszenie relacji sprzedawca–**URD**–**PPE**. **OSDn** weryfikuje zgłoszenie i wykonuje odczyt na dzień zmiany (zob. pkt 9.4, 9.7.1 i 9.4.1.10).

9.7.3.2. **Wybór sprzedawcy i umowa sprzedaży. URD** wybiera sprzedawcę i zawiera z nim umowę sprzedaży zgodnie z pkt 9.4.2.

9.7.3.3. **Rozwiązanie dotychczasowej umowy.** Dotychczasowa umowa sprzedaży jest rozwiązywana przez **URD** albo przez nowego sprzedawcę działającego w jego imieniu, zgodnie z pkt 9.4.2.

9.7.3.4. **Umowa dystrybucji. URD** posiada albo uzyskuje umowę o świadczenie usług dystrybucji z **OSDn**, zgodnie z pkt 9.2 i 9.4.2.

9.7.3.5. **Zgłoszenie przed uruchomieniem produkcyjnym CSIRE lub w trybie awaryjnym.** Przed uruchomieniem produkcyjnym **CSIRE**, w procedurach awaryjnych albo poza zakresem **CSIRE** zgłoszenia dokonuje się na formularzu stanowiącym **Załącznik nr 2** do **IRiESD**, pomocniczo także z wykorzystaniem **Załącznika nr 5 do GUD**, w terminach określonych w pkt 9.4.2.3.

9.7.3.6. **Zgłoszenie po uruchomieniu produkcyjnym CSIRE.** Po uruchomieniu produkcyjnym **CSIRE** zgłoszenie jest dokonywane do **OIRE** za pośrednictwem **CSIRE**. Zmiana jest realizowana w terminie 24 godzin od powiadomienia **OIRE** przez nowego sprzedawcę, zgodnie z art. 4j ust. 6a–6d Ustawy i pkt 9.4.1.9.

9.7.3.7. **Weryfikacja. OSDn** weryfikuje zgłoszenie w trybie **IRiESD**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**; kody wyniku weryfikacji określa **Załącznik nr 3** do **IRiESD**.

9.7.3.8. **Sprzedawca podstawowy w PPE.** W przypadku równoległego obowiązywania wielu umów sprzedaży dla jednego **PPE** wskazanie **POBz** i sprzedawcy podstawowego następuje zgodnie z pkt 9.5.

9.7.3.9. **Odczyt na dzień zmiany.** Na dzień zmiany **OSDn** ustala wskazania układu pomiarowo-rozliczeniowego na podstawie odczytu wykonanego maksymalnie z pięciodniowym wyprzedzeniem lub opóźnieniem, w celu rozgraniczenia rozliczeń, zgodnie z pkt 9.4.1.10.

9.7.3.10. **Termin zmiany i powiadomienia.** Termin zmiany i powiadomienia stron określa pkt 9.4.2; **OSDn** informuje strony o dacie i skuteczności zmiany.

9.7.3.11. **Wycofanie zgłoszenia lub rozwiązanie umowy.** Przed uruchomieniem produkcyjnym **CSIRE**, w procedurach awaryjnych albo poza zakresem **CSIRE** wycofanie zgłoszenia lub zgłoszenie rozwiązania umowy sprzedaży następuje na formularzu stanowiącym **Załącznik nr 6 do GUD**, osobno dla każdego **PPE**.

9.7.3.12. **Rozdzielenie umowy kompleksowej lub zakończenie dystrybucji.** Rozdzielenie umowy kompleksowej oraz zakończenie świadczenia usługi dystrybucji odbywa się zgodnie z pkt 9.7.1 i 2.3, z uwzględnieniem zasad odłączenia i wznowienia dostarczania energii elektrycznej.

9.7.3.13. **Ciągłość dostaw – sprzedaż rezerwowa.** W przypadku braku ważnej umowy sprzedaży ciągłość dostaw zapewnia się przez sprzedaż rezerwową na zasadach określonych w pkt 9.1.9.

9.7.3.14. **Konfiguracja i bilansowanie.** Zmiana odbiorcy wymaga aktualizacji konfiguracji **MDD**, wskazania **POBz** oraz danych bilansowania zgodnie z pkt 9.5 i właściwymi umowami, w tym **GUD**.

9.7.3.15. **Dane do rozliczeń.** Dane pomiarowe do rozliczeń są udostępniane **URD** za pośrednictwem **CSIRE** albo poza **CSIRE**, zgodnie z pkt 9.3 i właściwymi umowami.

9.7.3.16. **Zmiana parametrów PPE.** W przypadku zmiany parametrów **PPE URD** powiadamia **OSDn**, który weryfikuje przypisany profil zgodnie z pkt 9.8; w razie potrzeby stosuje się standardowy profil C określony w **Załączniku nr 5** do **IRiESD**.

9.8. ZASADY OPRACOWANIA, AKTUALIZACJI I UDOSTĘPNIANIA STANDARDOWYCH PROFILI ZUŻYCIA

9.8.1. **OSDn** stosuje standardowy profil zużycia będący zbiorem współczynników służących do podziału energii elektrycznej na poszczególne godziny lub okresy 15-minutowe doby, jeżeli dla danego **PPE** o mocy umownej nie większej niż 40 kW nie są dostępne **dane pomiarowe** o wymaganej rozdzielczości. Stosowany przez **OSDn** profil określa Załącznik nr 5 do **IRiESD**.

9.8.2. Dla odbiorców, o których mowa w pkt 9.8.1, korzystających z prawa wyboru sprzedawcy **OSDn** przydziela odpowiedni profil na podstawie:

9.8.2.1. parametrów technicznych przyłącza,

9.8.2.2. grupy taryfowej określonej w umowie dystrybucji lub umowie kompleksowej,

9.8.2.3. historycznego lub przewidywanego rocznego zużycia energii elektrycznej,

9.8.2.4. charakteru odbioru, w tym przeznaczenia zużywanej energii elektrycznej.

9.8.3. W przypadku zmiany parametrów danego **PPE**, o których mowa w pkt 9.8.2, **Odbiorca** jest zobowiązany powiadomić **OSDn**. **OSDn** dokonuje wówczas weryfikacji profilu przydzielonego do tego **PPE**.

9.8.4. **OSDn** stosuje następujący standardowy profil zużycia wykorzystywany w bilansowaniu handlowym miejsc dostarczania energii elektrycznej dla odbiorców o mocy umownej nie większej niż 40 kW:

9.8.4.1. Profil C – dla odbiorców grupy taryfowej C11; wartości profilu i sposób jego stosowania określa Załącznik nr 5 do **IRiESD**.

9.8.5. Dla odbiorców grupy taryfowej R **OSDn** nie stosuje standardowego profilu zużycia w bilansowaniu handlowym; ilość energii określa się zgodnie z Taryfą **OSDn**, umową i dostępnymi danymi pomiarowymi albo szacunkowymi.

9.8.6. Aktualizacja wartości standardowego profilu zużycia wymaga zmiany Załącznika nr 5 w trybie właściwym dla zmiany **IRiESD**. **OSDn** publikuje aktualny profil wraz z **IRiESD**.

9.9. POSTĘPOWANIE REKLAMACYJNE I OBOWIĄZKI INFORMACYJNE

9.9.1. Niniejszy rozdział określa procedury postępowania i rozstrzygania reklamacji w zakresie objętym **IRiESD** oraz podstawowe obowiązki informacyjne **OSDn** wobec użytkowników systemu.

9.9.2. Reklamacje podmiotów zobowiązanych do stosowania **IRiESD** mogą być zgłaszane:

9.9.2.1. w formie pisemnej (drogą pocztową, osobiście),

9.9.2.2. w formie elektronicznej (pocztą elektroniczną),

9.9.2.3. w formie ustnej (osobiście, telefonicznie). Rozstrzygnięcie reklamacji jest przesyłane w takiej samej formie, w której je wniesiono, chyba że zastrzeżono w reklamacji inną formę udzielania odpowiedzi.

9.9.3. **OSDn** realizuje następujące obowiązki w zakresie postępowania reklamacyjnego oraz realizacji obowiązków informacyjnych wynikających z przepisów, o których mowa w pkt 9.1.1.1:

9.9.3.1. przyjmuje od **URD** przez całą dobę zgłoszenia dotyczące przerw w dostarczaniu energii elektrycznej oraz wystąpienia zagrożeń życia i zdrowia spowodowanych niewłaściwą pracą **sieci**;

9.9.3.2. udziela **URD**, na ich żądanie, informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania energii elektrycznej przerwanego z powodu awarii w **sieci**;

9.9.3.3. powiadamia, z co najmniej pięciodniowym wyprzedzeniem o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej w formie:

9.9.3.3.1. ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie – jeżeli **URD** jest zasilany z **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV,

9.9.3.3.2. indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych lub za pomocą innego środka komunikowania się (w tym e-mail) – jeżeli **URD** jest zasilany z **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV,

9.9.3.3.3. wiadomości wysyłanych na adres poczty elektronicznej, jeżeli **URD** udostępnił ten adres.

9.9.3.4. informuje na piśmie z co najmniej:

9.9.3.4.1. rocznym wyprzedzeniem - o konieczności dostosowania urządzeń i instalacji do zmienionego napięcia znamionowego, podwyższonego poziomu prądów zwarcia, zmiany rodzaju przyłącza lub innych warunków funkcjonowania **sieci**, jeżeli **URD** jest zasilany z **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV,

9.9.3.4.2. trzyletnim wyprzedzeniem - o konieczności dostosowania urządzeń i instalacji do zmienionego napięcia znamionowego, podwyższonego poziomu prądów zwarcia lub

innych warunków funkcjonowania **sieci**, jeżeli **URD** jest zasilany z **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV,

9.9.3.4.3. tygodniowym wyprzedzeniem – o zamierzonej zmianie nastawień w automatyce zabezpieczeniowej i innych parametrach mających wpływ na współpracę ruchową z **sieci**ą, jeżeli **URD** jest zasilany z **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV.

9.9.3.5. kontaktuje się z **URD** w sprawie odpłatnego podejmowania stosownych czynności w **sieci** w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania, przez **URD** lub inny podmiot, prac w obszarze oddziaływania tej **sieci**,

9.9.3.6. przyjmuje od **URD** reklamacje na wstrzymanie przez **OSDn** dostarczania energii z przyczyn innych niż wskazane w pkt 2.3.2,

9.9.3.7. przyjmuje dodatkowe zlecenia od **URD** na wykonanie czynności wynikających z taryfy **OSDn**,

9.9.3.8. przyjmuje od Prosumenta, Prosumenta zbiorowego oraz Prosumenta wirtualnego będącego konsumentem w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, reklamacji dotyczących przyłączenia mikroinstalacji.

9.9.4. Zgłoszenie przez podmiot reklamacji do **OSDn** powinno zawierać w szczególności:

9.9.4.1. dane adresowe podmiotu;

9.9.4.2. datę zaistnienia oraz dokładny opis i przyczynę okoliczności stanowiących podstawę reklamacji wraz z uzasadnieniem;

9.9.4.3. zgłaszane żądanie;

9.9.4.4. dokumenty uzasadniające żądanie.

9.9.5. **OSDn** rozstrzyga zgłoszoną reklamację w terminie nie dłuższym niż:

9.9.5.1. 14 dni kalendarzowych od daty otrzymania zgłoszenia reklamacji od **URD** – jeżeli reklamacja dotyczy rozliczeń za świadczone przez **OSDn**, usługi dystrybucji, lub jeżeli reklamacja dotyczy kwestii związanych ze wstrzymaniem dostarczania energii elektrycznej dokonanym z inicjatywy **OSDn**,

9.9.5.2. 7 dni kalendarzowych od daty otrzymania zgłoszenia reklamacji od sprzedawcy – jeżeli reklamacja została złożona sprzedawcy przez **URD** posiadającego zawartą umowę sprzedaży i reklamacja dotyczy odczytu wskazań układu pomiarowo-rozliczeniowego udostępnionego przez **OSDn** do sprzedawcy,

9.9.5.3. 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania zgłoszenia reklamacji – w pozostałych przypadkach (w przypadkach **URD** będących konsumentami w terminie 14 dni).

9.9.6. W przypadku konieczności wykonania dodatkowych analiz i pomiarów, **OSDn** we wskazanych powyżej terminach, informuje o planowanym terminie rozpatrzenia reklamacji.

9.10. ZESTAWIENIE KONSEKWENCJI PROCESOWYCH

Błąd / uchybienie	**Skutek (odmowa przyjęcia, korekta, termin naprawy)**	**Termin i kanał korekty (CSIRE / system OSDn)**	**Podstawa (IRiESD / IRiESP-OIRE / TSKB)**
Błąd lub uchybienie w komunikacie albo danych procesu	Odmowa przyjęcia albo korekta; termin naprawy zgodnie z właściwym procesem	**CSIRE**, a poza zakresem lub awaryjnie system **OSDn**; po przywróceniu **CSIRE** synchronizacja danych	**IRiESD** / **IRiESP-OIRE** / **TSKB**

10. INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI SIECI DYSTRYBUCYJNEJ SŁOWNIK SKRÓTÓW I DEFINICJI

Na potrzeby niniejszej Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej przyjęto następujące oznaczenia skrótów i definicje stosowanych pojęć.

10.1. OZNACZENIA SKRÓTÓW

ARNE	Automatyczna regulacja napięcia elektrowni
AWSCz	Automatyka wymuszania składowej czynnej, stosowana dla potrzeb zabezpieczeń ziemnozwarciowych w **sieci**ach skompensowanych
CSIRE	Centralny system informacji rynku energii
DUB	**Dostawca usług bilansujących**
EAZ	**Elektroenergetyczna automatyka zabezpieczeniowa**
EIC	Schemat kodowania identyfikacji na rynku energii (Energy Identification Coding Scheme)
GUD	**Generalna umowa dystrybucji**
IRiESD	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (całość)
IRiESD-Bilansowanie	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej – część: **bilansowanie systemu** i zarządzania ograniczeniami systemowymi
IRiESD OSDp	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej **OSDp**
IRiESP	Instrukcja ruchu i eksploatacji **sieci** przesyłowej (całość)
IRiESP-OIRE	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej część „Sposób funkcjonowania Centralnego systemu informacji rynku energii oraz współpracy Operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, działającego jako **Operator informacji rynku energii**, z Użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi lub uprawionymi do korzystania z Centralnego systemu informacji rynku energii”.
JB	Jednostka bilansowa
JBz	Jednostka Bilansowania Zasobów
JG	Jednostka grafikowa
KSE	**Krajowy system elektroenergetyczny**
kWp	Jednostka mocy szczytowej baterii słonecznej, która jest oddawana przy określonym promieniowaniu słonecznym
LRW	Lokalna rezerwa wyłącznikowa
LSPR	Lokalny System Pomiarowo Rozliczeniowy

LZO	Licznik zdalnego odczytu
MB	**Miejsce Dostarczania** Energii Elektrycznej Rynku Bilansującego
MD	**Miejsce Dostarczania** Energii Elektrycznej
NC RfG	Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiające kodeks **sieci** dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do **sieci**
MDD	**Miejsce Dostarczania Energii Rynku Detalicznego**
nN	Niskie napięcie
OH	**Operator handlowy**
OHT	**Operator handlowo-techniczny**
OIRE	**Operator informacji rynku energii**
OR	**Operator** Rynku
OOSŁ	**Operator ogólnodostępnej stacji ładowania**
ORed	**Obiekt** Redukcji
OSD	**Operator systemu dystrybucyjnego**
OSDp	**Operator systemu dystrybucyjnego**, którego **sieć dystrybucyjna** posiada bezpośrednie połączenie z **sieci**ą przesyłową – właściwy terytorialnie **OSDp**.
OSDn	**OSDn**, działająca jako **operator systemu dystrybucyjnego**, którego **sieć dystrybucyjna** nie posiada bezpośredniego połączenia z **sieci**ą przesyłową
OSP	**Operator systemu przesyłowego** – Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.
PCC	Punkt przyłączenia źródła energii elektrycznej
PDE	**Punkt Dostarczania Energii**
POB	**Podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe**
POBz	**Podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe** zasobów
PP	**Punkt Pomiarowy**
PPB	**Punkt pomiarowy - licznik bilansujący**
PPE	**Punkt Poboru Energii**
PPI	**Punkt pomiarowy - inny**

PPW	**Punkt pomiarowy** – punkt wymiany
nN	Niskie napięcie
Plt	Wskaźnik długookresowego migotania światła, obliczany z sekwencji 12 kolejnych wartości **Pst** zgodnie ze wzorem: $$P_{lt} = \sqrt[3]{\frac{\sum_{i=1}^{12} {P_{st,i}}^3}{12}}$$ gdzie: i – indeks kolejnych wartości **Pst**.
Pst	Wskaźnik krótkookresowego migotania światła, mierzony przez 10 minut.
RODO	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE
RRM	Regulamin Rynku Mocy
RB	**Rynek Bilansujący**
SCO	**Samoczynne częstotliwościowe odciążanie**
SN	**Średnie napięcie**
SOWE	System Operatywnej Współpracy z Elektrowniami
SPZ	Samoczynne ponowne załączanie - automatyka elektroenergetyczna, której działanie polega na samoczynnym podaniu impulsu załączającego wyłącznik liniowy bezzwłocznie lub po upływie odpowiednio dobranego czasu, po przejściu tego wyłącznika w stan otwarcia
SZR	Samoczynne załączanie rezerwy - automatyka elektroenergetyczna, której działanie polega na samoczynnym przełączeniu odbiorców z zasilania ze źródła podstawowego na zasilanie ze źródła rezerwowego, w przypadku nadmiernego obniżenia się napięcia lub zaniku napięcia
THD	Współczynnik odkształcenia napięcia harmonicznymi, obliczany zgodnie ze wzorem: $$THD = \sqrt{\sum_{h=2}^{40} {U_h}^2}$$ gdzie: h – rząd harmonicznej; U_h – wartość względna napięcia w procentach składowej podstawowej.

TSKB	Techniczne Standardy Komunikacji Biznesowej
TSSI	Techniczne Standardy Systemów Informacyjnych
TSPS	Techniczne Standardy Przyłączenia Systemów
URB	**Uczestnik Rynku Bilansującego**
URD	**Uczestnik Rynku Detalicznego**, którego **sieci** i **urządzenia** są przyłączone do **sieci OSD**
URD_{ME}	**Uczestnik Rynku Detalicznego** typu posiadacz magazynu energii elektrycznej, o łącznej mocy zainstalowanej magazynu energii elektrycznej większej niż 50 kW
URDo	**Uczestnik Rynku Detalicznego** typu **Odbiorca**
URDw	**Uczestnik Rynku Detalicznego** typu **wytwórca**
URE	Urząd Regulacji Energetyki
WDB	**Warunki dotyczące bilansowania**
WIRE	System wymiany informacji o rynku energii
OZPG	**Oferta zintegrowanego procesu grafikowania**
PPOSP	**Program pracy**
TCM	Warunki, zasady i metody opracowywane na podstawie kodeksów **sieci** i wytycznych UE (ang. terms, conditions and methodologies), o ile mają zastosowanie do **OSDn**, **OSDp**, **OSP** lub użytkowników systemu.

10.2.

POJĘCIA I DEFINICJE

Analizator jakości energii elektrycznej	Przyrząd pomiarowy służący do pomiarów jakości energii elektrycznej.
Automatyczny układ regulacji napięcia elektrowni (ARNE)	Układ automatycznej regulacji napięcia i mocy biernej w węźle wytwórczym.
Awaria techniczna	Gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, **urządzenia** technicznego lub systemu urządzeń technicznych powodujące przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości. Awarię techniczną mogą wywołać również zdarzenia w cyberprzestrzeni, w rozumieniu ustawy o stanie klęski żywiołowej, oraz działania o charakterze terrorystycznym.
Bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej	Zdolność systemu elektroenergetycznego do zapewnienia bezpieczeństwa pracy **sieci** elektroenergetycznej oraz równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię.
Bilansowanie handlowe	Zgłaszanie **OSP** przez **POB** do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez użytkowników systemu i prowadzenie rozliczania niezbilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 9 EB GL dla każdego okresu rozliczania niezbilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 10 EB GL.
Bilansowanie systemu	Działalność gospodarcza wykonywana przez **OSP** w ramach świadczonych usług przesyłania, polegająca na równoważeniu zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii, w tym bilansowanie w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia 2019/943.
Dane pomiarowe	Dane pozyskiwane lub wyznaczane dla punktu pomiarowego.
Dni robocze	Dni od poniedziałku do piątku inne niż dni ustawowo wolne od pracy.
Dostawca usług bilansujących	**Dostawca usług bilansujących** w rozumieniu art. 2 pkt 6 EB GL.
Dystrybucja energii elektrycznej	Transport energii elektrycznej **sieci**ami dystrybucyjnymi w celu jej dostarczania odbiorcom, z wyłączeniem sprzedaży energii.
Elektroenergetyczna automatyka zabezpieczeniowa	Automatyka której celem jest wykrywanie zakłóceń w pracy systemu elektroenergetycznego lub jego elementach oraz podejmowanie działań mających na celu zminimalizowanie ich skutków. **EAZ** dzielimy na automatykę eliminacyjną, prewencyjną oraz restytucyjną

Farma fotowoltaiczna	Moduł parku energii wykorzystujący do wytwarzania energii elektrycznej energię promieniowania słonecznego, przyłączony do **sieci** w jednym miejscu przyłączenia.
Farma wiatrowa	Moduł parku energii wykorzystujący do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, przyłączony do **sieci** w jednym miejscu przyłączenia.
Fizyczny Punkt Pomiarowy	Miejsce w **sieci**, urządzeniu lub instalacji, w którym dokonywany jest pomiar przepływającej energii elektrycznej.
Generalna umowa dystrybucji	Umowa o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej przez **OSD** na rzecz sprzedawcy, w celu umożliwienia realizacji przez sprzedawcę umów sprzedaży energii elektrycznej z **URD** przyłączonych do **sieci OSD**, którzy posiadają z **OSD** zawartą umowę dystrybucyjną.
Grupy przyłączeniowe	Grupy podmiotów ubiegających się o przyłączenie do **sieci** urządzeń, instalacji i **sieci**, podzielone według następujących kryteriów: grupa III – przyłączane bezpośrednio do **sieci** o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, lecz niższym niż **110 kV**, grupa IV – przyłączane bezpośrednio do **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz mocy przyłączeniowej większej niż 40 kW, grupa V – przyłączane bezpośrednio do **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz mocy przyłączeniowej nie większej niż 40 kW, grupa VI – przyłączane do **sieci** poprzez tymczasowe **przyłącze**, które będzie na zasadach określonych w umowie o przyłączenie zastąpione przyłączem docelowym lub podmioty przyłączane do **sieci** na czas określony, lecz nie dłuższy niż rok.
Jednostka wytwórcza	Moduł wytwarzania energii, tj. wyodrębniony zespół urządzeń należących do przedsiębiorstwa energetycznego lub odbiorcy, służący do wytwarzania energii elektrycznej i wyprowadzania mocy, opisany poprzez dane techniczne i handlowe. **Jednostka wytwórcza** obejmuje zatem także transformatory blokowe oraz linie blokowe wraz z łącznikami w miejscu przyłączenia jednostki do **sieci**. Kategorie (typy) modułów wytwarzania energii określa Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/631 z dnia 14 kwietnia 2016 r. ustanawiające kodeks **sieci** dotyczący wymogów w zakresie przyłączenia jednostek wytwórczych do **sieci** (Dz. Urz. UE L 112/1 z 27.4.2016) - **NC RfG** oraz decyzja Prezesa **URE** z dnia 16.07.2018 r. o zatwierdzeniu propozycji Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. dot. wartości progów mocy maksymalnych dla modułów wytwarzania energii typu B, C i D dla Rzeczpospolitej Polskiej.

Kod EIC	Kod służący do identyfikacji podmiotów na europejskim rynku energii. Kody nadawane są przez Centralne Biuro Kodów **EIC** (ENTSO-E) i przez Lokalne Biura Kodów **EIC** w poszczególnych krajach. W Polsce, w zakresie energii elektrycznej Lokalne Biura Kodów **EIC** prowadzone są przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (numer identyfikacyjny 19)
Krajowy system elektroenergetyczny	**System elektroenergetyczny** na terenie Polski.
Linia bezpośrednia	Linia elektroenergetyczna łącząca wydzieloną jednostkę wytwarzania energii elektrycznej bezpośrednio z odbiorcą lub linia elektroenergetyczna łączącą jednostkę wytwarzania energii elektrycznej przedsiębiorstwa energetycznego z instalacjami należącymi do tego przedsiębiorstwa albo instalacjami należącymi do przedsiębiorstw od niego zależnych.
Łącze niezależne	Łącze przeznaczone wyłącznie dla potrzeb **EAZ**, służące do realizacji pracy współbieżnej zabezpieczeń lub przesyłania sygnału bezwarunkowego wyłączenia drugiego końca linii. Łącze może być realizowane jako dedykowane włókna światłowodów, w których pozostałe włókna służą realizacji innych funkcji telekomunikacyjnych.
Magazyn energii elektrycznej	Instalacja umożliwiająca magazynowanie energii elektrycznej i wprowadzenie jej do **sieci** elektroenergetycznej.
Miejsce dostarczania	Punkt w **sieci**, do którego **przedsiębiorstwo energetyczne** dostarcza energię elektryczną, określony w umowie o przyłączenie do **sieci** albo w umowie o świadczenie usług dystrybucji, albo w umowie sprzedaży energii elektrycznej, albo w umowie kompleksowej, będący jednocześnie miejscem jej odbioru.
Miejsce dostarczania energii rynku bilansującego (MB)	Określany przez **OSP** punkt w **sieci** objętej obszarem Rynku Bilansującego reprezentujący pojedynczy węzeł albo grupę węzłów w **sieci**, lub umowny punkt „ponad **sieci**ą”, w którym następuje przekazanie energii pomiędzy Uczestnikiem Rynku Bilansującego a Rynkiem Bilansującym.
Miejsce Dostarczania Energii Rynku Detalicznego (MDD)	Określony przez **OSD** punkt w **sieci** dystrybucyjnej poza obszarem Rynku Bilansującego, w którym następuje przekazanie energii pomiędzy Sprzedawcą lub **POBz** a **URD**.
Miejsce przyłączenia	Punkt w **sieci**, w którym **przyłącze** łączy się z **sieci**ą.

Mikroinstalacja	Odnawialne źródło energii, o łącznej mocy zainstalowanej nie większej niż 50 kW, przyłączone do **sieci** elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż **110 kV** albo o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 150 kW, w której łączna moc zainstalowana elektryczna jest nie większa niż 50 kW;
Mikroźródło	Generator energii elektrycznej niezależnie od źródła energii pierwotnej, zainstalowany na stałe wraz z układami zabezpieczeń, przyłączony jednofazowo lub wielofazowo do **sieci** niskiego napięcia, o prądzie znamionowym nie większym niż 16A.
Moc dyspozycyjna	
Moc osiągalna	jednostki wytwórczej albo magazynu energii elektrycznej pomniejszona o ubytki mocy. **Moc osiągalna** Maksymalna moc czynna, przy której **jednostka wytwórcza** albo **magazyn energii elektrycznej** może pracować przez czas nieograniczony bez uszczerbku dla trwałości tej jednostki przy parametrach nominalnych, potwierdzona testami.
Moc przyłączeniowa	Moc czynna planowana do pobierania lub wprowadzania do **sieci**, określona w umowie o przyłączenie jako wartość maksymalna wyznaczana w ciągu każdej godziny okresu rozliczeniowego ze średnich wartości tej mocy w okresie 15 minut, służąca do zaprojektowania przyłącza.
Moc umowna	Moc czynna, pobierana lub wprowadzana do **sieci**, określona w: umowie o świadczenie usług dystrybucji, umowie sprzedaży energii elektrycznej albo umowie kompleksowej, jako wartość maksymalna, wyznaczona w ciągu każdej godziny okresu rozliczeniowego ze średnich wartości tej mocy rejestrowanych w okresie 15 minutowych, albo umowie o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej zawieranej pomiędzy **OSP** a **OSD**, jako średnia z maksymalnych łącznych mocy średniogodzinnych pobieranych przez danego **OSD** w miejscach dostarczania energii elektrycznej z **sieci** przesyłowej będących miejscami przyłączenia **sieci** dystrybucyjnej do **sieci** przesyłowej, wyznaczoną na podstawie wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych, albo umowie o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej zawieranej pomiędzy **OSP** a **OSD**, dla miejsc dostarczania energii elektrycznej niebędących miejscami przyłączenia **sieci** dystrybucyjnej do **sieci** przesyłowej, jako wartość maksymalna ze średnich wartości tej mocy w okresie godziny.

Należyta staranność	Wykonywanie czynności ruchowych oraz prac eksploatacyjnych w obiektach, instalacjach i urządzeniach elektroenergetycznych, w terminach i zakresach zgodnych z obowiązującymi przepisami i instrukcjami w tym Instrukcją Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej, z uwzględnieniem zasad efektywności i minimalizacji kosztów, prowadzących do zachowania wymaganej niezawodności, jakości dostaw i dotrzymywanie ustaleń wynikających z zawartych umów.
Napięcie znamionowe	Wartość skuteczna napięcia określająca i identyfikująca **sieć** elektroenergetyczną.
Napięcie deklarowane	Wartość napięcia zasilającego uzgodniona miedzy **OSD** i odbiorcą – wartość ta jest zwykle zgodna z napięciem znamionowym.
Nielegalne pobieranie energii elektrycznej	Pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez **układ pomiarowo-rozliczeniowy**.
Niezbilansowanie	**Niezbilansowanie** w rozumieniu art. 2 pkt 8 EB GL.
Normalny układ pracy sieci	Układ pracy **sieci** i przyłączonych źródeł wytwórczych, zapewniający najkorzystniejsze warunki techniczne i ekonomiczne transportu energii elektrycznej oraz spełnienie kryteriów niezawodności pracy **sieci** i jakości energii elektrycznej dostarczanej użytkownikom **sieci**.
Normalne warunki pracy sieci	Stan pracy **sieci**, w którym pokryte jest zapotrzebowanie na moc, obejmujący operacje łączeniowe i eliminację zaburzeń przez automatyczny system zabezpieczeń, przy równoczesnym braku wyjątkowych okoliczności spowodowanych: wpływami zewnętrznymi takimi jak np.: niezgodność instalacji lub urządzeń odbiorcy z odpowiednimi normami i przepisami, czynnikami będącymi poza kontrolą **OSD** takimi jak np.: wyjątkowe warunki atmosferyczne i klęski żywiołowe, zakłócenia spowodowane przez osoby trzecie, działania siły wyższej, wprowadzenie ograniczeń mocy zgodnie z innymi przepisami.

Obiekt	Budynek lub budowla w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, a także ich wyodrębnioną część albo zespół budynków lub budowli, które mieszczą się pod jednym adresem lub w jednej lokalizacji, wraz z urządzeniami połączonymi ze sobą **siecią** lub instalacją odbiorczą przyłączoną do **sieci** elektroenergetycznej – w celu dostarczania energii elektrycznej na podstawie umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej albo umowy kompleksowej, o których mowa odpowiednio w art. 5 ***ust. 1*** i 3 **Ustawy**, zawartych z tym samym odbiorcą, przy wykorzystaniu jednego lub więcej przyłączy tworzących kompletny układ zasilania.
Obiekt pomiarowy	Zbiór fizyczny lub wirtualny obejmujący co najmniej jeden **PP**.
Obrót energią elektryczną	Działalność gospodarcza polegająca na handlu hurtowym albo detalicznym energią elektryczną. Obszar **OSDn** Posiadana przez **OSDn sieć** elektroenergetyczna na obszarze określonym w koncesji na dystrybucję energii elektrycznej **OSDn**, za której ruch i eksploatację odpowiada **OSDn**. Obszar **RB** Obszar Sieci **OSDp**/**OSDn** Część systemu elektroenergetycznego, w której jest prowadzony hurtowy **obrót energią elektryczną** oraz w ramach której **OSP** równoważy bieżące zapotrzebowanie na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym, oraz zarządza ograniczeniami systemowymi i prowadzi wynikające z tego rozliczenia, z podmiotami uczestniczącymi w **RB**. Obszar **sieci** dystrybucyjnej **OSDp** oraz **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, dla których **OSDp** realizuje obowiązki w zakresie współpracy z **OSP**.
Odbiorca	
Odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera energię elektryczną na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.
Odbiorca końcowy	dokonujący zakupu energii elektrycznej wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym. **Odbiorca końcowy**
Odbiorca w ORed	**Odbiorca** dokonujący zakupu energii elektrycznej na własny użytek; do własnego użytku nie zalicza się energii elektrycznej zakupionej w celu jej magazynowania lub zużycia na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji. podmiot będący stroną umowy o świadczenie usług przesyłania lub umowy regulującej zasady świadczenia usługi dystrybucji w danym **ORed**

Odłączenie od sieci	Trwałe rozdzielenie urządzeń, instalacji lub **sieci** podmiotu przyłączonego do **sieci** dystrybucyjnej, obejmujące m.in. trwały demontaż elementów przyłącza.
Ograniczenia elektrowniane	Ograniczenia wynikające z technicznych warunków pracy jednostek wytwórczych.
Ograniczenia sieciowe	Ograniczenia przesyłowe, o których mowa w art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2019/943.
Operator	**Operator systemu przesyłowego** lub **operator systemu dystrybucyjnego**.
Operator handlowy (OH)	Podmiot, który jest odpowiedzialny za dysponowanie Jednostką Grafikową Uczestnika Rynku Bilansującego w zakresie handlowym.
Operator handlowo-techniczny (OHT)	Podmiot, który jest odpowiedzialny za dysponowanie Jednostką Grafikową Uczestnika Rynku Bilansującego w zakresie handlowym i technicznym.
Operator informacji rynku energii	Podmiot odpowiedzialny za zarządzanie i administrowanie Centralnym systemem informacji rynku energii oraz przetwarzanie zgromadzonych w nim informacji na potrzeby realizacji procesów rynku energii;
Operator ogólnodostępnej stacji ładowania	Podmiot odpowiedzialny za budowę, zarządzanie, bezpieczeństwo funkcjonowania, eksploatację, konserwację i remonty ogólnodostępnej stacji ładowania.
Operator pomiarów	Podmiot, który realizuje funkcje operatorskie w zakresie przekazywania i pozyskiwania danych pomiarowych do/od **OSP** zgodnie z **WDB**.
Operator systemu dystrybucyjnego	**Przedsiębiorstwo energetyczne** zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, odpowiedzialne za **ruch sieciowy** w systemie dystrybucyjnym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę **sieci** dystrybucyjnej, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.
Operator systemu przesyłowego	**Przedsiębiorstwo energetyczne** zajmujące się przesyłaniem energii elektrycznej, odpowiedzialne za **ruch sieciowy** w systemie przesyłowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę **sieci** przesyłowej, w tym połączeń z innymi systemami elektroenergetycznymi.

Podmiot odpowiedzialny za bilansowanie (POB)	Podmiot w rozumieniu art. 2 pkt 14 rozporządzenia 2019/943 uczestniczący w **RB** na podstawie umowy przesyłowej.
Podmiot prowadzący bilansowanie handlowe zasobów (POBz)	Podmiot odpowiedzialny za **niezbilansowanie** zasobów: których jest właścicielem, przy czym w uzasadnionych sytuacjach zamiast właściciela może działać **użytkownik systemu**, który dysponuje innym niż własność tytułem prawnym do zasobu albo zasobów, lub w odniesieniu do których został wskazany jako odpowiedzialny za ich **niezbilansowanie** przez właścicieli albo sprzedawców energii elektrycznej w przypadku zasobów odbiorców końcowych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej.
Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci (podmiot przyłączony do sieci)	**Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci** swoich urządzeń, instalacji lub **sieci** elektroenergetycznej (podmiot którego **urządzenia**, **instalacje** i **sieci** są przyłączone do **sieci** elektroenergetycznej).
Procedura zmiany sprzedawcy	Zbiór działań zapoczątkowany w dniu złożenia przez odbiorcę (lub sprzedawcę w imieniu odbiorcy) zgłoszenia zmiany sprzedawcy, który w konsekwencji podjętych przez **OSD** prac, doprowadza do zmiany sprzedawcy przez odbiorcę, lub w przypadku nie spełnienia warunków koniecznych do realizacji procedury, do przekazania odbiorcy oraz nowemu sprzedawcy informacji o przerwaniu procesu zmiany sprzedawcy wraz z podaniem przyczyn.

Proces rynku energii	Sekwencja działań realizowanych przez co najmniej dwa podmioty będące Użytkownikiem systemu elektroenergetycznego lub **OIRE**, na podstawie których następuje **sprzedaż energii elektrycznej**, jej wprowadzenie do **sieci** lub pobór lub świadczenie usług związanych z energią elektryczną. Programy łączeniowe Procedury i czynności związane z operacjami łączeniowymi, próbami napięciowymi, tworzeniem układów przejściowych oraz włączeniami do systemu elektroenergetycznego nowych obiektów, a także po dłuższym postoju związanym z modernizacją lub przebudową. Prosument **Odbiorca końcowy** wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w mikroinstalacji, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, nie stanowi to przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ***ust. 2*** ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej; Prosument wirtualny energii odnawialnej **Odbiorca końcowy** wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii na własne potrzeby w instalacji odnawialnego źródła energii przyłączonej do **sieci** dystrybucyjnej elektroenergetycznej w innym miejscu niż **miejsce dostarczania** energii elektrycznej do tego odbiorcy, która jednocześnie nie jest przyłączona do **sieci** dystrybucyjnej elektroenergetycznej za pośrednictwem wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego, pod warunkiem że w przypadku odbiorcy końcowego niebędącego odbiorcą energii elektrycznej w gospodarstwie domowym wytwarzanie to nie stanowi przedmiotu przeważającej działalności gospodarczej określonej zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 40 ***ust. 2*** ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.
Przedsiębiorstwo energetyczne	Podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, magazynowania, przesyłania, dystrybucji energii lub obrotu nią.
Przedsiębiorstwo obrotu	**Przedsiębiorstwo energetyczne** prowadzące działalność gospodarczą polegającą na handlu hurtowym lub detalicznym energią elektryczną, niezależnie od innych rodzajów prowadzonych działalności.
Przekaźnik SCO	Wyodrębniony przekaźnik albo funkcja w terminalu zabezpieczeniowym lub sterowniku układu sterowania stacji, które wykonują pomiar częstotliwości i porównanie częstotliwości zmierzonej z nastawioną wielkością kryterialną, po przekroczeniu której generowany jest sygnał sterujący w celu wyłączenia odbioru za pomocą wyłączników.

Przerwa w dostarczaniu energii elektrycznej planowana	Przerwa wynikająca z programu prac eksploatacyjnych **sieci** elektroenergetycznej; czas trwania tej przerwy jest liczony od momentu otwarcia wyłącznika do czasu wznowienia dostarczania energii elektrycznej.
Przerwa w dostarczaniu energii elektrycznej nieplanowana	Przerwa spowodowana wystąpieniem awarii w **sieci** elektroenergetycznej, przy czym czas trwania tej przerwy jest liczony od momentu uzyskania przez **przedsiębiorstwo energetyczne** zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej informacji o jej wystąpieniu do czasu wznowienia dostarczania energii elektrycznej.
Przesyłanie - transport energii elektrycznej	Przesyłanie-transport energii elektrycznej **sieci**ami przesyłowymi w celu jej dostarczania do **sieci** dystrybucyjnych lub odbiorcom końcowym przyłączonym do **sieci** przesyłowych, z wyłączeniem sprzedaży energii.
Przyłącze	Odcinek lub element **sieci** służący do połączenia urządzeń, instalacji lub **sieci** podmiotu, o wymaganej przez niego mocy przyłączeniowej, z pozostałą częścią **sieci** przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego na rzecz podmiotu usługę przesyłania lub dystrybucji.
Punkt Dostarczania Energii	**Miejsce przyłączenia URD** do **sieci** dystrybucyjnej poza obszarem Rynku Bilansującego, obejmujące jeden lub więcej fizycznych punktów przyłączenia do **sieci**, dla których realizowany jest proces bilansowania handlowego.
Punkt Poboru Energii	**Punkt pomiarowy** w instalacji lub **sieci**, dla którego dokonuje się rozliczeń oraz dla którego może nastąpić zmiana sprzedawcy.
Punkt pomiarowy (PP)	Miejsce w urządzeniu, instalacji lub **sieci** elektroenergetycznej, w którym dokonuje się pomiaru lub wyznaczenia wielkości fizycznych dotyczących energii elektrycznej.
Punkt pomiarowy - licznik bilansujący (PPB)	**Punkt pomiarowy** w **sieci**, w którym dokonuje się pomiaru lub wyznaczenia wielkości fizycznych dotyczących energii elektrycznej dla stacji elektroenergetycznej transformującej **średnie napięcie** na niskie (**SN**/**nN**), stanowiącej element **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**.
Punkt pomiarowy - inny (PPI)	**Punkt pomiarowy** w urządzeniu, instalacji lub **sieci**, w którym dokonuje się pomiaru lub wyznaczenia wielkości fizycznych dotyczących energii elektrycznej, niebędący **PPB** albo **PPE** albo **PPW**.
Rejestrator zakłóceń	Rejestrator zapisujący przebiegi chwilowe napięć, prądów i sygnałów logicznych.

Rejestrator zdarzeń	Rejestrator zapisujący czasy wystąpienia i opisy znakowe zmian stanów urządzeń pola, w którym jest zainstalowany, w tym układów **EAZ**.
Reprezentant prosumentów	Osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której **ustawa** przyznaje zdolność prawną, uprawnioną na podstawie umowy, o której mowa w art. 4a ***ust. 1*** **Ustawy OZE**, do reprezentacji prosumentów wirtualnych energii odnawialnej lub prosumentów zbiorowych energii odnawialnej, w szczególności w relacjach z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, zarządcą budynku wielolokalowego lub organami administracji architektoniczno-budowlanej, a w przypadku prosumenta wirtualnego energii odnawialnej – także podmiotem odpowiedzialnym za **bilansowanie handlowe**.
Ruch próbny	Nieprzerwana praca uruchamianych urządzeń, instalacji lub **sieci**, przez okres co najmniej 72 godzin, z parametrami pracy określonymi przez operatora systemu dystrybucyjnego.
Ruch sieciowy	Sterowanie pracą **sieci**.
Rynek bilansujący	**Rynek bilansujący** w rozumieniu art. 2 pkt 2 EB GL.
Rynek detaliczny	Obszar **sieci** dystrybucyjnej zarządzanej przez **OSD**, która nie jest objęta obszarem Rynku Bilansującego.
Rzeczywiste miejsce dostarczania energii elektrycznej	**Miejsce dostarczania** energii elektrycznej, w którym jest realizowana dostawa tej energii powiązana bezpośrednio z jej fizycznymi przepływami, której ilość jest wyznaczana za pomocą układu pomiarowo-rozliczeniowego, będące jednocześnie rzeczywistym miejscem odbioru tej energii
Samoczynne częstotliwościowe odciążanie – SCO	Samoczynne wyłączanie zdefiniowanych grup odbiorców w przypadku obniżenia się częstotliwości do określonej wielkości (automatyczne odłączenie odbioru przy niskiej częstotliwości w rozumieniu NC ER), spowodowanego deficytem mocy w systemie elektroenergetycznym. Samoczynne ponowne załączanie – **SPZ** Automatyka elektroenergetyczna, której działanie polega na samoczynnym podaniu impulsu załączającego wyłącznik linii po upływie odpowiednio dobranego czasu, po przejściu tego wyłącznika w stan otwarcia z powodu zadziałania **zabezpieczenia**. Sieci Instalacje połączone i współpracujące ze sobą, służące do przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, należące do przedsiębiorstwa energetycznego,
Sieć	przesyłowa **Sieć** elektroenergetyczna najwyższych lub wysokich napięć, za której **ruch sieciowy** jest odpowiedzialny **operator systemu przesyłowego**.

Sieć dystrybucyjna	**Sieć** elektroenergetyczna wysokich, średnich i niskich napięć, za której **ruch sieciowy** jest odpowiedzialny **operator systemu dystrybucyjnego**.
Skorygowane dane pomiarowe	**Dane pomiarowe** wyznaczone w przypadku gdy **dane pomiarowe** pozyskane z licznika konwencjonalnego lub z licznika zdalnego odczytu są błędne.
Sprzedawca	**Przedsiębiorstwo energetyczne** prowadzące działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży energii elektrycznej przez niego wytworzonej lub **przedsiębiorstwo energetyczne** prowadzące działalność gospodarczą polegającą na obrocie energią elektryczną.
Sprzedawca rezerwowy	**Przedsiębiorstwo energetyczne wyznaczone zgodnie z art. 40 ust. 3 pkt 1 Ustawy OZE jako Sprzedawca zobowiązany na obszarze działania OSDn, realizujące sprzedaż rezerwową energii elektrycznej na zasadach określonych w Ustawie, Ustawie OZE, IRiESD OSDn oraz właściwych umowach.**
Sprzedawca zobowiązany	**Przedsiębiorstwo energetyczne wyznaczone zgodnie z art. 40 ust. 3 pkt 1 Ustawy OZE jako sprzedawca zobowiązany na obszarze działania OSDn.**
Sprzedaż energii elektrycznej	
Sprzedaż rezerwowa	**Sprzedaż energii elektrycznej URD** przyłączonemu do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, dokonywana przez Sprzedawcę rezerwowego w przypadku, gdy dla danego **PPE** nie jest realizowana umowa sprzedaży albo umowa kompleksowa przez dotychczasowego sprzedawcę, na zasadach określonych w Ustawie, Ustawie **OZE**, **IRiESD OSDn** oraz właściwych umowach.
Spółdzielnia energetyczna	Spółdzielnia w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze lub ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników, której przedmiotem działalności jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, w instalacjach odnawialnego źródła energii i równoważenie zapotrzebowania energii elektrycznej lub biogazu, lub ciepła, wyłącznie na potrzeby własne spółdzielni energetycznej i jej członków, przyłączonych do zdefiniowanej obszarowo **sieci** dystrybucyjnej elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż **110 kV** lub **sieci** dystrybucyjnej gazowej, lub **sieci** ciepłowniczej.
Sterownik polowy	Terminal polowy, który posiada wbudowane przyciski lub ekran dotykowy do sterowania łącznikami oraz umożliwia wizualizację aktualnego stanu łączników w tym polu.

System elektroenergetyczny	Sieci elektroenergetyczne oraz przyłączone do nich **urządzenia** i **instalacje**, współpracujące z **sieci**ą.
System pomiarowy	System zdalnego odczytu, liczniki zdalnego odczytu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną skomunikowane z tym systemem zdalnego odczytu oraz liczniki konwencjonalne, służący do przetwarzania danych pomiarowych, w celu ich przekazania do Centralnego systemu informacji rynku energii.
Średnie napięcie	Napięcie wyższe od 1 kV i niższe od **110 kV**.
TCM	Metody, warunki, wymogi i zasady (ang. „terms, conditions and methodologies") przyjęte na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019.) lub Kodeksów **sieci**.
Uczestnik Rynku Bilansującego	Podmiot, który ma zawartą Umowę o świadczenie usług przesyłania z Operatorem Systemu Przesyłowego, na mocy której, w celu zapewnienia sobie zbilansowania handlowego, realizuje dostawy energii poprzez obszar Rynku Bilansującego oraz podlega rozliczeniom z tytułu działań obejmujących bilansowanie energii i **zarządzanie ograniczeniami systemowymi**, zgodnie z zasadami określonymi w **WDB**.
Uczestnik Rynku Detalicznego	Podmiot, którego **urządzenia** lub **instalacje** są przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSD** nieobjętej obszarem rynku bilansującego oraz który zawarł umowę o świadczenie usług dystrybucji z **OSD** lub umowę kompleksową.
Układ SCO	Zespół urządzeń wykonujących pomiar częstotliwości za pomocą przekaźnika **SCO**, dystrybucję sygnałów sterujących i wyłączenie odbioru za pomocą wyłączników.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy	Liczniki i inne **urządzenia** pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, w szczególności: liczniki energii czynnej, liczniki energii biernej oraz przekładniki prądowe i napięciowe, a także układy połączeń między nimi, służące bezpośrednio lub pośrednio do pomiarów energii elektrycznej i rozliczeń za tę energię.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy podstawowy	**Układ pomiarowo-rozliczeniowy**, którego wskazania stanowią podstawę do rozliczeń ilościowych i wartościowych (finansowych) mocy i energii elektrycznej.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy rezerwowy	**Układ pomiarowo-rozliczeniowy**, którego wskazania stanowią podstawę do rozliczeń ilościowych i wartościowych, w przypadku nieprawidłowego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego podstawowego.

Układ pomiarowo-kontrolny	Układ pomiarowy, którego wskazania stanowią podstawę do monitorowania prawidłowości wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych poprzez porównywanie zmierzonych wielkości lub bilansowanie obiektów elektroenergetycznych lub obszarów **sieci**.
Układ zabezpieczeniowy	Zespół złożony z jednego lub kilku urządzeń zabezpieczeniowych i innych urządzeń współpracujących przeznaczony do spełniania jednej lub wielu określonych funkcji zabezpieczeniowych.
Urządzenia	**Urządzenia** techniczne stosowane w procesach energetycznych.
Usługa IRP	Usługa w zakresie interwencyjnej dostawy mocy czynnej świadczona na polecenie **OSP** polegająca na interwencyjnej ofertowej redukcji poboru mocy przez odbiorców.
Usługa IZP	Usługa w zakresie interwencyjnej dostawy mocy czynnej świadczona na polecenie **OSP** polegająca na interwencyjnym ofertowym zwiększeniu poboru mocy przez odbiorców
Ustawa	**Ustawa** z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity ogłoszony w Dzienniku Ustaw, z późn. zm.).
Użytkownik systemu	Podmiot dostarczający energię elektryczną do systemu elektroenergetycznego lub zaopatrywany z tego systemu.
Warunki dotyczące bilansowania	Dokument opracowany przez **OSP** na podstawie art. 18 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/2195 z dnia 23 listopada 2017 r. ustanawiającym wytyczne dotyczące bilansowania (Dz. Urz. UE L 312/6 z 28.11.2017 r.) -EB GL, zatwierdzony decyzją Prezesa **URE**.
Wirtualne Miejsce Dostarczenia Energii Rynku Bilansującego (WMB)	Miejsce Dostarczenia Energii Rynku Bilansującego, w którym jest realizowana dostawa energii niepowiązana bezpośrednio z fizycznymi przepływami energii (punkt „ponad **sieci**ą"). Ilość energii elektrycznej dostarczonej albo odebranej w WMB jest wyznaczana na podstawie wielkości energii wynikających z Umów Sprzedaży Energii oraz odpowiednich algorytmów obliczeniowych.
Współczynnik bezpieczeństwa przyrządu – FS	Stosunek znamionowego prądu bezpiecznego przyrządu do znamionowego prądu pierwotnego. Przy czym znamionowy prąd bezpieczny przyrządu określa się jako wartość skuteczną minimalnego prądu pierwotnego, przy którym błąd całkowity przekładnika prądowego do pomiarów jest równy lub większy niż 10% przy obciążeniu znamionowym.

	$FS = \frac{I_{safe,n}}{I_{1n}}$
Wyłączenie awaryjne	Wyłączenie urządzeń automatyczne lub ręczne, w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa tego **urządzenia** lub innych urządzeń, instalacji i **sieci** albo zagrożenia bezpieczeństwa osób, mienia lub środowiska.
Wymiana międzysystemowa	Wymiana mocy i energii elektrycznej pomiędzy **KSE** i innymi systemami elektroenergetycznymi.
Wytwórca	**Przedsiębiorstwo energetyczne** zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej.
Zabezpieczenia	Część **EAZ** służąca do wykrywania i lokalizacji zakłóceń oraz wyłączenia elementów nimi dotkniętych. W pewnych przypadkach **zabezpieczenia** mogą tylko sygnalizować powstanie zakłócenia i jego miejsce.
Zabezpieczenie nadprądowe zwłoczne	Zabezpieczenie nadprądowe, którego nastawa prądowa jest zasadniczo odstrojona od prądów roboczych zabezpieczanego **urządzenia**.
Zabezpieczenie nadprądowe zwarciowe	Zabezpieczenie nadprądowe, którego opóźnienie czasowe jest mniejsze od 0,4 s, a nastawa prądowa wynika z oceny prądów zwarciowych w otoczeniu miejsca jego zainstalowania z pominięciem wpływu prądów roboczych.
Zaprzestanie dostaw energii elektrycznej	Niedostarczanie energii elektrycznej do przyłączonego obiektu z powodu rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej, bez dokonania trwałego demontażu elementów przyłącza.
Zarządzanie ograniczeniami systemowymi	Działalność gospodarcza wykonywana przez operatora systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego w ramach świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego oraz zapewnienia, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ustawy Prawo energetyczne, wymaganych parametrów technicznych energii elektrycznej w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych w przepustowości tych systemów.
Zasilenie inicjalne	Przekazanie przez **OSD** do **OSP** za pośrednictwem **OSDp** danych pomiarowych dotyczących ilości dostaw energii elektrycznej dla poszczególnych **PPE**, składających się na dany **ORed**, po otrzymaniu z **OSP** informacji o konieczności przekazania danych pomiarowych z **ORed** uczestniczących w świadczeniu usługi IRP lub usługi IZP.

Zastępcze dane pomiarowe	**Dane pomiarowe** wyznaczone w przypadku braku możliwości pozyskania rzeczywistych danych pomiarowych z licznika konwencjonalnego lub z licznika zdalnego odczytu.
Zasób	Moduł wytwarzania energii, w tym instalacja odnawialnego źródła energii w rozumieniu art. 3 pkt 20h **Ustawy**, **magazyn energii elektrycznej** w rozumieniu art. 3 pkt 10k **Ustawy**, instalacja odbiorcza lub jednostka odbiorcza wraz z przyporządkowanymi im rzeczywistymi miejscami dostarczania energii elektrycznej.
Oferta zintegrowanego procesu grafikowania	Wynikająca z **WDB** oferta zawierająca dane handlowe i dane techniczne, składająca się z oferty na energię bilansującą, oferty na moce bilansujące oraz oferty technicznej, składana przez dostawcę usług bilansujących do **OSP** w odniesieniu do jednostki grafikowej.
Program pracy	Wynikający z **WDB** program zawierający grafik obciążenia oraz grafiki rezerw mocy zgłoszony przez dostawcę usług bilansujących do **OSP** w odniesieniu do jednostki grafikowej.
Agregator	Uczestnik rynku zajmujący się agregacją wielkości mocy lub energii elektrycznej oferowanej przez odbiorców, wytwórców lub posiadaczy magazynów energii elektrycznej, z uwzględnieniem zdolności technicznych **sieci**.
Niezależny agregator	**Agregator** niepowiązany ze sprzedawcą energii elektrycznej odbiorcy w rozumieniu **Ustawy**.
Odpowiedź odbioru	Zmiana poboru energii elektrycznej przez odbiorcę końcowego względem jego zwykłego lub bieżącego profilu poboru, dokonywana w odpowiedzi na sygnały rynkowe albo polecenie aktywacji usługi.
Instalacja zarządzania popytem	**Urządzenia**, **instalacje**, systemy sterowania, pomiaru i komunikacji umożliwiające kontrolowaną zmianę poboru energii elektrycznej lub mocy przez odbiorcę.
Dostawca usług elastyczności	**Użytkownik systemu** lub **agregator** oferujący **OSDn** zdolność do czasowej i mierzalnej zmiany poboru, wytwarzania albo

	magazynowania energii elektrycznej na potrzeby pracy **sieci** dystrybucyjnej.
Usługa elastyczności	Usługa świadczona na rzecz **OSDn** przez zmianę poboru, wytwarzania albo magazynowania energii elektrycznej, służąca w szczególności zarządzaniu ograniczeniami **sieci**owymi, napięciem lub obciążeniem elementów **sieci**.

ZAŁĄCZNIKI DO IRiESD

Załącznik nr 1 SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA TECHNICZNE DLA JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH ORAZ MAGAZYNÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRZYŁĄCZANYCH I PRZYŁĄCZONYCH DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1.1. Wymagania zawarte w niniejszym załączniku dotyczą jednostek wytwórczych przyłączanych do **sieci** dystrybucyjnej, z zastrzeżeniem pkt 2.4.1.5 – 2.4.1.7 **IRiESD** oraz magazynów energii elektrycznej przyłączanych lub przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej. Przyłączone do **sieci** jednostki wytwórcze oraz magazyny energii elektrycznej muszą spełniać wymagania zawarte w niniejszym załączniku po ich remoncie lub modernizacji, których zakres obejmuje również **urządzenia** lub **instalacje** wchodzące w skład jednostki wytwórczej lub magazynu energii elektrycznej niespełniającej tych wymagań.

1.2. **OSDn** określa warunki przyłączenia do **sieci** dla jednostek wytwórczych, w tym ustala do **sieci** o jakim poziomie napięcia znamionowego należy przyłączyć jednostki wytwórcze, w zależności od wielkości mocy przyłączeniowej i lokalnych warunków pracy **sieci** dystrybucyjnej oraz z uwzględnieniem wyników ekspertyzy wpływu przyłączanych instalacji na **system elektroenergetyczny**. Powyższe wymagania dotyczą również magazynów energii elektrycznej.

1.3. Jednostki wytwórcze o mocy zainstalowanej większej niż 3,68 kW przyłączane są do **sieci** dystrybucyjnej w sposób trójfazowy.

1.4. Sposób przyłączenia jednostek wytwórczych do **sieci** dystrybucyjnej powinien umożliwiać ich odłączenie oraz stworzenie przerwy izolacyjnej, w sposób nieograniczony dla **OSDn**.

1.5. Jednostki wytwórcze o mocy osiągalnej powyżej 200 kVA przyłączane do **sieci** dystrybucyjnej powinny być zautomatyzowane i dostosowane do zdalnego sterowania. **OSDn** decyduje o konieczności wyposażenia łącznika sprzęgającego jednostkę wytwórczą z **sieci**ą dystrybucyjną w **urządzenia** umożliwiające zdalne sterowanie.

1.6. Praca wyspowa jednostek wytwórczych jest możliwa jedynie na wyspę urządzeń tego wytwórcy, o ile uwzględniono to w warunkach przyłączenia.

1.7. Instalacja odnawialnego źródła energii wykorzystywana przez Prosumenta, Prosumenta zbiorowego lub Prosumenta wirtualnego powinna spełniać wymogi określone dla jednostek wytwórczych w **IRiESD** oraz w przepisach odrębnych.

2. URZĄDZENIA ŁĄCZENIOWE

2.1. Jednostki wytwórcze muszą posiadać następujące **urządzenia** łączeniowe:

10.2.1. łącznik dostosowany do wyłączania jednostki wytwórczej,

10.2.2. łącznik do odłączania jednostki wytwórczej i stwarzania przerwy izolacyjnej.

10.2.3. Jeśli w skład jednostki wytwórczej wchodzi transformator, to łączniki te powinny być zainstalowane od strony **sieci**, z którą **jednostka wytwórcza** współpracuje.

10.2.4. Dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach stosowanie wspólnych obu wymienionych łączników lub jednego z nich dla mikroźródeł lub grupy jednostek wytwórczych przyłączanych do **sieci**, jeśli to nie wpłynie na pogorszenie warunków.

2.2. W przypadku gdy w układzie **sieci** jest możliwa praca wyspowa jednostki wytwórczej, musi ona posiadać dodatkowy łącznik dostosowany do oddzielenia wyspy od pozostałej części **sieci** dystrybucyjnej.

2.3. **OSDn** koordynuje pracę łączników, o których mowa w pkt 2.1 i 2.2 powyżej oraz decyduje o konieczności ich wyposażenia w system zdalnego sterowania i odwzorowania stanu pracy.

2.4. **Urządzenia** łączeniowe jednostek wytwórczych współpracujących z falownikami powinny być zlokalizowane po stronie prądu przemiennego falownika. W przypadku mikroinstalacji wymagane jest, aby po stronie prądu przemiennego falownika zlokalizowany był co najmniej jeden rozłącznik izolacyjny odpowiadający drugiej kategorii przepięć.

2.5. Impuls wyłączający przesłany od zabezpieczeń do **urządzenia** łączeniowego musi powodować bezzwłoczne wyłączenie jednostki wytwórczej przez to urządzenie.

3. ZABEZPIECZENIA

3.1. Jednostki wytwórcze powinny być wyposażone w **zabezpieczenia** podstawowe oraz **zabezpieczenia** dodatkowe, zgodnie z postanowieniami pkt 2.4.5 **IRiESD** oraz pkt 3 niniejszego załącznika.

3.2. **Zabezpieczenia** jednostek wytwórczych powinny zostać dobrane zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami. **Zabezpieczenia** te powinny działać na urządzenie łączeniowe określone w pkt 2.1, powodując wyłączenie jednostki wytwórczej z ruchu.

3.3. **Zabezpieczenia** jednostek wytwórczych powinny spełnić wymagania zawarte w pkt 2.4.5.5 **IRiESD**.

3.4. Jednostki wytwórcze współpracujące z falownikami o mocy osiągalnej powyżej 200 kW powinny być wyposażone w **urządzenia** pozwalające na kontrolowanie i utrzymywanie zadanych parametrów jakościowych energii elektrycznej.

3.5. **OSDn** decyduje o potrzebie wyposażenia jednostek wytwórczych w **zabezpieczenie** od mocy zwrotnej.

3.6. W zależności od rodzaju jednostki wytwórczej **zabezpieczenia** powinny powodować otwarcie łącznika:

a) określonego w pkt 2.1, gdy **jednostka wytwórcza** nie ma możliwości pracy wyspowej,

b) określonego w pkt 2.2, gdy **jednostka wytwórcza** ma możliwość pracy wyspowej.

3.7. **OSDn** ustala nastawy oraz zwłokę czasową działania zabezpieczeń dodatkowych, w zależności od miejsca przyłączenia jednostki wytwórczej do **sieci** dystrybucyjnej.

3.8. W przypadku trójfazowych jednostek wytwórczych **zabezpieczenie** do ochrony przed obniżeniem lub wzrostem napięcia musi być wykonane trójfazowo. **Jednostka wytwórcza** przy obniżeniu lub wzroście napięcia w jednym z przewodów fazowych musi być odłączona od **sieci** trójbiegunowo.

3.9. Jednostki wytwórcze przyłączane lub przyłączone (dotyczy jednostek remontowanych lub modernizowanych) do **sieci nN** muszą być wyposażone w automatykę uniemożliwiającą pracę wyspową.

3.10. W przypadku jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej poprzez transformator **nN**/**SN**, dla zabezpieczeń do ochrony przed: wzrostem częstotliwości, obniżeniem częstotliwości oraz obniżeniem napięcia, wielkości pomiarowe powinny być pobierane po stronie **nN**. Natomiast dla zabezpieczeń: zerowo-nadnapięciowych oraz do

ochrony przed wzrostem napięcia, wielkości pomiarowe powinny być pobierane po stronie **SN**.

W przypadku jednostek wytwórczych, niebędących mikroinstalacjami, przyłączonych bezpośrednio do **sieci** dystrybucyjnej **nN**, dla zabezpieczeń wielkości pomiarowe powinny być pobierane z **sieci nN**.

W przypadku podłączania mikroinstalacji, wielkości pomiarowe dla działania zainstalowanych zabezpieczeń powinny być pobierane z **sieci nN**. **Punkt pomiarowy** może być umieszczony w dowolnym miejscu pomiędzy zaciskami falownika a **sieci**ą dystrybucyjną, z wyłączeniem punktu przyłączenia do **sieci OSDn** (**PCC**).

3.11. Dla generatorów synchronicznych lub asynchronicznych czas działania zabezpieczeń i czas własny łącznika sprzęgającego muszą być tak dobrane, aby wyłączenie generatora nastąpiło podczas zaników napięcia spowodowanych zadziałaniem automatyki **SPZ** lub **SZR**.

3.12. Farmy wiatrowe z generatorami asynchronicznymi należy wyposażyć w automatykę bezzwłocznego wyłączania elektrowni po przejściu do pracy na wydzieloną **sieć**.

3.13. W przypadku zwarcia w farmie wiatrowej z generatorem asynchronicznym automatyka zabezpieczeniowa powinna wyłączać ją bezzwłocznie lub ze zwłoką czasową uzgodnioną z **OSDn**.

3.14. **OSDn** może zdecydować o potrzebie stosowania zabezpieczeń różnicowoprądowych dla poszczególnych rodzajów jednostek wytwórczych.

4. KOMPENSACJA MOCY BIERNEJ

4.1. Wymagany stopień skompensowania mocy biernej określa **OSDn** w warunkach przyłączenia.

4.2. Nie jest wymagane stosowanie urządzeń do kompensacji mocy biernej w przypadku jednostek wytwórczych, których **moc osiągalna** określona na fazę nie przekracza 4,6 kVA (5 **kWp** dla jednostek wytwórczych fotowoltaicznych). W pozostałych jednostkach wytwórczych należy stosować **urządzenia** do kompensacji mocy biernej. W jednostkach wytwórczych charakteryzujących się pracą ze zmienną mocą, w szczególności w farmach wiatrowych należy stosować układy automatycznej regulacji mocy biernej.

4.3. Moc bierną przy generatorach synchronicznych należy regulować przy pomocy wzbudzenia. W jednostkach wytwórczych charakteryzujących się pracą ze zmienną mocą, w szczególności w farmach wiatrowych należy stosować układy automatycznej regulacji wzbudzenia.

4.4. W przypadku generatorów asynchronicznych układ służący do automatycznego bądź ręcznego załączania kondensatorów do kompensacji mocy biernej powinien być tak skonstruowany, aby nie było możliwe załączenie baterii kondensatorów przed dokonaniem rozruchu generatora. Wyłączenie generatora i baterii kondensatorów następuje równocześnie.

4.5. Dla jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej poprzez falowniki **sieci**owzbudne obowiązują warunki dotyczące załączania i odłączania kondensatorów oraz warunki ich doboru takie same, jak przy generatorach asynchronicznych. W jednostkach wytwórczych z falownikami niezależnymi kompensacja mocy biernej nie jest wymagana.

5. ZAŁĄCZANIE JEDNOSTEK WYTWÓRCZYCH

5.1. Załączenie jednostki wytwórczej do **sieci** dystrybucyjnej jest możliwe tylko, gdy napięcie **sieci** istnieje we wszystkich trzech fazach i posiada odpowiednie parametry. W przypadku stosowania ochrony przed obniżeniem napięcia powodującej odłączenie jednostki wytwórczej od **sieci** dystrybucyjnej, powinna ona mieć zwłokę czasową rzędu kilku minut pomiędzy powrotem napięcia w **sieci** dystrybucyjnej, a ponownym załączeniem jednostki wytwórczej.

5.2. Dla generatorów asynchronicznych, których rozruch odbywa się przy wykorzystaniu silnika napędowego, załączenie do **sieci** dystrybucyjnej powinno następować przy prędkości obrotowej pomiędzy 95 ÷ 105 % prędkości synchronicznej. Przy zdolnych do pracy wyspowej, samowzbudnych generatorach asynchronicznych należy dotrzymać warunków jak dla załączania generatorów synchronicznych, określonych w pkt 5.4 i 5.5 poniżej.

5.3. Dla generatorów asynchronicznych, które dokonują rozruchu jako silnik obowiązują warunki jak dla przyłączania silników elektrycznych. Dla generatorów o mocy osiągalnej do 100 kVA przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej **nN** prąd rozruchu nie powinien przekraczać wartości 60 A. Dla pozostałych jednostek wytwórczych prąd rozruchu należy ograniczyć w sposób zapobiegający ujemnemu wpływowi na **sieć** dystrybucyjną.

5.4. Dla generatorów synchronicznych wymagane jest urządzenie synchronizujące, umożliwiające załączenie generatora z zachowaniem następujących warunków synchronizacji:

a) różnica napięć:

$$\Delta U < \pm 10\% \, U_n$$

b) różnica częstotliwości:

$$\Delta f < \pm 0{,}5 \, Hz$$

c) różnica kąta fazowego:

$$\Delta \varphi < \pm 10^{\circ}$$

5.5. **OSDn** może w uzasadnionych przypadkach ustalić inne granice warunków synchronizacji w momencie załączania generatorów synchronicznych niż podane w pkt 5.4 powyżej.

5.6. Falowniki załącza się tylko, gdy są one bez napięcia po stronie prądu przemiennego. Przy zdolnych do pracy wyspowej jednostkach wytwórczych z falownikami, które nie są przyłączane beznapięciowo, należy dotrzymać warunków jak dla załączania generatorów synchronicznych.

5.7. Załączanie generatorów do ruchu powinno odbywać się sekwencyjnie, w trybie uzgodnionym z **OSDn**.

5.8. Wymagania pkt 5 niniejszego załącznika nie dotyczą mikroźródeł (mikroinstalacji).

6. CZĘSTOTLIWOŚĆ I NAPIĘCIE

6.1. Oddziaływanie jednostek wytwórczych na warunki pracy **sieci** dystrybucyjnej należy ograniczać w takim stopniu, aby nie zostały przekroczone, w miejscu dostarczania energii elektrycznej z jednostki wytwórczej do **sieci** dystrybucyjnej, wymagania określone w pkt 6 niniejszego załącznika.

6.2. Częstotliwość znamionowa wynosi 50 Hz z dopuszczalnym odchyleniem zawierającym się w przedziale od -0,5 Hz do +0,5 Hz, przez 99,5% czasu tygodnia.

6.3. Dla jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci** dystrybucyjnej, w każdym tygodniu, 95% ze zbioru 10-minutowych średnich wartości skutecznych napięcia zasilającego powinno mieścić się w przedziale odchyleń ±5% napięcia znamionowego lub deklarowanego (w **sieci**ach niskiego napięcia wartości napięć deklarowanych i znamionowych są równe).

6.4. Dla miejsc przyłączenia w **sieci** dystrybucyjnej o napięciu znamionowym **SN** i **nN**, zawartość poszczególnych harmonicznych odniesionych do harmonicznej podstawowej nie może przekraczać 0,5 %.

6.5. Współczynnik **THD** (uwzględniający wszystkie harmoniczne, aż do rzędu 40) odkształcenia napięcia nie może przekraczać odpowiednio:

a) dla miejsc przyłączenia w **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż **110 kV** i wyższym niż 30 kV,

$$THD \leq 1{,}5\%$$

b) dla miejsc przyłączenia w **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 30 kV i wyższym niż 1 kV,

$$THD \leq 3{,}0\%$$

c) dla miejsc przyłączenia w **sieci** o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV.

$$THD \leq 5{,}0\%$$

6.6. Dla jednostek wytwórczych współpracujących z falownikami, w których zastosowany jest przekształtnik sześciopołówkowy z wygładzaniem indukcyjnym i nie są stosowane szczególne środki do redukcji wyższych harmonicznych, powinien być spełniony następujący warunek:

Warunek dla jednostek wytwórczych współpracujących z falownikami:

$$\frac{S_{rA}}{S_{kV}} < \frac{1}{120}$$

gdzie:

SrA – **moc osiągalna** jednostki wytwórczej,

SkV – moc zwarciowa w miejscu przyłączenia jednostki wytwórczej do **sieci** dystrybucyjnej, określona jako iloraz kwadratu napięcia znamionowego **sieci** oraz sumy impedancji linii od transformatora do miejsca przyłączenia i impedancji transformatora.

$$S_{kV} = \frac{{U_n}^2}{Z_{linii} + Z_{transformatora}}$$

6.7. W normalnych warunkach pracy **sieci** dystrybucyjnej, w ciągu każdego tygodnia, wskaźnik długookresowego migotania światła **Plt** spowodowanego wahaniami napięcia, przez 95 % czasu, powinien spełniać warunek:

$$P_{lt} \leq 0{,}6$$

6.8. Wymaganie określone w pkt 6.7 powyżej jest również spełnione w przypadkach, gdy:

- dla jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci SN**:

$$\frac{S_{rA}}{S_{kV}} \times 100\% < 2\sqrt{N}$$

- dla jednostek wytwórczych przyłączonych do **sieci nN**:

$$\frac{S_{rA}}{S_{kV}} \times 100\% < \frac{3\%}{k}$$

gdzie:

SrA – **moc osiągalna** jednostki wytwórczej,

SkV – moc zwarciowa w miejscu przyłączenia jednostki wytwórczej do **sieci** dystrybucyjnej,

N – liczba przekształtników tyrystorowych o jednakowych lub zbliżonych do siebie mocach znamionowych, współpracujących z jednostką wytwórczą,

k – współczynnik wynoszący:

dla generatorów synchronicznych,

$$k = 1$$

dla generatorów asynchronicznych, które są załączane przy 95 % ÷ 105 % ich prędkości synchronicznej,

$$k = 2$$

dla generatorów asynchronicznych, które są wprowadzane na obroty jako silnik,

$$k = \frac{I_a}{I_r}$$

dla przypadków, gdy nie jest znany prąd rozruchu,

$$k = 8$$

Ia – prąd rozruchowy,

Ir – znamionowy prąd ciągły.

7. DODATKOWE WYMAGANIA DLA FARM WIATROWYCH I FARM FOTOWOLTAICZNYCH PRZYŁĄCZANYCH DO SIECI DYSTRYBUCYJNYCH

Farmy wiatrowe i farmy fotowoltaiczne przyłączane bezpośrednio do **sieci** dystrybucyjnej powinny spełniać ogólne wymagania i procedury przewidziane dla podmiotów przyłączanych do **sieci** dystrybucyjnej określone w pozostałych punktach niniejszej **IRiESD**. Dodatkowo jednak farmy wiatrowe i farmy fotowoltaiczne przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** winny spełniać wymagania analogiczne jak określone w **IRiESD OSDp**.

8. DODATKOWE WYMAGANIA DLA MIKROINSTALACJI

Mikro**instalacje** przyłączane bezpośrednio do **sieci** dystrybucyjnej powinny spełniać ogólne wymagania i procedury przewidziane dla podmiotów przyłączanych do **sieci** dystrybucyjnej określone w pozostałych punktach niniejszej **IRiESD**. Dodatkowo jednak mikro**instalacje** przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** winny spełniać wymagania analogiczne jak określone w **IRiESD OSDp**.

9. WYMAGANIA TECHNICZNE DLA MAGAZYNÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ PRZYŁĄCZANYCH LUB PRZYŁĄCZONYCH DO SIECI DYSTRYBUCYJNEJ OSDn

Magazyny energii elektrycznej przyłączane bezpośrednio do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** powinny spełniać ogólne wymagania i procedury przewidziane dla jednostek

wytwarzających energię elektryczną przewidziane w niniejszej **IRiESD** oraz odpowiednio wymagania dla magazynów energii elektrycznej wskazanych w **IRiESD OSDp**.

Załącznik nr 2 do IRiESD / pomocniczy Załącznik nr 5 do GUD – formularz zgłoszenia umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Załącznik do GUD nr 5. Formularz zgłoszenia umowy sprzedaży energii elektrycznej, stosowany przed uruchomieniem produkcyjnym CSIRE, w procedurach awaryjnych albo w procesach nieobjętych CSIRE

ZGŁOSZENIE UMOWY SPRZEDAŻY ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Nazwa Sprzedawcy: do uzupełnienia	*Nazwa **OSDn**: **Terawat Dystrybucja sp. z o.o.***
***Kod EIC** Sprzedawcy: do uzupełnienia*	***Kod EIC OSDn**: do uzupełnienia*

*Nazwa **URD***

*NIP **URD***	*KRS/EDG **URD***

Kod pocztowy	*Poczta*	*Miejscowość*

Ulica	*Nr budynku*	*Nr lokalu*

ADRES OBIEKTU URD (PUNKTU POBORU ENERGII)

Nazwa Obiektu	*Ulica*

Nr budynku: do uzupełnienia		*Nr lokalu: do uzupełnienia*	*Kod pocztowy: do uzupełnienia*

Miejscowość / Poczta: do uzupełnienia

Numer licznika energii elektrycznej		*Numer **PPE***	

Okres obowiązywania umowy sprzedaży pomiędzy URD a Sprzedawcą

Od	**_**_****	*Na czas określony*	**_**_****	*Na czas nieokreślony*	

Kod **MB**, do którego ma być przypisany **PPE** Kod **JBz**	**MB**_XXXX_O1_XXXX_XXXX **JB_**********

Planowana średnioroczna ilość energii elektrycznej w MWh	

.

Niniejszym potwierdzam prawdziwość złożonych danych. Za niezgodność danych ze stanem faktycznym, która może mieć wpływ na poprawność zgłoszenia umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz wynikłe z tego konsekwencje przyjmuję odpowiedzialność, co potwierdzam własnoręcznym podpisem. W przypadku odrębnego dokonywania zgłoszeń przez Sprzedawcę i **URD** zgłoszenie podpisuje strona dokonująca zgłoszenia. Jeżeli **Sprzedawca** dokonuje zgłoszenia w imieniu własnym i **URD** na podstawie pełnomocnictwa, podpisuje zgłoszenie za siebie i **URD** oraz dołącza pełnomocnictwo zgodnie z Umową **GUD**. Warunkiem rozpoczęcia procedury zgłoszenia umowy sprzedaży jest otrzymanie przez **OSDn** pisemnego zgłoszenia albo równorzędnego dokumentu złożonego przez Sprzedawcę i **URD**, jeżeli dokonują zgłoszeń odrębnie, albo przez Sprzedawcę posiadającego pełnomocnictwo **URD**. Zgłoszenia nie należy dublować poprzez równoległe korzystanie z kilku kanałów kontaktu. Zgłoszenie składa się osobno dla każdego punktu poboru energii (**PPE**). Nowy **Sprzedawca** informuje dotychczasowego Sprzedawcę o dniu rozpoczęcia sprzedaży zgodnie z art. 4j ust. 4a **Ustawy**. **Sprzedawca** oświadcza, że dla wskazanego **URD** pełni funkcję **POBz** albo wskazał **POBz** zgodnie z zasadami bilansowania handlowego. **Sprzedawca oświadcza, że dla wskazanego URD jest pierwszym albo kolejnym Sprzedawcą (niepotrzebne skreślić).**

SPRZEDAWCA:

Imię i Nazwisko	Data	Podpis	Pieczęć

Podpis/y i pieczątka/i imienne osób upoważnionych Sprzedawcy

URD:

Imię i Nazwisko	Data	Podpis	Pieczęć

Podpis/y i pieczątka/i imienne osób upoważnionych **URD** lub Sprzedawcy o ile posiada Pełnomocnictwo **URD**

Załącznik do GUD nr 6. Formularz zgłoszenia wycofania zgłoszenia umowy sprzedaży albo rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej z URD, stosowany przed uruchomieniem produkcyjnym CSIRE, w procedurach awaryjnych albo w procesach nieobjętych CSIRE

ZGŁOSZENIE WYCOFANIA ZGŁOSZENIA UMOWY SPRZEDAŻY LUB ROZWIĄZANIA UMOWY SPRZEDAŻY ENERGII ELEKTRYCZNEJ Z URD

Nazwa Sprzedawcy: do uzupełnienia	*Nazwa **OSDn**: **Terawat Dystrybucja sp. z o.o.** **Kod EIC** Sprzedawcy: do uzupełnienia*
	*Nazwa **OSDn**: **Terawat Dystrybucja sp. z o.o.** **Kod EIC OSDn**: do uzupełnienia*

*Nazwa **URD***

*NIP **URD***	*KRS/EDG **URD***

Kod pocztowy	*Poczta*	*Miejscowość*

Ulica *Nr budynku* *Nr lokalu*

ADRES OBIEKTU URD (PUNKTU POBORU ENERGII)

Nazwa Obiektu *Ulica*

Nr budynku: do uzupełnienia *Nr lokalu: do uzupełnieniaKod pocztowy: do uzupełnienia*

Miejscowość / Poczta: do uzupełnienia

Numer licznika energii elektrycznej		*Numer **PPE***	

Z dniem:

Dzień *miesiąc* *rok*

wycofujemy zgłoszenie umowy sprzedaży albo zgłaszamy rozwiązanie umowy sprzedaży energii elektrycznej z wyżej wymienionym **URD** (niepotrzebne skreślić).

W przypadku odrębnego dokonywania zgłoszenia przez Sprzedawcę i **URD** zgłoszenie podpisuje strona dokonująca zgłoszenia. Jeżeli **Sprzedawca** dokonuje zgłoszenia w imieniu własnym i **URD** na podstawie pełnomocnictwa, podpisuje zgłoszenie za siebie i **URD** oraz dołącza pełnomocnictwo zgodnie z Umową **GUD**. Warunkiem rozpoczęcia procedury wycofania zgłoszenia umowy sprzedaży albo rozwiązania umowy sprzedaży jest otrzymanie przez **OSDn** pisemnego oryginału zgłoszenia albo równorzędnego dokumentu złożonego przez Sprzedawcę lub **URD**. Zgłoszenie składa się osobno dla każdego punktu poboru energii (**PPE**) i nie należy go dublować poprzez równoległe korzystanie z kilku kanałów kontaktu. **Sprzedawca** i **URD** wykonują obowiązki informacyjne związane z zakończeniem sprzedaży w terminach i trybie wynikających z **Ustawy**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** oraz **TSKB**.
Niniejszym potwierdzam prawdziwość złożonych danych. Za niezgodność danych ze stanem faktycznym, która może mieć wpływ na poprawność wycofania zgłoszenia umowy sprzedaży albo rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej z **URD** oraz wynikłe z tego konsekwencje przyjmuję odpowiedzialność, co potwierdzam własnoręcznym podpisem.

SPRZEDAWCA:

Imię i Nazwisko	Data	Podpis	Pieczęć

Podpis/y i pieczątka/i imienne osób upoważnionych Sprzedawcy

URD:

Imię i Nazwisko	Data	Podpis	Pieczęć

Podpis/y i pieczątka/i imienne osób upoważnionych **URD**

Załącznik nr 3 do IRiESD. Lista kodów, którymi OSDn informuje sprzedawcę o wyniku przeprowadzonej weryfikacji zgłoszonych umów sprzedaży oraz, jeżeli mają zastosowanie, umów kompleksowych.

Do czasu ewentualnego uruchomienia przez **OSDn** obsługi **GUD-K** kody odnoszące się do umów kompleksowych albo **GUD-K** stosuje się wyłącznie odpowiednio, w zakresie w jakim dany proces jest obsługiwany przez **OSDn** albo wynika z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

Nr kodu	Objaśnienie
W-00	Weryfikacja pozytywna.
W-01	Weryfikacja negatywna - brak kompletnego wypełnienia formularza powiadomienia.
W-02 (x)	Weryfikacja negatywna - błąd w formularzu powiadomienia w pozycji „x”.
W-03	Weryfikacja negatywna - brak umowy o świadczenie usług dystrybucji pomiędzy **OSDn** a **URD**.
W-04	Weryfikacja negatywna - brak umowy dystrybucji pomiędzy **OSDn** a **POBz** sprzedawcy.
W-05	Weryfikacja negatywna - zmiana wybranego sprzedawcy dla danego **PPE** już występuje w zgłaszanym okresie.
W-06	Weryfikacja negatywna - brak **GUD** pomiędzy **OSDn** a danym sprzedawcą; w przypadku ewentualnego dopuszczenia usługi kompleksowej także brak **GUD-K**.
W-07	Weryfikacja negatywna - brak dostosowania układów pomiarowo-rozliczeniowych.
W-08	Weryfikacja negatywna - brak lub błędne wskazanie **POBz** lub **MB**.
W-09	Weryfikacja negatywna - zgłoszenie umowy kompleksowej dotyczy **PPE**, dla którego nie jest możliwa realizacja umowy kompleksowej.

W-10	Weryfikacja negatywna - inne; kod jest uzupełniany o przyczynę weryfikacji negatywnej.

OGÓLNE WARUNKI GENERALNEJ UMOWY DYSTRYBUCJI

OSDn–Sprzedawca

OWU-GUD/99/2026 | obowiązujące od dnia przyjęcia w Umowie

OWU stanowią integralną część Umowy wraz z Formularzem danych i postanowień indywidualnych. Wiążące odstępstwa od OWU muszą być wyraźnie zaakceptowane przez obie Strony w § 4 Formularza.

§ 1 Postanowienia wstępne

1. Strony przyjmują, że podstawę do ustalenia i realizacji warunków Umowy stanowią w szczególności:
   1.1. **ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (tekst jednolity ogłoszony w Dzienniku Ustaw, z późn. zm.), zwana dalej „Ustawą", wraz z aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie delegacji zawartych w Ustawie;**
   1.2. ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2026 r. poz. 68, z późn. zm.), zwana dalej „Ustawą **OZE**", wraz z aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie delegacji zawartych w Ustawie **OZE**;
   1.3. Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej **OSDn**, zwana dalej „**IRiESD OSDn**";
   1.4. aktualna instrukcja ruchu i eksploatacji **sieci** dystrybucyjnej właściwego terytorialnie operatora systemu dystrybucyjnego przyłączonego do **sieci** przesyłowej (**OSDp**), zwana dalej „**IRiESD OSDp**", w zakresie dotyczącym zapisów i ustaleń objętych Umową oraz związanych z realizacją Umowy;
   1.5. **WDB** (**Warunki dotyczące bilansowania**), opracowane przez **OSP** i zatwierdzone przez Prezesa **URE**, w aktualnym brzmieniu;
   1.6. Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - część „Sposób funkcjonowania Centralnego systemu informacji rynku energii oraz współpracy Operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, działającego jako Operator informacji rynku energii, z użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi lub uprawnionymi do korzystania z Centralnego systemu informacji rynku energii", zwana dalej „**IRiESP-OIRE**", wraz z Technicznymi Standardami Komunikacji Biznesowej (**TSKB**), Technicznymi Standardami Systemów Informacyjnych (**TSSI**) i Technicznymi Standardami Przyłączenia Systemów (**TSPS**), o ile mają zastosowanie;
   1.7. Taryfa dla energii elektrycznej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej **OSDn**, zwana dalej „Taryfą **OSDn**";
   1.8. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, zwane dalej „**RODO**".
2. Wszystkie określenia i pojęcia użyte w Umowie, o ile nie zostały inaczej zdefiniowane, posiadają znaczenie określone w przepisach i dokumentach przywołanych w ***§ 1 ust. 1***. Przez formę pisemną lub równorzędną rozumie się dokument w formie papierowej (dokument ten musi obejmować oświadczenie woli oraz musi być własnoręcznie podpisany przez osobę uprawnioną) albo złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej. Nie należy dublować wysyłki formularzy poprzez równoległe korzystanie z formy papierowej i elektronicznej. W przypadku zdublowania zgłoszenia lub kilku zgłoszeń procedowane będzie ostatnie zgłoszenie. Na potrzeby Umowy „Dzień **CSIRE**" oznacza 19 października 2026 r. – dzień rozpoczęcia przez **OSDn** realizacji procesów rynku energii za pośrednictwem **CSIRE**. W przypadku rozbieżności pierwszeństwo

mają kolejno: bezwzględnie obowiązujące przepisy prawa, bezpośrednio wiążące Strony dokumenty **OSP**, **OIRE** lub **OSDp**, **IRiESD OSDn**, a następnie Umowa. Umowa może doprecyzowywać zasady wynikające z tych dokumentów, lecz nie może ich wyłączać w zakresie, w którym są wiążące.

Strony oświadczają, że znana jest im treść przepisów oraz dokumentów, o których mowa w ***ust. 1*** i zobowiązują się do ich przestrzegania.

3. Dokonane po wejściu w życie Umowy zmiany **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **WDB** oraz **TSKB** obowiązują Strony bez konieczności sporządzania aneksu do Umowy, o ile wynikają z przepisów prawa albo z dokumentów zatwierdzonych lub ogłoszonych zgodnie z właściwymi procedurami. Nie wyklucza to prawa do rozwiązania Umowy zgodnie z ***§ 13 ust. 7*** Umowy oraz obowiązku Stron do zawarcia aneksu do Umowy w przypadku, o którym mowa w ***§ 13 ust. 6*** Umowy. Strony przyjmują, że **OSDn** będzie informował o zmianach **IRiESD OSDn** poprzez ich niezwłoczne opublikowanie na swojej stronie internetowej, a w zakresie **IRiESP-OIRE** i **TSKB** obowiązują zasady publikacji właściwe dla tych dokumentów.

4. **OSDn** oświadcza, że:

   4.1. posiada koncesję na dystrybucję energii elektrycznej udzieloną decyzją Prezesa **URE**, w brzmieniu aktualnym na dzień zawarcia Umowy i zgodnym z informacją wskazaną w **IRiESD OSDn**, na podstawie której świadczy usługi dystrybucji energii elektrycznej (zwane dalej „**usługami dystrybucji**");

   4.2. został wyznaczony Operatorem Systemu Dystrybucyjnego decyzją Prezesa **URE**, w brzmieniu aktualnym na dzień zawarcia Umowy i zgodnym z informacją wskazaną w **IRiESD OSDn**;

   4.3. posiada zawarte lub zawrze umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z właściwymi terytorialnie **OSDp**, zgodnie z zakresem posiadanej koncesji na dystrybucję energii elektrycznej.

   4.4. posiada zawarte lub zawrze umowy o współpracy w zakresie przekazywania danych pomiarowych dla potrzeb rozliczeń na Rynku Bilansującym **RB** z właściwymi terytorialnie **OSDp**, zgodnie z zakresem posiadanej koncesji na dystrybucję a od Dnia **CSIRE** posiada zawartą z **OIRE** umowę o umożliwienie realizowania procesów rynku energii lub wymiany informacji rynku energii za pośrednictwem **CSIRE**, o której mowa w art. 11zg **Ustawy**.

   4.5. Na obszarze działania **OSDn** sprzedawcą zobowiązanym, w rozumieniu **Ustawy OZE**, jest podmiot wyznaczony przez Prezesa **URE**, wskazany w informacji publikowanej przez **OSDn**.

5. **Sprzedawca** oświadcza, że:

   5.1. posiada ważną koncesję na obrót energią elektryczną, której dane wskazano w Formularzu danych i postanowień indywidualnych;

   5.2. posiada status **URB** i umowę przesyłową z **OSP** albo spełnia inny, dopuszczalny dokumentami rynku model uczestnictwa, zgodnie z danymi wskazanymi w Formularzu;

   5.3. prowadzi działalność na **RB** w zakresie wskazanym w Formularzu i nie jest objęty ograniczeniem uniemożliwiającym wykonywanie Umowy;

5.4. samodzielnie pełni funkcję **POBz** albo posiada obowiązującą umowę z **POBz** wskazanym w Formularzu oraz zapewnia skuteczne zgłoszenie tej relacji;

5.5. posiada umowy i uprawnienia wymagane do sprzedaży energii na obszarze **OSDn** oraz – gdy ma to zastosowanie – umowę z **OIRE** umożliwiającą realizację procesów przez **CSIRE**.

6. Warunkiem realizacji zobowiązań **OSDn** wobec Sprzedawcy wynikających z Umowy jest jednoczesne obowiązywanie umów wskazanych poniżej, a od Dnia **CSIRE** również obowiązywanie i realizowanie przez Strony umów zawartych z **OIRE**, o których mowa w art. 11zg **Ustawy**:

6.1. o świadczenie usług przesyłania zawartej pomiędzy Sprzedawcą a **OSP** – wymienionej w ***ust. 5 pkt 2)***, jeżeli **Sprzedawca** samodzielnie pełni funkcję Podmiotu Odpowiedzialnego za Bilansowanie Zasobów (**POBz**);

6.2. o świadczenie usług dystrybucji zawartych pomiędzy **OSDn** a **URD**;

6.3. o świadczenie usług dystrybucji zawartych przez **POBz** wskazanego przez Sprzedawcę zarówno z **OSDp**, jak i z **OSDn** (przez wskazanie **POBz** rozumie się również oznaczenie samego Sprzedawcy jako podmiotu odpowiedzialnego za **bilansowanie handlowe**);

6.4. o świadczenie usług przesyłania zawartej pomiędzy **POBz** wskazanym przez Sprzedawcę, a **OSP** oraz bilansowania zawartej pomiędzy Sprzedawcą a **POBz** – jeżeli **Sprzedawca** nie pełni samodzielnie funkcji **POBz**;

6.5. o świadczenie usług przekazywania danych pomiarowych przez **OSDp**, zawartej pomiędzy **OSDn** a **OSDp**.

6.6. umowy o umożliwienie realizowania procesów rynku energii lub wymiany informacji rynku energii za pośrednictwem **CSIRE**, o której mowa w art. 11zg **Ustawy**, zawarte odpowiednio pomiędzy **OSDn** a **OIRE** oraz pomiędzy Sprzedawcą a **OIRE**.

7. Jeżeli którakolwiek z umów lub relacji prawnych wymaganych zgodnie z ***§ 1 ust. 6*** Umowy, w tym umowa **OSDn** z **OIRE** lub umowa Sprzedawcy z **OIRE**, nie będzie obowiązywać albo nie będzie realizowana, **OSDn** może wstrzymać realizację Umowy w całości lub w części w zakresie, w jakim nie będzie możliwa jej realizacja bez obowiązywania albo realizacji danej umowy lub relacji prawnej.

8. W przypadku wygaśnięcia, wypowiedzenia lub rozwiązania którejkolwiek z umów wskazanych w ***§ 1 ust. 6*** Umowy, w tym umów zawartych z **OIRE**, **OSDn** niezwłocznie informuje o tym fakcie Sprzedawcę oraz podejmuje działania przewidziane w **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **TSKB** oraz - w odpowiednim zakresie - w umowach o świadczenie usług dystrybucji zawartych z **URD**. Jeżeli dla dalszej realizacji Umowy wymagane jest zaktualizowanie Załącznika nr 2, **OSDn** dokonuje takiej aktualizacji bez konieczności zawierania aneksu.

9. Za równoważne z obowiązywaniem umów, o których mowa w ***ust. 6***, uważa się wydanie zastępujących je prawomocnych decyzji lub prawomocnych postanowień administracyjnych albo prawomocnych orzeczeń sądowych.

10. Warunki i zasady dostarczania energii elektrycznej **URD** wymienionym w ***Załączniku nr 2*** do Umowy regulują umowy o świadczenie usług dystrybucji zawarte pomiędzy **OSDn** a tymi **URD**.

§ 2 Przedmiot Umowy

1. Przedmiotem Umowy jest świadczenie przez **OSDn** na rzecz Sprzedawcy, na warunkach w niej określonych, usług dystrybucji, w celu umożliwienia realizacji umów sprzedaży, przy uwzględnieniu możliwości technicznych systemu elektroenergetycznego oraz przy zachowaniu jego bezpieczeństwa i zasad równoprawnego traktowania wszystkich podmiotów korzystających z tych usług, na warunkach wynikających z przepisów i dokumentów przywołanych w ***§ 1 ust. 1*** Umowy, w tym dystrybucji energii elektrycznej wprowadzonej do **sieci OSDn** przez **URD** posiadającego moduł wytwarzania energii lub **magazyn energii elektrycznej**.
2. Umowa wraz z **IRiESD OSDn**, **IRiESD OSDp**, **IRiESP-OIRE**, **TSKB** oraz Taryfą **OSDn** określa szczegółowe warunki i zasady świadczenia przez **OSDn** na rzecz Sprzedawcy usług dystrybucji, o których mowa w ***§ 2 ust. 1*** Umowy, w szczególności:
   2.1. terminy i zasady zgłaszania przez Sprzedawcę do **OIRE**, za pośrednictwem **CSIRE**, umów sprzedaży oraz zmian tych umów;
   2.2. zasady obejmowania postanowieniami Umowy kolejnych **URD** i zobowiązania Stron w tym zakresie;
   2.3. wskazanie **POBz** oraz zasady i warunki jego zmiany, w tym umocowanie wskazanego przez Sprzedawcę **POBz**;
   2.4. terminy i zasady przekazywania informacji dotyczących umów sprzedaży, w tym poprzez **CSIRE**, o ile dany proces jest objęty **IRiESP-OIRE**;
   2.5. osoby upoważnione do kontaktu oraz ich dane adresowe;
   2.6. zasady wyłączania z zakresu Umowy tych **URD**, z którymi zawarte umowy sprzedaży lub umowy dystrybucji wygasły, zostały wypowiedziane lub rozwiązane;
   2.7. zobowiązanie Stron Umowy do stosowania postanowień **IRiESD OSDn** w zakresie dotyczącym zapisów i ustaleń objętych Umową;
   2.8. zasady wstrzymywania i wznawiania dostarczania energii **URD** przez **OSDn**;
   2.9. zakres, zasady i terminy udostępniania danych pomiarowych dotyczących **URD** z którymi **Sprzedawca** ma zawarte umowy sprzedaży;
   2.10. zasady i warunki sprzedaży rezerwowej.
3. Realizacja Umowy obejmuje w szczególności:
   3.1. realizację przez **OSDn** czynności niezbędnych do fizycznego dostarczenia energii elektrycznej **URD** – w związku ze zgłoszonymi do **OIRE**, za pośrednictwem **CSIRE**, i przyjętymi do realizacji umowami sprzedaży;
   3.2. umocowanie, przez **OSDp** i **OSDn** zgodnie z ***§ 2 ust. 4*** Umowy, **POBz** wskazanego przez Sprzedawcę – również w przypadku gdy **Sprzedawca** pełni samodzielnie funkcję **POBz**;
   3.3. zgłaszanie oraz aktualizowanie przez Sprzedawcę informacji o realizowanych umowach sprzedaży w sposób wynikający z **Ustawy**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**;

3.4. weryfikację zgłoszenia umów sprzedaży dokonanego przez Sprzedawcę lub **URD**, w zakresie kompletności i poprawności danych. Weryfikacja jest dokonywana przez **OSDn** po otrzymaniu przez **OSDn** właściwego komunikatu za pośrednictwem **CSIRE** albo w innym trybie przewidzianym dla danego procesu w **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **TSKB** lub procedurach awaryjnych, a potwierdzeniem pozytywnej weryfikacji jest przyjęcie do realizacji umowy sprzedaży na zasadach określonych w Umowie i **IRiESD OSDn**;

3.5. obejmowanie Umową kolejnych **URD**, z którymi **Sprzedawca** zawarł umowy sprzedaży oraz wyłączanie z zakresu Umowy tych **URD**, z którymi zawarte umowy sprzedaży wygasły, zostały wypowiedziane lub rozwiązane albo dla których **Sprzedawca** zaprzestał sprzedaży energii elektrycznej z przyczyn wynikających z ***§ 1 ust. 8*** i 9 Umowy;

3.6. wstrzymanie i wznawianie dostarczania energii elektrycznej **URD** na warunkach i zasadach określonych w ***§ 7*** Umowy;

3.7. udostępnianie Sprzedawcy danych pomiarowych dotyczących poboru oraz wprowadzenia energii elektrycznej przez **URD** w okresach rozliczeniowych;

3.8. udostępnianie **OSDp** danych pomiarowych niezbędnych do prowadzenia bilansowania handlowego Sprzedawcy.

4. Umocowanie, o którym mowa w ***§ 2 ust. 3 pkt 2)***, **POBz** wskazanego przez Sprzedawcę obejmuje: oznaczenie i wskazanie kodu **POBz** oraz Operatora Rynku (**OR**) na **RB**, a także wskazanie kodów Jednostek Bilansowania Zasobów (**JBz**) i kodów Miejsc Dostarczania Energii Rynku Bilansującego (**MB**), w ramach których będzie prowadzone **bilansowanie handlowe** a także kody **EIC** Sprzedawcy oraz **POBz**. Dane i informacje, o których mowa w niniejszym ustępie zostały określone w ***Załączniku nr 1*** do Umowy. W przypadku gdy **Sprzedawca** nie pełni samodzielnie funkcji **POBz** integralną część umowy stanowi ***Załącznik nr 4*** podpisany przez Sprzedawcę i **POBz**.

5. **Sprzedawca oświadcza, że przydzielone przez OSP i OSDp JBz i MB, w ramach których będzie prowadzone bilansowanie handlowe, wynikają z przedmiotu umowy o świadczenie usług przesyłania, o której mowa w § 1 ust. 6 pkt 1) albo § 1 ust. 6 pkt 4) Umowy.**

6. **Sprzedawca** oświadcza, że dla **JBz**, o których mowa w ***§ 2 ust. 5*** Umowy, w ramach których następuje **bilansowanie handlowe** Sprzedawcy, **POBz** wskazany przez Sprzedawcę zapewnia realizację funkcji **OR**, zgodnie z postanowieniami **IRiESP i WDB**.

7. **OSDn** oświadcza, że na obszarze działania **OSDn** stosuje zasady sprzedaży rezerwowej określone w **IRiESD OSDn**, a informacja o Sprzedawcy rezerwowym oraz właściwych warunkach sprzedaży rezerwowej jest publikowana zgodnie z **IRiESD OSDn** i obowiązującymi przepisami.

§ 3 Zobowiązania Stron

1. W ramach świadczenia usług dystrybucji będących przedmiotem Umowy, **OSDn** zobowiązuje się w szczególności do:

1.1. stosowania w wymaganym zakresie postanowień **IRiESD OSDn** oraz dokumentów w niej przywołanych;

1.2. pozyskiwania lub wyznaczania danych pomiarowych dla **URD** wymienionych w ***Załączniku nr 2*** do Umowy zgodnie z zapisami **IRiESD OSDn**, a także – w zakresie objętym **IRiESP-OIRE** – przekazywania tych danych do **OIRE** zgodnie z **IRiESP-OIRE** oraz **TSKB**;

1.3. udostępniania Sprzedawcy danych pomiarowych dotyczących poboru oraz wprowadzenia energii dla okresów rozliczeniowych wynikających z umów dystrybucji zawartych pomiędzy **OSDn** i **URD**, przy czym w zakresie objętym **IRiESP-OIRE** dane te są udostępniane przez **OIRE** za pośrednictwem **CSIRE**;

1.4. udostępniania Sprzedawcy, w zakresie wynikającym z **Ustawy OZE**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **TSKB** oraz właściwych umów, danych pomiarowych dotyczących poboru oraz wprowadzenia energii elektrycznej przez Prosumentów, Prosumentów zbiorowych, Prosumentów wirtualnych, członków spółdzielni energetycznych oraz członków klastrów energii, w tym danych niezbędnych do rozliczeń tych podmiotów przez Sprzedawcę;

1.5. udostępniania **OSDp** danych pomiarowych niezbędnych do prowadzenia bilansowania handlowego Sprzedawcy;

1.6. umożliwienia Sprzedawcy bilansowania handlowego **URD** określonych w ***Załączniku nr 2*** do Umowy, w ramach **JBz** i **MB** Sprzedawcy, o kodzie oznaczonym w ***Załączniku nr 1***, przypisanym dla współpracy w zakresie bilansowania pomiędzy Sprzedawcą a **OSDp** oraz zapewnienia przekazywania przez **OSDp** do **OSP** danych pomiarowych niezbędnych dla rozliczeń na rynku bilansującym; w celu wykonania tego zobowiązania **OSDn** w szczególności:

1.6.1. zawrze z **OSDp** umowę w zakresie przekazywania **POBz** zgodnie z **IRiESP i WDB** zagregowanych do **MB** danych pomiarowych **URD** wskazanych w ***Załączniku nr 2*** do Umowy, bilansowanych w ramach **MB** Sprzedawcy;

1.6.2. zapewni możliwość dokonywania korekt danych pomiarowych, przypisanych do **MB** Sprzedawcy, w terminach wynikających z **IRiESD OSDn** w przypadku złożenia przez Sprzedawcę uzasadnionego wniosku o dokonanie korekty danych pomiarowych;

1.7. niezwłocznego przekazywania informacji wynikających z **IRiESD OSDn** mających wpływ na realizację Umowy, przy czym w zakresie objętym **IRiESP-OIRE** wymiana informacji pomiędzy **OSDn** i Sprzedawcą odbywa się poprzez **CSIRE**, a poza tym zakresem – na zasadach określonych w Umowie;

1.8. zachowania tajemnicy handlowej związanej z realizacją Umowy, na zasadach określonych w ***§ 9*** Umowy;

1.9. niezwłocznego rozpatrzenia wniosku Sprzedawcy o wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej **URD**, złożonego po zaistnieniu przesłanek określonych w ***§ 7 ust. 1 pkt 1)*** Umowy;

1.10. wznowienia bez zbędnej zwłoki dostarczania energii **URD** zgodnie z postanowieniami ***§ 7*** Umowy;

1.11. przyjmowania od **OIRE** powiadomień i komunikatów dotyczących zawartych umów sprzedaży oraz ich weryfikacji i realizacji zgodnie z Ustawą, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**;

2. W ramach korzystania ze świadczonych przez **OSDn** usług dystrybucji, będących przedmiotem Umowy, **Sprzedawca** zobowiązuje się w szczególności do:

2.1. stosowania w wymaganym zakresie postanowień **IRiESD OSDn** oraz dokumentów w niej przywołanych;

2.2. zgłaszania do **OIRE** informacji o zawartych umowach sprzedaży, zmianie danych wskazanych w zgłoszeniu, wygaśnięciu lub rozwiązaniu sprzedaży – zgodnie z Ustawą, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**;

2.3. niezwłocznego informowania – z wykorzystaniem **CSIRE**, jeżeli dany proces jest nim objęty – o zaprzestaniu sprzedaży energii elektrycznej **URD** wyszczególnionym w ***Załączniku nr 2*** do Umowy, niezależnie od przyczyn, w tym wypowiedzenia, rozwiązania lub wygaśnięcia umów sprzedaży;

2.4. niezwłocznego, nie później niż 15 dni kalendarzowych przed zakończeniem przez **POBz** bilansowania handlowego albo przed zaprzestaniem działalności na rynku bilansującym w rozumieniu **IRiESD OSDn, IRiESP oraz WDB**, informowania **OSDn** o zakończeniu przez **POBz** bilansowania handlowego lub zaprzestaniu działalności na rynku bilansującym przez **POBz** wskazanego przez Sprzedawcę, również w przypadku gdy funkcję **POBz** pełni sam **Sprzedawca**;

2.5. niezwłocznego, nie później niż na 10 dni przed datą zmiany, informowania **OSDn** o zmianie warunków umowy, o której mowa w ***§ 1 ust. 5 pkt 2*** Umowy – w części mającej wpływ na świadczenie usług dystrybucji objętych Umową, w szczególności o:

2.5.1. wprowadzonych ograniczeniach w świadczeniu przez **OSP** usług przesyłania,

2.5.2. jej zawieszeniu, wypowiedzeniu lub wygaśnięciu,

2.5.3. zmianach wprowadzonych stosownymi aneksami;

2.6. zachowania tajemnicy handlowej związanej z realizacją Umowy, na zasadach określonych w ***§ 9*** Umowy;

2.7. zapewnienia bilansowania energii elektrycznej pobranej i wprowadzonej do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** przez **URD**.

2.8. uwzględniania w rozliczeniach z **URD** zasad dotyczących Prosumentów, Prosumentów zbiorowych, Prosumentów wirtualnych, członków spółdzielni energetycznych oraz członków klastrów energii, jeżeli mają zastosowanie do danego **URD**, zgodnie z Ustawą **OZE**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **TSKB** oraz danymi pomiarowymi udostępnionymi Sprzedawcy przez **OSDn** albo **OIRE**.

3. W przypadku niedotrzymania przez Sprzedawcę terminu, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 3), datą zaprzestania sprzedaży energii elektrycznej przez Sprzedawcę do **URD** następuje nie wcześniej niż po 21 dniach od uzyskania tej informacji przez **OSDn** od Sprzedawcy, chyba że w terminie wcześniejszym nastąpi skuteczna zmiana sprzedawcy albo właściwe przepisy, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** lub **TSKB** przewidują krótszy termin dla danego procesu. Strony przyjmują, że do tego dnia **sprzedaż energii elektrycznej URD** prowadzona jest przez Sprzedawcę. Nie dotyczy to przypadku utraty **POBz** przez Sprzedawcę, gdyż wówczas zaprzestanie sprzedaży energii elektrycznej **URD** przez Sprzedawcę do **URD** następuje z datą utraty tego **POBz**.

§ 4 Zasady zgłaszania do OIRE zawartych przez Sprzedawcę umów sprzedaży i obejmowania Umową kolejnych URD przyłączonych do sieci dystrybucyjnej OSDn

1. Zgłaszanie do **OIRE** zawartych przez Sprzedawcę umów sprzedaży oraz ich weryfikacja i realizacja przez **OSDn** odbywają się na zasadach określonych w Ustawie, Umowie, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**, z wykorzystaniem **CSIRE**.

1.1. **Sprzedawca** energii elektrycznej w imieniu własnym oraz **URD** (o ile posiada stosowne pełnomocnictwo) zgłasza zawarcie umowy sprzedaży energii elektrycznej oraz planowany termin rozpoczęcia sprzedaży energii elektrycznej w trybie właściwym dla danego procesu. Od Dnia **CSIRE**, w zakresie procesów objętych **CSIRE**, zgłoszenie następuje do **OIRE** za pośrednictwem **CSIRE**, zgodnie z Ustawą, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**. Do Dnia **CSIRE** oraz w procedurach awaryjnych lub poza zakresem **CSIRE** stosuje się pomocniczo formularz stanowiący Załącznik nr 5 do Umowy. Zgłoszenie składa się w terminach określonych w pkt 9.4.2.3 **IRiESD OSDn**, w tym nie później niż na 21 dni kalendarzowych przed planowanym rozpoczęciem sprzedaży, przy czym planowany termin nie może przypadać później niż 90 dni kalendarzowych od dnia złożenia zgłoszenia.

> Nie należy dublować wysyłki formularzy poprzez równoległe korzystanie z możliwych kanałów kontaktu. W przypadku zdublowania zgłoszenia lub kilku zgłoszeń procedowane będzie ostatnie zgłoszenie.

1.2. **OSDn** dokonuje weryfikacji zgłoszenia w zakresie i terminach wynikających z **Ustawy**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB** oraz przekazuje wynik tej weryfikacji za pośrednictwem **CSIRE** albo w inny sposób przewidziany dla danego procesu.

1.3. Jeżeli zgłoszenie wymaga uzupełnienia albo korekty, **Sprzedawca** dokonuje odpowiednich czynności w trybie i terminach określonych w Ustawie, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**; negatywna weryfikacja zgłoszenia następuje na zasadach wynikających z tych dokumentów.

1.4. Od Dnia **CSIRE**, w zakresie procesów objętych **CSIRE**, techniczna **procedura zmiany sprzedawcy** jest przeprowadzana przez **OIRE** w terminie 24 godzin zgodnie z art. 4j ust. 6a–6d **Ustawy** oraz **IRiESP-OIRE** i **TSKB**. Rozpoczęcie sprzedaży następuje od początku doby w dacie wskazanej w powiadomieniu, pod warunkiem pozytywnej weryfikacji tego powiadomienia.

1.5. Zmiana sprzedawcy nie wymaga potwierdzenia rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej przez dotychczasowego sprzedawcę. Informacja od dotychczasowego sprzedawcy o braku możliwości rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej nie wstrzymuje procesu zmiany sprzedawcy.

1.6. Wycofanie zgłoszenia umowy sprzedaży albo zgłoszenie rozwiązania umowy sprzedaży następuje w trybie określonym w Ustawie, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**, co do zasady za pośrednictwem **CSIRE**. ***Załącznik nr 6 do Umowy*** ma od Dnia **CSIRE** charakter pomocniczy i jest stosowany wyłącznie w procedurach awaryjnych albo w procesach nieobjętych **CSIRE**. W tych procesach zgłoszenie rozróżnia wycofanie zgłoszenia od rozwiązania umowy, wskazuje **PPE**, a w przypadku rozwiązania umowy także datę zakończenia sprzedaży; składa się je w postaci pisemnego oryginału albo równorzędnego dokumentu, osobno dla każdego **PPE** i bez dublowania kanałów kontaktu.

1.7. Wykaz osób upoważnionych przez Sprzedawcę do kontaktu z **OSDn** oraz dane teleadresowe Stron są określone w ***Załączniku nr 1*** do Umowy; w zakresie procesów realizowanych przez **CSIRE** obowiązują role i identyfikatory właściwe dla tego systemu.

1.8. Po pozytywnej weryfikacji zgłoszenia oraz w zakresie wymaganym przez **IRiESD OSDn** dokonuje aktualizacji Załącznika nr 2 do Umowy albo prowadzi ewidencję **URD** objętych Umową w sposób wynikający z obowiązujących przepisów i dokumentów rynku.

1.9. powyższa procedura ma również zastosowanie w przypadku zawierania umowy sprzedaży z **URD** posiadającym umowę dystrybucji a nie posiadającym zawartej umowy sprzedaży energii z żadnym Sprzedawcą.

2. Rozpoczęcie świadczenia przez **OSDn** usług dystrybucji danemu **URD** w celu realizacji przez Sprzedawcę umowy sprzedaży zgłoszonej i pozytywnie zweryfikowanej w **CSIRE** następuje w trybie określonym w Umowie, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**.

3. W przypadku zakończenia obowiązywania umowy sprzedaży zawartej przez Sprzedawcę z danym **URD**, a także w przypadku przejścia **URD** do sprzedaży rezerwowej, **OSDn** przekazuje odpowiednie informacje w trybie określonym w Ustawie, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**, w tym poprzez **CSIRE**, jeżeli dany proces jest nim objęty.

4. W przypadku braku określenia w zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 1 lit. a, ilości energii elektrycznej objętej umową sprzedaży, fakt ten będzie skutkował negatywną weryfikacją zgłoszenia przez **OSDn**.

§ 5 Zasady wskazywania i zmiany Podmiotu Odpowiedzialnego za Bilansowanie Zasobów (POBz)

1. Przez wskazanie **POBz**, o którym mowa w Umowie, rozumie się oznaczenie **POBz** dla Sprzedawcy w **CSIRE** oraz w relacjach bilansowania handlowego prowadzonych zgodnie z **WDB**, **IRiESD OSDn** i **IRiESD OSDp**. **Sprzedawca** nie może wskazać w Umowie innego **POBz** niż **POBz** wskazany w relacji z właściwym **OSDp**, chyba że **IRiESD OSDp**, **WDB** albo właściwe procedury **CSIRE** przewidują odmienny tryb.

1.1. Zmiana **POBz** przez Sprzedawcę odbywa się poprzez przekazanie do **CSIRE** przez nowego **POBz** powiadomienia w tym zakresie, zgodnie z Ustawą, **IRiESD OSDn**, **IRiESD OSDp**, **IRiESP-OIRE** i **WDB**; nie wymaga to zawarcia aneksu do Umowy, o ile dany proces jest skutecznie obsługiwany przez **CSIRE** i nie wymaga aktualizacji Umowy zgodnie z **IRiESD OSDn** lub **IRiESD OSDp**.

1.2. Szczegółowe zasady skuteczności zmiany **POBz** Sprzedawcy określają **IRiESD OSDn**, **IRiESD OSDp**, **IRiESP-OIRE** oraz **WDB**.

1.3. Procedura formularzowa dotycząca wskazywania lub zmiany **POBz** stosowana jest przed Dniem **CSIRE**, poza zakresem **CSIRE** albo w procedurach awaryjnych. Od Dnia **CSIRE**, w zakresie procesów objętych **CSIRE**, wskazanie lub zmiana **POBz** odbywa się zgodnie z **IRiESD OSDn**, **IRiESD OSDp**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**.

Załącznik nr 4 może być wykorzystywany wyłącznie pomocniczo, jeżeli wynika to z zasad awaryjnych albo z procedur OSDn nieobjętych bezpośrednio komunikacją przez CSIRE.

1.4. Wykaz osób upoważnionych przez Sprzedawcę do kontaktu oraz dane teleadresowe Stron są określone w ***Załączniku nr 1*** do Umowy; nie uchybia to obowiązkowi posługiwania się identyfikatorami i rolami właściwymi dla **CSIRE**.

1.5. przekazywanie danych pomiarowych na **MB** nowego **POBz** Sprzedawcy następuje nie wcześniej niż po 5 dniach roboczych od pozytywnej weryfikacji powiadomienia albo w innym terminie wynikającym z **IRiESD OSDn**, **IRiESD OSDp**, **WDB**, **IRiESP-OIRE** lub **TSKB**,

§ 6 Zasady wyznaczania i udostępniania danych pomiarowych

1. Określanie przez **OSDn** danych pomiarowych dotyczących zużycia energii elektrycznej przez **URD** wymienionych w ***Załączniku nr 2*** oraz ich udostępnianie Sprzedawcy odbywa się na zasadach określonych w Umowie, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** oraz **TSKB**.
2. **OSDn** zapewnia udostępnienie Sprzedawcy – na jego wniosek oraz w zakresie dopuszczalnym przez przepisy prawa i dokumenty rynku – zagregowanych na **MB** danych pomiarowych, przy czym w zakresie objętym **IRiESP-OIRE** dane są przekazywane do **OIRE** zgodnie z tymi regulacjami.
3. **Dane pomiarowe URD** niezbędne do wykonania umów sprzedaży albo obowiązków wynikających z przepisów prawa udostępniane są Sprzedawcy przez **OIRE** za pośrednictwem **CSIRE**, o ile dany proces jest objęty **IRiESP-OIRE** i **TSKB**, a w przypadkach nieobjętych tymi dokumentami - w sposób określony w Umowie oraz **IRiESD OSDn**.
4. **Dane pomiarowe** Prosumentów, Prosumentów zbiorowych oraz Prosumentów wirtualnych udostępniane Sprzedawcy obejmują, w zakresie wymaganym Ustawą **OZE**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **TSKB** oraz właściwymi umowami, dane dotyczące ilości energii elektrycznej pobranej z **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** oraz wprowadzonej do tej **sieci**, w tym dane przed sumarycznym bilansowaniem i po sumarycznym bilansowaniu, jeżeli taki zakres danych jest wymagany do prawidłowego rozliczenia tych podmiotów.
5. W przypadku członków spółdzielni energetycznych oraz członków klastrów energii **OSDn** udostępnia Sprzedawcy **dane pomiarowe** niezbędne do realizacji rozliczeń i obowiązków informacyjnych wynikających z **Ustawy OZE**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **TSKB** oraz właściwych umów, o ile takie podmioty są przyłączone do **sieci** dystrybucyjnej **OSDn** albo ich rozliczenia wymagają danych pozostających w dyspozycji **OSDn**.

6. **OSDn** określa **dane pomiarowe URD** w cyklach i strefach zgodnych z okresem rozliczeniowym usług dystrybucji, będących przedmiotem umów o świadczenie usług dystrybucji zawartych pomiędzy **OSDn** a **URD**, z zastrzeżeniem ***ust. 12***.
7. Strony, z zastrzeżeniem ***ust. 8*** i 9, ustalają, że określanie danych pomiarowych dla **URD** opiera się na wskazaniach układów pomiarowo-rozliczeniowych oraz zasadach zawartych w **IRiESD OSDn** i umowach o świadczenie usług dystrybucji zawartych pomiędzy **OSDn** a **URD** wyszczególnionymi w ***Załączniku nr 2*** do Umowy.
8. Dla **URD**, których układy pomiarowo-rozliczeniowe nie pozwalają na rejestrację profilu obciążenia, **dane pomiarowe** profilowe będą wyznaczane przez skorelowanie odczytanych stanów liczników ze standardowymi profilami zużycia oraz algorytmami zamieszczonymi w **IRiESD OSDn**.
9. W przypadku awarii lub wadliwego działania układu pomiarowo-rozliczeniowego **URD**, lub braku możliwości pozyskania przez **OSDn** danych pomiarowych **URD**, **OSDn** będzie wyznaczał **dane pomiarowe** w oparciu o szacunkowe wartości. **OSDn** ma prawo do dokonywania korekt danych pomiarowych **URD** oraz korekt na **RB** w trybie przewidzianym w **IRiESP i WDB**.
10. **Sprzedawca** ma prawo wystąpić z wnioskiem o dokonanie korekty danych pomiarowych zgodnie z zapisami **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **WDB** oraz – jeżeli ma zastosowanie – **TSKB**.
11. W zakresie objętym **IRiESP-OIRE dane pomiarowe** są udostępniane Sprzedawcy przez **OIRE** za pośrednictwem **CSIRE**, w terminach wynikających z **IRiESP-OIRE** i **TSKB**; w pozostałym zakresie **OSDn** udostępnia Sprzedawcy dane niezwłocznie, nie później niż do 14 dni po zakończonym okresie rozliczeniowym.
12. W przypadku braku danych pomiarowych **URD OSDn** przekazuje je niezwłocznie po ich uzyskaniu, z uwzględnieniem zasad przewidzianych w **IRiESP-OIRE** i **TSKB**.
13. W celu umożliwienia prowadzenia bilansowania handlowego **URD** przez Sprzedawcę **OSDn** zobowiązuje się udostępniać właściwemu **OSDp dane pomiarowe URD** określające godzinowy/15-minutowy profil poboru/oddania energii elektrycznej przez wszystkich **URD** na terenie tego **OSDp**, wskazanych w ***Załączniku nr 2*** do Umowy. Dane udostępniane będą zgodne z zasadami określonymi w umowie zawartej pomiędzy właściwym **OSDp** i **OSDn**.
14. W zakresie objętym **IRiESP-OIRE dane pomiarowe** poszczególnych **URD** udostępniane są Sprzedawcy przez **OIRE** za pośrednictwem **CSIRE**. Serwer ftp lub inny system **OSDn** mogą być wykorzystywane jedynie pomocniczo, dla danych i dokumentów nieobjętych komunikacją przez **CSIRE** albo w sytuacjach awaryjnych.
15. **OSDn** odpowiada za poprawność udostępnianych danych, w szczególności ich zgodności pomiędzy danymi przekazywanymi **OSDp** oraz Sprzedawcy z uwzględnieniem różnic wynikających z zaokrągleń występujących w procesie wyznaczania profili zużycia **URD** w oparciu o standardowe profile zawarte w **IRiESD OSDn** oraz zużycie energii w okresie rozliczeniowym, a także z uwzględnieniem różnic skorygowanych zgodnie z **IRiESD OSDn**. Udostepnienie niepoprawnych danych pomiarowych a następnie ich korekta zgodnie z **IRiESD OSDn** nie uprawnia Sprzedawcy do dochodzenia kar lub odszkodowań itp.

§ 7 Wstrzymanie i wznawianie dostarczania energii elektrycznej URD

1. Wstrzymanie przez **OSDn** dostarczania energii elektrycznej **URD** może nastąpić w przypadkach, gdy:
   1.1. **Sprzedawca** złożył do **OSDn** wniosek o wstrzymanie dostarczania do **URD**, zgodnie z postanowieniami Umowy;
   1.2. **URD** zalega wobec **OSDn** z zapłatą za świadczone usługi dystrybucji, co najmniej przez okres po upływie terminu płatności określonym w Ustawie;
   1.3. przeprowadzona przez **OSDn** kontrola ujawni, że instalacja znajdująca się u **URD** stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia albo środowiska;
   1.4. w wyniku przeprowadzonej przez **OSDn** kontroli stwierdzono, że nastąpił nielegalny pobór energii elektrycznej;
   1.5. na wniosek Sprzedawcy, jeżeli **URD** nie wyraził zgody na zainstalowanie przedpłatowego układu pomiarowo-rozliczeniowego w przypadkach określonych w Ustawie;
   1.6. inne okoliczności określone przepisami prawa.
2. **OSDn** wstrzyma bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 4 dni roboczych od dnia otrzymania skutecznego żądania Sprzedawcy, dostarczanie energii elektrycznej **URD** w przypadku, o którym mowa w ***ust. 1 pkt 1)*** Umowy, na żądanie Sprzedawcy złożone zgodnie z Ustawą, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**. ***Załącznik nr 3*** ma od Dnia **CSIRE** charakter pomocniczy. Powiadomienia i żądania przekazuje się w **CSIRE**, a poza jego zakresem — w dedykowanym systemie **OSDn**; FTP wyłącznie pomocniczo i w trybie awaryjnym, z obowiązkiem późniejszej synchronizacji z **CSIRE**.
3. **Sprzedawca** przekazuje **OSDn** żądanie wstrzymania lub wniosek o wznowienie dostarczania energii elektrycznej **URD** w trybie wynikającym z **Ustawy**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**, co do zasady za pośrednictwem **CSIRE**, chyba że dla danego przypadku przewidziano odrębną procedurę awaryjną.
4. **OSDn** ma prawo odrzucić wniosek Sprzedawcy dotyczący wstrzymania dostarczania energii elektrycznej **URD**, w przypadku gdy wskutek jego realizacji zagrożone będzie życie i zdrowie ludzkie, mienie lub bezpieczeństwo państwa. W takiej sytuacji, **OSDn** zawiadamia niezwłocznie pisemnie lub równorzędnie o powyższym Sprzedawcę z podaniem szczegółowej przyczyny odrzucenia wniosku oraz informacji o wezwaniu **URD** do wykonania przez niego czynności usuwających powyższe zagrożenie i terminie ich wykonania. Powiadomienia i żądania przekazuje się w **CSIRE**, a poza jego zakresem — w dedykowanym systemie **OSDn**; FTP wyłącznie pomocniczo i w trybie awaryjnym, z obowiązkiem późniejszej synchronizacji z **CSIRE**.
5. Wznowienie przez **OSDn** dostarczania energii elektrycznej **URD** następuje:
   5.1. bez zbędnej zwłoki zgodnie z ***ust. 7***, po powzięciu przez **OSDn** informacji od Sprzedawcy o ustaniu przyczyny, o której mowa w ***ust. 1 pkt 1)***, przekazanej w trybie właściwym dla danego procesu, w tym poprzez **CSIRE**, jeżeli proces jest nim objęty;
   5.2. bez zbędnej zwłoki po ustaniu przyczyn, o których mowa w ***ust. 1 pkt 2)*** – 6);

6. **Sprzedawca** jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia **OSDn** o ustaniu przyczyny wstrzymania dostarczania energii elektrycznej **URD**, określonej w ***ust. 1 pkt 1)***, w trybie wynikającym z **Ustawy**, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**; powiadomienie to jest podstawą do wznowienia dostarczania energii przez **OSDn**.

   6.1. Powiadomienie o ustaniu przyczyny wstrzymania dostarczania energii elektrycznej **URD**, określonej w ***ust. 1 pkt 1)***, może zostać złożone na wzorze formularza określonego w ***Załączniku nr 3*** do Umowy, jeżeli właściwy proces nie jest obsługiwany przez **CSIRE** albo stosowana jest procedura awaryjna;

   6.2. powiadomienie to jest podstawą do wznowienia przez **OSDn** dostarczania energii elektrycznej **URD**.

7. Wstrzymanie lub wznowienie dostarczania energii elektrycznej przez **OSDn** do **URD** następuje niezwłocznie z uwzględnieniem możliwości technicznych i organizacyjnych **OSDn**, zgodnie z przepisami obowiązującego prawa, **IRiESD OSDn**, a w zakresie wymiany informacji – również zgodnie z **IRiESP-OIRE** i **TSKB**.

8. Jeżeli wstrzymanie lub wznowienie dostarczania energii elektrycznej **URD** nie będzie możliwe z przyczyn niezależnych od **OSDn**, to **OSDn** bez zbędnej zwłoki powiadomi o tym fakcie Sprzedawcę wiadomością e-mail na adres poczty elektronicznej wskazany w Formularzu danych i postanowień indywidualnych lub poprzez wystawienie ich na wskazany przez **OSDn** serwer ftp w formacie określonym przez **OSDn**.

9. **OSDn** jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Sprzedawcy o wstrzymaniu lub wznowieniu dostarczania energii elektrycznej dla **URD** wymienionych w Załączniku nr 2 do Umowy, w przypadkach, o których mowa w ust. 1, nie później niż w terminie 4 dni roboczych od dokonania wstrzymania albo wznowienia, chyba że właściwy proces **CSIRE** przewiduje inny termin; w zakresie procesów objętych **CSIRE** powiadomienie następuje za pośrednictwem **CSIRE**;

10. **Sprzedawca** ponosi odpowiedzialność z tytułu:

    10.1. wstrzymania dostarczania energii elektrycznej **URD** z pominięciem procedur określonych w Umowie, a także wymaganych przepisami prawa powszechnie obowiązującego, skierowania przez Sprzedawcę do **OSDn** wniosku, o którym mowa w ***ust. 1 pkt 1)***;

    10.2. niewznowienia dostarczania energii elektrycznej **URD** z powodu niezłożenia powiadomienia, o którym mowa w ***ust. 6***.

11. Przepisów ust. 1 pkt 1), 2) i 5), w zakresie dotyczącym wstrzymania z przyczyn płatniczych albo niezdolności Sprzedawcy do realizacji sprzedaży, nie stosuje się do obiektów służących obronności państwa.

§ 8 Ograniczenia w wykonaniu postanowień Umowy oraz odpowiedzialność Stron

1. Strony dopuszczają ograniczenie lub wstrzymanie, w części lub w całości, świadczenia usług dystrybucji będących przedmiotem Umowy, w przypadkach:

1.1. wystąpienia Siły Wyższej, przez okres jej trwania i likwidacji jej skutków. Przez Siłę Wyższą należy rozumieć zdarzenie nagłe i nieprzewidywalne lub takie, któremu z zachowaniem najwyższej staranności nie dało się zapobiec lub zniweczyć jego niekorzystnych skutków, a w szczególności: powódź, wyładowania atmosferyczne, pożar, porywisty wiatr, sadź, strajk, wojna, akty władzy państwowej, w tym stanu wojennego, stanu wyjątkowego, embarga, blokady itp. oraz wystąpienia działań wojennych, aktów sabotażu, aktów terrorystycznych;

1.2. awarii i planowanych wyłączeń w **sieci** dystrybucyjnej **OSDn**, **OSDp** lub w systemie;

1.3. ograniczeń w dostarczaniu energii elektrycznej wprowadzonych na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów;

1.4. zastosowania przez **OSP** ograniczeń w funkcjonowaniu **RB** zgodnie z **IRiESP i WDB** lub wprowadzenia ograniczeń w świadczeniu usług przesyłania świadczonych przez **OSP** na rzecz **OSDp** lub **OSDp** na rzecz **OSDn**;

1.5. wprowadzenia przez **OSDn** przerw i ograniczeń w świadczeniu usług dystrybucji dla **URD** objętych przedmiotem Umowy, zgodnie z postanowieniami umów o świadczenie usług dystrybucji zawartych przez **OSDn** z tymi **URD**;

1.6. wystąpienia innych niż wskazane powyżej zdarzeń upoważniających do ograniczenia lub wstrzymania, w części lub w całości, świadczenia usług dystrybucji, przewidzianych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, w Umowie lub **IRiESD OSDn**;

1.7. wstrzymania dostarczania energii elektrycznej **URD**, dokonanych zgodnie z ***§ 7*** Umowy;

1.8. działań lub zaniechań **POBz** wskazanego przez Sprzedawcę mających wpływ na realizację przez **OSDn** przedmiotu Umowy;

1.9. niedotrzymania przez **POBz** wskazanego przez Sprzedawcę, warunków określonych w umowach, o których mowa w § 1 ust. 6 pkt 3) i 4) Umowy;

1.10. zakończenia obowiązywania którejkolwiek z umów wymienionych w ***§ 1 ust. 6*** Umowy;

1.11. niedostępności **CSIRE** lub awarii systemów informatycznych służących do przekazywania danych i komunikatów, w tym braku możliwości wysłania albo odebrania komunikatu zgodnie z **TSKB**, przez okres trwania takiej niedostępności i likwidacji jej skutków;

1.12. istotnego naruszenia przez Sprzedawcę warunków określonych w Umowie lub w **IRiESD OSDn**, mimo wcześniejszego pisemnego wezwania Sprzedawcy do zaprzestania naruszenia w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

2. Ograniczenie lub wstrzymanie świadczenia usług dystrybucji będących przedmiotem Umowy z przyczyn, o których mowa w ***ust. 1***, możliwe jest tylko w takim zakresie, w jakim zaistnienie danej przyczyny uniemożliwia jej realizację.

3. Wprowadzone zgodnie z postanowieniami Umowy przerwy lub ograniczenia w świadczeniu usług dystrybucji będących przedmiotem Umowy, nie stanowią niewykonywania lub nienależytego wykonywania Umowy, a ewentualne szkody wynikające z przyczyn określonych w ***ust. 1*** nie mogą być podstawą do dochodzenia przez Sprzedawcę jakichkolwiek roszczeń odszkodowawczych. Postanowienia niniejszego ustępu nie wyłączają odpowiedzialności stron w zakresie wynikającym z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa oraz przypadków współodpowiedzialności przewidzianych ustawowo lub umownie.

4. Cofnięcie ograniczenia lub wznowienie świadczenia usług dystrybucji będących przedmiotem Umowy następuje niezwłocznie, z uwzględnieniem możliwości technicznych i organizacyjnych, po ustaniu przyczyn podanych w ***ust. 1*** i zlikwidowaniu ich skutków. Strony będą podejmować niezbędne czynności w celu minimalizacji skutków okoliczności przywołanych w ***ust. 1***.
5. Jeżeli ograniczenie w wykonaniu Umowy z przyczyn podanych w ***ust. 1***, będzie trwało dłużej niż 1 miesiąc, licząc od daty wystąpienia ograniczenia, Strony przystąpią niezwłocznie do negocjacji w sprawie dalszego obowiązywania Umowy, ustalenia warunków rozwiązania Umowy lub na temat dostosowania zapisów Umowy do nowych warunków.
6. W przypadku ustanowienia przez którąkolwiek ze Stron, podmiotu realizującego w całości lub części przedmiot Umowy, Strona ta odpowiada za działania i zaniechania ustanowionego podmiotu, jak za działania i zaniechania własne z zastrzeżeniem ***§ 13 ust. 1*** Umowy.
7. Strony nie ponoszą odpowiedzialności, jeżeli przy realizacji przedmiotu Umowy nastąpiła szkoda wskutek działania lub zaniechania osoby trzeciej, za którą Strona nie ponosi odpowiedzialności.
8. Strony, odpowiadają wobec siebie z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy na zasadach ogólnych (zasada winy), z zastrzeżeniem zdania drugiego. Odpowiedzialność Stron z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, jak również ewentualna odpowiedzialność deliktowa w przypadku zbiegu roszczeń, jest ograniczona do rzeczywistych szkód z wyłączeniem utraconych korzyści. Ograniczenie to nie dotyczy szkód, które zostały wyrządzone przez Stronę umyślnie.

§ 9 Przekazywanie informacji i ich ochrona

1. Zakres, format oraz miejsca i terminy wymiany informacji wynikających z realizacji Umowy są określone w **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE**, **TSKB** oraz Umowie. W zakresie objętym **IRiESP-OIRE** wymiana informacji wynikających z Umowy jest realizowana przez Strony poprzez **CSIRE**; w pozostałym zakresie Strony zobowiązują się do zachowania formy pisemnej lub równorzędnej przekazywanych informacji, o ile Umowa nie stanowi inaczej.
   1.1. Priorytet kanałów: **CSIRE** (jeśli proces objęty), następnie dedykowany system **OSDn**, w dalszej kolejności forma pisemna/równorzędna; FTP wyłącznie pomocniczo oraz w trybie awaryjnym.
   1.2. Po przywróceniu dostępności **CSIRE** strony dokonują synchronizacji danych przekazanych poza **CSIRE**.
2. Informacje przekazywane w związku z realizacją Umowy nie mogą być udostępnianie osobom trzecim, publikowane ani ujawniane w jakikolwiek inny sposób w okresie obowiązywania Umowy oraz w okresie 5 lat po jej wygaśnięciu lub rozwiązaniu.
3. Postanowienia o poufności, o których mowa w ***ust. 2***, nie będą stanowiły przeszkody dla którejkolwiek ze Stron w ujawnieniu informacji podmiotom działającym w:
   3.1. imieniu i na rzecz Strony przy wykonaniu Umowy;
   3.2. ramach grupy kapitałowej oraz podmiotom powiązanym, o ile dane te dotyczą Stron;

z zastrzeżeniem zachowania przez nich zasady poufności uzyskanych informacji. Strony odpowiadają za podjęcie i zapewnienie wszelkich niezbędnych środków mających na celu dochowanie wyżej wymienionych zasad przez te podmioty.

4. Postanowienia ***ust. 2*** i ***ust. 3*** nie dotyczą informacji, które należą do informacji powszechnie znanych lub których ujawnienie jest wymagane na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa lub których ujawnienie wymagane jest prawomocnym wyrokiem sądu, a także informacji, które zostaną zaaprobowane na piśmie przez drugą Stronę, jako informacje, które mogą zostać ujawnione.
5. Strony wyrażają zgodę na **przesyłanie** dokumentów zawierających dane handlowe drogą pocztową, w tym: listem poleconym lub przesyłką kurierską oraz pocztą elektroniczną. Strony nie ponoszą odpowiedzialności za utracone w tym przypadku dane bez własnej winy.
6. Uzyskane informacje techniczne, technologiczne lub handlowe w wyniku realizacji Umowy, Strony zobowiązują się traktować jako tajemnicę przedsiębiorstwa, której ujawnienie traktowane będzie jako czyn nieuczciwej konkurencji.
7. Strony zobowiązują się do zachowania w tajemnicy, odpowiedniego **zabezpieczenia** oraz niewykorzystywania wszelkich informacji dotyczących prowadzonych negocjacji, wykonania przedmiotu Umowy jak również informacji dotyczących drugiej Strony umowy oraz jej działalności, w których posiadanie wszedł w związku z prowadzonymi negocjacjami/zawarciem/wykonaniem Umowy.
8. Strony zobowiązują się do zgłaszania zdarzeń dotyczących bezpieczeństwa informacji, a w szczególności utraty poufności i dostępności odnośnie do danych osobowych i biznesowych, których właścicielem jest druga Strona.
9. Strony Umowy oświadczają, iż udostępnione dane osobowe będą przetwarzane wyłącznie do celów związanych z zawarciem i realizacją niniejszej Umowy, w sposób zgodny z **RODO** oraz innymi obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

§ 10 Wzajemne udostępnianie danych osobowych

1. **OSDn** i **Sprzedawca** wzajemnie udostępniają dane osobowe, których są administratorami. Każda ze Stron, w zakresie pełnionej funkcji administratora danych osobowych, ponosi odpowiedzialność za przetwarzanie danych osobowych zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych; dotyczy to również danych przekazywanych za pośrednictwem **OIRE** oraz **CSIRE**.
2. **OSDn** udostępnia Sprzedawcy, a **Sprzedawca** udostępnia **OSDn** – bezpośrednio albo za pośrednictwem **OIRE** poprzez **CSIRE** – dane osobowe reprezentantów oraz przedstawicieli **URD** w zakresie wskazanym w Umowie, Ustawie, **IRiESD OSDn**, **IRiESP-OIRE** i **TSKB**.
   2.1. dane osobowe reprezentantów oraz przedstawicieli **URD** w zakresie wskazanym w Umowie;
   2.2. dane osobowe reprezentantów oraz przedstawicieli Stron.
3. **OSDn** udostępnia Sprzedawcy m.in. **dane pomiarowe URD** oraz dane dotyczące **PPE**, przy czym w zakresie objętym **IRiESP-OIRE** udostępnienie następuje przez **OIRE** za pośrednictwem **CSIRE**.

4. Każda Strona zobowiązuje się informować **URD** (w formie stosownej klauzuli informacyjnej) o zasadach przetwarzania ich danych osobowych, w tym o udostępnieniu ich danych osobowych drugiej Stronie oraz – jeżeli dotyczy – **OIRE** w związku z realizacją procesów rynku energii przez **CSIRE**.
5. Każda ze Stron będzie przetwarzała udostępnione jej dane osobowe przedstawicieli drugiej Strony jako administrator tych danych. Klauzula informacyjna **OSDn** stanowi ***Załącznik nr 8a*** do Umowy, natomiast klauzula informacyjna Sprzedawcy stanowi Załącznik nr 8b do Umowy i jest dostarczana przez Sprzedawcę.
6. Strony zobowiązane są do przetwarzania udostępnianych danych osobowych zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, w sposób zapewniający poufność i odpowiednie bezpieczeństwo tych danych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych.
7. Strony zobowiązane są do wzajemnego informowania się o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub ograniczeniu przetwarzania, których dokonały zgodnie z **RODO**, pocztą elektroniczną odpowiednio na adres Sprzedawcy lub na adres **OSDn**.
8. Strona niezwłocznie podejmuje współpracę z drugą Stroną oraz niezwłocznie zapewnia informacje, aby umożliwić drugiej Stronie zapewnienie:
   8.1. zgodności przetwarzania danych osobowych z obowiązkami wynikającymi z przepisów o ochronie danych osobowych oraz;
   8.2. odpowiedniego ustosunkowania się do wszelkich postępowań prowadzonych przez organy nadzorcze i żądań udostępnienia informacji skierowanych przez organy nadzorcze.
9. W przypadku otrzymania przez jedną ze Stron skargi, zawiadomienia lub informacji od organu nadzorczego lub innego podmiotu (wyłączając żądania osoby, której dane dotyczą), które nawiązują bezpośrednio lub pośrednio do przetwarzania danych osobowych lub do obowiązków w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych przez drugą Stronę, Strona niezwłocznie zawiadamia drugą Stronę oraz zapewnia współpracę i wsparcie odnoszące się do takiej skargi, zawiadomienia lub informacji.
10. Strony zobowiązane są do wzajemnego informowania się o sprostowaniu lub usunięciu danych osobowych lub ograniczeniu przetwarzania, których dokonały zgodnie z art. 16, art. 17 ***ust. 1*** i art. 18 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwanego dalej „**RODO**"), pocztą elektroniczną odpowiednio na adres Sprzedawcy lub **OSDn**.
11. Strony dopuszczają do przetwarzania danych wyłącznie osoby odpowiednio upoważnione do przetwarzania oraz zobowiązane do zachowania danych osobowych w tajemnicy.

§ 11 Rozliczenia finansowe i fakturowanie

1. **Sprzedawca** zobowiązuje się do zapłaty należności na rzecz **OSDn** za:

1.1. dodatkowe odczyty układów pomiarowo-rozliczeniowych dokonane na żądanie Sprzedawcy w terminach innych niż terminy odczytów wynikających z okresów świadczenia usług dystrybucji lub rozpoczęcia albo zakończenia sprzedaży dla **URD**,

1.2. usługa przetworzenia, zarchiwizowania i przekazania Zleceniodawcy danych profilowych (profil 15 min lub 60 min) zarejestrowanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy pozyskanych w sposób zdalny do systemu pomiarowego **OSDn**. Opłata płatna jednorazowo za udostępnienie danych profilowych za okres nie dłuższy niż kolejnych 12 miesięcy, jednej z następujących wielkości elektrycznych rejestrowanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy: energia czynna pobrana, energia czynna oddana, energia bierna pojemnościowa, energia bierna indukcyjna, Opłata pobierana jest w pełnej wysokości za udostepnienie danych pomiarowych zarejestrowanych w okresie nie dłuższym niż 12 kolejnych miesięcy, niezależnie od kompletności danych pomiarowych. W przypadku danych obejmujących okres dłuższy niż 12 miesięcy lub kilka profili danych pomiarowych, pobierana jest opłata stanowiąca iloczyn skalkulowanej stawki oraz ilości okresów 12-to miesięcznych i profili danych. Dane o różnych okresach uśrednienia (15 min., 60 min.) traktowane są jako osobne profile. Zakres udostępnionych danych pomiarowych uzależniony jest od ich dostępności i możliwości technicznych układu pomiarowo-rozliczeniowego.

2. Strony ustalają, że stawka netto opłat za wykonane czynności wymienionej w ***ust. 1***

2.1. wynosi 200,00 zł/odczyt (netto)

2.2. wynosi 500,00 zł/dane (netto)

3. **OSDn** zastrzega sobie prawo do zmiany cen za dodatkowe usługi świadczone przez **OSDn** na rzecz Sprzedawcy, o których mowa w ***ust. 1*** – w drodze jednostronnego oświadczenia woli złożonego Sprzedawcy, z zastrzeżeniem postanowienia ***ust. 4*** Umowy.

4. O zmianie stawki, o której mowa w ust. 2, Sprzedawca zostanie powiadomiony w terminie nie później niż 14 dni przed wejściem w życie tej zmiany, za pośrednictwem wiadomości e-mail przesłanej na adres poczty elektronicznej wskazany w Formularzu danych i postanowień indywidualnych lub w formie dokumentowej.

5. Do ceny stosowanej we wzajemnych rozliczeniach zostanie naliczony podatek VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6. Za wykonane usługi wskazane w ust. 1, **OSDn** do 14 dnia po zakończeniu miesiąca kalendarzowego, stanowiącego okres rozliczeniowy, **OSDn** wystawi Sprzedawcy fakturę VAT.

7. W przypadku gdy niezbędne będzie skorygowanie należności, **OSDn** wystawi fakturę VAT korygującą.

8. Płatności wynikające z Umowy, **Sprzedawca** będzie regulował przelewem na konto wskazane na fakturze VAT, w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury VAT lub faktury VAT korygującej, jednak nie wcześniej niż 7 dni od daty jej otrzymania. Za datę zapłaty uznaje się datę wpływu należności na rachunek bankowy **OSDn**.

9. **OSDn** i **Sprzedawca** oświadczają, że są podatnikami podatku VAT.

10. W przypadku, gdyby którakolwiek ze Stron przestała być podatnikiem podatku VAT ma ona obowiązek poinformowania o tym drugą Stronę, pod rygorem odpowiedzialności odszkodowawczej.
11. W przypadku opóźnienia w płatnościach należności za czynności wymienione w ust. 1 **OSDn** ma prawo naliczyć odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych. W przypadku opóźnienia w płatnościach w jakiejkolwiek części za usługi określone w ust. 1 ponad 30 dni, **OSDn** ma prawo wstrzymać realizację Umowy w zakresie świadczeń określonych w ust. 1 do czasu dokonania przez Sprzedawcę wszystkich wymaganych płatności. Wstrzymanie realizacji Umowy może nastąpić po uprzednim powiadomieniu Sprzedawcy o zamiarze wstrzymania spełniania świadczeń określonych w ust. 1 – z co najmniej 7-dniowym wyprzedzeniem przed datą wstrzymania świadczeń, pocztą elektroniczną na adres mailowy, o którym mowa w Załączniku nr 1 pkt 2.2.2 Umowy.

§ 12 Postępowanie reklamacyjne i tryb rozstrzygania sporów

1. Reklamacje i skargi dotyczące spraw objętych postępowaniem reklamacyjnym opisanym w **IRiESD OSDn** będą zgłaszane przez Sprzedawcę zgodnie z **IRiESD OSDn**.
2. W przypadku wystąpienia sporów w sprawach, dla których w **IRiESD OSDn** przewidziano postępowanie reklamacyjne, **Sprzedawca** przed skierowaniem sprawy do rozstrzygnięcia przez sąd wymieniony w ***ust. 5***, jest zobowiązany do wyczerpania toku postępowania reklamacyjnego.
3. W przypadku powstania sporu przy realizacji postanowień Umowy, nieobjętych postępowaniem reklamacyjnym zawartym w **IRiESD OSDn**, Strony w pierwszej kolejności podejmą działania zmierzające do polubownego rozwiązania sporu w drodze wzajemnych negocjacji. Strony uznają, że negocjacje zakończyły się bezskutecznie, jeżeli nie uzgodnią sposobu rozwiązania sporu w terminie 30 dni od dnia jego pisemnego zgłoszenia drugiej Stronie.
4. Do czasu zakończenia negocjacji określonych w ***ust. 3***, żadna ze Stron nie skieruje sprawy na drogę postępowania sądowego, chyba że będzie to niezbędne dla zachowania terminu do dochodzenia roszczenia, wynikającego z przepisów prawa.
5. Jeżeli Strony nie osiągną porozumienia w drodze rozstrzygnięcia reklamacji lub podjętych negocjacji, rozstrzygnięcia sporu dokonywać będzie sąd powszechny właściwy dla siedziby **OSDn**, chyba że sprawa należeć będzie do właściwości Prezesa **URE**.
6. Zgłoszenie reklamacji, wystąpienie lub istnienie sporu dotyczącego Umowy albo zgłoszenie wniosku o renegocjacje Umowy, nie zwalnia Stron z dotrzymania swoich zobowiązań wynikających z Umowy.

§ 13 Zmiany, renegocjacje oraz wypowiedzenie Umowy

1. Zmiany Umowy mogą być dokonywane, pod rygorem nieważności w formie aneksu do Umowy wyłącznie na piśmie lub formie równorzędnej, z wyjątkiem zmian jednoznacznie przywołanych w Umowie, dla których ustalano, że nie wymagają formy aneksu.

2. Jeżeli którekolwiek z postanowień Umowy uznane zostanie za nieważne na mocy prawomocnego wyroku sądu lub ostatecznej decyzji innego uprawnionego do tego organu władzy publicznej, pozostaje to bez wpływu na ważność pozostałych postanowień Umowy. W takim przypadku Strony niezwłocznie podejmą negocjacje w celu zastąpienia postanowień nieważnych innymi postanowieniami, które będą realizować możliwie zbliżony cel.
3. Postanowienia ***ust. 2*** stosuje się również, jeżeli po zawarciu Umowy wejdą w życie przepisy, na skutek których jakiekolwiek z postanowień Umowy stanie się nieważne.
4. W przypadku zmian w zakresie stanu prawnego lub faktycznego mających związek z postanowieniami Umowy, Strony zobowiązują się do podjęcia w dobrej wierze jej renegocjacji pod kątem dostosowania Umowy do nowych okoliczności. Strony podejmą negocjacje w ciągu 30 dni od zaistnienia okoliczności i dołożą starań, by zakończyć je w terminie 90 dni.
5. W przypadku wejścia w życie zmian **IRiESD OSDn**, które będą miały wpływ na postanowienia Umowy, **OSDn** poinformuje Sprzedawcę o konieczności zawarcia aneksu do Umowy i przedstawi projekt tego aneksu.
6. W przypadku wejścia w życie zmian, o których mowa w ***ust. 5***, jeśli **Sprzedawca** nie skorzysta z prawa wypowiedzenia Umowy **OSDn** przedłoży Sprzedawcy aneks do Umowy zmieniający jej stosowne postanowienia. **Sprzedawca** zobowiązuje się do podpisania aneksu do Umowy i jego wysłania do **OSDn** w terminie 14 dni od daty jego otrzymania, pod warunkiem, że postanowienia aneksu nie będą wykraczały ponad zmiany wynikające ze zmian **IRiESD OSDn**. Postanowienia aneksu obowiązują od daty wejścia w życie zmian **IRiESD OSDn**. Do projektu aneksu **OSDn** dołącza zestawienie wskazujące każde zmieniane postanowienie Umowy oraz odpowiadającą mu zmianę **IRiESD OSDn**. Obie Strony weryfikują zgodność projektu na podstawie tego zestawienia. Sprzedawca może w terminie 7 dni od otrzymania projektu zgłosić uzasadnione zastrzeżenia, wskazując postanowienia wykraczające poza zmianę **IRiESD OSDn**. **OSDn** rozpatruje zastrzeżenia w terminie 7 dni i przekazuje stanowisko wraz z ewentualnie skorygowanym projektem. Spór dotyczący zakresu aneksu podlega zasadom określonym w § 12, bez uszczerbku dla bezpośredniego obowiązywania zmian **IRiESD OSDn** w zakresie wynikającym z przepisów prawa i Umowy.
7. **Sprzedawca** ma prawo wypowiedzenia Umowy w terminie do 14 dni od daty wejścia w życie zmienionej **IRiESD OSDn**, jeśli nie zgadza się ze zmianami wprowadzonymi w **IRiESD OSDn**, z wyłączeniem zmian wprowadzonych zgodnie ze zmianą przepisów powszechnie obowiązującego prawa.
8. Każda ze Stron ma prawo wypowiedzieć Umowę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego. Wypowiedzenie wymaga dla swej skuteczności zachowania formy pisemnej lub równorzędnej zawiadomienia drugiej Strony. Strony dopuszczają możliwość rozwiązania Umowy w innym, wzajemnie uzgodnionym terminie.
9. Umowa wygasa z upływem 24 miesięcy od dnia jej zawarcia, jeżeli w tym okresie **Sprzedawca** nie zgłosi **OSDn** do realizacji ani jednej umowy sprzedaży energii elektrycznej dotyczącej **URD** przyłączonego do **sieci OSDn**, chyba że Strony przed upływem tego terminu pisemnie lub w formie równorzędnej uzgodnią dalsze obowiązywanie Umowy ze względu na uzasadnione okoliczności.

10. Każda ze Stron ma również prawo rozwiązania Umowy z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia w przypadkach:

    10.1. istotnego zawinionego naruszenia przez drugą Stronę warunków Umowy, jeśli przyczyny i skutki naruszenia nie zostały usunięte w terminie 14 dni od daty otrzymania pisemnego zgłoszenia żądania ich usunięcia zawierającego:

        10.1.1. stwierdzenia przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie Umowy;

        10.1.2. określenie istotnych szczegółów naruszenia;

        10.1.3. żądania usunięcia wymienionych naruszeń;

    10.2. niewypłacalności drugiej Strony lub wydania przez właściwy Sąd orzeczenia o wykreśleniu Strony z rejestru;

    10.3. niezastosowania się przez którąkolwiek ze Stron do prawomocnego orzeczenia wydanego przez sąd przywołany w ***§ 12 ust. 5*** Umowy lub ostatecznej decyzji Prezesa **URE**, związanych z realizacją Umowy.

    Prawo rozwiązania Umowy, o którym mowa w niniejszym ustępie, nie przysługuje Stronie, która poprzez swoje umyślne działanie spowodowała istotne naruszenie postanowień Umowy. Przez 'istotne naruszenie' rozumie się w szczególności: 1) uporczywe, udokumentowane naruszanie **IRiESD** lub Umowy, 2) rażące uchybienia w realizacji procesów **CSIRE** skutkujące przerwą/odmową świadczenia, 3) brak wykonania prawomocnych decyzji **URE**/sądów.

    10.4. Sprzedawcy przysługuje prawo natychmiastowego rozwiązania Umowy, jeżeli **OSDn** dopuścił się istotnego naruszenia wskazanego w zdaniu poprzednim, którego nie usunięto mimo wezwania.

11. **OSDn** ma prawo, bez ponoszenia odpowiedzialności z tego tytułu, niezależnie od ograniczenia lub wstrzymania świadczenia usług będących przedmiotem Umowy, do rozwiązania Umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku:

    11.1. cofnięcia przez Prezesa **URE** lub upływu okresu obowiązywania koncesji na dystrybucję energii lub decyzji o wyznaczeniu na **OSDn**;

    11.2. zakończenia, wstrzymania, zawieszenia itp. obowiązywania umowy o świadczenie usług przesyłania pomiędzy Sprzedawcą a **OSP**, o ile **Sprzedawca** pełni samodzielnie funkcję **POBz**;

    11.3. zakończenia, wstrzymania, zawieszenia itp. obowiązywania umowy o świadczenie usług przesyłania pomiędzy **POBz** a **OSP**, o ile **Sprzedawca** nie pełni samodzielnie funkcji **POBz**;

    11.4. zaprzestania działalności na **RB**, w rozumieniu **IRiESP i WDB**, przez Sprzedawcę pełniącego samodzielnie obowiązki **POBz** lub przez **POBz** wskazanego przez Sprzedawcę;

    11.5. zakończenia, wstrzymania, zawieszenia itp. obowiązywania umowy o świadczenie usług dystrybucji pomiędzy **URD** a **OSDn** – wyłącznie w zakresie dotyczącym danego **URD**, którego umowa dystrybucji uległa zakończeniu, wstrzymaniu albo zawieszeniu.

12. Strony mają prawo do rozwiązania Umowy ze skutkiem natychmiastowym, bez ponoszenia odpowiedzialności z tego tytułu, w przypadku zmiany lub cofnięcia przez Prezesa **URE** albo upływu okresu obowiązywania koncesji **OSDn** na dystrybucję energii elektrycznej lub decyzji o wyznaczeniu **OSDn** na Operatora Systemu Dystrybucyjnego w całości lub dla określonych **sieci** lub utraty tytułu prawnego do korzystania z tych **sieci**.

§ 14 Postanowienia końcowe

1. Żadna ze Stron, pod rygorem nieważności, nie może przenieść na osobę trzecią praw i obowiązków wynikających z Umowy, w całości lub części bez wcześniejszej, pisemnej lub równorzędnej zgody drugiej Strony.
2. W przypadku przekształcenia własnościowego, przejęcia zorganizowanej części przedsiębiorstwa albo restrukturyzacji przedsiębiorstwa jednej ze Stron, ich następcy prawni są związani treścią Umowy w jej ostatnio obowiązującym brzmieniu.
3. Strony ustalają, że w zakresie objętym **IRiESP-OIRE** wymiana informacji, danych i dokumentów związanych z realizacją Umowy odbywa się poprzez **CSIRE**. W zakresie nieobjętym **IRiESP-OIRE** podstawowym sposobem bieżącej realizacji zapisów Umowy może być dedykowany system informatyczny **OSDn** albo forma pisemna lub równorzędna, zgodnie z zasadami określonymi w Umowie. Priorytet i kolejność kanałów określają § 9 ust. 1.1 i 1.2.
4. **OSDn** może wykorzystywać serwer ftp albo inny własny system informatyczny wyłącznie pomocniczo, dla danych i dokumentów nieobjętych komunikacją przez **CSIRE** albo na czas niedostępności **CSIRE**; poinformowanie Sprzedawcy o zasadach takiego trybu nie wymaga aneksu do Umowy. Po przywróceniu dostępności **CSIRE** dane przekazane w trybie pomocniczym podlegają synchronizacji zgodnie z § 9 ust. 1.2.
5. W sprawach nieuregulowanych Umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego oraz postanowienia zawarte w przepisach prawa i dokumentach wymienionych w ***§ 1 ust. 1***, w tym **IRiESP-OIRE** i **TSKB**.
6. Umowa wchodzi w życie z dniem podpisania przez obie Strony, z zastrzeżeniem, że postanowienia dotyczące procesów rynku energii realizowanych za pośrednictwem **CSIRE** stosuje się od dnia 19 października 2026 r. Do tego czasu Strony wykonują Umowę w zakresie dopuszczalnym przez przepisy i dokumenty rynku, z wykorzystaniem dotychczasowych kanałów albo właściwych formalnych procedur awaryjnych. Umowa powinna zostać zawarta nie później niż do dnia 20 sierpnia 2026 r. Skutki niezawarcia Umowy w tym terminie określa pkt 9.1.4.3.5 **IRiESD OSDn**.

   W przypadku podpisania Umowy kwalifikowanym podpisem elektronicznym za datę jej zawarcia uznaje się datę złożenia kwalifikowanego podpisu elektronicznego przez ostatnią z osób reprezentujących Strony.
7. Z końcem dnia poprzedzającego wejście w życie niniejszej Umowy dotychczasowa **Generalna Umowa Dystrybucji** zawarta pomiędzy Stronami, w zakresie objętym niniejszą Umową, ulega rozwiązaniu.
8. Umowę sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

9. Integralną część Umowy stanowią Formularz danych i postanowień indywidualnych wraz z Załącznikami nr 1–4, 7 i 8a oraz niniejsze OWU. Załącznik nr 8a stanowi integralną część Umowy, natomiast Załącznik nr 8b jest dostarczany przez Sprzedawcę jako jego klauzula informacyjna. Załącznik nr 7 stanowi Spis dokumentów i załączników pakietu i otwiera Formularz. Wzory Załączników nr 5 i 6, dokumentów wykonawczych i formularzy operacyjnych **OSDn** są publikowane w zakładce „Dokumenty" pod adresem https://terawat.pl/pliki.html oraz stosowane wyłącznie w zakresie dopuszczonym przez dokumenty rynku albo formalną procedurę awaryjną. W zakresie procesów objętych **IRiESP-OIRE** podstawowym kanałem jest **CSIRE**.

ZAŁĄCZNIK NR 8A — INFORMACJE O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH PRZEZ OSDn

Administrator: Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Terawat Dystrybucja sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu, ul. Wrocławska 94, 41-902 Bytom (dalej „**OSDn**"). Szczegółowa informacja o przetwarzaniu danych znajduje się poniżej.

Cele i podstawy: Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane – zależnie od roli – w celu podjęcia działań przed zawarciem umowy i jej wykonania na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b **RODO**, wykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego i przepisów o rachunkowości na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c **RODO** oraz ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń na podstawie art. 6 ust. 1 lit. f **RODO**.

Osoby reprezentujące: Jeżeli jest Pani/Pan osobą reprezentującą Stronę Umowy lub osobą wyznaczoną do kontaktu, Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w celu zapewnienia kontaktu z reprezentowanym podmiotem, weryfikacji umocowania, realizacji Umowy oraz wykonania obowiązków prawnych Spółki. Podstawą przetwarzania jest art. 6 ust. 1 lit. c i f **RODO**.

Odbiorcy: Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być podmioty współpracujące ze Spółką w zakresie świadczonych na rzecz Spółki usług (np. podwykonawcy) oraz wspierania bieżących procesów biznesowych, a także – w zakresie wynikającym z Ustawy oraz procesów realizowanych za pośrednictwem **CSIRE** – Operator Informacji Rynku Energii (**OIRE**) i inni uprawnieni użytkownicy **CSIRE**.

Okres przechowywania: Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres trwania umowy, a po tym okresie przez okres przedawnienia ewentualnych roszczeń. Ponadto Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa podatkowego oraz przepisów o rachunkowości.

Prawa: Ma Pani/Pan prawo dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz zgłoszenia sprzeciwu wobec przetwarzania, jeżeli podstawą przetwarzania jest art. 6 ust. 1 lit. f **RODO**.

Przenoszenie danych: W przypadku zawarcia umowy, ma Pani/Pan prawo do przenoszenia danych, obejmujące uprawnienie do otrzymania danych i przesłania ich innemu administratorowi lub do żądania w razie możliwości technicznych, przesłania tych danych bezpośrednio innemu administratorowi.

Skarga do organu nadzorczego: Jeżeli uzna Pani/Pan, że Pani/Pana dane osobowe są przetwarzane niezgodnie z wymogami prawa, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego w zakresie ochrony danych osobowych tj.: Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Dobrowolność danych: Podanie danych osobowych jest dobrowolne, ale niezbędne do zawarcia umowy ze Spółką oraz zapewnienia kontaktu ze Spółką. Aktualizacja informacji publikowanej na stronie internetowej nie ogranicza praw osób, których dane dotyczą, wynikających z **RODO** i niniejszej Umowy; w razie sprzeczności pierwszeństwo mają przepisy powszechnie obowiązujące oraz postanowienia Umowy.

Załącznik nr 5 STANDARDOWY PROFIL ZUŻYCIA C

1. Profil C stosuje się do odbiorców, dla których w bilansowaniu handlowym konieczne jest zastosowanie standardowego profilu zużycia.
2. Wartości w tabelach są bezwymiarowymi współczynnikami godzinowymi. Ilość energii przypisana do godziny h w miesiącu m jest równa iloczynowi energii miesięcznej E_m i współczynnika k_t,h właściwego dla typu dnia t i godziny h, podzielonemu przez sumę wszystkich współczynników właściwych dla każdej godziny danego miesiąca: E_m,h = E_m × k_t,h / Σ k_t(d),j. Normalizacja zapewnia, że suma energii przypisanej wszystkim godzinom miesiąca jest równa energii miesięcznej. Dla każdej opublikowanej wersji profilu **OSDn** archiwizuje przez co najmniej 5 lat arkusz obliczeniowy, okres i zakres danych wejściowych, kryteria doboru próby, opis czyszczenia danych, sposób normalizacji oraz wyniki walidacji. Na uzasadniony wniosek użytkownika systemu **OSDn** udostępnia opis metodologii w zakresie nienaruszającym tajemnicy przedsiębiorstwa i ochrony danych.
3. Dla rozliczeń w okresach 15-minutowych ilość godzinową dzieli się równo na cztery okresy 15-minutowe. Jeżeli dokumenty rynku energii albo zweryfikowane dane pomiarowe wymagają dokładniejszego podziału, **OSDn** stosuje dokładniejszy podział od daty, dla zakresu i w rozdzielczości wynikających z tych dokumentów lub danych. **OSDn** informuje zainteresowanego użytkownika systemu, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od zastosowania takiego podziału, o podstawie, metodzie, wersji danych i okresie obowiązywania. Pierwszeństwo mają dane z **CSIRE**, następnie prawidłowe dane z układów pomiarowo-rozliczeniowych, a w dalszej kolejności dane uzgodnione przez Strony. Korekty przeprowadza się na zasadach określonych w **IRiESD**.
4. **OSDn** dokonuje przeglądu profilu co najmniej raz na 12 miesięcy oraz po istotnej zmianie struktury odbiorców lub dostępności danych pomiarowych. Każda publikowana tabela wskazuje symbol profilu, numer wersji, datę publikacji, datę rozpoczęcia stosowania oraz okres danych wykorzystanych do walidacji.

Typ dnia / godzina	1	2	3	4	5	6
Dzień roboczy	0,2767	0,2753	0,2730	0,2824	0,2710	0,2579
Sobota	0,2379	0,2382	0,2387	0,2443	0,2363	0,2331
Niedziela handlowa	0,2228	0,2201	0,2176	0,2366	0,2233	0,2164

Dzień ustawowo wolny od pracy i niedziela niehandlowa	0,2067	0,2041	0,2044	0,2067	0,2094	0,2004

Typ dnia / godzina	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
Dzień roboczy	0,2462	0,3875	0,7821	1,5149	1,5509	1,5745
Sobota	0,2258	0,2339	0,6967	1,4852	1,5136	1,5493
Niedziela handlowa	0,2127	0,2235	0,2930	0,6580	1,3207	1,3599
Dzień ustawowo wolny od pracy i niedziela niehandlowa	0,1933	0,2139	0,2435	0,2597	0,2812	0,2941

Typ dnia / godzina	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**
Dzień roboczy	1,5931	1,6061	1,6113	1,6188	1,6220	1,6331
Sobota	1,5612	1,5557	1,5585	1,5357	1,5371	1,5324
Niedziela handlowa	1,3697	1,3897	1,3856	1,3773	1,4025	1,4040
Dzień ustawowo wolny od pracy i niedziela niehandlowa	0,2879	0,2993	0,2835	0,2804	0,2811	0,3017

Typ dnia / godzina	19	20	21	22	23	24
Dzień roboczy	1,6237	1,5726	1,4932	0,4975	0,2847	0,2750
Sobota	1,4977	1,4869	1,4062	0,4369	0,2735	0,2565
Niedziela handlowa	1,4023	1,2977	0,4470	0,2697	0,2510	0,2400
Dzień ustawowo wolny od pracy i niedziela niehandlowa	0,2892	0,2242	0,2354	0,2384	0,2333	0,2300